

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

**VIAMBATISHO VYA RIPOTI YA TUME YA
MABADILIKO YA KATIBA**

DISEMBA, 2013

Yaliyomo

Yaliyomo	ii
<i>Kiambatisho Na. 2: The Constitutional Review Act.....</i>	19
<i>Kiambatisho Na. 3: Orodha ya Wajumbe na Sekretarieti ya Tume ya Mabadiliko ya Katiba .....</i>	43
<i>Kiambatisho Na. 4: Hotuba ya Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania wakati wa kuwaapisha Wajumbe na watendaji Wakuu wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba .....</i>	55
<i>Kiambatisho Na. 5: Hotuba ya Rais wa Zanzibar wakati wa kuwaapisha Wajumbe na Watendaji Wakuu wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba .....</i>	75
<i>Kiambatisho Na. 6: Hadidu za Rejea za Tume ya Mabadiliko ya Katiba .....</i>	79
<i>Kiambatisho Na. 7: Maelezo mafupi ya Katibu Mkuu Kiongozi wakati wa hafla ya kukabidhi Ofisi Tume ya Mabadiliko ya Katiba .....</i>	81
<i>Kiambatisho Na. 8: Hotuba ya Waziri wa Katiba na Sheria wakati wa hafla ya kukabidhi Ofisi Tume ya Mabadiliko ya Katiba.....</i>	89
<i>Kiambatisho Na. 9: Orodha ya Wataalam wa ndani na nje.....</i>	95
<i>Kiambatisho Na. 10: Nakala za Machapisho: vitabu vimeambatishwa .....</i>	96
<i>Kiambatisho. Na. 11: Elimu kwa umma kuhusu Mabadiliko ya Katiba wakati wa Mikutano ya kukusanya maoni ya wananchi .....</i>	97
<i>Kiambatisho Na. 12: Maelezo ya Utangulizi wakati wa Mikutano ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya .....</i>	119
<i>Kiambatisho Na. 13: Fomu ya kutolea maoni kwa maandishi kuhusu Mabadiliko ya Katiba .....</i>	123
<i>Kiambatisho Na. 14: Ratiba ya kukusanya maoni ya wananchi.....</i>	124
<i>Kiambatisho Na. 15: Hotuba ya Mwenyekiti wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba wakati wa uzinduzi wa kazi ya kukusanya maoni ya wananchi .....</i>	199
<i>Kiambatisho Na. 16: Takwimu za mahudhurio ya wananchi wakati wa mikutano ya kukusanya maoni .....</i>	205
<i>Kiambatisho Na. 17: Mfano wa barua za kusudio za kuwaomba waijandae kutoa maoni mbele ya Tume.....</i>	208
<i>Kiambatisho Na. 18: Mfano wa barua za mwaliko wa kuhudhuria Mkutano .....</i>	212
<i>Kiambatisho Na. 19 A: Maelezo ya Mwenyekiti wa Tume kuhusu tathmini ya Mikutano ya kukusanya Maoni awamu ya kwanza.....</i>	216

<i>Kiambatisho Na. 19 B: Maelezo ya Mwenyekiti wa Tume kuhusu tathmini ya Mikutano ya kukusanya Maoni awamu ya tatu.....</i>	221
<i>Kiambatisho Na. 19 C: Maelezo ya Mwenyekiti wa Tume kuhusu tathmini ya Mikutano ya kukusanya Maoni awamu ya nne.....</i>	226
<i>Kiambatisho Na. 20: Nakala ya Awali ya Rasimu ya Katiba ya mwaka 2013 (Kitabu cha Rasimu ya Awali ya Katiba kimeambatishwa).....</i>	232
<i>Kiambatisho Na. 21: Hotuba ya Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania wakati wa uzinduzi wa Rasimu ya Awali ya Katiba .....</i>	233
<i>Kiambatisho Na. 22: Hotuba ya Mwenyekiti wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba wakati wa Uzinduzi wa Rasimu ya Awali ya Katiba .....</i>	238
<i>Kiambatisho Na.23: Mgawanyo wa Rasimu ya Katiba kwenye Vijiji, Mitaa na Shehia kwa Tanzania Bara na Zanzibar .....</i>	256
Kiambatisho Na. 24: Mwongozo Kuhusu Muundo, Utaratibu wa Kuwapata Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya (Kitabu cha Mwongozo kimeambatishwa)	274
Kiambatisho Na. 25: Orodha ya Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya (Kitabu cha Orodha kimeambatishwa).....	275
Kiambatisho Na. 26: Mwongozo kuhusu Mabaraza ya Katiba ya Asasi, Taasisi na Makundi ya Watu wenye Malengo Yanayofanana. (Kitabu cha Mwongozo kimeambatishwa).....	276
<i>Kiambatisho Na. 27: Orodha ya Asasi, Taasisi na Makundi ya Watu wenye Malengo Yanayofanana zilizowasilisha maoni/mapendekezo kuhusu Rasimu ya Katiba.....</i>	277
ORODHA YA VYAMA VYA SIASA VILIVYOWASILISHA MAONI KUHUSU RASIMU YA KATIBA.....	277
<i>Kiambatisho Na. 28: Maelekezo ya Tume ya namna ya kuunda Mabaraza Maalum ya Katiba ya Watu wenye Ulemavu .....</i>	301
<i>Kiambatisho Na. 29: Ratiba ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya .....</i>	305
<i>Kiambatisho Na. 30 A: Mfano wa barua za Maelekezo ya kuteua Waratibu wa Mikoa .....</i>	328
Kiambatisho Na. 32: Mgawanyo wa Wajumbe wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba wakati wa kuendesha Mikutano ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya	338
Kiambatisho Na. 33: Maelezo ya Mwenyekiti wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba kuhusu maoni /mapendekezo ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya.....	357
Kiambatisho Na. 34: Fomu Na.TMK 001 ya kupokelea maoni / mapendekezo ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya.....	361
Kiambatisho Na. 35: Mchanganuo wa Sura za Rasimu ya Awali ya Katiba zilizojadiliwa katika makundi	362

Kiambatisho Na. 36: Ratiba ya Kazi za Tume	380
RATIBA YA KAZI ZA TUME	380
Kiambatisho Na. 37: Rasimu ya Katiba Mpya. (Rasimu ya Katiba imeambatishwa).....	402

**SALAMU ZA MWAKA MPYA ZA RAIS WA JAMHURI YA
MUUNGANO WA TANZANIA MHESHIMIWA DKT.JAKAYA MRISHO
KIKWETE KWA WATANZANIA, TAREHE 31 DESEMBA, 2010**

Ndg. Wananchi;

Habari za jioni.

Leo tunauaga Mwaka 2010 na kuukaribisha Mwaka 2011. Kama ilivyo ada, hatuna budi kumshukuru Mwenyezi Mungu mwingi wa rehema, kwa kutujaalia uhai na kutuwezesha kuifikia siku hii adhimu. Wapo Ndg., jamaa na marafiki zetu wengi ambao hawakujaaliwa bahati hii kwa kuwa wametutangulia mbele ya haki. Tuzidi kuwaombea kwa Mwenyezi Mungu awape mapumziko mema.

Ndg. Wananchi;

Kwa namna ya kipekee mimi binafsi, namshukuru Mwenyezi Mungu kwa kunijaalia uzima na kuniwezesha kuendelea kuitumikia nchi yangu na ninyi wananchi wenzangu.

Nawashukuruni sana wananchi wenzangu kwa kuendelea kuniunga mkono mimi na kuiunga mkono Serikali yetu ninayoiongoza. Mmefanya hivyo mwaka huu tunaoumaliza leo na tangu tuingie madarakani miaka mitano iliyopita mpaka sasa. Imani na upendo mliyotunesha vimetupa faraja na ari ya kuendelea kuwatumikia kwa bidii zaidi. Nawaomba muendelee na moyo huo katika mwaka mpya tunaoukaribisha usiku wa leo. Mimi nawaahidi kuendelea kutumia vipaji vyangu vyote nilivyojaaliwa na Mwenyezi Mungu kuwatumikia wakati wote na

kwa hali yoyote kama nilivyofanya mwaka huu tunaoumaliza leo na miaka ya nyuma.

Ndg. wananchi;

Mwaka 2010 ulikuwa na shughuli nyingi na mafanikio mengi licha ya kuwepo changamoto mbalimbali zilizojitokeza. Kwa ajili hiyo tunaingia mwaka 2011 tukiwa na matumaini makubwa ya kufanya vizuri zaidi.

Hali ya Usalama Nchini

Ndg. Wananchi;

Hali ya usalama wa nchi yetu ni mzuri, mipaka iko salama na hakuna tishio lolote kutoka mahali popote au watu wowote linalotia mashaka. Uhalifu umeendelea kudhibitiwa na mafanikio yamekuwa yanapatikana. Taarifa ya Jeshi la Polisi ya hivi karibuni inaonyesha kuwa matukio ya uhalifu yamepungua mwaka huu ukilinganisha na mwaka uliopita.

Ndg. Wananchi;

Ni jambo la kujivunia kwamba tumemaliza mchakato wa uchaguzi mkuu kwa amani na salama. Tulikuwa na siku 70 za kampeni, moja ya kupiga kura na siku 6 za kusubiri matokeo bila ya kuwepo matukio ya uvunjifu wa amani yanayostahili kuzungumzwa. Sehemu zetu zote mbili za Muungano kulikuwa salama na Zanzibar ndiko kulikuwa na utulivu mkubwa zaidi kuliko miaka ya nyuma.

Hakika Tanzania tumeendelea kudumisha sifa yetu ya kuwa kisiwa cha amani na utulivu. Naomba sote tujipongeze, lakini tutoe pongezi maalum kwa vyombo vyetu vya ulinzi na usalama kwa kazi kubwa na nzuri waliyoifanya mwaka huu ya kuhakikisha kuwa nchi yetu na watu wake wako salama.

Demokrasia Inazidi Kuimarika

Ndg. Wananchi, Watanzania Wenzangu;

Mwaka huu tumeshuhudia demokrasia ilivyozi kuota mizizi, kukomaa, kustawi na kuimarika. Tumefanya Uchaguzi Mkuu wa nne chini ya mfumo wa vyama vingi kwa mafanikio makubwa. Sisi wenyewe ni mashahidi na dunia nzima ni mashahidi wa ukweli huo. Wakati tukitambua na kujipongeza kwa mafanikio haya, hatuna budi kuiwekea dhima ya kufanya mambo yetu vizuri zaidi katika chaguzi zijazo. Tufanye tathmini ya uchaguzi wetu uliopita ili tuimarishe na kudumisha yaliyo mazuri na kurekebisha yenye mapungufu.

Ndg. Wananchi;

Uchaguzi wa mwaka huu ulikuwa na ushindani mkali na nguvu ya vyama vyta upinzani imeongezeka. Hili ni jambo jema kwa utawala bora na uwajibikaji nchini. Bila ya shaka Bunge litachangamka kama tunavyotarajia sote. Nimewakumbusha Mawaziri wajibu wao wa kuwa makini na kutekeleza majukumu yao kwa ufanisi zaidi Bungeni. Kwa upande wa Chama tawala hatuna budi kujipanga na kujijenga upya kwa kuzingatia mazingira mapya ya kisiasa nchini.

Ndg. Zangu, Watanzania Wenzangu;

Naomba kurudia kukumbusha kuwa uchaguzi ulishaisha Oktoba 31, 2010 na malumbano ya kampeni za uchaguzi yalimalizika wakati ule. Sasa ni wakati wa kuendelea kufanya shughuli zetu za kawaida za kujiletea maendeleo yetu wenyewe na ya nchi yetu. Kuendeleza malumbano na kuendelea kuishi kama vile kampeni za uchaguzi bado zinaendelea siyo sahihi hata kidogo.

Najua wapo baadhi ya wanasiasa na vyama vya siasa ambavyo vimepanga mikakati ya kuendeleza malumbano ya uchaguzi na kutaka Watanzania waishi kama vile nchi ipo kwenye kampeni za uchaguzi. Wamepanga wakati wote kutafuta jambo au hata kuzua jambo ili kuwachochea wananchi waichukie Serikali. Wamepanga kuchochea migomo vyuoni na maandamano ya wananchi mara kwa mara. Kwao wao huo ndiyo mkakati wa kujijenga kisiasa ili kuijandalia ushindi kwenye uchaguzi wa mwaka 2015.

Nawatanabaisha Ndg. zangu myajue hayo ili msipoteze muda wenu muhimu wa kujiendeleza na kugeuzwa kuwa mbuzi wa kafara kwa ajili ya kuendeleza maslahi ya kisiasa ya watu fulani. Kwa jinsi watu hao walivyokuwa wabinafsi na wasivyokuwa na huruma na wenzao, wako tayari kuchochea ghasia bila kujali madhara yatakayowakuta watu watakaoshiriki. Wao hasa wanachotaka ni ghasia kutokea na vyombo vya dola kuingilia ati waiambie jumuiya ya kimataifa jinsi Serikali yetu ilivyo katili. Nawasihi Ndg. zangu msiwasikilize wala kuwafuata wanasiasa hawa.

Nawaomba, wakiwafuata wakumbusheni kuwa wao wanazo fursa nyingi za kusema wayatakayo Bungeni na kwingineko, waache kuwatumia kama chambo au wahanga wa maslahi yao.

Uwajibikaji wa Mawaziri

Ndg. wananchi;

Tunaumaliza mwaka 2010 na kuukaribisha mwaka 2011 tukiwa na Serikali mpya yenyeye damu mpya nyingi na changa katika Baraza la Mawaziri. Nimejitahidi kuwapanga Mawaziri hao kwa namna ambayo wanaweza kutumia vyema maarifa yao na uzoefu wao kulisukuma kwa kasi, ari na nguvu zaidi, gurudumu la maendeleo ya nchi yetu.

Nimeshakutana na kuzungumza nao wote kuhusu majukumu yao na wajibu wao.

Nimewasisitizia matumaini yangu kwao ya kuwa wachapa kazi hodari na kupiga vita rushwa, uzembe na ubabaishaji bila ya ajizi. Wawe watu waaminifu na waadilifu, watakaochukia maovu na kuyapiga vita kwa nguvu zao zote katika maeneo yao ya kazi. Wawe ni watu wenye moyo wa kuipenda nchi yetu na watu waliotayari kuitumikia kwa moyo na uwezo wao wote. Wawe karibu na watu wawasikilize na wawe wepesi kutatua shida zao. Aidha, nimewakumbusha kutambua kuwa ahadi kubwa ya CCM kwa Watanzania ni Ilani ya Uchaguzi ya mwaka 2010, hivyo wahakikishe kuwa malengo ya Ilani kuhusu maeneo yao ya uongozi wanayatambua vizuri na kuyapangia mipango thabiti ya utekelezaji na kufuatilia kwa dhati utekelezaje wake. Nafurahi kwamba Mawaziri tayari wameanza kazi kwa kasi nzuri na wengine kwa kishindo. Naomba tuendelee kuwaunga mkono na kuwasaidia.

Nidhamu ya Matumizi

Ndg. Wananchi;

Miongoni mwa mambo ambayo nimesisitiza kwa Mawaziri ni kuhakikisha kuwa wanasmamia vizuri ukusanyaji wa mapato ya Serikali na hasa nidhamu ya matumizi ya fedha na mali za umma. Tunapata mafanikio ya kutia moyo kwa upande wa ukusanya mapato. Ndg. zetu wa TRA wanastahili pongezi zetu kwa kazi waifanyayo. Pamoja na hayo hatuna budi kuongeza mapato ya Serikali maradufu katika juhudzi zetu za kukusanya mapato, kwani mahitaji yanazidi kuongezeka wakati uwezo wa mapato hauongezeki kwa kasi hiyo hiyo.

Ndg. Wananchi;

Kwa upande wa nidhamu ya matumizi bado hatujapiga hatua ya kunifanya nipoe moyo, ingawaje kuna mafanikio yanayoendelea kupatikana. Niliwakumbusha Mawaziri kuhusu kuwepo Kamati za Matumizi ya Fedha katika kila Wizara, Idara za Serikali na Halmashauri za Wilaya na Miji ambazo niliagiza ziundwe miaka mitatu iliyopita.

Niliwakumbusha kuwa, wakuu wa taasisi hizo ndio wanaoongoza Kamati hizo na hivyo wao ndiyo wanaoongoza Kamati za Wizara zao. Nimewataka wahakikishe kuwa Kamati hizo zinatekeleza ipasavyo majukumu yake ili rasilimali za taifa zifanye kazi iliyokusudiwa. Halikadhalika, niliwataka wahakikishe kuwa Kamati za Idara na Mashirika chini ya Wizara zao zinafanya kazi kwa ukamilifu.

Ndg. Wananchi;

Kwa upande wa Halmashauri za Wilaya na Miji, mwaka huu tuliendelea kuziimarisha Idara za Uhasibu na Ukaguzi wa Ndani. Tutaendelea kuhakikisha kuwa kila Halmashauri ina Wahasibu na Wakaguzi wa Ndani wenye ujuzi na sifa zinazostahili za kitaaluma, uaminifu na uadilifu.

Siku za nyuma tulishafanya uamuzi wa kumfanya Mhasibu Mkuu wa Serikali kuwa na mamlaka ya kuangalia utendaji wa shughuli za fedha katika Halmashauri za Wilaya na Miji kama aliyonayo kwa Wizara na Idara za Serikali Kuu. Mwaka huu tumeamua kuwaunganisha Wakaguzi wote wa Ndani wa Wizara na Idara za Serikali chini ya Uongozi mmoja. Aidha, tumeunda nafasi ya Mkaguzi Mkuu wa Ndani ambaye Wakaguzi wa Ndani wote wa Wizara na Idara za Serikali watakuwa chini yake na kuwajibika kwake. Yeye atahusika na uteuzi wao na kuwapangia vituo.

Tumeamua, pia, kuwa Mkaguzi Mkuu wa Ndani atakuwa na mamlaka kwa Wakaguzi wa Ndani wa Halmashauri za Wilaya na Miji. Bila ya shaka hatua hii itasaidia kuimarisha uwajibikaji, nidhamu na uaminifu katika matumizi ya pesa na mali za umma.

Hali ya Uchumi

Ndg. Wananchi;

Tunaumaliza mwaka 2010 hali ya uchumi wa nchi ikiwa ni ya kuridhisha. Inaelekea athari za miaka mitatu iliyopita zilizosababishwa na misukosuko mbalimbali ya uchumi wa dunia sasa zinanza kutoweka. Tunatarajia kuwa mwaka huu uchumi utakua kwa **asilimia 7** ukilinganisha na **asilimia 6** ya mwaka 2009. Matumaini yetu ni kuwa mwaka 2011 uchumi utakua kwa **asilimia 7.2** kama mambo yatakwenda kama tunavyotarajia.

Mfumuko wa bei nao umeshuka sana kutoka wastani wa **asilimia 12.1** mwaka 2009 hadi **asilimia 5.5** Novemba, 2010. Ni dhamira yetu na matarajio yetu kuwa mfumuko wa bei utaendelea kuwa chini ya hapo. Kwa ajili hiyo hatuna budi kuhakikisha kuwa hali ya ipatikanaji wa chakula nchini inaendelea kuwa nzuri.

Kilimo na Chakula

Ndg. wananchi;

Hali ya upatikanaji wa chakula nchini ilikuwa nzuri katika mwaka 2010 lakini hatuna hakika hali itakuwaje katika mwaka 2011. Tunazo sababu za kutia shaka kwa sababu ya hali ya mvua kutokuwa nzuri katika maeneo mengi hapa nchini. Maeneo mengi yanayopata mvua za vuli katika mikoa ya Pwani, Tanga, Kilimanjaro, Arusha na Manyara hali ilikuwa mbaya. Mvua zimekuwa pungufu sana na wakulima wengi hawakudiriki hata kupanda mazao. Kwa mikoa hii matumaini yetu tunayaweka kwa mvua za masika

zinazotarajiwa kuanza kunyesha mwezi Machi. Tuombe kwa Mola mvua zipatikane za kutosha tunusurike na baa la njaa.

Ndg. Wananchi;

Kwa upande wa Mikoa ya Kusini Nyanda za Juu na mingineyo inayopata mvua moja kuanzia mwezi Novemba au Desemba, mvua zilichelewa kuanza kunyesha. Hivi sasa zimeanza na zinaendelea vizuri. Tuzidi kumuomba Mungu ziendelee vizuri ili taifa liwe na hakika ya akiba ya kutosha ya chakula ambayo huchangiwa kwa zaidi ya asilimia 85 na mikoa ya ukanda huu. Wataalamu wetu wa Idara ya Hali ya Hewa wametahadharisha kuwa hata maeneo haya huenda yakapata mvua chini ya kiwango cha kawaida. Kwa ajili hiyo, niwaombe Ndg. zangu wa mikoa ya Iringa, Ruvuma, Mbeya na Rukwa kuhakikisha kuwa wanazitumia vizuri mvua zinazonyesha sasa. Tukifanya hivyo athari za upungufu wa mvua tutazipunguza. Na, kwa wananchi wote kwa jumla nawaomba tuwe waangalifu katika matumizi ya akiba yetu ya chakula tuliyonayo. Wahenga walisema “**tahadhari kabla ya hatari**”. Tuzingatie maneno hayo ya hekima.

Hifadhi ya Chakula

Ndg. Wananchi;

Mwaka 2010 tumeamua kuongeza akiba yetu ya chakula katika Hifadhi ya Taifa ili ifikie **tani 400,000** ifikapo mwaka 2015. Tumeanza safari hiyo kwa dhati. Mwaka huu tumenunua **tani 200,000** na kuzihifadhi. Kwa sababu hiyo tuliongeza fedha za kununulia chakula kutoka **shilingi bilioni 18.2** hadi **shilingi bilioni 60.26**. Tutaendelea kukuza uwezo huo mpaka tufikie lengo letu.

Pembejeo za Kilimo

Ndg. Wananchi;

Mwaka huu tumeongeza mbolea ya ruzuku na wakulima wengi zaidi watapata mbolea hiyo. Tutaendelea kufanya hivyo katika miaka ijayo kwa lengo la kuwafikia wakulima **milioni 3.5 mpaka 4** miaka mitano ijayo. Aidha, tutaendelea kufuatilia na kuyatafutia ufumbuzi matatizo ya upatikanaji na hasa usambazaji wa pembejeo kwa wakulima na wafugaji. Nasikitishwa sana na taarifa za vitendo vya wizi na udanganyifu vinavyofanywa na baadhi ya mawakala wa mbolea, mbegu na dawa za kilimo na mifugo wakishirikiana na baadhi ya watumishi wa umma wa ngazi mbalimbali.

Nimewataka Mawaziri husika na hasa Wakuu wa Mikoa na Wakuu wa Wilaya na vyombo vya dola yaani Polisi na TAKUKURU kufuatilia mwenendo mzima wa usambazaji na upatikanaji wa mbolea, mbegu na dawa za ruzuku kwa wakulima na wafugaji. Wawatafute na kuwabaini wale wote wanaofanya vitendo viovu kinyume na taratibu zilizowekwa na kuwachukulia hatua za kisheria na kinidhamu. Watu hawa ni wahujumu wa uchumi, ni adui wa wakulima, wafugaji na taifa zima kwa jumla. Hawastahili na wala wasionewe huruma hata chembe.

Ndg. wananchi;

Pamoja na mikakati tuliyojiwekea ya kuboresha kilimo, tutaendelea kuwekeza na kuhamasisha uwekezaji katika sekta nyingine ambazo tunazitegemea zisaidie kukuza uchumi na kupunguza umaskini kama vile viwanda, utalii, biashara, miundombinu ya barabara, reli, bandari, umeme, maji n.k. Kwa upande wa huduma ya fedha, Serikali itaendelea kuongeza mtaji kwenye Benki ya Rasilimali Tanzania (TIB) ili irudie kuwa benki ya maendeleo na kutoa mikopo

ya muda wa kati na mrefu kwa wawekezaji wetu. Ni dhamira yetu kuwa mwaka 2011 tuongeze kasi ya kuanzisha Benki ya Kilimo ili ikiwezekana ianze au matayarisho yafikie hatua nzuri ya kuweza kuanza mwaka unaofuata.

Matatizo ya Umeme

Ndg. wananchi;

Mwaka 2010 haukuwa na utulivu wa kutosha kwa upatikanaji wa umeme. Mara kadhaa kumekuwepo na matukio ya kukatika na mgao wa umeme kutokana na uharibifu wa mitambo ya kuzalisha umeme hasa katika kituo cha Songas na vituo vya TANESCO. Pamoja na hayo tatizo la msingi ni uwezo wa uzalishaji wa umeme kuwa mdogo kuliko mahitaji. Hivyo basi, hitilafu katika mtambo mmoja au kituo kimoja cha kuzalisha umeme huzua tatizo kubwa la upatikanaji wa umeme kwa nchi nzima.

Ndg. Wananchi;

Katika kukabiliana na tatizo hilo miaka mitano iliyopita, TANESCO kwa msaada wa Serikali, imeongeza uwezo wa kuzalisha umeme kwa MW 145 (**MW 100** Ubungo na **MW 45** Tegeta) kwa kutumia gesi asilia. Bahati mbaya mpango wa kuzalisha **MW 300** kule Mtwara kwa kushirikiana na sekta binafsi, haukufanikiwa baada ya mwekezaji kushindwa kupata fedha kwa sababu ya mgogoro wa masoko ya fedha ya kimataifa. Kama tatizo hilo lisingekuwepo umeme huo ungekuwa unakamilika au kukaribia kutumika hivi sasa.

Kwa sasa TANESCO ina mipango kadhaa inayoendelea nayo ya kuongeza uzalishaji wa umeme nchini. Kwa msaada wa Serikali ndani ya miezi 12 ijayo, TANESCO itaongeza uzalishaji wa umeme kwa **MW 160**, (**MW 100** Ubungo kwa kutumia gesi asilia na **MW 60** Mwanza kwa kutumia dizeli nzito). Kwa kushirikiana na sekta

binafsi pia, ndani ya miezi 36 ijayo TANESCO wanatarajia kukamilisha ujenzi wa vituo vyatumbua umeme huko Kinyerezi (**MW 240**) Somanga Fungu (**MW 230**) na Mtwara (**MW 300**). Inatarajiwa pia kwamba katika kipindi hicho mradi wa kuzalisha **MW 200**pale Kiwira utakamilika.

Bei ya Umeme

Ndg. Wananchi;

Natambua kuwepo kwa mazungumzo, katika jamii kuhusu uamuzi wa EWURA wa kukubali ombi la Shirika la Umeme (TANESCO) kuongeza bei ya umeme. Wakati mwingine mazungumzo yamekuwa na hisia kali na hata jazba kutawala. Wizara, TANESCO na EWURA wameeleza kwa ufasaha misingi iliyotumika mpaka kufikia uamuzi huo. Sina maelezo mazuri zaidi ya hayo. Ninachotaka kusema mimi ni kuwaomba Watanzania wenzangu kutokukubali suala hili la kibiashara na kiuchumi kugeuzwa kuwa la kisiasa na kutafutiwa majawabu ya kisiasa.

Naomba tuamini na kukubali maelezo ya TANESCO na EWURA kwamba katika miaka minne hii gharama za uendeshaji, uzalishaji, usafirishaji na usambazaji wa umeme zimepanda kama zilivyopanda katika shughuli nyingine. Hivyo basi, kutaka bei ya umeme ibaki kama ilivyokuwa miaka minne iliyopita hautokuwa uamuzi sahihi kiuchumi na kibiashara kwa TANESCO. EWURA imefanya kazi nzuri ya kuchambua maombi ya TANESCO na kuyakubali yanayostahili na kuyakataa yasiyostahili kuwa sehemu ya bei. Kwa kufanya hivyo, watumiaji wa umeme wamelindwa wasibebeshwe mzigo usiostahili na Shirila la Umeme limewezeshwa ili lisiendeshe shughuli zake kwa hasara.

Mahusiano ya Kimataifa

Ndg. Wananchi;

Katika mwaka 2010 Serikali iliendelea na jitihada za kupigania na kuendeleza maslahi ya Tanzania miongoni mwa mataifa duniani na mashirika ya kimataifa na kikanda. Kazi hiyo tumeifanya kwa mafanikio na faida zake tunaziona. Tumeshuhudia kuongezeka kwa misaada ya maendeleo, kupatiwa misamaha ya madeni, kuongezeka kwa wawekezaji na mitaji kutoka nje na kuzidi kuongezeka kwa watalii. Aidha, mauzo yetu nje pamoja na mapato na akiba yetu ya fedha za kigeni navyo vimeendelea kuongezeka.

Jina la nchi yetu limeendelea kung'ara katika medani za kimataifa. Tanzania imeendelea kushirikishwa katika masuala muhimu ya kikanda na kimataifa. Kwa mfano, Rais Mstaafu, Mheshimiwa Benjamin W. Mkapa aliteuliwa na Katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa kuongoza Tume ya kuangalia mchakato wa kura ya maoni ya Sudan ya Kusini itakayofanyika tarehe 9 Januari, 2011.

Katika kura hiyo, wananchi wa Sudan ya Kusini wataamua iwapo wawe taifa huru au waendelee kuwa sehemu ya Sudan kama ilivyo sasa na Wananchi wa Jimbo la Abyei watapiga kura ya kuamua wawe upande upi: Sudan Kusini au Sudan Kaskazini. Tunamtakia heri Rais Mstaafu Benjamin Mkapa ili akamilishe jukumu hilo kwa mafanikio. Wakati huo huo tunawatakia wananchi wa Sudan ya Kusini na Sudan, kwa jumla, kuendesha zoezi hilo kwa amani na salama ili watu wapate fursa ya kuamua matakwa yao kwa uhuru.

Ndg. Wananchi;

Katika mwaka huu tunaoumaliza leo Umoja wa Mataifa umetupatia heshima nyingine kubwa. Shirika la Afya Duniani limeniteua mimi

na Waziri Mkuu wa Canada Mheshimiwa Stephen Harper kuwa Wenyeviti Wenza wa kuongoza Tume ya Kimataifa kuhusu Afya ya Akina Mama na Watoto. Lengo kuu la Tume hiyo ni kuzisaidia nchi zinazoendelea ziweze kutekeleza Malengo ya Milenia kuhusu kupunguza vifo vya akina mama na watoto.

Tume yetu ina kazi ya kupendekeza mfumo wa kutoa taarifa juu ya maendeleo ya afya za akina mama na watoto na kufuatilia utekelezaji wa ahadi za nchi tajiri kuzisaidia nchi masikini kukabiliana na changamoto za afya za akina mama na watoto. Aidha, tunalo jukumu la kupendekeza mfumo wa kufuatilia jinsi fedha zinazotolewa, zinavyotumika kwa malengo yaliyokusudiwa. Tunatarajia kuanza kazi Januari 2011 na kuwasilisha Ripoti yetu kwa Katibu Mkuu wa Umoja wa Mataifa kunako Mei 2011.

Michezo

Ndg. Wananchi;

Nafurahi kama tunavyofurahi wote kuwa kwa upande wa michezo, mwaka huu tumeumaliza vizuri. Timu ya Taifa ya Soka ya Tanzania Bara, Kilimanjaro Stars, imefanikiwa kushinda Kombe la Challenge kwa nchi za Afrika Mashariki na Kati baada ya kufanya hivyo mara ya mwisho miaka 16 iliyopita yaani mwaka 1993. Timu yetu ya Soka ya Wanawake, Twiga Stars, nayo kwa mara ya kwanza, iliweza kufikia fainali ya Kombe la Mataifa ya Afrika kwa Wanawake.

Hatuna budi kuyatambua na kuyaenzi mafanikio hayo tuliyoyapata. Wakati huo huo tuwatake wanamichezo wetu kuwa na ari ya kufanya vizuri zaidi. Nimetoa changamoto kwa TFF na timu yetu ya taifa kuiwekea lengo la kushiriki fainali za Kombe la Mataifa ya Afrika mwaka 2012. Wakiamua hivyo, itabidi waanze sasa kufikiria na kufanya maandalizi ya namna ya kufanikisha lengo hilo.

Napenda kutumia nafasi hii kuwahakikishia wanamichezo wote na Watanzania wenzangu, kuwa nitaendelea kuziunga mkono kwa hali na mali timu zetu zinazoshiriki michezo mbali mbali. Mwaka huu nitakuwa na mazungumzo na viongozi wa riadha ili tuelewane kuhusu namna ya kufufua michezo hiyo ambayo miaka ya nyuma ilililetea taifa letu sifa kubwa.

Maadhimisho ya Miaka 50 ya Uhuru

Ndg. Wananchi;

Mwaka mpya tunaouanza usiku wa leo una umuhimu wa kipekee katika uhai na historia ya nchi yetu. Tarehe 9 Desemba 2011 nchi yetu itatimiza miaka hamsini ya Uhuru wa Tanzania Bara. Haya si mafanikio madogo hata kidogo. Ni mafanikio makubwa sana ambayo hatuna budi kuyafurahia na kuyasherekea kwa uzito unaostahili.

Katika miaka 50 ya Uhuru wetu tumefanya mambo mengi mazuri ya kujivunia katika nyanja mbalimbali. Tumedumisha uhuru na umaja wa nchi yetu. Kwa hakika hali yetu ilivyo leo kisiasa, kiutamaduni, kiuchumi, kijamii, kiusalama na kimaendeleo kwa jumla, ni tofauti sana na hali ilivyokuwa wakati Tanzania Bara inapata uhuru wake tarehe 9 Desemba, 1961. Natambua pia kwamba katika miaka 50 hii, nchi yetu na watu wake wamekumbana na kukabili changamoto nyingi. Zipo nyingi tulizoziweza na zipo ambazo tunaendelea kuzikabili na tunayo mipango thabiti ya kuhakikisha tunafanikiwa.

Ndg. Wananchi;

Kwa kutambua umuhimu wa aina yake wa maadhimisho ya mwaka huu ya siku ya Uhuru wa Tanzania Bara tarehe 9 Desemba, 2011, tumekubaliana na viongozi wenzangu Serikalini kuwa tusherehekee siku hiyo kwa uzito unaostahili.

Ndg. Wananchi;

Tumekubaliana pia, tufanye mambo manne muhimu katika maadhimisho hayo. **Kwanza**, nautangaza mwaka 2011 kuwa ni Mwaka wa Maadhimisho ya Miaka Hamsini ya Uhuru wa Tanzania Bara. Kilele chake kitakuwa tarehe 9 Desemba, 2011 ambapo kutafanyika sherehe kubwa na za aina yake nchi nzima ambapo wananchi watashirikishwa kwa ukamilifu.

Pili, tufanye tathmini ya kina ya mafanikio tuliyoyapata, katika juhudzi zetu za kujiletea maendeleo katika miaka hamsini hii. Kila Wizara, idara na taasisi za Serikali na hata sekta binafsi zifanye tathmini ya eneo lake. Tathmini hizo ziandikwe katika vitabu ili kuhifadhi kumbukumbu hizo muhimu kwetu na kwa vizazi vijavyo. Vitabu na nyaraka hizo vitakuwa kumbukumbu zenye manufaa makubwa kwa wenzetu watakaokuwepo mwaka 2061 wakati wa kusherehekeea miaka **100** ya Uhuru wa Tanzania Bara. Itarahisisha kazi yao ya kufanya tathmini wakati huo.

Tatu, kwamba yafanyike maonyesho maalum katika Uwanja wa Maonyesho wa Julius Nyerere hapa Dar es Salaam na kote mikoani kwenye viwanja vya maonyesho, kuelezea mafanikio yaliyopatikana katika nyanja mbalimbali katika miaka 50 tangu Uhuru wa Tanzania Bara.

Ndg. Wananchi;

Jambo la **nne** ambalo tulilokubaliana kufanya ni kuanzisha mchakato wa kuitazama upya Katiba ya Nchi yetu kwa lengo la kuihuisha ili hatimaye tuwe na Katiba inayoendana na taifa lenye umri wa nusu karne. Katiba yetu ya sasa tulivoachiwa na waasisi wa taifa letu, imeifanyia nchi yetu mambo mengi mazuri na kuifikisha Tanzania na Watanzania hapa tulipo. Tunayo nchi moja huru, ya

kidemokrasia na inayoendesha mambo yake kwa kuzingatia utawala wa sheria, kuheshimu haki za binadamu na mgawanyo wa madaraka mionganoni mwa mihimili mikuu ya dola. Nchi yenyeye amani, utulivu na watu wake ni wamoja, wanaopendana na kushirikiana na maendeleo yanazidi kupatikana.

Pamoja na hayo, mwaka 2011, nchi yetu inatimiza miaka 50 ya Uhuru wa Tanzania Bara, miaka 47 ya Mapinduzi matukufu ya Zanzibar na miaka 47 ya Muungano wa nchi zetu mbili. Yapo mabadiliko mengi yaliyotokea katika nyanja mbalimbali za maisha ya nchi yetu na watu wake katika kipindi hiki. Kwa ajili hiyo ni vyema kuwa na Katiba inayoendana na mabadiliko na matakwa na hali ya sasa. Katiba ambayo italipeleka taifa letu miaka 50 ijayo kwa salama, amani, umoja na kuwepo maendeleo makubwa zaidi.

Ndg. Wananchi;

Ndiyo maana tukaamua kuanzisha mchakato huu na kwa ajili hiyo, nimeamua kuunda Tume maalum ya Katiba, yaani **Constitutional Review Commission**. Tume hiyo itakayoongozwa na Mwanasheria aliyebobea, itakuwa na wajumbe wanaowakilisha makundi mbalimbali katika jamii yetu kutoka pande zetu mbili za Muungano. Jukumu la msingi la Tume hiyo litakuwa ni kuongoza na kuratibu mchakato utakaowashirikisha wananchi wote bila kubagua, vyama vya siasa, wanasiada, wafanyabiashara, asasi za kiraia, mashirika ya dini, wanataluma na makundi mbalimbali ya watu wa nchi yetu kote nchini, katika kutoa maoni yao juu ya wayatakayo kuhusu Katiba ya nchi yao.

Baada ya kukamilisha kukusanya maoni, Tume itatoa mapendekezo yake yatakayofikishwa kwenye vyombo stahiki vya Kikatiba kwa kufanyiwa maamuzi. Baada ya makubaliano kufikiwa, taifa letu litapata Katiba mpya kwa siku itakayoamuliwa ianze kutumika.

Ndg. Wananchi;

Ni matumaini yangu kuwa mchakato huo utaendeshwa vizuri, kwa amani na utulivu kama ilivyo sifa ya nchi yetu na mazoea yetu ya kujadiliana bila kugombana. Wananchi watapewa fursa ya kutosha ya kutoa maoni yao kwa uhuru na pawepo kuvumiliana kwa hali ya juu pale watu wanapotufautiana kwa mawazo. Pasiwepo kutukanana, kudharauliana, kushutumiana, kubezana, kuzomeana wala kushinikizana. Naomba washiriki waongozwe kwa hoja badala ya jazba. Tukiwa na jazba, hasira na kushinikizana kamwe hatutaweza kutengeneza jambo jema. Na inapohusu Katiba ya Nchi itakuwa hasara tupu. Haitakuwa endelevu na kulazimika kufanyiwa marekebisho mengi mwanzoni tu baada ya kutungwa.

Nawaomba Watanzania wenzangu wenye maoni yao wajiandae kushiriki kwa ukamilifu katika mchakato huu. Katoeni maoni yenu mazuri yatakayowezesha nchi yetu kuwa na Katiba itakayokidhi matakwa yetu ya sasa na ya miaka 50 ijayo.

Hitimisho

Ndg. Wananchi, Watanzania Wenzangu;

Napenda kumalizia salamu zangu za Mwaka mpya kwa kumshukuru tena Mwenyezi Mungu kwa rehema zake alizotujaalia mwaka 2010. Tuendelee kumuomba atujaalie baraka tele katika Mwaka ujao wa 2011: Tumuombe nchi yetu iendelee kuwa ya amani na utulivu, watu wake waendelee kuwa wamoja, wanaopenda na kushirikiana, uchumi wetu uendelee kustawi, tupate mvua za kutosha na neema ziwe tele kila mahali.

Kwa furaha na matumaini makubwa nawatachia heri na fanaka katika mwaka mpya 2011. Namtakia kila mmoja wetu mafanikio mema katika shughuli zake za kujiletea maendeleo na kuendeleza hali yake ya maisha.

Mwisho, kabisa nawaomba tuukaribishe na kuusherehekea Mwaka mpya kwa usalama na amani. Heri ya Mwaka Mpya!! Happy New Year!!

Mungu Ibariki Afrika!

Mungu Ibariki Tanzania!

Ahsanteni kwa kunisikiliza.

Kiambatisho Na. 2: The Constitutional Review Act

THE UNITED REPUBLIC OF TANZANIA

THE CONSTITUTIONAL REVIEW ACT

**CHAPTER 83 OF THE LAWS
(PRINCIPAL LEGISLATION)**

REVISED EDITION OF 2013

This Edition of the Constitutional Review Act, Cap.83, incorporates all amendments made up to and including 31st December, 2013 and is printed under the authority of section 4 of the Laws Revision Act, Cap.4.

Dar es Salaam,
31st December, 2013

FREDERICK M. WEREMA,
Attorney General

**THE CONSTITUTIONAL REVIEW ACT
[PRINCIPAL LEGISLATION]**

ARRANGEMENT OF SECTIONS

Sections   Title

**PART I
PRELIMINARY PROVISIONS**

1. Short title.
2. Application.
3. Interpretation.

**PART II
OBJECTIVES**

4. Objectives.

**PART III
ESTABLISHMENT OF A COMMISSION**

5. Establishment of Commission.
6. Appointment of members of Commission.
7. Composition of Commission.
8. Terms of Reference.
9. Functions of Commission.
10. Independence of Commission.
11. Oath and affirmation by members and Secretary of Commission.
12. Cessation of membership.
13. Secretariat.
14. Expenses of Commission.
15. Immunity of members of Commission and Secretariat.
16. Accounts and Audits

**PART IV
PROCEDURE OF THE COMMISSION**

17. Mode of operation.
18. Constitutional *fora*.
19. Report of the Commission.
20. Submission and publication of report.
21. Offences and penalties.

**PART V
CONVENING OF A CONSTITUENT ASSEMBLY**

22. Convening the Constituent Assembly.
- 22A. Interim chairman.
23. Chairman and Vice Chairman of Constituent Assembly.
24. Clerks and other staff of Constituent Assembly.

- 25 Powers of Constituent Assembly.
- 26. Provisions relating to Constituent Assembly.
- 27. Acts of Constituent Assembly.
- 28. Abatement of powers of Constituent Assembly.
- 28A Publication and submission of proposed Constitution.
- 28B Validation of proposed Constitution.
- 29. Expense of Constituent Assembly.
- 30. Accounts and Audit.

PART VI
GENERAL PROVISIONS

- 31. Dissolution of Commission.
- 32. Promulgation of Constitution.

S C H E D U L E S

CHAPTER 83

THE CONSTITUTIONAL REVIEW ACT

An Act to provide for the establishment of the Constitutional Review Commission for purposes of co-ordination and collection of public opinions on the Constitution; to examine and analyse public opinions; to provide for *fora* for constitutional review; to provide for preparation and submission of report on the public opinions; to provide for the procedure to constitute the Constituent Assembly, the conduct of referendum and to provide for related matters.

[1st December, 2011]
[s.1(2)]

Acts Nos.

8 of 2011

2 of 2012

7 of 2013

9 of 2013

10 of 2013

G.N No.

394 of 2011

PART I PRELIMINARY PROVISIONS

Short title

**1.-(1) This Act may be cited as the Constitutional Review Act, 2011.
(2) [Ommitted].**

Application

2. This Act shall apply to Mainland Tanzania and to Tanzania Zanzibar.

Interpretation

Act No.

7 of 2013

s.2

G. N. No.

394 of 2011

**3. In this Act, unless the context otherwise requires:
“Commission” means the Commission established for purposes of coordination and collection of public opinions on constitutional review;**

“Constituent Assembly” means the Constituent Assembly of the United Republic established under section 22;

“constitution” means the fundamental law, written or unwritten, that establishes the character of a state by defining the basic principles to which a society shall conform, distribution of powers and functions among pillars of the state, by describing the organization of the executive, legislature and judiciary, their regulation, distribution, and the

limitation of different state organs, and by prescribing the extent and manner of the exercise of its sovereign powers;

“constitutional review” means the process of collecting public opinions and the conduct of *fora* for the purposes of enactment of provisions for the new Constitution of the United Republic;

“Draft Constitution” means the draft constitution prepared by the Commission under this Act;

“*fora*” means open and free public meetings, assemblies, gatherings or discussions organized by the Commission for purposes of collection of public opinions on the Draft Constitution;

“Minister” means the Minister in the Government of the United Republic responsible for constitutional affairs;

“President” means the President of the United Republic of Tanzania;

“proposed Constitution” means an enactment of the Constituent Assembly which is the subject of the referendum;

“public opinions” means ideas, views, information, opinions, proposals or recommendations collected from the general public for purposes of the enactment of the new Constitution of the United Republic;

“referendum” means a public vote or poll cast in accordance with the provisions of this Act for purpose of validation of the proposed Constitution;

“Secretary” means the Secretary referred to under section 13;

“Standing Orders” means the Standing Orders of the Constituent Assembly made under this Act;

“the Constitution” means the Constitution of the United Republic of Tanzania, 1977.

Cap. 2

PART II OBJECTIVES

Objectives
G.N.No.
394 of 2011

- 4.-**(1) The objectives of this Act shall be to:
- provide for the establishment of the Commission for purposes of coordination and collection of public opinions;
  - prescribe the oath and affirmation and provide for the manner under which members of the Commission and the Secretariat shall take oath or affirmation;
  - make provision for terms of reference of the Commission;

- (d) provide for the establishment of the Secretariat of the Commission to be headed by the Secretary;
  - (e) provide for a mechanism by which the public shall widely and freely participate in expressing and transmitting public opinions on matters relating to the constitution;
  - (f) provide for a mechanism by which the Commission shall prepare and submit a report;
  - (g) provide for the functions and powers of the Commission;
  - (h) provide for the manner in which the Commission shall collect information from public and private institutions, civil societies and religious organizations, political parties and any other organisation that the Commission may consider appropriate;
  - (i) provide for a mechanism for procuring technical information by the Commission from consultants;
  - (j) provide for a mechanism for consensus building in national issues during constitutional review process;
  - (k) provide for a mechanism for scrutiny of a Draft Constitution Bill;
  - (l) put in place a legal mechanism for the President to convene a Constituent Assembly;
  - (m) provide for election of the Chairman and the Vice-Chairman of the Constituent Assembly and appointment of the Clerks and Staff;
  - (n) provide for a mechanism for the conduct of the referendum; and
  - (o) provide for the manner in which the new constitution shall be promulgated.
- (2) The process of coordination, collection of public opinions, conduct of *fora*, debate in the Constituent Assembly and participation in the referendum is reserved to the citizens of Tanzania only.

PART III ESTABLISHMENT OF A COMMISSION

Establishment of Commission

5. The President shall, upon consultation and in agreement with the President of Zanzibar and after considering any information or prevailing social, political and economic circumstances within the United Republic, by order published in the *Gazette*, establish the Commission.

6.-(1) The President shall, in consultation and agreement with the President of Zanzibar, appoint the Chairman, Vice-Chairman and other members of the Commission.

(2) Subject to subsection (3), the composition of the Commission shall have regard to the principle of equal members from either part of the United Republic.

(3) In appointing members of the Commission, the President shall have regard to:

- (a) experience relevant to constitutional review or professional qualifications on constitutional matters, law, public administration, economic, finance and social science;
- (b) geographical and the population diversity of the United Republic of Tanzania; and
- (c) age, gender and representation of various social groups.

(4) Without prejudice to subsection (3), a person shall not qualify for appointment as a member of the Commission unless that person is of high integrity and impeccable behavior.

(5) Notwithstanding subsection (3), a person shall not qualify for appointment as a member of the Commission if that person is:

- (a) a member of security organs;
- (b) a person who has been convicted of, or is the subject of proceedings in the court of law for an offence involving dishonesty or moral turpitude; or
- (c) a non-citizen of Tanzania.

(6) For the purposes of subsections (1), (2) and (3), the President shall invite fully registered political parties, religious organisations, civil societies, associations, institutions and any other group of persons under whatever name having common interest to submit to the President a lists of names of persons for appointment as members:

Provided that the lists shall, for every name proposed, indicate the age, gender, experience, qualifications and a place of abode of such person.

(7) Subsection (6) shall not be construed as precluding the President from appointing as members person outside the lists of names submitted to him as provided for in subsection (6).

7.-(1) The Commission shall consist of:

- (a) a Chairman;
- (b) a Vice-Chairman; and
- (c) not more than thirty and not less than twenty other members.

(2) Appointment of the Chairman and the Vice Chairman shall be made on the basis of the principle that where the Chairman hails from one part of the United Republic, the Vice Chairman shall be a person who hails from the other part of the United Republic.

(3) Members of the Commission shall be appointed through an order published in the *Gazette*.

Terms of
Reference

8.-(1) Terms of reference for the Commission shall be as provided for under Sections 9 and 17 of this Act.

(2) Without prejudice to subsection (1), the Commission may consider any other matter as it may find necessary during the performance of its functions.

(3) The Commission shall complete the performance of its functions within eighteen months from the date of commencing business.

(4) Where the Commission is unable to complete performance of its functions during the period referred to in subsection (3), the President may, in agreement with the President of Zanzibar, extend for not more than two months during a period which the Commission shall complete and submit the report.

Functions of
Commission

G.N.No.
394 of 2011

9.-(1) The functions of the Commission shall be to:

- (a) co-ordinate and collect public opinions;
- (b) examine and analyse the consistency and compatibility of the constitutional provisions in relation to the sovereignty of the people, political systems, democracy, rule of law and good governance;
- (c) make recommendations on each term of reference; and
- (d) prepare and submit a report.

(2) In the implementation of the provisions of subsection (1), the Commission shall adhere to national values and ethos and shall, in that respect safeguard and promote the following matters:

- (a) the existence of the United Republic;
- (b) the existence of the Executive, Legislature and the Judiciary;
- (c) the republican nature of governance;
- (d) the existence of Revolutionary Government of Zanzibar;
- (e) national unity, cohesion and peace;
- (f) periodic democratic elections based on universal suffrage;
- (g) the promotion and protection of human rights;

- (h) human dignity, equality before the law and due process of law; and
- (i) existence of a secular nature of the United Republic that does not inclined to any religion and that respect freedom of worship.

(3) For the purpose of subsection (2), and for any other matter of national importance, the Commission shall afford the people an opportunity to freely express their opinions with a view to further enrich those matters.

Independence
of Commission
G.N.No.
394 of 2011

10. The Commission shall enjoy such independence and autonomy as may be necessary for the performance of its functions and exercise of its powers under this Act and shall not be interfered by any person or authority.

Oath and
affirmation by
members and
the Secretary of
the
Commission

11. Every member of the Commission and the Secretary and Deputy Secretary shall, before taking assignment, subscribe to an oath or affirmation administered by the President as prescribed in the First Schedule to this Act.

Cessation of
membership

12.-(1) A person shall cease to be a member of the Commission upon the occurrence of any of the following events:

- (a) death;
- (b) resignation;
- (c) inability by reason of illness;
- (d) removal for breach of the Code of Conduct;
- (e) conviction for an offence which carries a custodial sentence of not less than one month; and
- (f) if that person loses qualifications for appointment.

(2) For the purpose of better discharge of the functions of the Commission, there shall be a code of conduct prescribed for in the Second Schedule to this Act.

(3) A member of the Commission or the Secretariat who breaches the provisions of the Code of Conduct shall be disqualified from continuing to be a member.

(4) Where a question of removal of a member for breach of Code of Conduct arises, the President shall appoint a Committee composed of:

- (a) a Judge of the Court of Appeal who shall be the Chairman;
- (b) a Commissioner of the Commission for Human Rights and Good Governance;
- (c) a Commissioner of the Public Leaders Ethics Secretariat;

- Secretariat
Act No.
2 of 2012
s.3(b)
- (d) an advocate of the High Court for Zanzibar recommended by the Zanzibar Law Society; and
- (e) an advocate of the High Court recommended by the Tanganyika Law Society,
- who shall inquire into the matter and make recommendations to the President, and where the Committee recommends that the removal of the member should not be made, the question of removal of that member shall abate.
- (5) The Committee shall regulate its own procedure for the conduct of business.

13.-(1) There shall be a Secretariat to the Commission which shall be headed by the Secretary with assistance of the Deputy Secretary.

(2) The Secretary and Deputy Secretary shall be appointed by the President upon agreement with the President of Zanzibar on the basis of the principle that where the Secretary hails from one part of the United Republic, the Deputy Secretary shall be a person who hails from the other part of the United Republic.

(3) A person shall qualify to be appointed as a Secretary if that person is a public servant and profess law profession and has served as such for a period of not less than ten years and is of good conduct and character.

(4) The Secretary and the Deputy Secretary shall be responsible to the Commission and shall perform such functions and discharge duties of the Secretariat.

(5) Other members of the Secretariat shall be appointed by the Minister upon agreement with the Minister responsible for constitutional affairs of the Revolutionary Government of Zanzibar.

(6) The Secretariat shall have such number of public officers as may be necessary for better performance and the exercise of powers of the Commission.

(7) The Commission shall be a disciplinary authority in respect of members of the Secretariat.

Expenses of
Commission

14.-(1) The expenses of the constitutional review incurred by the Commission in accordance with this Act shall be charged on and issued out of the Consolidated Fund of the United Republic.

(2) Members of the Commission and the Secretariat shall be remunerated subject to the relevant laws and regulations.

Immunity of
members of
Commission

15. A member of the Commission or the Secretariat shall not be liable personally to a civil or a

and Secretariat

criminal action for or in respect of any matter or thing done or omitted to be done in good faith as a member of the Commission or the Secretariat in the performance of the functions of, and in the exercise of powers of, the Commission under this Act.

Accounts
and
Audits

Caps 418, 410
and 348

16.-(1) The Secretary shall cause to be kept proper books of accounts and shall, within and not later than three calendar months after the end of each financial year, cause to be prepared a statement of income and expenditure during the financial year.

(2) The accounts relating to the operations of the Commission on the last day of the financial year shall be submitted for audit by the Controller and Auditor General in accordance with the Public Audit Act, the Public Procurement Act and the Public Finance Act.

PART IV PROCEDURE OF THE COMMISSION

Mode of
operation

G.N.No.
394 of 2011

Act No.
2 of 2012
s.3(c)

17.-(1) The Commission shall perform its functions in accordance with this Act and the terms of reference.

(2) For the purposes of implementation of subsection (1), the Commission shall:

- (a) articulate and conduct awareness programmes on the objectives and functions of the Commission;
- (b) hold such number of meetings or assemblies in such places and at such times as it shall determine;
- (c) examine and analyse divergent public opinions separately; and
- (d) prepare and submit a report in accordance with the terms of reference.

(3) The Commission may ask any person who is willing to appear before it for discussion, orally or by production of document, on any constitutional matter which the Commission considers relevant to the constitutional review process.

(4) In the performance of its functions under this Act, the Commission shall examine and analyse the ideas, views, information, opinions, proposals and recommendations collected and examined in the past, including:

- (a) a summary of the public opinions on areas of convergence and divergence for both parts of the United Republic;
- (b) all documents reflecting the ideas, views and opinions of the general public under the White

Paper No. 1 of 1962 on the Establishment of the Republic of Tanganyika, Arusha Declaration of 1967, the Presidential Commission on the Establishment of Democratic One-Party System, the 1983 National Executive Committee of CCM Proposed Amendments to the Constitution of the United Republic of Tanzania, 1977 and the Constitution of Zanzibar, 1979, the Presidential Commission on Single Party or Multi-Party System in Tanzania, 1991 and the Committee for the collection of views on the Constitution (the White Paper, No. 1 of 1998);

- (c) the Independence Constitution of Tanganyika, 1961;
- (d) the Constitution of the Republic of Tanganyika, 1962;
- (e) the Articles of Union of the Republic of Tanganyika and the Peoples' Republic of Zanzibar;
- (f) the Interim Constitution of the United Republic of Tanzania, 1965;
- (g) the Constitution of the United Republic of Tanzania, 1977;
- (h) the following Zanzibar Presidential Decrees:
- (i) The Constitutional Government and the Rule of Law Decree, 1964;
  - (ii) Equality, Reconciliation and Unity of the Zanzibar People Decree, 1964;
  - (iii) The Existing Laws Decree, 1964;
  - (iv) Confiscation of Immovable Property Decree, 1964;
  - (v) The Legislative Powers Decree, 1964;
  - (vi) The Cabinet Decree, 1964;
- (i) the Constitution of Zanzibar, 1979;
- (j) the Constitution of Zanzibar 1984;
- (k) the Joint Finance Commission Report and the Shellukindo Report on Challenges of the Union;
- (l) the Wangwe Report on the Fast Tracking of the East African Federation;
- (m) analytical and academic studies undertaken by the Commission; and
- (n) any other relevant documents as the Commission may consider necessary.
- (5) The Commission may:
- (a) for Mainland Tanzania, require the District Commissioner, a Director of Local

Cap. 2

Government Authority, the Ward Executive Officer or a Mtaa or Village Executive Officer to cause to be convened meetings of residents of a township, ward or hamlet or village, as the case may be; and

- (b) for Tanzania Zanzibar, require the District Commissioner, Municipal Director, Clerk to the Town or District Council or a Sheha to cause to be convened meetings of residents of a township or various Shehias, for the purpose of collecting public opinions on constitutional matters as specified in the terms of reference.

(6) In order to facilitate effective discharge of its functions, the Commission may form committees and assign to any of such committees general or specific matter to deliberate upon.

(7) The Commission may co-opt any person or engage any consultant as may be necessary for the proper performance of its functions.

(8) In the performance of its functions, the Commission shall devise uniform methodologies, except where circumstances require otherwise, that would be applicable in each part of the United Republic in the collection and analysis of public opinions, the conduct of *fora* and writing of the report.

(9) Any person who intends to conduct public awareness programme on the constitutional review and so recognized by the Commission shall, in the case of:

- (a) an individual, notify the Commission in writing or in that behalf, a District Commissioner, a Director of Local Government Authority or the Municipal Director or the Clerk to the Town or District Council; or
- (b) an organization, civil society, association, institution or a group of persons under whatever name having common interest, be required to-
- (i) issue notice to the Commission in writing or in that behalf, District Commissioner, a Director of Local Government Authority or the Municipal Director or the Clerk to the Town or District Council in writing;
  - (ii) register under the relevant laws of Mainland Tanzania or Tanzania Zanzibar,

and that person, organisation, society, association, institution or group of persons shall disclose to the

Commission, or in that behalf, the District Commissioner, the Director of Local Government Authority or the Municipal Director or the Clerk to the Town or District Council, as the case may be, sources of funds that would be expended for awareness programme.

(10) The notice referred to under subsection (9) shall specify time, date, place, venue and the nature of the subject matter of the awareness programme.

(11) For the purpose of this section, an organisation, society, association, institution or group of persons having common interest may convene meetings in order to afford opportunity for their members to make their opinions on the Proposed Constitution and forward such opinions to the Commission.

(12) Any organisation, society, association, institution or group of persons having common interest and which intend to conduct a public meeting, rally or assembly for purposes of this section shall notify the relevant authority in accordance with law governing such meetings, rallies or assemblies.

Constitutional
fora

Act No.
2 of 2012
s.3(d)

18.-(1) There shall be *fora* for constitutional review.

(2) The *fora* for constitutional review shall provide public opinions on the Draft Constitution through meetings organized by the Commission.

(3) The *fora* for constitutional review shall be formed on ad hoc basis by the Commission based on geographical diversity of the United Republic and shall involve and bring together representatives of various groups of people within the communities.

(4) The *fora* referred to in subsection (1) and in other provisions of this Act shall exclusively be for the citizens of Tanzania.

(5) For the purpose of this section, before the Commission completes making the report, it shall publish the Draft Constitution in the *Gazette*, and other local newspapers in order to afford opportunity to the public to further enrich the provisions of the Draft Constitution through discussions in the *fora* for constitution review.

(6) For the purpose of this section, the Commission may allow organizations, associations or groups of persons to convene meetings in order to afford opportunity to its members to air their views on the Draft Constitution and forward such views to the Commission.

Report of
Commission

19.-(1) On the basis of the examination and analysis undertaken pursuant to sections 17 and 18, the

Commission shall prepare a report containing:

G.N.No.
394 of 2011

- (a) a summary of public opinions on each term of reference;
- (b) recommendations of the Commission on each terms of reference;
- (c) reports by consultants engaged by the Commission;
- (d) a Draft Constitution; and
- (e) any other relevant information.

(2) The Draft Constitution shall form an annex to the report of the Commission.

Submission
and
publication of
the report
Act No.
7 of 2013
s.3

20.-(1) The Commission shall, after the completion of making a report, submit such report to the President and the President of Zanzibar.

(2) The President shall, within thirty days after receiving the report, publish the Draft Constitution in the *Gazette* and other local newspapers with a statement that the Draft Constitution shall be presented to the Constituent Assembly for enactment of the proposed Constitution.

(3) The President shall, upon consultation and agreement with the President of Zanzibar, direct the Chairman of the Commission to present the Draft Constitution to the Constituent Assembly.

(4) Notwithstanding the dissolution of the Commission under section 31(1), the Clerk of the Constituent Assembly may, upon consultation with the Chairman of the Constituent Assembly, invite the Chairman, Vice Chairman or any other member of the dissolved Commission to give clarification which may be required during the debates of the Constituent Assembly.

Offences and
penalties
G.N.No.
394 of 2011
Act No.
2 of 2012
s.4

21.-(1) A person who intentionally obstructs, hinders, prevents or by conduct or omission incites-

- (a) a member of the Commission or Secretariat from performing the functions or exercising the powers of the Commission;
- (b) a person or group of persons from giving public opinions to the Commission,

commits an offence.

(2) Any person who-

- (a) carries on an activity of coordinating and collecting public opinions contrary to this Act;
- (b) impersonates to be a member of the Commission or the Secretariat; or
- (c) conducts awareness programme on constitutional review contrary to this Act,

commits an offence.

(3) Any person who is convicted of an offence

under this Act shall be liable to a fine of not less than two million shillings but not exceeding five million shillings or to imprisonment for a term of not less than one year but not exceeding three years or to both.

(4) Any measure undertaken under the provisions of this section shall not abate by reason that this Act is spent and has no legal effect.

PART V

CONVENING OF A CONSTITUENT ASSEMBLY

Convening the
Constituent
Assembly
Act No.
7 of 2013
s.4
9 of 2013
s.2
G.N.No.
394 of 2011

22.-(1) There shall be a Constituent Assembly consisting of the following members:

- (a) all members of the National Assembly of the United Republic;
- (b) all members of the House of Representatives of Zanzibar;
- (c) two hundred and one members appointed by the President in agreement with the President of Zanzibar as follows:
  - (i) twenty members from Non-Governmental Organisations;
  - (ii) twenty members from Faith Based Organisations;
  - (iii) forty two members from all fully registered Political Parties;
  - (iv) twenty members from Learning Institutions;
  - (v) twenty members from groups of persons with disabilities;
  - (vi) nineteen members from Trade Union Organisations;
  - (vii) ten members from associations representing livestock keepers;
  - (viii) ten members from fisheries associations;
  - (ix) twenty members from agricultural associations; and
  - (x) twenty members from any other groups of persons having common interest;

(2) For the purpose of paragraph (c) of subsection (1), the total number of members of the Constituent Assembly hailing from Tanzania Zanzibar shall not be less than one third of the total number of members referred to in paragraph (c).

“(2A) The President shall invite each group specified under subsection (1) (c) to submit to him

a list of not more than nine names of persons for appointment of three persons from the list as members:

Provided that, the list shall, for every name proposed, indicate the age, gender, experience, qualifications and place of abode of such person.

(2B) In appointing members of the Constituent Assembly under subsection (1)(c), the President shall have regard to:

- (a) qualifications and experience of persons nominated; and
- (b) gender parity.”

(3) The President shall publish the names of members of the Constituent Assembly in the proclamation published in the *Gazette*.

(4) The President upon agreement with the President of Zanzibar shall, after twenty one days following publication of the Draft Constitution in terms of section 20 (2), by proclamation published in the *Gazette*, convene the Constituent Assembly on a date specified in the proclamation.

“Interim
Chairman
Act No.
7 of 2013
s.5

22A.-(1) Without prejudice to the provisions of section 23, after the convening of the Constituent Assembly, the Clerk of the National Assembly and the Clerk of the House of Representatives shall manage and supervise the process of electing the Interim Chairman of the Constituent Assembly who shall preside over the proceedings of the Assembly for the purposes of:

- (a) developing and adopting the Standing Orders of the Constituent Assembly; and
- (b) conducting the election of the Chairman and Vice Chairman of the Constituent Assembly.

(2) The Interim Chairman elected by the Constituent Assembly under subsection (1) shall not be eligible to contest for the chairmanship of the Constituent Assembly.”

Chairman and
Vice Chairman
of
Constituent
Assembly
Act No.
7 of 2013
s.6
G.N.No.
394 of 2011

23.-(1) There shall be a Chairman and the Vice-Chairman of the Constituent Assembly who shall be elected by the members of the Constituent Assembly on the first day of its meeting and in the manner prescribed in the Standing Orders of the Constituent Assembly.

(2) The Chairman and the Vice Chairman of the Constituent Assembly shall be elected from amongst members of the Constituent Assembly based on the

---

principle that where the Chairman hails from one part of the United Republic, then the Vice Chairman shall be a person who hails from the other part of the United Republic.

(3) The election of the Chairman and the Vice Chairman shall be conducted by secret ballots and the winner shall be elected by simple majority of votes cast.

(4) A member shall not be eligible for nomination or election as a Chairman or Vice Chairman unless that member-

- (a) possesses a degree from a recognized university;
- (b) possesses proven experience and competence in chairing public assemblies or *fora*;
- (c) has not been convicted by any court in the United Republic and sentenced to a term of imprisonment exceeding six months for any offence involving dishonesty and moral turpitude.

(5) Procedure for application, nomination and election of Chairman and Vice Chairman shall be as may be prescribed in the Standing Orders.

(6) Before assuming office, the Chairman and the Vice Chairman shall subscribe to an oath or affirmation specified in the Forth Schedule, as the case may be, administered by the Clerk of the Constituent Assembly.

(7) A member of the Constituent Assembly shall not assume office until that member has taken oath or affirmation specified in the Fourth Schedule before the Chairman or the Vice Chairman of the Constituent Assembly.

(8) For the purposes of this section, members of the Constituent Assembly shall have power to develop and adopt the Standing Orders of the Constituent Assembly before subscribing to oath or affirmation, as the case may be.

Clerk and Staff
of Constituent
Assembly
Act No.
7 of 2013
s.7
9 of 2013
s.3
G.N.No.
394 of 2011

24.-(1) Immediately after the proclamation of the Constituent Assembly by the President and subject to subsection (2), reigning Clerks of the National Assembly and the House of Representatives shall, by operation of this Act, become the Clerk and the Deputy Clerk of the Constituent Assembly and vice versa.

(2) Notwithstanding the provisions of subsection (1), the Clerk of the National Assembly and the Clerk of the House of Representatives shall, before the proclamation of the Constituent Assembly, make necessary preparations for better carrying out of the Constituent Assembly business.

(3) Assumption of the offices of the Clerk or Deputy Clerk of the Constituent Assembly shall be on the basis that, where the Chairman of the Constituent Assembly is elected from one part of the United Republic, the Clerk shall be a person from the other part of the United Republic.

(4) The Clerk and the Deputy Clerk of the Constituent Assembly shall discharge their duties in accordance with the Standing Orders of the Constituent Assembly.

(5) The Clerk of the Constituent Assembly shall, upon consultation with the Deputy Clerk, select such number of staff from the National Assembly, the House of Representatives, Offices of the Attorney General of the United Republic and Zanzibar and from other public institutions, as may be necessary for better performance of the functions of the Constituent Assembly.

(6) The staff selected under subsection (4) shall be under attachment for the prescribed period of the Constituent Assembly.

(7) The Clerk and Deputy Clerk of the Constituent Assembly shall, before assuming office, subscribe to an oath or affirmation before the President as set out in the Third Schedule to this Act.

Powers of
Constituent
Assembly

25.-(1) The Constituent Assembly shall have and exercise powers to make provisions for the New Constitution of the United Republic of Tanzania and to make consequential and transitional provisions to the enactment of such Constitution and to make such other provisions as the Constituent Assembly may find necessary.

(2) The powers of the Constituent Assembly to make provisions for the proposed Constitution shall be exercised by a Draft Constitution tabled by the Chairman of the Commission and passed by the Constituent Assembly.

Provisions
relating to
Constituent
Assembly
Acts Nos.
7 of 2013
s.8
9 of 2013
s.4

26.-(1) The Constituent Assembly may develop Standing Orders of the Constituent Assembly for the conduct of business in the Constituent Assembly.

(2) The provisions of the proposed Constitution shall require passing by the Constituent Assembly on the basis of support of two third majority of the total number of the members hailing from Mainland Tanzania and two third majority of the total number of members hailing from Tanzania Zanzibar.

Acts of

27.-(1) Subject to the provisions of any Act of the

Constituent
Assembly
Cap. 1
Act No.
7 of 2013
s.9

Constituent Assembly, the Interpretation of Laws Act shall apply to the interpretation of an Act of the Constituent Assembly and references in that or in any other law to any Act shall, except where the context otherwise requires, include reference to an Act of the Constituent Assembly.

(2) There shall be freedom of opinion in the debates of the Constituent Assembly and such opinion of the members shall not be questioned in any court or place outside the Constituent Assembly.

(3) The procedure of debates in the Constituent Assembly shall be prescribed in the Standing Orders.

Abatement of
powers of
Constituent
Assembly
Act No.
7 of 2013
s.10

28.-(1) After the enactment of the proposed Constitution, consequential and transition provisions, the Constituent Assembly shall stand dissolved and powers to enact provisions for the proposed Constitution, consequential and transition provisions shall abate.

(2) Dissolution of, and abatement of powers of the Constituent Assembly shall not be construed as derogating powers of the President to reconstitute the Constituent Assembly for enactment of provisions amending the proposed Constitution.

(3) Without prejudice to subsections (1) and (2), the Constituent Assembly shall deliberate on the Draft Constitution within a period not exceeding seventy days from the date on which the Constituent Assembly convened.

(4) The Chairman of the Constituent Assembly, after consultation with the Vice Chairman may, upon approval by the President in agreement with the President of Zanzibar, extend the period under subsection (3) for such period as may be appropriate to accomplish the functions of the Constituent Assembly.

Publication and
submission of
proposed
Constitution
Act No.
10 of 2013
s.55

28A.-(1) Upon the passing of the proposed Constitution by the Constituent Assembly, the Chairman of the Constituent Assembly shall, within seven days submit the proposed Constitution to the President.

(2) The President shall, within seven days after receiving the proposed Constitution and upon consultation and agreement with the President of Zanzibar, caused to be published the proposed Constitution in the *Gazette* and other local newspapers.

Validation of
proposed
Constitution
Act No.
10 of 2013
s.55

28B. The referendum Act shall apply in respect of validation of the provisions of the proposed Constitution.”

Expenses of
Constituent
Assembly

29.-(1) The expenses incurred by the Constituent Assembly in accordance with this Act shall be charged on and issued out of the Consolidated Fund of the United Republic.

(2) Members of the Constituent Assembly, Clerk and Staff shall be remunerated in such manner as the President may, subject to the relevant laws and regulations, determine.

Accounts
and Audit

30.-(1) The Clerk shall cause to be kept proper books of accounts and shall, within and not later than three calendar months after the end of each financial year, cause to be prepared a statement for income and expense during the financial year.

(2) The accounts relating to the operations of the Constituent Assembly on the last day of the financial year shall be submitted for audit by the Controller and Auditor General in accordance with the Public Audit Act, the Public Procurement Act and the Public Finance Act.

Caps. 418,
410 and 348

PART VI GENERAL PROVISIONS

Dissolution of
Commission
Acts Nos.
7 of 2013
s.11
9 of 2013
s.5

31.-(1) Upon submission of the Draft Constitution to the Constituent Assembly under section 20(3), the President shall, by Order published in the *Gazette*, dissolve the Commission.

(2) Dissolution of the Commission by the Order of the President shall entail abatement of powers of the Commission and the Secretariat.

Promulgation
of Constitution

32.-(1) The provisions of the New Constitution shall come into force on the date provided for in the New Constitution.

(2) The President shall promulgate, in such a manner and style as the President may determined the operationalization of the New Constitution.

(3) Consequent upon promulgation of the New Constitution, this Act shall be spent and shall have no legal effect.

(4) In the application of this Act, both the English _____
version and the Kiswahili version are authentic. _____

FIRST

SCHEDULE

(Under section 11)

PART I
OATH/AFFIRMATION OF A MEMBER OF THE COMMISSION

I,.....having been appointed by the President
as.....on the ..... day of.....20.....to perform the functions of
a member of Commission, do hereby swear/affirm that I will be faithful and impartial to the United Republic of
Tanzania and, to the best of my knowledge and ability, discharge the duties and perform the functions devolving
upon me by virtue of being a member of the Commission.

So help me God

.....
Member of Commission

PART II
OATH/AFFIRMATION OF A SECRETARY/DEPUTY SECRETARY

I,.....having been appointed by the President
as.....on the ..... day of.....20.....to perform the functions of
a Secretary/Deputy Secretary, do hereby swear/affirm that I will be faithful and impartial to the United Republic of
Tanzania and, to the best of my knowledge and ability, discharge the duties and perform the functions
devolving upon me by virtue of being a Secretary/Deputy Secretary.

So help me God

.....
Secretary/Deputy Secretary

SECOND SCHEDULE

(Under section 12(2))

CODE OF CONDUCT OF MEMBERS OF THE COMMISSION AND THE SECRETARIAT

1. Every member of the Commission/Secretariat shall serve impartially and independently and perform the functions of his office in good faith and without fear, favour or prejudice.
2. A member of the Commission/Secretariat shall not, during tenure of office, be eligible for appointment or nomination to any political office.
3. A member of the Commission or Secretariat shall not-
  - (a) by his membership, association, statement, conduct or in any other manner jeopardize the perceived independence of the member or prejudice the credibility, impartiality, independence or integrity of the Commission/Secretariat; or
  - (b) make private use of or profit from any confidential information gained as a result of being a member of the Commission/Secretariat.

THIRD SCHEDULE

(Under section 24(7))

OATH/AFFIRMATION OF CLERK/DEPUTY CLERK

I, ... having been appointed on the ..... day of..... 20.. by virtue of operation of law as, and to perform the duties of the Clerk/Deputy Clerk do hereby swear/affirm that I will faithfully, impartially and, to the best of my knowledge and ability, discharge the duties and perform the functions devolving upon me by virtue of being a Clerk/Deputy Clerk of the Constituent Assembly.

So help me God.

.....
Clerk/Deputy Clerk of the Constituent Assembly

FOURTH SCHEDULE

(Under section 23(6),(7))

OATH/AFFIRMATION OF CHAIRPERSON/VICE CHAIRPERSON AND MEMBERS OF THE CONSTITUENT ASSEMBLY

I,..... having been elected as Chairperson/Vice Chairperson/member of the Constituent Assembly, do hereby take oath/affirm that I wil be faithful and impartial to the United Republic and, to the best of my knowledge and ability, discharge theduties and perform the functions devolving upon me by virtue

So help me God.

.....
Chairman/Vice Chairman/member of the Constituent Assembly

Kiambatisho Na. 3: Orodha ya Wajumbe na Sekretarieti ya Tume ya Mabadiliko ya Katiba

**ORODHA YA WAJUMBE WA TUME YA
MABADILIKO YA KATIBA**

1. Mhe. Joseph Sinde Warioba	-	Mwenyekiti
2. Mhe. Augustino Ramadhani	-	M/Mwenyekiti
3. Mhe. Dr. Salim Ahmed Salim	-	Mjumbe
4. Mhe. Raya Suleiman Hamad	-	Mjumbe
5. Mhe. Al-Shaymaa Kwegyir	-	Mjumbe
6. Dr. Edmund Adrian Sengondo Mvungi	-	Mjumbe
7. Ndg. Humphrey Polepole	-	Mjumbe
8. Ndg. Richard Shadrack Lyimo	-	Mjumbe
9. Ndg. Salma Maoulidi	-	Mjumbe
10. Ndg. Maria Malingumu Kashonda	-	Mjumbe
11. Alhaj Said El Maamry	-	Mjumbe
12. Ndg. Joseph Butiku	-	Mjumbe
13. Ndg. Yahya Msulwa	-	Mjumbe
14. Ndg. Riziki Shahari Mngwali	-	Mjumbe
15. Ndg. Suleiman Omar Ali	-	Mjumbe
16. Prof. Palamagamba J. Kabudi	-	Mjumbe
17. Ndg. Esther Mkwizu	-	Mjumbe
18. Ndg. Fatma Said Ali	-	Mjumbe
19. Ndg. Muhammad Yussuf Mshamba	-	Mjumbe
20. Ndg. Nassor Khamis Mohammed	-	Mjumbe
21. Prof. Mwesiga Baregu	-	Mjumbe
22. Ndg. Kibibi Mwinyi Hassan	-	Mjumbe
23. Ndg. Abubakar Mohammed Ali	-	Mjumbe
24. Ndg. John Nathan Nkolo	-	Mjumbe
25. Ndg. Mwatamu Jasmine Malale	-	Mjumbe
26. Ndg. Salama Kombo Ahmed	-	Mjumbe
27. Ndg. Ussi Khamis Haji	-	Mjumbe
28. Ndg. Jesca Sydney Mkuchu	-	Mjumbe
29. Ndg. Simai Mohammed Said	-	Mjumbe

30.Ndg. Ally Saleh	-	Mjumbe
31.Ndg. Omar Sheha Mussa	-	Mjumbe
32.Ndg. Awadh Ally Saidi	-	Mjumbe
33.Ndg. Assaa A. Rashid	-	Katibu
34.Ndg. Casmir S.Kyuki	-	Naibu Katibu

**ORODHA YA WATUMISHI WA SEKRETARIET YA TUME YA
MABADILIKO YA KATIBA NA MAJUKUMU YAO**

NA.	JINA	CHEO
1	Ndg. Assaa A. Rashid	Katibu
2	Ndg. Casmir S.Kyuki	Naibu Katibu
I. KITENGO CHA UTAWALA NA RASILIMALIWATU		
MAAFISA TAWALA		
1	Ndg. Mohamed A. Pawaga	Mkuu wa Kitengo cha Utawala na Usimamizi wa Rasilimali watu
2	Ndg. Waziri B. Kombo	Afisa Tawala Mkuu
4	Ndg. Maua Bakari Monella	Afisa Tawala
4	Ndg. Arapha Mahamoud	Afisa Tawala
KITENGO CHA URATIBU		
WARATIBU		
1	Ndg. Joseph J.J.K Ndunguru	Mkuu wa Kitengo cha Uratibu
2	Ndg. Vddy L. Ndyetabura	Mratibu Kiongozi
3	Ndg. Solanus Meinrad Nyimbi	Mratibu
4	Ndg. Ahmed Haji Saadat	Mratibu
5	Ndg. Haji Omar Haji	Mratibu
6	Ndg. Saleh Said Mubarak	Mratibu
7	Ndg. Kailima Ramadhani Kombwey	Mratibu
8	Ndg. Abdul-Nasser Hamed Hikmany	Mratibu

NA.	JINA	CHEO
WAANDISHI		
1	Ndg. Hassan A. Haji	Mwandishi Kiongozi
2	Ndg. Juliana Ndaki	Mwandishi
3	Ndg. Sadru Habib Kaganda	Mwandishi
4	Ndg. Thadeo Mwenempazi	Mwandishi
5	Ndg. Juma Ramadhani Mzalau	Mwandishi
6	Ndg. Ibrahim Mkwawa	Mwandishi
7	Ndg. Kamana Stanley	Mwandishi
8	Ndg. Mussa Ali Kombo	Mwandishi
9	Ndg. Aboud Iddi Khamis	Mwandishi
10	Ndg. Hidaya Mohamed	Mwandishi
11	Ndg. Fadhiba Hassan Abdalla	Mwandishi
12	Ndg. Abdalla Hassan Mitawi	Mwandishi
13	Ndg. Khalfan Salim Omar	Mwandishi
14	Ndg. Ame Mahmoud Ame	Mwandishi
15	Ndg. Wahida Maabad	Mwandishi
16	Ndg. Abdalla Juma Khamis	Mwandishi
17	Ndg. Mohammed Said Mohammed	Mwandishi
18	Ndg. Sylvia Chinguile	Mwandishi
19	Ndg. Rebecca Kajiru	Mwandishi
20	Ndg. Marlin Komba	Mwandishi

NA.	JINA	CHEO
WATAFITI		
1	Ndg. Mohamed Khamis Hamad	Mtafiti Kiongozi
2	Ndg. Ross E.J. Kinemo	Mtafiti
3	Ndg. Said Nzori	Mtafiti
4	Ndg. Haji Kali Haji	Mtafiti
5	Ndg. Halima Ali Mohammed	Mtafiti
6	Ndg. Nenelwa Mwihambi	Mtafiti
7	Ndg. Salum Othman Mohammed	Mtafiti
8	Ndg. Adam Mambi	Mtafiti
9	Ndg. Khamis Kona Khamis	Mtafiti
10	Ndg. Onorius J. Njole	Mtafiti
11	Ndg. Sharifa Abeid Salum	Mtafiti
12	Ndg. Idd Ramadhani Mandi	Mtafiti
13	Ndg. Zawadi D. Yussuf	Mtafiti
14	Ndg. Zainabu K. Kibwana	Mtafiti
15	Ndg. John Antony Jingu	Mtafiti
16	Ndg. Noah S. Said	Mtafiti
17	Ndg. Mshauri A Khamis	Mtafiti
18	Ndg. Safia A. Rijaal	Mtafiti
19	Ndg. Attiye Juma Shaame	Afisa Takwimu
20	Ndg. Ahmed M. Mekbel	Afisa Takwimu

WAANDISHI WA TAARIFA RASMI (HANSARD REPORTER)

1	Ndg. Hanifa Masaninga	Mwandishi wa Taarifa Rasmi Kiongozi
2	Ndg. Hamida Ibuni Saleh	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
3	Ndg. Maimuna Abdulrahman Rashid	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
4	Ndg. Patson A. Sobha	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
5	Ndg. Ally Pandu Ally	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
6	Ndg. Mwajuma Ally Mayiwa	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
7	Ndg. Mwajabu Kigoto	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
8	Ndg. Shinuna Ameir Saleh	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
9	Ndg. Khadija Ali Salum	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
10	Ndg. Zuhura Mmadi	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
11	Ndg. Olipa Aman Mwansele	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
12	Ndg. Rose Pastory Mangili	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
13	Ndg. Dolosea Kahwa	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
14	Ndg. Clotilda Nyembe	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
15	Ndg. Esther Marwa	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
16	Ndg. Mariam Issa Pangani	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
17	Ndg. Neema Mgamba	Mwandishi wa Taarifa Rasmi
18	Ndg. Nuru Lyana	Mwandishi wa Taarifa Rasmi

KITENGO CHA UHASIBU

1	Ndg. Jane Machicho	Mkuu wa Kitengo cha Uhasibu
2	Ndg. Wambura Manoti	Mhasibu
3	Ndg. Mary Kalinga	Mhasibu

4	Ndg. Emmanuel Dickson Makange	Mhasibu
5	Ndg. Ashura Chimbeni Kheir	Mhasibu
6	Ndg. Andrew Eriyo	Mchumi
7	Ndg. Shafi Qadir Makame	Afisa Mipango

KITENGO CHA UKAGUZI WA HESABU ZA NDANI

1	Ndg. Betty Mwakingwe	Mkuu wa Kitengo cha Ukaguzi wa Ndani
2	Ndg. Peter Kajiru	Mkaguzi wa Hesabu za Ndani
3	Ndg. Zainabu Ali Abdallah	Mkaguzi wa Hesabu za Ndani

KITENGO CHA UGAVI

1	Stella Sangayau	Mkuu wa Kitengo cha Ugavi
2	Ndg. Gharib Juma Machano	Afisa Ugavi
3	Ndg. Ally Hamis Nampair	Afisa Ugavi
4	Ndg. Mohamed Omar	Afisa Ugavi

KITENGO CHA HABARI

1	Ndg. Salum Hassan	Mkuu wa Kitengo cha Mawasiliano
2	Ndg. Omega Ngole	Afisa Habari
3	Ndg. Ismail Hababi Ngayonga	Afisa Habari

KITENGO CHA TEHAMA

1	Ndg. Shaaban Haji Chum	Mkuu wa Kitengo cha TEHAMA
---	------------------------	----------------------------

2	Ndg. Mohammed Haji Makame	Mtaalam wa ICT
3	Ndg. Stanslaus A. Mwita	Mtaalam wa ICT
4	Ndg. Radhiya Saleh Abubakar	Mtaalam wa ICT
5	Ndg. Lily Mohamed Mraba	Mtaalam wa ICT
6	Ndg. Elimu Sekeni	Mtaalam wa ICT
7	Ndg. Stephen Mmari Kizozo	Mtaalam wa ICT
8	Ndg. August Shao	Mtaalam wa ICT
9	Ndg. Munubi M. Kajobi	Mtaalam wa ICT
10	Ndg. Matatizo Omari Ally	Mtaalam wa ICT
11	Ndg. Juma Foum Sheha	Mtaalam wa ICT
12	Ndg. Shangwe Mkwawa	Mtaalam wa ICT
13	Ndg. Ibrahim Othman Ibrahim	Mtaalam wa ICT
14	Ndg. Ramadhan Othman Ramadhan	Mtaalam wa ICT
15	Ndg. Hashim Hamza Chande	Mtaalam wa ICT
16	Ndg. Mohammed M.Khamis	Mtaalam wa ICT

SCANNING

1	Ndg. Neema Suleiman	Scanning
2	Ndg. Bernadetha Karadisy	Scanning
3	Ndg. Maimuna Mlawa	Scanning
4	Ndg. Flora Mkonya	Scanning
5	Ndg. Zaria Kombo	Scanning
6	Ndg. Stella Kessy	Scanning
7	Ndg. Mary Madata	Scanning

OFISI NDOGO YA ZANZIBAR		
1	Ndg. Maulid Aboud Muhammed	Katibu Muhtasi
2	Ndg. Hassan Thabit Mwadini	Msaидизи wa Ofisi
3	Ndg. Hassan Hamis Omar	Dereva
MAKATIBU MUHTASI		
1	Ndg. Dafrosa Mniko	Katibu Muhtasi
2	Ndg. Veneranda Chacha	Katibu Muhtasi
3	Ndg. Joyce Shuma	Katibu Muhtasi
4	Ndg. Mariam Samson	Katibu Muhtasi
5	Ndg. Jane P. Mailleh	Katibu Muhtasi
6	Ndg. Hawa Kyama	Katibu Muhtasi
7	Ndg. Anna Nkungu	Katibu Muhtasi
8	Ndg. Evelina Sembe	Katibu Muhtasi
WASAIDIZI WA KUMBUKUMBU		
1	Ndg. Agnes Pili	Msaидизи wa Kumbukumbu
2	Ndg. Felista Melkiades Basaya	Msaидизи wa Kumbukumbu
WAKUTUBI/MPOKEZI		
1	Ndg. Festo Liheta	Mtaalam wa ICT/Mkutubi
2	Ndg. Bahati Nelson	Msaидизи wa Maktaba

3	Ndg. Rehema Msemo	Mpokezi

WASAIIDIZI WA OFISI

1	Ndg. Happiness Mabruki	Msaидizi wa Ofisi
2	Ndg. Waziri Hamadi	Msaидizi wa Ofisi
3	Ndg. Pendo Freedom Maro	Msaидizi wa Ofisi
4	Ndg. Abdillah Mtumwa Mjombo	Msaидizi wa Ofisi
5	Ndg. Selemani Mwinyimkuu	Msaидizi wa Ofisi
6	Ndg. Celina A. Khamis	Msaидizi wa Ofisi
7	Ndg. Carlos Makota	Msaидizi wa Ofisi
8	Ndg. Ndg. Bernard A. Lupokela	Msaидizi wa Ofisi

MADEREVA

1	Ndg. Maulid Ndinde Mkenda	Afisa Usafirishaji
2	Ndg. Shomari M. Mwahu	Dereva
3	Ndg. Sultani Momba	Dereva
4	Ndg. Kassim Kilanda	Dereva
5	Ndg. Pamphil Fulgence Mushi	Dereva
6	Ndg. Nathaniel I. Konga	Dereva
7	Ndg. Richard Maji	Dereva
8	Ndg. Mikidadi A. Jumbo	Dereva
9	Ndg. Athuman Ramadhan	Dereva
10	Ndg. Hamis Abdallah	Dereva
11	Ndg. Elifuraha M. Kimaro	Dereva
12	Ndg. Issaya Mwakingwe	Dereva

13	Ndg. Said J. Mrope	Dereva
14	Ndg. Mandera Yodos W	Dereva
15	Ndg. Bulongo A. Bita	Dereva
16	Ndg. Richard Mssey	Dereva
17	Ndg. William Seni	Dereva
18	Ndg. Sefu Hamza Bakari	Dereva
19	Ndg. Solomon Mwaisumbe	Dereva
20	Ndg. Patrick Mtimbi	Dereva
21	Ndg. Anwar Abdalla	Dereva
22	Ndg. Issa Fackya	Dereva
23	Ndg. Ipyana L. Mwakingwe	Dereva
24	Ndg. Wise Mtengule	Dereva
25	Ndg. Ally Chum	Dereva
26	Ndg. Saeed Hussein Saeed	Dereva
27	Ndg. Marcus Mpanduka	Dereva
28	Ndg. Evance Elihaki	Dereva
29	Ndg. Salum Bakari Ramadhani	Dereva
30	Ndg. William S. Manyanza	Dereva
31	Ndg. Daudi Dickson Makalanzi	Dereva
32	Ndg. Richard Mbessa Kyando	Dereva
33	Ndg. Athumani Salim Mkumbukwa	Dereva
34	Ndg. Theobard John	Dereva
35	Ndg. Sadik Mohamed Adam	Dereva
36	Ndg. Protas G. Shine	Dereva

37	Ndg. Charles Ismail Masselo	Dereva
38	Ndg. Iddi Juma Kiluka	Dereva
39	Ndg. Tresphory Cleophas Kasanga	Dereva
40	Ndg. Steven Steven Malimiro	Dereva
41	Ndg. Ibrahim Zahoro Mwinyijuma	Dereva
42	Ndg. Ahmad Zubery Mbunga	Dereva
43	Ndg. Ally Shabani Singano	Dereva
44	Ndg. Mohamed Abdallah Mohammed	Dereva
45	Ndg. Aziz Nassoro Ali	Dereva
46	Ndg. Hashim Mussa Msangi	Dereva
47	Ndg. Yahya Kilima	Dereva
48	Ndg. Abubakari Fyumagwa	Dereva
49	Ndg. Canisius Sanga	Dereva
50	Ndg. Frank Magubika	Dereva
51	Ndg. Azizi Mgongolwa	Dereva
52	Ndg. Asifiwe Sendegeya	Dereva
53	Ndg. Constantine Mushi	Dereva
54	Ndg. Thomas E. Mbonde	Dereva

*Kiambatisho Na. 4: Hotuba ya Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania wakati wa kuwaapisha
Wajumbe na watendaji Wakuu wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba*

**HOTUBA YA RAIS WA JAMHURI YA MUUNGANO WA
TANZANIA, MHE. DKT JAKAYA MRISHO KIKWETE WAKATI WA
KUWAAPISHA WAJUMBE NA WATENDAJI WAKUU WA TUME YA
MABADILIKO YA KATIBA TAREHE 13 APRILI, 2012 KATIKA
VIWANJA VYA IKULU –**

DAR ES SALAAM

Mheshimiwa Dkt. Mohamed Gharib Bilal - Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Dkt. Ali Mohamed Shein – Rais wa Zanzibar na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi, Mheshimiwa Mizengo Kayanza Peter Pinda - Waziri Mkuu, Mheshimiwa Makamu wa Kwanza wa Rais wa Zanzibar - Maalim Seif Sharif Hamad, Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais wa Zanzibar - Balozi Seif Ali Iddi, Mheshimiwa Spika wa Baraza la Wawakilishi - Mheshimiwa Pandu Ameir Kificho, Mheshimiwa Naibu Spika wa Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania - Mheshimiwa Job Ndugai, Mheshimiwa Jaji Mkuu wa Tanzania - Mheshimiwa Othman Chande, Mheshimiwa Jaji Mkuu wa Zanzibar - Mheshimiwa Omar Othman Makungu, mzee wetu Mzee Ali Hassan Mwinyi - Rais wa Pili wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Joseph Sinde Warioba - Mwenyekiti wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba, Mheshimiwa Jaji Augustino Ramadhani - Makamu Mwenyekiti wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba, Waheshimiwa Wajumbe wa Tume, Waheshimiwa Mawaziri, Wabunge mliopo hapa leo, Waheshimiwa Mabalozi, Wawakilishi wa Taasisi za Kimataifa, na wananchi wenzangu wote mlionaaliwa kuwepo wageni waalikwa mabibi na mabwana.

Naomba nianze kwa kumshukuru Mwenyezi Mungu kwa kutuwezesha kukutana hapa siku ya leo kwa ajili ya tukio hili

adhimu na la kihistoria kwa nchi yetu. Kitendo hiki cha kuwaapisha Wajumbe wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba kinafungua ukurasa mpya, muhimu katika historia ya Taifa letu. Napenda kuchukua nafasi hii kuwashukuru na kuwapongeza Mheshimiwa Jaji Joseph Sinde Warioba - Mwenyekiti wa Tume, Mheshimiwa Jaji Augustino Ramadhani - Makamu Mwenyekiti, Waheshimiwa Wajumbe wa Tume kwa kukubali kuteuliwa kuwa Wajumbe na kuapishwa siku ya leo. Shughuli ni watu, kama nyie mngekataa ingekuwa saa hizi tuna kazi bado ya kwenda tena, ina maana tulipojifungia tulijifungia sisi na tukatangaza tu, sasa mngeenda mkasema bwana mimi sitaki, tungepata zaidi ya nusu ingebidi turudie tena. Kwa hiyo tunawashukuruni sana, pamoja na kwamba hatukupata nafasi ya kushauriana lakini mmeukubali uteuzi huo.

Niwaombe radhi kwa usumbufu mlioupata na wengine ambaو wameupata pia, kwasababu pale mwanzoni tulifikiria tungefanya shughuli hii tarehe 30 Aprili, ili tarehe 1 Mei muweze kuanza kazi. Lakini baadaye tukaambiwa kwamba kuna baadhi ya watu lazima waage kwenye kazi zao, na kule kwenye kuaga hawawezi kuondoka bila ya kuwa na uthibitisho kwamba kweli wao ni Wajumbe wa Tume. Nikauliza hivi kutangaza tu hakutoshi wakasema hata kidogo, warasimu wale hiyo haiwatoshi, ni lazima waende hapa na barua rasmi ya uteuzi. Sasa inatoka lini, ile inatoka baada ya Wajumbe wa Tume kuapishwa. Tukasema jamani basi sasa hivi hapa tufanye haraka ili hilo tulikamilishe, ili Ndg. zetu hawa waweze kuanza sasa kujiandaa, ili tarehe moja ikifika waweze kuanza kazi bila kusema kwanza anakwenda kumuaga Makamu wa Chuo Kikuu kupata idhini au anakwenda kumuaga mwajiri wake Waziri wa TAMISEMI. Kwa kweli hiyo ndiyo sababu iliyotufanya tuweze kufanya kazi hii leo, lakini hakuna jambo liloharibika pengine tungeweza kupata watu wengi zaidi kama watu wengi walikuwa wanajua ile tarehe 30.

Leo siyo siku ya kusema maneno mengi zaidi ya kuwapongeza Wajumbe wote wa Tume na kuwatakia kila la kheri katika kazi yao kubwa na ya kihistoria. Nasema ni kazi ya kihistoria kwasababu ni jambo kubwa na la aina yake kwa historia ya nchi yetu na hivyo halitasahaulika milele, maana hii ni *land mark* katika historia ya nchi yetu tukio hili halitasahaulika lazima litabakia kwenye *analyse of history* ya Tanzania.

Pia ni la kihistoria kwa jinsi mchakato wenyewe wa kupata Katiba Mpya ulivyopangwa kufanyika safari hii. Hii si mara ya kwanza nchi yetu kuandika Katiba Mpya, lakini ni mara ya kwanza kuwa na sheria maalum kwa ajili hiyo, lakini pia kuwa na Bunge Maalum pamoja na kuwepo kwa kura ya maoni. Tumefanya mabadilko huko nyuma lakini hatukuwa na sheria maalum, tumekuwepo na Bunge Maalum lakini halifanani na hili, lakini pia mabadiliko yetu tuliyoyafanya hayakuishia kwenye kura ya maoni ya wananchi. Na hapa Wanasheria wamekuwa wanajadili sana akina Profesa Kabudi na Dkt. Mvungi wakisema hivi ukishakuwa na Bunge Maalum kuna haja tena ya kupeleka kwa wananchi? Hiyo siyo *redundant* tukasema wacha yote yakafanyike tu, hilo Bunge Maalum lifanyike na wananchi hatimaye waseme ndiyo ama hapana. Wanasma hamuoni kwamba mnachukua *risk* kubwa? Tukasema sawa, lazima tuthubutu tu ili tuwe na Katiba ambayo baada ya hapo mtu asiseme.

Lakini unajua sisi hatukushirikishwa, lakini unajua hii walikusanyika wenyewe tu waleeee hata lile Bunge lenyewe walichaguana wanavyojuana, lakini hatimaye tukawapelekea wananchi watakapotoa ridhaa yao kutakuwa na kitu ambacho kwa miaka mingi ijayo kila mmoja atasema hiki ni changu na mimi nilishiriki.

Ndg. zangu hoja na haja ya kuanzisha mchakato huu ina historia ndefu kidogo, mara kadhaa siku za nyuma kumekuwepo na sauti ya kutaka tuwe na Katiba Mpya, kila mtu amekuwa na sababu zake. Lakini katika jumla ya yote kulikuwepo na haja ya kuwa na katiba inayokidhi matakwa ya wananchi wa nchi yetu inayofanana na watu tulionao, inafanana na wakati tulionao, Katiba ambayo inawianisha mazingira halisi ya nchi yetu kwa wakati tulionao sasa lakini kwa miaka mingi ijayo. Nitawasimulia hadithi siku moja nilikwenda Bagamoyo kwetu kule nilikuwa Mbunge wakati ule, tulikwenda *Hotel Paradise* wakati ule lakini baadaye iliungua, nikamkuta Dokta Mvungi nikampongeza sana, nikamwambia bwana nakushukuru sana umekuja kutuungisha Bagamoyo maana siri ya hoteli kila mkienda kukaa pale sisi watu wa Bagamoyo mapato yanaongezeka. Nikamuuliza vipi uko kwenye mapumziko, akasema hapana naandaa Rasimu ya Katiba. Nikasema ipi? ya nchi. Nikamwambia lakini Mvungi wewe *how can you have the arrogance of drafting a constitution* ya nchi peke yako, unaona watu kila wakati mkikaa wanasesma unajua Katiba, Katiba Mpya, Katiba Mpya hapakaliki, hapanyweki.

Ripoti ya Jaji Mkuu Marehemu Francis Nyalali, Ripoti ya Jaji Kisanga nayo hoja hiyo ilijitokeza. Katika vinywa vya wanasiwa wengi kauli ya kutaka Katiba Mpya imekuwa inajirudia mara kwa mara. Wapo hata waliodiriki kusema kwamba hawataweza kukishinda Chama Tawala kama Katiba haijabadilika. Wakati mwingine huwa najiuliza hivi Katiba ndio inayopiga kura? Mbona kwenye majimbo wanashinda? Lakini bado wanasesma Katiba lazima ibadilike, basi tupate hayo maoni ya Katiba hiyo itakayopendelea Chama cha Upinzani. Kwa hiyo kila watu wengi wana maoni mengi. Kwa hiyo nikaona kwamba ni wajibu wangu kama kiongozi kusikia, kusikiliza matakwa ya watu tunaowaongoza na ndio maana nikaona hebu tufanye uamuzi ili jambo hili tulizungumze na hatimaye tulitengeneze tupate kitu ambacho maneno yote haya yataisha, ili

sasa atakayeshindwa halaumu katiba, atakayeshinda hasemi katiba imempendelea, yule mwenye lake naye atakuwa anasema anataka mgombea binafsi mtajadili, anataka hili mtalijadili mpaka mtafika mahali mtakubaliana.

Lengo langu ni kutaka mawazo haya mengi mazuri waliyokuanayo Watanzania ya kuboresha katiba ya nchi yao yapate fursa ya kusikika, yapate fursa ya kusikilizwa na yapate fursa ya kufanyiwa kazi, ili yale yatakayoonekana yanawafaa Watanzania wote yawemo yawe sehemu ya katiba ya nchi yetu.

Mchakato huu umepitia hatua kadhaa mpaka kufikia hapa tulipofikia, kumekuwepo na vipindi vyake vigumu, kumekuwepo na sintofahamu nyakati fulani fulani hivi, hata hivyo nilichobaini ni kuwa, kwa msingi tofauti na mabishano yaliyokuwepo yalitokana na kutokufahamu dhamira ya kila mmoja wetu na hivyo kuzaa kutokuaminiana. Wapo watu walikuwa wanadhani kwamba sisi huku upande mwingine hatutaki kabisa katiba mpya, wao walikuwa wanadhani kwamba wao tu peke yao ndio wanayoitaka. Natambua pia kwamba kila mtu kusema kivyake na wakati wake kulifanya mambo pia kuwa magumu wakati mwingine, maana m kila mtu anafika hapa huyu akasema hivi, mkikutana huyu anazomea, mkifanya hivi watu wanaitisha makongamano, watu wanaitisha haya na kila mmoja ukilitizama ukilisikiliza unaona hapa jawabu lake ni dogo sana hatuaminiani, hatufahamiani, ni vizuri tukae tuzungumze. Ndio pale nikafanya uamuzi tukakutana na makundi yote ya wadau wote muhimu, wanaharakati wote tumekutana tukazungumza hatimaye tukaelewana, tukagundua kwamba kumbe wote tunataka jambo moja na tunalitaka kwa namna hiyo hiyo, ila kwa sababu tulikuwa hatukutani mahali tumekuwa tunatiliana shaka zisizowepo.

Nafurahi na kushukuru kwamba baada ya kufanya hayo mabadiliko mazingira yamebadilika sana na baada ya wadau wote kupata fursa ya mazungumzo mionganini mwetu, tumegundua kwamba tofauti zetu ndogo sana na kwamba katika mambo mengi tunakubaliana na ndiyo maana haikuchukua muda mrefu kuelewana, hivyo kutuwezesha kufikia hapa tulipo leo. Mikutano ile tuliyokutana ilikuwa mizuri sana naona watu wanapoingia pale wana mashaka, lakini mnapoanza kuzungumza mnaona mnaanza *ku-smile* kwa sababu mnaanza kuzitafuta zile *common ground* hatimaye mkimaliza mnapeana mikono mnagundua aa kumbe bwana huyu aa. Kwa hiyo nasema tumefika hapa. Ni matumaini yangu na maombi yangu kwa Watanzania wenzangu wote kwamba muelekeo huu mwema tutaudumisha wakati wote wa mchakato huu tangu sasa mpaka mwisho wake.

Ombi langu kubwa kwa Watanzania wenzangu wote ni kwamba tuipe Tume yetu hii ushirikiano unaostahili ili iweze kutupatia Katiba tunayoitaka sote, Katiba iliyo nzuri, itakayokidhi matakwa ya Watanzania walio wengi, Katiba ambayo itatuhakikishia kwamba Taifa letu linaendelea kuwa na umoja, mshikamano mionganini mwa watu wake, Taifa letu linaendelea kuwa la amani na utulivu, lakini pia Taifa letu litaendelea kupiga kasi kubwa zaidi ya maendeleo kututoa hapa tulipo kwenye lindi la umaskini na kutupeleka kwenye mazingira na maisha yaliyo bora zaidi, maisha ya utajiri kwa watu walio wengi, Katiba ambayo itayajumuisha maslahi ya watu wote, Katiba ambayo itawanufaisha watu wote sawia.

Viongozi wenzangu, Waheshimiwa Wajumbe wa Tume, na Ndg. wananchi, baada ya kusema hayo niruhusuni niseme mambo machache kwa wananchi, Wajumbe wa Tume na Serikali kuhusu mchakato huu. Jambo la kwanza, ni kuwaomba na kuwakumbusha wananchi wenzangu wa Tanzania kuwa hii ni Tume ya Kukusanya maoni ya wananchi kuhusu Katiba wanayoitaka kwa ajili ya nchi

yao, hiyo ndiyo kazi yao ya kwanza. Hivyo kuisaidia au kuipa Tume hii ushirikiano ni lazima kuhakikisha kuwa wananchi wanapata fursa ya kutoa maoni yao kwa uhuru, watoe maoni yao kwa uhuru. Naomba wapewe fursa ya kufanya hivyo bila ya kuwekewa vizuizi visivyokuwa vyta kisheria wala Kikatiba, waacheni watu wapate uhuru wa kutoa maoni yao.

Naomba kila mmoja wetu ajiepushe na kishawishi au kufanya njama za makusudi za kuwazuia watu wengine hasa wale wenye misimamo tofauti na yao wasitoe maoni yao kwa uhuru. Tunataka maoni ya kila mtu yasikike, kama ni ujinga mwache na ujinga wake, wewe si ndiyo mwelevu, basi ye ye kasema lake la kijinga wewe chukua nafasi sema lako la akili, mwambie yule msimsikilize mjinga amekosea hili, hili, hili.

Tukifanya tofauti na hiyo tukawazuia kwa kweli tutakuwa tunakiuka na kuwanyima Watanzania haki yao ya msingi ya kutoa maoni yao, hapa ndiyo mahali pao watajimwaga, watatoa maoni yao wanayofikiri. Kama mwingine linalomkereketa ni bei ya korosho, msikilizeni hivyo hivyo, mwambie lakini hapa leo sio bei ya korosho, ngojea Mkuu wa Mkoa akija, Waziri wa Kilimo mwambie korosho zako hazijanunuliwa ee. Niliona wakati fulani walizunguka wajumbe wakati fulani wakawa wanahamasisha nadhani walipofika Tunduru kule kwenye mkutano wa kuhamasisha Katiba, mtu mmoja akazungumza korosho zetu zitanunuliwa lini! Ndilo linalomkereketa, lakini siyo la Katiba ila Wajumbe mnajua kumbe haya ni maslahi ya watu, sasa kama kuna kipengele mnaweza kukiingiza basi mnakiingiza, lakini haya ni mawazo mtayasikia tu.

Mwingine akifika pale ana lake linalomkereketa hili, linamkereketa lile, hii ni fursa yao iliyobakia tu.

Nasema kitu kikubwa ni kuvumiliana, kuvumilia maoni ya watu wengine, kuyaheshimu maoni ya watu wengine, tusifanye

jithada ya kuwazuia. Mchakato huo umekusudiwa kumpa fursa kila Mtanzania kuyatoa mawazo yake ambayo anaona yaliyo bora. Sasa kama huridhiki naye, sasa wewe toa mawazo yako yaliyo bora. Mwalimu alikuwa na msemo “Mawazo hayapigwi rungu bali hujibiwa na mawazo yaliyo bora zaidi”

Nakumbuka wakati mmoja tulikuwa naa..., unajua hizi harakati harakati za kutaka vyama vyingi hivi zilianza siku nyingi, wakati mmoja kulikuwa na maandamo ya wanafunzi wa chuo kikuu, walipofika Manzese pale wakapambana na Polisi, nadhani kwenye mwaka 1978 hivi. Lakini katika yale maandamano yale kukawa na makaratasi yanayozungumzia vyama huru vya wafanyakazi, uhuru wa vyama vya siasa na nini, kwa hiyo wanafunzi waliita *the Battle of Manzese*, wakafukuzwa wote wakati ule pamoja na mtoto wa Mwalimu alikuwepo kwenye kundi lile, Majige, akasema na mwanangu nimemfukuza kwa sababu ametumia njia sizo.

Sasa jambo lile likaletwa kwenye Kamati Kuu, kubwa lililoletwa pale ni lile karatasi, imeshapita miaka mingi. Mwalimu akawapa Wajumbe wa Kamati Kuu, hebu someni hiyo karatasi halafu sasa mniandikie nyie majibu, niandikie majibu hoja za hili karatasi maana ikiwa Kifaransa *Raison d'etre ee hoja yao* sasa kwa nini wanadai vyama huru vya wafanyakazi, vyama huru vya siasa. Basi mjadala ule baadhi ya wajumbe wakasema Mwalimu kwa nini tunapoteza kuandika majibu, hawa ni watu wamekiuka Katiba, sheria ya kuweka kizuizini ipo, wakamateni wawekeni kizuizini wahangaike huko halafu tutakuja kujua mbele ya safari, wakitoka waulizeni kama hawajashika adabu. Ndipo Mwalimu akasema jamani ee mawazo hayapigwi rungu, Mawazo yanajibiwa kwa mawazo yaliyo bora zaidi. Akawa anamwambia Mzee Kawawa anamwambia Rashid, maana alikuwa anapenda kumwita Rashid, "Rashid wewe ulipokuwa TFL ulikuwa unagomesha wafanyakazi, kwa nini sasa umekuwa kwenye Serikali hutaki

wenzako wagome. Haya ndiyo majibu ndiyo wanayosema hawa, haya ndiyo majibu yanayotakiwa kutoa. Akatoa mfano akasema bwana siku moja alipokuwa Tabora akifundisha na Marehemu Karuta Amir Abed, akasema siku moja Karuta amekuja pale kwake akasema Mwalimu leo nataka tuzungumze, Karuta ana Biblia ana Quran, akasema leo nataka tuzungumze dini, akasema haya tuzungumze, Karuta akamwambia nyinyi Wakristu mnaabudu Miungu watatu, sisi waislamu mmoja tu *Allah Subhanahu Watalla*, akasema kwa nini mnaabudu Miungu watatu? Akasema mnaye Mungu Baba, mna Mungu Mwana mna Mungu Roho Mtakatifu, siyo watatu hao? Mwalimu anasema yeye akahamaki, alipohamaki Shekhe Karuta akamwambia hivi; Mwalimu huna hoja kama huna hoja mimi naondoka, akachukua vitabu vyake akaondoka. (*Kicheko*)

Akasema sasa hapa mimi ndiyo nikajifunza kwamba kumbe kuhamaki si jibu, jawabu lake hapa ni kutoa majawabu yaliyo bora zaidi kuliko yale ya yule mwenzake. Kuna hii bado nasisitiza Watanzania huna sababu ya kuzomea, kupiga kelele kwa mtu mwenye mawazo tofauti na yako, toa yako yaliyo bora zaidi. Ni fursa ya Watanzania kutoa maoni yao, tuwaache watoe maoni yao kwa uhuru. Ukiona amesema jambo la kipuuzi wewe ukiisha baada ya hapo unainua mkono, kama ukiona ulishawahi kusema Mwenyekiti anaweza kulifanyia maarifa taarifa, kule Bungeni sasa kuhusu utaratibu, mwongozo wa Spika, eehe. (*Kicheko*)

Kwa hiyo sasa tafuteni maarifa hayo, mimi ninaamini kwamba kama watanzania tutaifanya kazi hii kwa hoja tutapata Katiba nzuri sana, lakini watanzania tukienda kufanya kazi hii kwa jazba zetu pengine lile unalolipenda wewe utasikiliza hoja za wenzako watakwambia tu halina maana achana nalo. Kwa hiyo hili jambo la kwanza nalisisitiza sana. Kuzomea, kuzuia wengine wasitoe mawazo yao si jawabu, isitoshe ni kuvunja sheria yenewe hii ya Mabadiliko ya Katiba ambayo mhusika atawajibishwa kwa

mujibu wa Sheria hiyo. Tuwape watu uhuru waweze kutoa maoni yao.

Ombi langu nawasihi Watanzania wenzangu tujitokeze kutoa maoni, tusifiche maoni yetu sema usikike, sema yatambulike ili hatimaye yaweze kutumika kutupatia Katiba Mpya ya sasa. Lingine hoja mtasikilizwa na Watanzania walio wengi hawa ni welevu, hata ukapiga kelele mapovu yakatoka kulia na kushoto kwa mdomo kama hukusema jambo la maana umepoteza nguvu yako bure, watu hawatakusikiliza *argue don't shout*.

Jambo la pili ninalopenda na kuwaomba na kusisitiza kwa Watanzania wenzangu ni kwamba, huu si mchakato kuhusu kuwepo au kutokuwepo kwa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania. Hii ni Katiba ya nchi inayoitwa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania. Kwa hiyo si *referendum of the Union*; aaah huu ni mchakato kuhusu namna bora ya kuendesha shughuli za Muungano wetu. Una mawazo toa, jamani mimi nadhani hivi tunavyokwenda siyo sawa tukifanya hivi tukifanya hivi tukifanya vile, kwenye hili kwenye lile Muungano wetu tunauimarisha unakuwa mzuri zaidi.

Jambo la tatu ninalopenda kuwaomba na kusisitiza kwenu Watanzania wanzangu ni kuwa, huu ni mchakato kuhusu namna bora ya kuendesha nchi yetu, kwa upande mwingine tunazungumzia misingi, haki za msingi za wananchi wa nchi yetu kama wanadamu na kama raia wa Tanzania, zitambuliwe na kutafutiwa namna bora zaidi ya kuzilinda na kuziendeleza. Katika Katiba hii ya sasa jambo ambalo halikuwepo mpaka mwaka 1984 kwamba zile haki za raia *Bills of Rights*, hamwezi kuwa na Katiba haiyatambuki hayo. Mimi sitegemei kwamba mchakato huu hatimaye tunafuta hiyo hapana, ni namna gani zipi tuziboreshe zaidi, zipi tuziongeze, zipi tuzipunguze, zipi tuziboreshe ndiyo kazi yetu kubwa.

Lakini upande wa pili inahusu kuwepo mihimili mitatu ya dola, utawala, kwa maana ya Serikali, Bunge *of course* linajumulisha Baraza la Wawakilishi kwa maana ya chombo cha Kutunga Sheria, na kuwepo Mahakama chombo cha kutoa haki. Sidhani kwamba mjalada huu hatimaye utasema nadhani hapa Mahakama hatuzihitaji sasa Wabunge wanatosha hawa hawa Mahakimu, aha bado lazima mgawanyo wa mihimili hiyo mitatu iwepo, ijitokeze vizuri, hapo ndiyo namna tunavyoendesha nchi yetu, lakini mjadala wetu mkubwa ni namna gani tutaboresha shughuli na utendaji wa mihimili yetu hii. Mjaladala unaweza kuwa kwenye Serikali iweje, Mkuu wa nchi aweje. Sasa hivi tuna mfumo wa Rais ndiyo Mkuu wa nchi na Mkuu wa Serikali, je tutapata mawazo bora zaidi ya kusema hapana abaki na moja, hicho kingine unakwenda kumpa nani, unampa vipi, Rais huyu anapatikana vipi?

Sisi hapa tunapiga kura ya moja kwa moja kwa Rais, tunapiga kura ya moja kwa moja kwa Wabunge. Maana yake kubwa ni kwamba ipo siku mnaweza mkapata Rais anayependwa sana na watu, lakini Rais huyo hana Wabunge wengi, ndiyo ilivyo Katiba yetu ya sasa, haijatokea tu lakini Katiba yetu ya sasa *provides for a divided Government* na Katiba inasema Waziri Mkuu atatokana na chama chenye Wabunge wengi, kazi. Kwa hiyo ipo siku hatutatia lakini, maana haya ndiyo masuala ya msingi, mnayajadili maana hii katika Katiba ilivyo sasa *it provides for a divided Government* na ndiyo maana naukumbuka ule mjadala wakati mwingine ukiwepo kwa muda mrefu kunasaidia na wakati mwingine kunakuwa na matatizo. Ndiyo maana likawepo wazo hili kwenye NEC wakati ule kukawa na mjadala mkali kwamba tuwe na utaratibu wa Mgomea Mwenza, zamani ilikuwa Rais akitokea upande huu, Rais wa Zanzibar anakuwa Makamu wa Rais, tukasema lakini tukasema katika utaratibu huu wa hizi kura hizi inawezekana ukakuta siku Rais wa upande mmoja au pande mbili hizi, MaRais wa pande hizi mbili wakawa wanatoka kwenye vyama tofauti na huyu mmoja

mkamfanya kwamba ni Makamu wa Rais na vyama hivi vinagombana, mna Makamu wa Rais na Rais hawaelewani, wakasema angalau basi hapa kwa Rais, Rais huyu awe na Mgombea Mwenza ili angalau na Makamu wa Rais wawe wanatoka chama kimoja anayechaguliwa, kulikoni mkienda katika utaratibu ule tuliokuwa nao zamani maana nalisema hili pengine halijaelezwa ni moja ya neno malalamiko makubwa Zanzibar, mbona Rais wa Zanzibar si Makamu wa Rais hiyo ndiyo hekima iliyokuwepo pale.

Kwa hiyo hata kama Serikali hii iwe na utulivu, muwe na Rais na Makamu wanatoka chama kimoja, patakuwa na utulivu kulikoni mna Rais na Makamu ambaye hawazungumzi. Kwa hiyo ndiyo hiyo busara ikawepo, je, busara hiyo bado ipo katika mazingira tuliyokuwa nayo? Ama tunarudi kwenye utaratibu wetu wa zamani? Lakini lazima tutambue kwamba kwa uchaguzi huu wa kura ya moja kwa moja unaweza ukawa na Rais wa Muungano na Rais wa Zanzibar hawatoki chama kimoja. Na inategemea sasa mazingira yenye we inaweza kuwa hapo hapo ndiyo Muungano wenye we ukafia hapo hapo, maana hawatakutana, wanagombana kila siku kila mmoja anasema bwana wewe, kaa na chako na mimi nakaa na changu.

Sasa ikiwa Rais wa Muungano atakuwa anatoka Zanzibar akisema kaa na chako na mimi nakaa na changu sijui ni kipi sasa? Itabidi sasa tutafute kingine. Kwa hiyo yapo mambo yalifanyika mazingira yake yalikuwa ni hayo, tumejaribu kutafuta kitu ambacho mnaweza kutengeneza hiki chenu kikawa kinawekeza, utaratibu ambao utawezesha. Na Mawaziri sisi mnafata *model* ya *Westminster*, Mawaziri wanatoka kwenye vyama, wana Wabunge, Mawaziri Wajumbe wa Baraza la Wawakilishi, haya ndiyo mambo tutakaa tutajadili , je, nakumbuka hata kwenye Tume moja kama siyo Jaji Kisanga au Jaji Nyalali hili lilikuwepo mjadala mkali kuwa Mawaziri wasiwe Wabunge, wakiwa Wabunge wanapendelea majimbo yao ya

uchaguzi, wanapeleka kwanza kwao halafu ndio wanapeleka kwa wengine. Kwa hiyo nalo ni jambo ambalo watu watajadili mtaliona busara yake hatimaye Watanzania wataamua.

Bunge hilo tuna kilio chetu hapa cha 50 kwa 50 tunakipataje 50/50? Tutakaa tutajadili wapo wanaosema pengine njia bora zaidi ni *proportional representation* tu, mna orodha ya chama ina mwanamke, mwanamme mpaka mnafika Wabunge wenu 360. Bunge kwa idadi ya kura waliyopata ndiyo wanakatiwa mstari pale wanapostahili, nalo lina mazungumzo yake kwa mazoea yetu, kwa historia yetu, waliozoea Mbunge wa Chalinze wanamjua kwa jina, ATM yao, mtoto ada sina, nataka kumpeleka mke wangu kliniki anakwenda kwa Mbunge ampe, Watanzania hawa ghafla uwaondoe eti ATM haipo, Mbunge wetu sasa nani? Wanasema sasa tuna Wabunge wa vyama, atasema mmh, tunakwenda nalo vipi?

Wapo wengine wana *combination* ya yote wana Wabunge wa Majimbo wana *proportional representation*, lakini hapa dhana yetu kubwa ni ile ya 50 kwa 50 tunaifikiaje? Dhana yetu ya sasa tunatenga Viti Maalum, je, kutenga Viti Maalum ni demokrasia kweli kweli, inatoa heshima kwa wanawake? Haya ni mionganoni mwa mambo ambayo mtakaa mtayazungumza, yatazungumzwa na Watanzania, ukichangia haya yapo mambo mengi ya kuzungumza badala ya kukaa nalo.

Lipo suala hili kubwa la Mgombea Binafsi ndiyo wakati wake wa kulizungumza tu, mtapima hekima na busara iliyokuwepo. Kwa nini hivi sasa hayupo?

Siku moja alikuja mkubwa mmoja hivi akaniambia kwa nini ninyi hamruhusu Mgombea Binafsi. Nikamwambia sawa, kwa nini turuhusu, akasema wengine wote wanafanya hivyo, nikamwambia mbona nchi moja kubwa kule duniani ina Malkia ndiyo mkubwa wa Serikali, sisi mbona hatujasema kwamba siyo ya kidemokrasia sawa

sawa, si kila mtu anachagua anavyotaka kuwa. Nikamwabia mbona kuna nchi moja kubwa huko Ulaya siitaji jina wewe unaijua kwamba hao hawaruhusu wagombea binafsi na ni demokrasia ya miaka mingi tu, kwa nini wewe unakuja kutuhubiria sisi?

Bwana yule akageuka rangi, na mnasikia acheni Watanzania wataamua. Msigeuze ni jambo la kuja kuamrishwa hapa, kama Watanzania watakuwa wameamua kwamba wanataka watu wagombea binafsi wagombea watafanya hivyo, lakini fursa yake ya kuyazungumza, tuyazungumze yote yaamuliwe, baada ya hapo mnatafanya shughuli nyingine. Siyo kila siku ingekuwa hivi, ingekuwa vile. Sasa ndiyo nasema wapeni watu fursa wayaongelee yote wanayoyataka hatimaye uamuzi utachukuliwa.

Mahakama, Majaji wanapatikana vipi, wanaondoka vipi, haki za Majaji, Mahakimu taratibu zao ziweje, mhimili huu unasihamiwa vipi, unaendesha shughuli zake vipi. Mahusiano makubwa yaliyopo kati ya mihimili hii mitatu, lakini kubwa zaidi ni mipaka kutoingiliana, kama Katiba..., ndiyo mambo ya msingi kwenye Katiba tutayazungumza hayo.

Kwa hiyo jambo la nne ninalopenda kulitaja na kukumbushana ni kusisitiza tu kuwa huu ni mchakato wa kuendeleza maslahi ya Watanzania wote, si mchakato wa kuendeleza maslahi ya watu wa kundi fulani dhidi ya kundi lingine, kuendeleza maslahi ya watu wa dini fulani dhidi ya dini nyingine, watu wa rangi fulani dhidi ya Watanzania wa rangi nyingine, dhidi ya watu wa kabilia fulani, yaani kupendelea kabilia fulani dhidi ya watu wa makabilia mengine au makundi mengine katika jamii.

Tanzania ni nchi ya watu wote, Tanzania haina dini ya taifa ingawa Watanzania wana dini zao, muhimu uhuru wao wa kuabudu lazima ulindwe katika Katiba na ndiyo zile haki za msingi za raia.

Tanzania haina kabila teule, kwamba nchi hii ya kabila hili aaa, wingi wa makabila ndiyo ukweli tu wa historia tu lakini siyo kusema kwa sababu hawa wengi, hawa kidogo, basi wale wadogo hawapati haki kuliko wale wengi, hatujaiendesha nchi yetu hivyo na hatutegemei Katiba hii ifanye hivyo.

Hakuna kundi au watu wowote wateule katika nchi yetu kwa mujibu wa Katiba. Kwa hiyo Katiba hii lazima iendelee kujenga msingi huo muhimu na mijadala yetu yote, jitihada zetu zote zisituelekeze katika kutafuta upendeleo wa dini yangu, kabila langu, rangi yangu, tutaivuruga nchi.

Vilevile kila mmoja ana haki zake za msingi kama raia wa nchi yake na kama mwanadamu, kwa sababu hiyo sitarajii kwamba watu wataitumia fursa hii ya mchakato kutafuta upendeleo utakaodhoofisha haki za watu wengine na kuziendeleza haki za watu fulani. Hayo hayakubaliki na wala hayana maslahi na tija kwa nchi yetu na watu wake, na yanaweza yakaibomoa nchi yetu.

Huu ni mchakato wa kuhakikisha watu wote wanastawi sawia, hakuna anayebaguliwa au kukosa haki zake za msingi kama raia kwa sababu ya dini yake, rangi yake, kabila lake, imani yake ya kisiasa na kadhalika.

Ndg. zangu, Watanzania wenzangu mambo ya kuzungumzia ni mengi, lakini nimeona kwa leo niyasisitiza mambo hayo makuu manne au matano. Mimi naamini tukiyazingatia haya na mengineyo muhimu tutakuwa na mchakato mzuri, neno la kiingereza zuri zaidi *vibrant*, tutakuwa na *vibrant debate*, yenye mawazo mengi mazuri, mawazo ya kujenga nchi yetu si mawazo ya kubomoa nchi yenyewe. Tutakuwa na mchakato tulivu, mijadala itakuwa ya kina na mambo ya msingi ya kujenga badala ya kubomoa taifa yatakuwa yamezingatiwa na kushughulikiwa ipasavyo. Hatima ya yote tutakuwa tumepata Katiba nzuri inayoridhisha matakwa ya watu

wengi na nchi itabakia kuwa na umoja, mshikamano, amani na utulivu. Malengo ya mchakato wetu huu mpya yatakuwa yametimia kwa ukamilifu.

Ndg. zangu, Watanzania wenzangu, viongozi wezangu narudia kuwaomba mjiandae vyema kwa hoja na maoni yenu kuhusu mambo mnayotaka yawemo katika Katiba Mpya. Nawaomba pia m jitokeze kutoa maoni yenu ili yasikike, yatambuliwe na kufikiriwa ipasavyo.

Msikae kimya wakati mambo ya kusema mnayo, naamini Tume itatuelekeza vizuri, kuna watakaosema kwa kuuliza kwenye mikutano, watakaosema kwa kuandika, watakaosema kwenye *blog*, watakaosem, namna ya kuyakusanya maoni hayo itakuwa sasa ni kazi ya Tume. Msione haya kutoa maoni yenu hata kama yatatofautiana na ya mtu mwingine, jambo muhimu la kuzingatia ni kutoa hoja zinazotosheleza kuhusu jambo unalotaka liwemo katika Katiba ya nchi yetu ambayo ni Katiba yako. Usiache mawazo yako mazuri yakaacha kusikika na kufikiriwa, ni haki yako tafadhali itumie haki hiyo.

Pamoja na fursa iliyotolewa kwa wananchi mmoja mmoja kutoa maoni yao, bado watu wanaweza kufanya hivyo kupitia makundi yao ya kimaslahi na kupitia asasi zao za kiraia.

Narudia kuomba kwamba kupitia njia zozote zile watu waheshimu sheria na kuzingatia masharti ya kimsingi ya uhuru wa watu kutoa maoni yao. Isiwe mkikusanyika huko kama *academics* kazi yenu mnawalazimisha wengine mawazo ya wachache hodari wa kupiga kelele. Wapeni nafasi na wengine wasikike, hatimaye mtakuwa na maoni yote.

Mkikusanyika kama wafugaji, mnazungumza yazungumzeni ili watu nao wapate fursa ya kuyasikiliza.

Napenda kusisitiza hii ni Tume ya Watanzania wote, hivyo mtambue kuwa kwa wana Tume ninalotaka kusema ni kwamba hii ni Tume ni ya Watanzania wote, mtambue kwamba mnawajibika kwa Watanzania wote naomba muongozwe na maslahi mapana ya nchi yetu na ya watu wake na siyo ya makundi mliyopitia kufika hapa, maana utaratibu wetu tulikubaliana kwamba Rais atapokea maoni kutoka kwa wadau. Tumeyapokea mengi, watu mbalimbali na nilisema siku ile ya kwanza kwamba bwana tumewateua watu kutohana na maoni ya wadau na hata wenyewe waliopendekenza walisema yule wangu, yule wangu. Lakini kama alipendekezwa na Maalim Seif Shariff Hamad kama CUF (Chama cha CUF), hapa hawa Wajumbe tena si Wajumbe wa Chama cha CUF, hapa sasa hawa ni wanachama wa Watanzania. Maana ingekua kila watu, kila watu waje na maoni yao ya makundi yao hivi tungehitaji Tume ya ukubwa gani?

Kwa hiyo, lazima nyie mtambue kwamba nyinyi jamani mnawakilisha maoni ya Watanzania wote hamko pale kung'ang'ania misimamo ya vyama vyenu ama makundi yenu, yale yawe ni *inputs* tu lakini usiseme kwamba mimi niko hapa natetea msimamo huu. Kwa hiyo, yule wa TADEA ambaye hayuko hapa nae atakwenda kumsemea nani? Yule wa wavuvi ambaye hayuko hapa atakwenda kumsemea nani?

Hii ni Tume ndiyo maana nyinyi wachache ni kwa ajili ya Watanzania wote, siyo kwa ajili ya makundi yenu mliyopitia. Mkienda hapo na shughuli za makundi yenu ya shughuli mliyopitia mnawanyima haki kweli Watanzania, kwa sababu hata mkienda pale mtakua hamsikilizi maoni sasa, maoni yale kama hayafanani na Chama chako utasema huyu hana *point ukifanya hivyo you have seas to be a National Constitution of Review Commission.*

Hili jambo ni la muhimu sana ndiyo maana hatujakusanya watu wote hapa, nyinyi kama vile ndiyo kikundi cha wateuliwa wa watu wachache kwa niaba ya Watanzania wote mnayazungumza mambo ya maslahi kwa Watanzania. Mkilitambua hilo hakutakuwepo na manung'uniko, hakutokuwa na madai kwamba na mimi lazima niwemo, Watanzania hao wajue tu kwamba wako watu pale maoni yao watayasikiliza kwa ubora wa maoni yale badala ya ubora wa maoni kama yanavyotakiwa na CCM.

Ndg. zangu tukiyaelewa tukiyazingatia hayo mtakua mmefanya kazi nzuri sana, msipofanya hivyo dhana nzima hii ya kuwa na Tume ya Watu 32 ukijumlisha na Katibu na Naibu wake ni watu 34 mtakuwa yote hayo mmeyavuruga kabisa, nyinyi wachache mpo kwa niaba ya waliokuwa wengi ambao hawawezi wote kuwa Wajumbe wa Tume.

Kazi yenu kubwa ni kukusanya maoni ya wananchi mufanye hivyo kwa uadilifu, kwa uaminifu lakini baada ya hapo kazi yenu kubwa sasa ni kutoa mapendekezo Rasimu. Hiyo sasa ndiyo kazi kubwa, ile ya kusikiliza inaweza kuwa rahisi zaidi kuliko ile sasa ya kuja na Rasimu, Rasimu inayowakilisha hisia mlizozipata, maoni ya watu mliyoyapata. Kwa hivyo, hayo sasa ndiyo kazi yenu kubwa, lakini nyinyi wote tulipokaa na Rais wa Zanzibar tukasema nani ni nani, tumejenga imani kwamba mnao uzoefu wa kutosha, mnayo maarifa ya kutosha ya kuweza kufanya kazi hii vizuri na kuipatia nchi yetu Katiba nzuri.

Mnayo kazi kubwa ya kuelimisha, maana kuna watu humu wanasesma Katiba ya sasa mbaya, umeshaisoma? Sasa kwanini wewe ujue kwamba mbaya, niambie mbaya, sasa hujamsikia fulani kasema? Sasa tunataka watu watoe maoni yao kwa kutoa maoni yao. Kwa hiyo, kazi yenu kubwa mmpange utaratibu mzuri wa kuwaelimisha watu, nini hasa, maeneo gani wanatakiwa watoe

maoni vipi? Sisi katika Serikali hatukutaka kuingia kwenye hiyo tunawaachieni nyie. *We do not be too prescriptive* watu wakatuhumu dhamira yetu, tunataka hiyo kazi ya mtakavyoelimisha muifanye wenyewe, mtakubaliana juu ya namna gani mtakavyoifanya hiyo kazi.

Najua ni changamoto kubwa inayowalazimu kufanya kazi kwa umakini mkubwa ili kukidhi matarajio ya Watanzania walio wengi. Mimi nawaamini, Rais wa Zanzibar anawaamini na bahati nzuri na wananchi walio wengi wanaamini, maana uteuzi wenu umepokelewa vizuri. Maana ungepokelewa kwa miguno mmh, mmh, hata na fulani naye, hata na fulani kweli sijayasikia ya kumtuhumu yejote kati ya hawa. Hawatakosekana wasiompenda fulani, maana wengine wao tu, fulani vile alivyo tu hawamtaki tu, ukitafuta sababu hana sababu lakini simtaki tu.

Sasa hao hao waachieni, sisi tunaongozwa na wale walio wengi. Na mawazo ya walio wengi wanaamini kwamba Tume hii ni Tume ina watu makini na mahiri wanaweza kuifanyia nchi yetu kazi nzuri. Imani huzaa imani, wapeni imani hiyo Watanzania kwa kuwatengenezea Katiba inayokidhi matarajio yao, wao binafsi na matarajio ya nchi yao. Mimi naamini na ndiyo mnaweza nawatakia kila la kheri katika kazi zenu, na mafanikio mema.

Kwa upande wa Serikali tunayo majukumu mawili makubwa.

La kwanza kuwawezesha kwa rasilimali, vitendea kazi, watu na fedha muweze kufanya kazi hiyo. Hili nawaahidi tutafanya, hatutaki mlalamike kwamba mlipofika mahali fulani Wajumbe wamekosa mahali pa kulala kwa sababu pale hoteli ni ghali sana kuliko posho wanayolipwa, aah! Tutafanya utaratibu ili Wajumbe wakae mahali pazuri, walale vizuri, wale vizuri ili waamke mahali pazuri asubuhi wafanye kazi yao vizuri, hili hatutaki litokee.

Hatutaki mseme mmeshindwe kwenda mahali kwa sababu usafiri umekuwa wa tabu, hata kidogo, tutawawezesheni kwa usafiri, tutawawezesheni kwa watu wa kuwasaidieni kufanya kazi; na wengine mtakaoona mnawahitaji tuambieni, tutawapeni. Na pamoja na hao waliokuwepo lakini tunataka watu watushauri, ushauri wa Tume hii tutawapeni. Tutawapeni huyo mnayemtaka, tunamtaka yule, tunamtaka yule, tunawaambia hawa waingizeni hapa waweze kuwasaidia. Nataka mfanye kazi zenu bila ya kuwa na hisia kwamba mambo hayaendi vizuri.

La pili, wajibu wetu ni ulinzi na usalama wa Tume, lakini na pia usalama wa Tume katika kufanya shughuli zake. Haya yote ni wajibu wetu, tutafanya kila tunaloweza kuhakikisha kwamba wajibu huu tunautimiza ipasavyo, ili katika mikutano yenu mambo yawe shwari. Anayefanya fujo atakutana na watu wanaoshughulikia watu wa aina hiyo. Watakuwepo wa kutosha ili mfanye kazi zenu kwa utulivu.

Kwa hiyo, hayo ni wajibu wa Serikali, hatuwezi kuacha tu mkutano wa Tume unafanyika watu wanakuja pale wana zogo au wanafanya fujo aah, aah. Sheria imekataza na adhabu yake ipo kwa watu wa aina hiyo na ni wajibu wa Serikali kuhakikisha kwamba watu wa aina hiyo hawapewi nafasi.

Leo siyo siku ya hotuba, ni siku ya kuwa shuhudia mkila kiapo, tumekwishashudia, tunawatakia kila la kheri, naamini mnaweza, mtaweza *yes you can*. Ahsanteni sana kila la kheri.
(Makofi)

Kiambatisho Na. 5: Hotuba ya Rais wa Zanzibar wakati wa kuwaapisha Wajumbe na Watendaji Wakuu wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba

**HOTUBA YA RAIS WA ZANZIBAR NA MWENYEKITI WA
BARAZA LA MAPINDUZI, MHE. DKT ALI MOHAMED SHEIN
WAKATI WA KUWAAPISHA WAJUMBE NA WATENDAJI WAKUU
WA TUME YA MABADILIKO YA KATIBA TAREHE 13 APRILI, 2012**

KATIKA VIWANJA VYA IKULU -DAR ES SALAAM

Mheshimiwa Dkt Jakaya Mrisho Kikwete – Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Dkt. Mohamed Gharib Bilal - Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Mizengo Kayanza Peter Pinda - Waziri Mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Maalim Seif Shariff Hamad - Makamu wa Kwanza wa Rais Zanzibar, Mheshimiwa Balozi Seif Ali Idd - Makamu wa Pili wa Rais wa Zanzibar, Mzee wetu Rais Mstaafu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania - Mheshimiwa Ali Hassan Mwinyi, Mheshimiwa Spika wa Baraza la Wawakilishi la Zanzibar - Pandu Ameir Kificho, Mheshimiwa Job Ndugai – Naibu Spika wa Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Mheshimiwa Othman Chande Mohamed – Jaji Mkuu wa Tanzania, Mheshimiwa Omar Othman Makungu – Jaji Mkuu wa Zanzibar, Waheshimiwa Mawaziri mlionhudhuria katika shughuli hii muhimu, Waheshimiwa Wageni waalikwa, Waheshimiwa Wajumbe wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba, Ndg. wananchi, Mabibi na Mabwana, *Asaalam alaykum!*

Mheshimiwa Rais, napenda nianze kwa kumshukuru Mwenyezi Mungu mwingi wa rehema na hekima kwa kutujalia uwezo wa kujumuika hapa leo tukiwa na afya njema, amani na utulivu. Sina budi kwa dhati kabisa nimshukuru Mwenyezi Mungu wetu sote kwa kumpa hekima Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Dkt. Jakaya Mrisho Kikwete kuiunda Tume hii itakayoratibu Mabadiliko ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa

Tanzania. Ametumia busara kubwa, ametumia hekima kubwa na ni Tume ambayo haina shaka itafanya kazi inayokusudiwa. (*Makofi*)

Kadhalika nataka nimpongeze sana Mheshimiwa Dkt. Jakaya Mrisho Kikwete, yeye na Wasaidizi wake wote waliohusika kwa kuandaa sherehe hii muhimu ya kuapishwa kwa Wajumbe wa Tume yetu hii.

Ndg. Wananchi, sherehe hii ya kuapisha Wajumbe wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba itaingia katika historia iliyotukuka ya nchi yetu.

Funzo na ujumbe muhimu katika shughuli yetu hii, ni kwamba nchi yetu ni ya maendeleo yenye kubadilika katika nyanja mbalimbali zikiwemo nyanza za siasa, uchumi na ustawi wa jamii, kwa mujibu wa matakwa ya wananchi wake wote kwa ujumla. Huo ndiyo msingi wa hatua tunazozichukua kwa pamoja katika kuleta mabadiliko ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

Bila shaka sote tunafahamu vyema mwenendo mzima uliokuwepo hadi kupelekea kuundwa Muswada wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba na kupelekwa Bungeni na kuwa sheria kamili ambayo itatumika katika kuratibu maoni ya wananchi ili hatimaye tupate Katiba Mpya ya nchi yetu. Na kwa hiyo mabadiliko ya Katiba ni mchakato wa kudumu.

Tukio letu hili la leo ni katika mchakato huo na bila shaka kwa vile nchi yetu ni nchi ya demokrasia, naamini wazi kama ninyi mnavyoamini wengi wenu kwamba mchakato huu hautakuwa ndiyo mwisho wake leo.

Kama mjuavyo kwa upande wa Zanzibar, tumepitia mchakato kama huu wa Mabadiliko ya Katiba katika muda takriban wa mwaka mmoja na miezi kama saba iliyopita. Awamu ya sita ya Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar kwa ridhaa ya wananchi ilipitisha Sheria ya

Mabadiliko ya Katiba tarehe 8 Agosti, 2010 ambayo ilitiwa saini na Rais wa Zanzibar tarehe 13 Agosti, 2010. Hatua ambazo zilichukuliwa baada ya Kura ya Maoni kwa Wazanzibari wote iliyofanyika tarehe 31 Julai 2010 na kufuatiwa na Uchaguzi Mkuu wa Oktoba tarehe 31, 2010 na hatimaye ikaundwa Serikali ya Zanzibar yenye muundo wa Umoja wa Kitaifa iliyotokana na Katiba hiyo. Haya yote yalifanyika hatua kwa hatua. Katika sura hiyo hiyo ya Mabadiliko ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, nayo yatakwenda hivyo hivyo, hatua kwa hatua.

Katika mchakato huu wa kuleta mabadiliko ni muhimu kwetu sote tukadumisha umoja wa nchi yetu na umoja wa Taifa letu. Hatua hii tuliyofikia au mchakato huu tuliofikia utakuwa ni chachu ya kuleta maendeleo endelevu na kuimarisha amani na umoja katika nchi yetu. Ni wajibu wetu sote kuhakikisha kwamba tunashirikiana na Tume yetu ya Mabadiliko ya Katiba na kuiwezesha ipasavyo ili ifanye kazi yake iliyokusudiwa kwa utaratibu uliopangwa na kwa mujibu wa Sheria iliyopitishwa ya nchi yetu.

Kwa hakika ni haki ya kila mwananchi kushiriki katika zoezi hili na kutumia haki yake Kikatiba bila ya kulazimishwa na kutoa maoni yake bila ya hofu na bila ya woga huku tukizingatia utamaduni wetu, silika zetu na heshima kubwa kwa nchi yetu na kwa kuzingatia sheria na taratibu zilizowekwa katika nchi yetu.

Kwa hiyo nawasihi sana wananchi wajitokeze kutoa maoni yao kupitia Tume yetu hii kwa utaratibu utakaotangazwa, na kama nilivyosema tena, kuwa bila ya hofu na bila ya jazba.

Viongozi wa siasa, viongozi wa dini na jamii wachukue dhamana hizo katika jamii na kuhakikisha kwamba ukusanyaji wa maoni ya wananchi unafanyika kwa salama, amani na utulivu bila ya chuki, bila ya bughudha au vitisho vyaa aina yoyote.

Kwa kumalizia, nataka nitumie nafasi hii kuwapongeza Wajumbe wote wakiongozwa na Mwenyekiti na Makamu Mwenyekiti, Katibu wa Tume hii na Naibu wake.

Lakini nirudie tena kwa kutoa shukrani zangu za dhati kabisa kwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa kuiunda Tume hii muhimu. (*Makofi*)

Hii ni Tume yetu sote, ni Tume ya wananchi wa Tanzania ambayo itawatumikia wao wananchi wa Tanzania, tunapaswa tuiunge mkono, tunapaswa pale ambapo kuna haja ya kutoa maoni yetu kwa watakaobahatika basi watoe kwa utulivu. Mtu hukipenda chake, mtu hakibezi chake, tunafundishwa na maneno ya hekima ya mzee wetu Marehemu Mzee Abeid Amani Karume kwamba kitukuze kilicho chako mpaka usahau cha mwenzako, maana chako ni chako. Tume hii ni ya Watanzania, naomba Mwenyezi Mungu awape hekima wale Wajumbe wa Tume hii wote, awape busara na uwezo wa kufanya kazi waliyopewa ya kutumikia nchi yetu kwa uadilifu mkubwa. Ahsanteni sana kwa kunisikiliza. (*Makofi*)

Kiambatisho Na. 6: Hadidu za Rejea za Tume ya Mabadiliko ya Katiba

HADIDU ZA REJEA ZA TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

Kwa mujibu wa kifungu cha 9 cha Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83, jukumu kuu la Tume lilikuwa ni kuratibu na kukusanya maoni ya wananchi kuhusu Mabadiliko ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania. Katika kutekeleza jukumu hilo, Tume iliongozwa na Hadidu za Rejea kama zilivyoainishwa katika kifungu cha 8 na kufafanuliwa katika kifungu cha 9 na 17 cha Sheria. Aidha, Tangazo la Serikali Na. 110 la mwaka 2012 lilifanua zaidi Hadidu za Rejea hizo katika kifungu cha 4(3) kwa kujumuisha vifungu vya 18, 19 na 20 vya Sheria hiyo.

Kwa mujibu wa kifungu cha 8 cha Sheria ya Mabadiliko ya Katiba na kifungu cha 4(3) cha Tangazo la Serikali Na. 110 la mwaka 2012, Tume ilitakiwa kutekeleza yafuatayo:-

- (a) kuandaa na kuendesha programu za kuelimisha juu ya madhumuni na majukumu ya Tume;
- (b) kuratibu na kukusanya maoni ya wananchi;
- (c) kuitisha na kusimamia mikutano au mabaraza katika sehemu na nyakati mbalimbali kama ambavyo itakavyoamua;
- (d) kutathmini na kuchambua kwa kutofautisha maoni ya wananchi yanayokubaliana na yale yasiyokubaliana;
- (e) kupitia na kuchambua michango, mawazo, maoni, taarifa na mapendekezo yaliyokusanywa na kufanyiwa tathmini siku za nyuma;
- (f) kupitia na kutafiti usahihi na ulinganifu wa masharti ya kikatiba yanayohusu mamlaka ya wananchi, mifumo ya kisiasa, demokrasia, utawala wa sheria na utawala bora;
- (g) kumtaka mtu yejote atakaye hiari kufanya hivyo kwenda mbele ya Tume kufanya majadiliano, kwa mazungumzo au kuwasilisha nyaraka, kuhusu jambo lolote la kikatiba ambalo

Tume inaona ni muhimu na linahusiana na mchakato wa mapitio ya Katiba;

- (h) kushughulikia jambo lolote kama itakavyoona inafaa katika kutekeleza majukumu yake;
- (i) kuchapisha Rasimu ya Katiba katika Gazeti la Serikali na magazeti mengine ili kutoa fursa kwa wananchi kusoma na kutoa maoni zaidi kwa Tume kupitia Mabaraza ya Katiba;
- (j) kutayarisha na kuwasilisha ripoti itakayojuuisha:-
  - (i) Muhtasari wa maoni ya wananchi kwa kila Hadidu ya Rejea;
  - (ii) Mapendekezo ya Tume kwa kila Hadidu ya Rejea;
  - (iii) Ripoti za wataalamu/washauri waelekezi ambao Tume iliwatumia;
  - (iv) Rasimu ya Katiba;
  - (v) Taarifa nyingine yoyote muhimu;
- (k) Kuwasilisha ripoti ya Tume kwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Rais wa Zanzibar Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi; na
- (l) Kuwasilisha Rasimu ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania katika Bunge Maalum.

Kiambatisho Na. 7: Maelezo mafupi ya Katibu Mkuu Kiongozi wakati wa hafla ya kukabidhi Ofisi Tume ya Mabadiliko ya Katiba

**MAELEZO MAFUPI YA BALOZI OMBENI Y. SEFUE, KATIBU MKUU
KIONGOZI WAKATI WA HAFLA FUPI YA KUKABIDHI OFISI TUME
YA KUKUSANYA NA KURATIBU MAONI YA WANANCHI KUHUSU
KATIBA, TAREHE 02 MEI, 2012 DAR ES SALAAM**

**Mheshimiwa Celina Kombani, (Mb) - Waziri wa Katiba na Sheria,
Jamhuri ya Muungano wa Tanzania**

**Mheshimiwa Abubakar Khamis Bakary, (MBW) - Waziri wa Katiba
na Sheria, Serikali ya Mapinduzi Zanzibar,**

**Mheshimiwa Jaji Mstaafu Joseph S. Warioba - Mwenyekiti wa
Tume,**

**Mheshimiwa Jaji Mkuu Mstaafu Augustino Ramadhani - Makamu
Mwenyekiti,**

**Mheshimiwa Jaji Frederick M. Werema - Mwanasheria Mkuu wa
Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania,**

**Dkt. Abdulhamid Yahya Mzee - Katibu Mkuu Kiongozi, Serikali
ya Mapinduzi Zanzibar,**

Waheshimiwa Wajumbe wa Tume,

Katibu na Naibu Katibu wa Tume,

Wageni Waalikwa,

Mabibi na Mbwana.

Ninayo heshima kubwa kukukaribisheni nyote kwenye jengo
hili ambalo leo ninalikabidhi kwenu rasmi, kwa niaba ya

Mheshimiwa Dkt. Jakaya Mrisho Kikwete, Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, na Mheshimiwa Dkt. Ali Mohamed Shein, Rais wa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar, ili liwe Ofisi za Tume ya Mabadiliko ya Katiba. Ninamshukuru sana Dkt. Abdulhamid Yahya Mzee, Katibu Mkuu Kiongozi wa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar, kwa kuja kuungana na kushirikiana nami katika kufanya kazi hii.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Naomba nitumie fursa hii adimu kukupongeza wewe, Makamu Mwenyekiti na Wajumbe wote wa Tume ya Kukusanya na Kuratibu Maoni ya Wananchi kuhusu Katiba kwa kuteuliwa kwenu. Sisi sote tunafahamu umuhimu, ukubwa na uzito wa kazi iliyoko mbele yenu. Hivyo, napenda nikushukuruni nyote kwa kukubali kutekeleza jukumu hili kwa niaba ya Watanzania wenzenu wote. **Ahsanteni sana.**

Aidha, ninakushukuruni nyinyi nyote wengine mlifika katika halfa hii muhimu ya kukabidhi jengo la ofisi ya Tume ya Mabadiliko ya Katiba.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Mtakumbuka kuwa tarehe 13 Aprili, 2012, alipokuwa anakuapisheni na kuzindua Tume, Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania aliahidi kuwa Serikali yake itatoa ushirikiano mkubwa kwa Tume hii ili iweze kutekeleza majukumu yake kwa ufanisi. Hili lililotukutanisha hapa leo ni sehemu ya utekelezaji wa ahadi hiyo ya Mheshimiwa Rais.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Ahadi hiyo ya Mheshimiwa Rais ilitokana na kutambua kwamba kazi aliyoiqidhi Tume ni muhimu, nzito na nyeti kama nilivyokwisha kusema. Ni kazi ambayo thamani yake kwa Taifa letu

ni kubwa na haiwezi kuwekewa bei. Kwa hivyo, Serikali yetu, licha ya hali ngumu ya kiuchumi na kibajeti inayoendelea nchini na duniani kote, imekubaliana na wananchi kufanya kazi hii.

Maagizo niliyopewa na Mheshimiwa Rais ni kuwa tufanye kila liwezekanalo kuiwezesha Tume ifanye kazi yake katika mazingira stahiki, kwa uhuru, utulivu, usalama na amani. Matumaini yangu na wenzangu Serikalini ni kuwa mtaridhika na maandalizi haya, tukiamini yatawezesha Tume ifanye kazi yake katika mazingira mazuri, na hivyo imalize kazi hiyo katika muda uliowekwa.

Katika kufanya maandalizi haya, Serikali imezingatia mambo yafuatayo ya msingi:

1. Uhuru na utulivu wa kufanya kazi

Serikali imekuandalieni jengo zuri kwa ajili ya kazi yenu. Tunaamini kwamba mtaweza kufanya kazi zenu kwa uhuru na utulivu kwa sababu hili ni jengo la Serikali na kutakuwa hakuna mtumiaji mwingine isipokuwa Tume yenu tu. Aidha, Serikali imezingatia umuhimu kwenu kuwa na ofisi zenye nafasi ya kutosha, samani nzuri na mazingira masafi.

2. Ulinzi na Usalama

Serikali, kwa kuzingatia ahadi ya Mheshimiwa Rais, imeandaa ulinzi wa kutosha kwenye eneo la jengo hili. Utakuwepo ulinzi wa Askari Polisi na ulinzi unaotumia mitambo maalum ya kuhakikisha usalama wa wajumbe, watumishi wote na vifaa vya Tume.

3. Utunzaji wa kumbukumbu na nyaraka

Serikali imeandaa nafasi ya kutosha ya utunzaji wa taarifa na nyaraka za Tume. Kuna vyumba maalum vya kutunzia nyaraka kwenye jengo hili. Vifaa vya Hansard na Kompyuta zinazofaa zimenunuliwa. Kazi ya kuviweka vifaa hivyo inaendelea.

4. Mawasiliano

Mawasiliano mazuri ni uti wa mgongo wa kazi yenu. Serikali imehakikisha Tume inakuwa na mfumo mzuri wa mawasiliano. Tayari sanduku la posta limesajiliwa, simu za mezani na fax tayari zimewekwa, na mtandao wa TEHAMA unawekwa. Aidha, taratibu za kuanzisha Tovuti ya Tume zinaendelea vizuri.

5. Bajeti ya Tume

Tayari Serikali imeanzisha Fungu (Vote) kwa ajili ya Tume hii litakaloanza kutumika mwaka wa fedha 2012/2013. Fungu hili linaitwa “*Constitutional Review Commission*”. Kuwepo kwa fungu hili maalum kutaiwezesha Tume kufanya kazi zake kwa uhuru zaidi.

6. Usafiri wa Wajumbe

Serikali inatambua umuhimu wa usafiri wa uhakikia kwa Tume. Hivyo Serikali inakamilisha taratibu za kununua magari mapya yasiyopungua 30 kwa ajili ya Tume, ambayo yana uwezo wa kustahimili safari zote zitakazopangwa na Tume ili kuwafikia wananchi. Wakati tunasubiri magari hayo mapya, Serikali itakukabidhini leo magari yaliyotolewa na Wizara na Idara mbalimbali za Serikali na Mashirika ya Umma ili yaanze kukuhudumieni kwa muda.

7. Vitendea kazi muhimu

Vitendea kazi muhimu vimeandaliwa ambavyo ni pamoja na nakala za Sheria ya Mabadiliko ya Katiba Toleo la 2012, machapisho mbalimbali ya sheria nyingine na Taarifa za Tume nyinginezmo pamoja na Katiba ya sasa. Napenda kukuhakikishia Mwenyekiti kuwa Serikali inaendelea kuviardaa vitendea kazi vingine ambavyo Tume yako itavihitaji ili kufanikisha kazi mliyopewa.

8. Umeme

Serikali inakamilisha mpango wa kununua kangavuke (*standby generator*) ili kuhakikisha kuwa kazi za Tume hazikwami pale umeme kutoka TANESCO unapokatika.

9. Watumishi

Tunakusudia Tume iwe na Sekretarieti yenyе utaalام wote unaohitajika ili kufanikisha kazi zenu. Sheria ya Mabadiliko ya Katiba inampa Mheshimiwa Waziri wa Katiba na Sheria wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania mamlaka ya kuteua watumishi kutoka miongoni mwa watumishi wa umma watakaouna Sekretarieti baada ya kushauriana na Waziri wa Katiba wa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar. Zoezi hili nalo linaendelea vizuri. Kwa sasa wameteuliwa watumishi wachache watakaowezesha Tume kuanza kazi. Wengine wataajiriwa katika siku chache zijazo.

10. Nyumba

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Kwa lengo la kuhakikisha usalama wa wajumbe wa Tume na watumishi wa Sekretarieti, wale wote ambao hawaishi Dar es Salaam watapewa nyumba mpya na Serikali zenye samani watakazozitumia muda wote wakati wanafanya kazi za Tume. Kwa upande wa Sekretarieti hii pia itarahisisha usafiri wao kuja kazini na kurejea nyumbani. Nyumba mpya na nzuri zimepatikana na hivyo hakuna haja ya wale wanaotoka nje ya Dar es Salaam kuhangaika kutafuta mahali pa kuishi.

11. Barua za Uteuzi

Mheshimiwa Mwenyekiti, barua za uteuzi wa wajumbe zipo tayari na Waheshimiwa wajumbe watacabidhiwa na Katibu wa Tume

baadae leo. Barua hizo pia zitaeleza masharti na stahili za kila mmoja wenu.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Kama mtakavyoona, Serikali imejitahidi kwa kadri ya uwezo wake kufanya maandalizi ya kufanikisha kazi ya Tume hii. Bado kuna kazi zinaendelea na hivyo mtatuwia radhi. Ombi letu ni kwamba kwa kuanzia mkubali kuipokea ofisi hii kama ilivyo. Tunaahidi kwamba tutajitahidi kukidhi mahitaji ya Tume kila yatakavyojitokeza, kwa kadri ya uwezo wa Serikali.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Ninapenda nitumie fursa hii kuwashukuru wote waliofanikisha kazi hii kubwa ya maandalizi kama ifuatavyo;;

Waziri wa Mambo ya Ndani

Tunamshukuru sana Waziri wa Mambo ya Ndani Mheshimiwa Shamsi Vuai Nahodha, na Katibu Mkuu wake, Bwana Mbarak Abdulwakil, kwa kukubali kulitoa jengo hili jipya kabisa la Wizara yako kwa ajili ya matumizi ya Tume. Jengo hili, kama mnavyoliona, ni zuri sana na lipo mahali salama, palipotulia na panapofikika kwa urahisi kutoka sehemu zote za Jiji. **Tunashukuru sana.**

Mawaziri wa Sheria

Ninawashukuru sana Mawaziri wa Katiba na Sheria wa Serikali ya Muungano na wa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar pamoja na Makatibu Wakuu wa Wizara hizo na watumishi wengine kwa jitihada kubwa ambazo Wizara zao zimefanya katika kukamilisha maandalizi haya ya mwanzo, hususan kuteua watumishi (Sekretarieti), kuweka samani na vitendea kazi vingine katika jengo hili.

Kamati ya Makatibu Wakuu

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Niliunda Kamati ya Makatibu Wakuu iliyonisaidia na kunishauri katika kipindi hiki cha maandalizi, na siku zijazo. Hawa ni Katibu Mkuu, Ofisi ya Waziri Mkuu, Bwana Peniel Lyimo; Katibu Mkuu, Ofisi ya Rais, Menejimenti ya Utumishi wa Umma, Bwana George Yambesi; Katibu Mkuu, Wizara ya Fedha, Alhaj Ramadhan Khijjah; Katibu Mkuu, Wizara ya Katiba na Sheria, Bwana Fanuel Mbonde; Katibu Mkuu, Ikulu, Bwana Peter Ilomo; Katibu Mkuu, Wizara ya Ujenzi Balozi Herbert Mrango; Katibu Mkuu, Ofisi ya Waziri Mkuu, TAMISEMI Bwana Hussein Kattanga; Naibu Mwanasheria Mkuu wa Serikali Bwana George Masaju, na Karani wa Baraza la Mawaziri, Ofisi ya Rais Ikulu Bwana Gerson Mdemu; wote hao na maafisa wao waandamizi walioshiriki, nawashukuru sana.

Wizara ya Ujenzi na TBA

Wizara ya Ujenzi na Wakala wa Majengo wamefanya kazi kubwa wakati wa kutafuta jengo linalofaa. Hata lilipopatikana jengo hili, wataalam wao wamefanya na wanaendelea kufanya kazi kubwa kuhakikisha jengo linafaa na lina hadhi ya Tume hii. Wamefanya kazi usiku na mchana, ikiwemo mwisho wa wiki na wakati wa sikukuu. Tunawapongeza kwa kazi nzuri, na kuwahimiza wakamilishe maeneo yaliyobaki wiki hii.

Katibu Mkuu Kiongozi wa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar

Wa mwisho kutajwa lakini si kwa umuhimu ni Ndg. yangu Dkt. Abdulhamid Yahya Mzee, Katibu Mkuu Kiongozi wa Serikali ya Mapinduzi, Zanzibar ambaye tumeshirikiana kwa karibu sana tangu wakati wa kupokea na kuchuja majina ya waliopendekezwa kuingia kwenye Tume hii, wakati wa kuapisha Tume, na wakati wote wa maandalizi. **Nakushukuru sana Dkt. Abdulhimid Yahya Mzee.**

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Baada ya kusema hayo, naomba nikukabidhi ufunguo wa jengo hili kama ishara ya kukabidhi jengo na vitendea kazi vyote vya Tume yako. Asanteni kwa kunisikiliza.

Kiambatisho Na. 8: Hotuba ya Waziri wa Katiba na Sheria wakati wa hafla ya kukabidhi Ofisi Tume ya Mabadiliko ya Katiba

**HOTUBA YA WAZIRI WA KATIBA NA SHERIA MHE. CELINA O.
KOMBANI (MB) WAKATI WA HAFLA FUPI YA KUKABIDHI OFISI
TUME YA KUKUSANYA NA KURATIBU MAONI YA WANANCHI
KUHUSU KATIBA, TAREHE 02 MEI, 2012 DAR ES SALAAM**

**Mheshimiwa Mwenyekiti wa Tume Jaji Mstaafu Joseph Sinde
Warioba,**

**Mhe. Makamu Mwenyekiti wa Tume, Jaji Mkuu Mstaafu Agustino
Ramadhani,**

Katibu Mkuu Kiongozi,

Waheshimiwa Wajumbe wa Tume,

Katibu wa Tume,

Naibu Katibu wa Tume,

Mabibi na Mabwana,

Asalaam Aleikum.

Awali ya yote nichukue fursa hii kumshukuru Mwenyezi Mungu mwingi wa rehema kwa kutujaalia kufikia wasaa huu muhimu kwa mustakabali wa taifa letu, ambapo Tume ya Mabadiliko ya Katiba ya nchi yetu ipo tayari kuanza kazi. Kwa moyo mkunjufu kabisa nikupongeze Mheshimiwa Mwenyekiti, Makamu Mwenyekiti, wajumbe, Katibu na Naibu Katibu kwa kuteuliwa kwenu kushika nyadhifa hizi muhimu katika mchakato mzima wa kuleta mabadiliko ya katiba ya nchi yetu. Kuteuliwa kwenu na Mheshimiwa Rais kwa niaba ya wananchi wa Tanzania ni heshima kubwa kwenu. Ni imani ya kila mmoja kuwa mtatimiza wajibu wenu kikamilifu kwa watanzania.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Ujenzi wa Katiba ni mojawapo ya eneo lenye umuhimu na msisimko mkubwa katika historia ya Taifa lolote. Mara nyingi zoezi la ujenzi wa Katiba hufanyika kama njia mojawapo ya kutafuta suluhu na mapatano baada ya migogoro au wakati mwingine baada ya umwagaji wa damu. Katika mazingira ya aina hii, mchakato mzima wa utengenezaji wa Katiba hugubikwa na hali ya kutoaminiana na wakati mwingine uwepo wa chuki ingawa mwishoni mchakato huo huweza kujenga Taifa lenye umoja na mshikamano.

Tofauti na mataifa mengi, Tanzania katika kipindi chote cha miaka takribani hamsini ya Uhuru imeendesha michakato ya mabadiliko ya Katiba katika mazingira ya amani, umoja na utulivu. Sanjari na hali hiyo, michakato yote ya mabadiliko ya Katiba iliyowahi kufanyika nchini ukiwemo huu unaoendelea hivi sasa imetokana na matakwa ya wananchi wenyewe na si shinikizo kutoka nje ya mipaka ya taifa letu. Hali hii ni ya kujivunia na ya kuienzi na kama Taifa imetupa heshima kubwa.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Ushirikishaji wa wananchi katika ujenzi wa Katiba ni jambo muhimu na la lazima katika kupata Katiba inayokubalika na walio wengi. Wanazuoni wanatufundisha kuwa mamlaka ya Taifa lolote yapo mikononi mwa wananchi wa Taifa hilo na inapohitajika kujenga Katiba basi ni lazima wananchi hao washirikishwe katika mchakato mzima kwa kutoa maoni na hatimaye kuihalalisha Katiba ya Taifa lao. Dhana hii si ngeni nchini kwetu kwani imekuwa ikitekelezwa kila mara mabadiliko ya Katiba yanapofanyika kwa kutegemea mazingira ya wakati husika.

Hivyo basi, mchakato huu wa mabadiliko ya Katiba ni fursa adhimu ya wananchi wa Tanzania kutoa maoni yao kuhusu sheria ya msingi itakayotawala maisha yao ya kila siku na kwa kufanya hivyo tutakuwa tunatimiza dhana nzima ya demokrasia. Jukumu lenu kama Tume ni kuusimamia mchakato huu kwa haki, uaminifu na uwazi.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Kwa mara ya kwanza katika historia ya nchi yetu, mchakato wa mabadiliko ya Katiba unasimamiwa kwa sheria maalum iliyotungwa na Bunge. Huko nyuma michakato ya aina hiyo ilikuwa ikiendeshwa kupitia mamlaka ya Rais. Kutungwa kwa Sheria ya Mabadiliko ya Katiba ya mwaka 2011 ni jambo la kujivunia kwani sheria hiyo itasimamia na kuongoza mchakato mzima wa upatikanaji wa Katiba mpya kwa uwazi zaidi.

Kwa mujibu wa sheria hiyo, Tume hii ndio nguzo kuu ya mchakato mzima wa mabadiliko ya Katiba. kufanikiwa au kutofanikiwa kwa mchakato huu kunategemea zaidi ufanisi wenu. Tunaamini kuwa kila mmoja wenu atatumia ujuzi, maarifa na uzoefu alionao katika kuhakikisha kuwa nchi yenu inapata Katiba bora zaidi.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Pamoja na mambo mengine, kufanikiwa kwa mchakato huu kutategemea zaidi uelewa wa wananchi wa Katiba yetu ya sasa ya mwaka 1977. Ni ukweli usiopingika kuwa wananchi wengi hawana uelewa wa kutosha kuhusu Katiba ya nchi yao. Baadhi ya sababu zinazosababisha uelewa mdogo wa wananchi kuhusu Katiba ni kiwango kidogo cha uchapishaji na usambazaji wa nakala za Katiba kinachochangiwa na gharama kubwa za uchapishaji na pia ukosefu wa utamaduni wa kusoma mionganoni mwa wananchi. Kutohana na

hali hii ni wazi kuwa wananchi wengi huenda wakashindwa kushiriki kikamilifu katika kutoa maoni yao.

Hivyo basi, ili kukabiliana na hali hiyo, ni vema Tume ikajipanga kutoa elimu kuhusu Katiba ya sasa ili kuwapatia wananchi uelewa kuhusu Katiba hiyo. Serikali, kupitia Wizara yangu, itaendelea kutoa elimu hiyo kwa minajili ya kuhakikisha kuwa wananchi wanashiriki kikamilifu katika utoaji wa maoni na pia katika hatua zingine za mchakato wa mabadiliko ya Katiba.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Madhumuni ya kuanzisha mchakato huu wa mabadiliko ya Katiba ni kujipima kwa kuangalia wapi tulipotoka, tulipo na tunapoelekea kama Taifa. Mchakato huu si wa kuvunja umoja wetu wa kitaifa, si wa kuvuruga amani, mshikamano na utulivu tulionao na si wa kuvuruga misingi mikuu ya Taifa letu. Mchakato huu ni wa kuboresha mazuri tuliyonayo kama Taifa na kurekebisha mapungufu yaliyopo ili kuweka masuala yaliyo bora zaidi.

Mchakato huu ni wa mabadiliko ya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na si mjadala wa ama tuendelee kuwa na Jamhuri ya Muungano au la. Ni mchakato unaowapa fursa watanzania kuamua Jamhuri yao ya Muungano iendeshwe kwa misingi gani. Hii si fursa ya kulazimisha sera za chama gani au kikundi gani ziwe sehemu ya misingi ya katiba yetu. Hii ni fursa ya watanzania bila kujali itikadi zao, imani na tofauti zao kujenga Katiba yao ambayo kwa mujibu wa maneno ya aliyekuwa Jaji Mkuu wa Afrika Kusini Mheshimiwa Ismail Mohamed itakuwa na sifa ya Katiba ambayo ni:

“A mirror reflecting the national soul, the identification of the ideals and aspirations of a nation; the articulation of the values binding its people and disciplining the government.”

Natambua kuwa wajumbe wa Tume hii mmetoka katika vyama na vikundi mbalimbali vyenye itikadi na misimamo tofauti lakini natambua pia kuwa uteuzi wenu umefanywa kwa nia ya kupata uwakilishi kutoka vyama na vikundi mbalimbali na si kupata uwakilishi wa itikadi na misimamo ya vikundi vyenu. Katika utekelezaji wa majukumu yenu muongozwe na maslahi ya Taifa na si vinginevyo.

Jukumu lenu katika Tume ni kukusanya maoni ya watanzania bila kubagua na kuyachambua na hatimaye kuandika rasimu ya Katiba kwa kuzingatia misingi ya Taifa tuliyonayo.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Kazi mliyokabidhiwa na Taifa ni nzito na inayohitaji pamoja na mambo mengine uaminifu, nguvu, maarifa na uvumilivu. Ni wazi kuwa mtalazimika kufanya kazi usiku na mchana na katika mazingira magumu. Wakati wote mtakapokuwa mkitimiza wajibu wenu katika Tume hii, tambueni kuwa Serikali ipo pamoja nanyi. Serikali itawapatia kila msaada mtakaohitaji uwe wa kifedha, rasilimali watu, ulinzi na vifaa ili mradi kazi yenu iwe nyepesi kwa kadri iwezekanavyo.

Kwa kuanzia Serikali imewapatia mahali pazuri pa kufanya kazi na vifaa vipyta vya ofisi. Sanjari na hilo, Serikali inakamilisha ununuzi wa magari mapya kwa ajili ya utekelezaji wa majukumu yenu. Ni rai yangu kwenu kuwa vifaa hivi vitumike kwa uangalifu mkubwa ili viweze kudumu. Serikali itaendelea kutenga fedha za kutosha katika bajeti ili Tume iendeshe mchakato huu kwa ufanisi na uharaka kwa kadri itakavyokuwa. Naamini kuwa kila mmoja wenu atafurahia kuwa sehemu muhimu ya mchakato wa mabadiliko ya Katiba ya nchi yetu.

Mheshimiwa Mwenyekiti,

Nichukue fursa hii kuwatakia kila la heri katika utekelezaji wa majukumu yenu mazito na ya msingi kwa mustakabali wa taifa letu.

Asanteni kwa kunisikiliza.

Kiambatisho Na. 9: Orodha ya Wataalam wa ndani na nje

ORODHA YA WATAALAM WA NDANI NA NJE

Na.	Jina	Cheo	Tarehe aliyofika Tume
1.	Mark Bomaní	Mwanasheria Mkuu Mstaafu	03.08.2012
2.	Mhe. Pius Msekwa	Spika Mstaafu wa Bunge la Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Msaaafu	06.08.2012
3.	Prof. Issa Shivji	Mhadhiri Mwandamizi Mstaafu – Chuo Kikuu cha Dar es Salaam	13.08.2012
4.	Jenerali Ulimwengu	Mwandishi wa Habari Mwandamizi	13.08.2012
5.	Prof. Abdul Mohamed Sharif	Mwenyekiti wa Baraza la Katiba - Zanzibar	13.08.2013
6.	Khamis Mussa Omar	Katibu Mkuu – Wizara ya Fedha Zanzibar	04/10/2012
7.	Ahmed Rajab	Mwandishi wa Habari Mwandamizi	14.08.2012
8.	Mhe. Benjamin Joseph Odoki	Jaji Mkuu wa Uganda	14.02.2013
9.	Prof. Yash Pal Ghai	Aliyekuwa Mwenyekiti wa Tume ya Katiba – Kenya	25.02.2013
10.	Mhe. Dkt. Willy Mutunga	Jaji Mkuu wa Kenya	15.02.2013
11.	Kituo cha Katiba	Wajumbe wa Kituo cha Katiba - Uganda	09.09.2013

Kiambatisho Na. 10: Nakala za Machapisho: vitabu vimeambatishwa

Kiambatisho. Na. 11: Elimu kwa umma kuhusu Mabadiliko ya Katiba wakati wa Mikutano ya kukusanya maoni ya wananchi

**ELIMU KWA UMMA KUHUSU MABADILIKO YA KATIBA WAKATI
WA MIKUTANO YA KUKUSANYA MAONI**

SEHEMU YA KWANZA

ELIMU KUHUSU NADHARIA YA KATIBA KWA UJUMLA

1. NADHARIA YA KATIBA

- (i) Katiba ni nini?
- (ii) Kwa nini nchi iwe na katiba?
- (iii) Katiba bora ikoje?
- (iv) Misingi mikuu ya katiba ni ipi?
- (v) Je iko misingi mikuu ya maadili inayotawala sera za dola?
- (vi) Wananchi wanayo nafasi gani katika kutunga katiba ya nchi yao?
- (vii) Serikali inayo nafasi gani katika kutunga katiba ya nchi?
- (viii) Historia ya mataifa ina nini cha kusema kuhusu suala la utungaji wa katiba ya nchi?
- (ix) Haki za binadamu ni kitu gani?
- (x) Je aya za kuvunja nguvu, kubana, kudhoofisha au kunyang'anya haki za binadamu ni nini?
- (xi) Wananchi wajиandae vipi kushiriki katika kila hatua ya utungaji wa katiba?

MAMBO MUHIMU YA KIKATIBA

2. KUHUSU NCHI

- (i) Je ni muhimu katiba itangaze jina la nchi?
- (ii) Jina la nchi hupatikanaje?
- (iii) Je ni muhimu katiba itangaze eneo na mipaka ya nchi?

3. KUHUSU WANANCHI NA URAIA

- (i) Je ni muhimu wananchi wa taifa lolote kujitambua kwa jina na kujipa jina hilo kikatiba?
- (ii) Je uraia ni nini na unapatikanaje?
- (iii) Je kuna aina zipi za uraia?
- (iv) Raia wa nchi ana haki gani ?
- (v) Je ni muhimu uraia ulindwe kikatiba?
- (vi) Una hoja gani kuhusu kuwa raia wa nchi mbili au zaidi?

4. KUHUSU HAKI ZA BINADAMU

- (i) Haki za binadamu ni nini?
- (ii) Vyanzo vya haki za binadamu ni vipi?
- (iii) Je ipo tofauti kati ya haki za binadamu, stahili na wajibu?
- (iv) Haki za binadamu zinatofautiana na haki zinazowekwa na sheria mbalimbali za nchi?
- (v) Ipo mikataba ya kimataifa ya haki za binadamu?
- (vi) Je Tanzania imeweka saini na kuridhia mikataba hiyo ili kuifanya sehemu ya sheria au katiba ya nchi?
- (vii) Je ni muhimu kwa Taifa kujenga mwafaka kuhusu haki za binadamu?

5. KUHUSU DOLA

- (i) Je dola ni nini?
- (ii) Kuna aina zipi za dola?
- (iii) Mamlaka makuu ya dola hutoka wapi na ni mali ya nani?
- (iv) Je muundo gani wa dola unatufaa Watanzania?

6. KUHUSU MISINGI YA KATIBA NA MAADILI YA TAIFA

- (i) Je upo umuhimu wa kutambua na kuainisha misingi ya katiba ?
- (ii) je upo umuhimu wa kuwa na maadili ya taifa kwenye katiba ya nchi?
- (iii) Misingi na maadili ya taifa inayokubalika na mataifa mengi ni ipi?
- (iv) Misingi na maadili ya taifa la Tanzania ni ipi?

SEHEMU YA PILI

ELIMU KUHUSU KATIBA YA JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA YA MWAKA 1977 KAMA ILIVYO SASA

1. MPANGILIO WA KATIBA YA TANZANIA

Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania imegawanywa katika sura kumi kama ifuatavyo:

- (i) Misingi ya katiba
- (ii) Jamhuri ya Muungano, vyama vya siasa, watu na siasa ya ujamaa na kujitegemea.
- (iii) Serikali ya Jamhuri ya Muungano.
- (iv) Bunge la Jamhuri ya Muungano.
- (v) Serikali ya Mapinduzi Zanzibar, Baraza la Mapinduzi Zanzibar, na Baraza la Wawakilishi Zanzibar.
- (vi) Utoaji haki katika Jamhuri ya Muungano, Mahakama Kuu ya Jamhuri ya Muungano, Tume ya Kuajiri ya Mahakama ya Tanzania Bara, Mahakama Kuu ya Zanzibar, Mahakama ya Rufani ya Jamhuri ya Muungano na Mahakama Maalumu ya Katiba ya Jamhuri ya muungano.
- (vii) Tume ya Haki za Binadamu na Utawala Bora na Sekretarieti ya Maadili ya Viongozi wa Umma.
- (viii) Masharti Kuhusu fedha za Jamhuri ya Muungano.
- (ix) Madaraka ya Umma.
- (x) Majeshi ya Ulinzi.
- (xi) Mengineyo.

MAELEZO MAFUPI YA KILA SURA

UTANGULIZI

MISINGI YA KATIBA

Taifa la Tanzania limejengwa katika misingi ya uhuru, haki, udugu na amani. Misingi hii inahitaji mazingira ya demokrasia inayotekelizwa kwa kuwa na uchaguzi huru na wa haki unaofanywa na wananchi kila kipindi kilichopangwa kikatiba ili kupata viongozi wanaowakilisha wananchi katika chombo cha utawala na kwenye chombo cha uwakilishi. Misingi ya uhuru, haki, udugu na amani inahitaji pia mazingira ya utoaji haki ambayo ni huru na wazi kutoka mahakama za ngazi za chini hadi zile za juu kabisa.

SURA YA KWANZA

(i) JAMHURI YA MUUNGANO, VYAMA VYA SIASA, WATU NA SIASA YA UJAMAA NA KUJITEGEMEA.

Jamhuri ya Muungano

Ibara ya kwanza inatangaza kuwa Jamhuri ya Muungano ni nchi moja ambayo dola lake ni la kijamhuri. Muungano wa nchi za Tanganyika na Zanzibar ulifanywa tarehe 26 April 1964 ambapo nchi hizi mbili ziliungana na kuwa nchi moja yenye kuongozwa na dola moja.

Mipaka

Katiba ya Jamhuri ya Muungano inatangaza kuwa mipaka na eneo la Jamhuri ya Muungano ni eneo lote la Tanganyika na eneo lote la Zanzibar ikijumuisha eneo la bahari.

Vyama vya Siasa na Itikadi

Kwa mujibu wa Katiba ya Jamhuri ya Muungano, dola itaongozwa kwa misingi ya kidemokrasia kwa mfumo wa vyama vingi vya siasa na kuwa dola lenyewe halina dini na litafuata itikadi ya ujamaa na kujitegemea.

Mihimili ya Dola

Katiba inagawanya mamlaka ya dola katika mihimili mitatu ya dola la Jamhuri ya Muungano, kwa maana ya serikali mbili, ile ya Jamhuri ya Muungano na Serikali ya

Mapinduzi Zanzibar, vyombo viwili vya kutunga sheria ambavyo ni Bunge la Jamhuri ya Muungano na Baraza la Wawakilishi Zanzibar, na vyombo viwili vya kimahakama ambavyo ni Mahakama Kuu ya Jamhuri ya Muungano na Mahakama Kuu ya Zanzibar.

Mambo ya Muungano

Pia, Katiba inagawanya madaraka kati ya Zanzibar na Jamhuri ya Muungano. Mgawanyo huo umeorodhesha mambo 22 ya Muungano kama ifuatavyo:

- (i) Katiba ya Tanzania na Serikali ya Jamhuri ya Muungano;
- (ii) Mambo ya nje;
- (iii) Ulinzi na Usalama;
- (iv) Polisi;
- (v) Mamlaka juu ya mambo yanayohusika na hali ya hatari;
- (vi) Uraia;
- (vii) Uhamiaji;
- (viii) Mikopo na Biashara ya Nchi za Nje;
- (ix) Utumishi katika serikali ya Jamhuri ya Muungano;
- (x) Kodi na mapato inayilipwa na watu binafsi na mashirika, ushuru wa forodha na ushuru wa bidhaa zinazotengenezwa nchini Tanzania unaosimamiwa na Idara ya Forodha;
- (xi) Bandari, mambo yanayohusika na usafiri wa anga, posta na simu;
- (xii) Mambo yanayohusika na sarafu na fedha kwa ajili ya malipo yote halali(pamoja na noti); mabenki (pamoja na mabenki ya kuweka akiba) na shughuli zote za mabenki; fedha za kigeni na usimamizi juu ya mambo yanayohusika na fedha za kigeni;
- (xiii) Leseni za viwanda na takwimu;

- (xiv) Elimu ya juu;
- (xv) Maliasili ya mafuta, pamoja na mafuta yasiyochujwa ya motokaa na mafuta aina ya petrol na aina nyinginezo za mafuta au bidhaa, na gesi asilia;
- (xvi) Baraza la Taifa la Mitihani la Tanzania na mambo yote yanayohusika na kazi za Baraza hilo;
- (xvii) Usafiri na usafirishaji wa anga;
- (xviii) Utafiti;
- (xix) Utabiri wa hali ya hewa;
- (xx) Takwimu;
- (xxi) Mahakama ya Rufani ya Jamhuri ya Muungano;
- (xxii) Uandikishwaji wa Vyama vya Siasa na mambo mengine yanayohusiana navyo.

Jamhuri na Demokrasia

Katiba ya Jamhuri ya Muungano inatoa haki kwa kila raia mwenye umri wa miaka 18 kupiga kura katika uchaguzi unaofanywa na wananchi. Hivyo hakuna haki, hadhi au cheo maalumu kitakachoundwa katika Jamhuri ya Muungano kwa misingi ya nasaba, jadi au urithi.

Haki ya kupiga kura, daftari la kudumu la wapiga kura na sheria ya uchaguzi vinaweka misingi ya kikatiba na kisheria ya raia kutumia haki ya kuchaguliwa kuwa kiongozi au kuchagua kiongozi.

Katiba inaweka malengo makuu ya kisera ambayo ndiyo misingi ya dola la Jamhuri ya Muungano. Kwa mujibu wa maelekezo hayo, Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ni nchi inayofuata misingi ya demokrasia na haki ya kijamii na kwa hiyo-

- a) Wananchi ndiyo msingi wa mamlaka yote, na serikali itapata madaraka na mamlaka yake yote kutoka kwa wananchi kwa mujibu wa katiba hii,
- b) Lengo kuu la serikali litakuwa ni ustawi wa wananchi;
- c) Serikali itawajibika kwa wananchi;

- d) Wananchi watashiriki katika shughuli za serikali kwa mujibu wa masharti ya katiba hii.

Pia, Katiba inaweka sharti kuwa katika muundo na uendeshaji wa shughuli zake serikali ya Jamhuri ya Muungano na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar zitazingatia umoja wa Jamhuri ya Muungano na haja ya kukuza umoja wa kitaifa na kudumisha heshima ya taifa.

Pia, Katiba ya Jamhuri ya Muungano inataja wazi lengo lake kuwa ni kuwezesha ujenzi wa Jamhuri ya Muungano na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar kwa misingi ya udugu, umoja na amani na kufuata siasa ya ujamaa na kujitegemea. Hivyo basi serikali za Jamhuri ya Muungano na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar zinalo jukumu la kuhakikisha kwamba:

- a) Utu na haki nyinginezo zote za binadamu zinaheshimiwa na kuthaminiwa;
- b) Sheria za nchi zinalindwa na kutekelezwa;
- c) Shughuli za serikali zinatekelezwa kwa njia ambazo zinahakikisha kwamba utajiri wa Taifa unaendelezwa, unahifadhiwa na unatumwa kwa manufaa ya wananchi wote kwa ujumla na pia kuzuia mtu kumnyonya mtu mwingine;
- d) Maendeleo ya Tanzania yanakuzwa na kupangwa kwa ulinganifu na kwa pamoja;
- e) Mtu mwenye uwezo wa kufanya kazi anafanya kazi na kazi maana yake ni shughuli yoyote ya halali inayompatia mtu riziki yake;
- f) Heshima ya binadamu inahifadhiwa na kudumishwa kwa kufuata kanuni za tangazo la Dunia Kuhusu haki za Binadamu;
- g) Serikali na vyombo vyake vyote vya umma vinatoa nafasi zilizo sawa kwa raia wote, wake kwa waume, bila ya kujali rangi, kabilia, dini au hali ya mtu;
- h) Aina zote za dhuluma, vitisho, ubaguzi, rushwa uonevu au upendeleo zinaondolewa nchini;
- i) Matumizi ya utajiri wa taifa yanatalia mkazo maendelo ya wananchi na hasa zaidi yanaelekezwa kwenye jitahada ya kuondosha umaskini, ujinga na maradhi;

- j) Shughuli za uchumi haziendeshwi kwa njia zinazoweza kusababisha ulimbikizaji wa mali au njia kuu za uchumi katika mamlaka ya watu wachache binafsi;
- k) Kwamba nchi inatawaliwa kwa kufuata misingi ya demokrasia na ujamaa.

Katiba inaweka masharti ya kila mtu kujipatia elimu na kila mtu kufanya kazi na kujipatia riziki yake kwa njia halali.

Mipaka kuhusu Malengo Makuu ya Serikali

Katiba inawekea mipaka ya kuzuia uhimizaji kupitia mahakama wa utekelezaji wa malengo makuu ya serikali. Hivyo hakuna mahakama yoyote nchini itakayokuwa na mamlaka ya kutoa hukumu kuhimiza kutenda au kuadhibu kwa kutotekeliza lolole lilolelekezwa katika orodha hiyo kuanzia (a) hadi (k) na maelekezo mengine yaliyo kwenye ibara ya sita hadi 11 ya katiba.

Haki za binadamu zimebekwa na kulindwa kikatiba ikiwa ni pamoja na usawa mbele ya sheria, haki ya kupata haki kwenye mahakama za nchi, haki ya kukata rufaa, haki ya kuishi, haki ya faragha, haki ya kuunda familia, haki ya kuwa na mawazo na kuyaeleza kwa uhuru, haki ya kuamini na kuabudu, haki ya kushirikiana na wengine, haki ya kuunda na kujiunga na vyama, haki ya kushiriki katika mambo ya nchi kwa kuchagua na kuchaguliwa, haki ya kufanya kazi na kupata ujira stahili n.k.

Katiba imepokea na kuasilisha kwa kiasi kikubwa baadhi ya haki za binadamu zilizotangazwa kwenye *Tangazo la Dunia Kuhusu Haki za Binadamu la Umoja wa Mataifa la mwaka 1948* na pia baadhi ya haki zilizo kwenye *Mkataba wa Afrika kuhusu Haki za Binadamu na za Watu* wa mwaka 1981.

SURA YA PILI

(ii) SERIKALI YA JAMHURI YA MUUNGANO

Serikali ni muhimili wa dola ambao unatekeleza maamuzi yaliyowekwa katika mfumo wa sheria. Serikali huundwa na Rais, Makamu wa Rais, Waziri Mkuu, Mawaziri na Manaibu Waziri. Chombo kikuu cha serikali ni Baraza la Mawaziri ambalo lionaongozwa na Rais. Kiongozi mkuu wa Jamhuri

ya Muungano ni Rais ambaye ni mkuu wa dola, serikali na amiri jeshi mkuu wa Jamhuri ya Muungano. Serikali ya Jamhuri ya Muungano inayo mamlaka kuhusu mambo yote ya Jamhuri ya Muungano na pia mambo yote kuhusu Tanzania Bara.

Madaraka ya Rais

Rais wa Jamhuri ya Muungano ndiye mtendaji mkuu wa serikali ya Jamhuri ya Muungano na anayo mamlaka ya kuunda na kufuta nafasi yoyote ya utumishi katika serikali ya Jamhuri ya Muungano. Vivyo hivyo, Rais wa Jamhuri ya Muungano anayo mamlaka ya kuwateua, kuwaondoa madarakani watendaji wakuu katika serikali ya Jamhuri ya Muungano).

Kwa mujibu wa masharti ya Katiba hii, Rais wa Jamhuri ya Muungano anayo mamlaka ya kuteua na kuwaondoa madarakani Waziri Mkuu, Mawaziri na Naibu Mawaziri, Mwanasheria Mkuu, Naibu Mwanasheria Mkuu, Mkurugenzi wa Mashtaka, Wakuu wa Mikoa, Wakuu wa Wilaya, Wakuu wa Majeshi ya Ulinzi, Wabunge wa kuteuliwa, Jaji Mkuu, Majaji wa Mahakama ya Rufani, Majaji wa Mahakama Kuu ya Jamhuri ya Muungano, Wakuu na wajumbe wa Tume mbalimbali ikiwa ni pamoja na Tume ya Taifa ya Uchaguzi na Tume ya haki za Binadamu na Utawala Bora.

Rais ni sehemu ya kwanza ya Bunge la Jamhuri mwenye mamlaka ya kuweka saini kwenye mswada wa sheria iliyopitishwa na Bunge kuwa sheria. Mamlaka mengine ya Rais ni yale ya kutoa msamaha kwa wafungwa, kutangaza hali ya hatari na vita.

Matumizi ya Mamlaka ya Rais

Rais wa Jamhuri ya Muungano hutumia mamlaka yake kwa mujibu wa Katiba na sheria za nchi. Hata hivyo Katiba inamruhusu Rais kutumia utashi wake mwenyewe kuchukua maamuzi ya kuiongoza nchi bila kufungwa na ushauri aliopata kutoka kwa mtu au mamlaka yoyote ile isipokuwa tu kama katiba au sheria inamtaka afanye hivyo.

Sababu za Kumwondo Rais Madarakani

Katiba inaweka utaratibu wa kikatiba wa kumwondo Rais madarakani endapo atakuwa hana uwezo tena wa kutekeleza majukumu yake kutokana na maradhi ya mwili

au akili. Pia katiba inaweka utaratibu wa kuhuisha madaraka kwa Makamu wa Rais au Waziri mkuu itokeapo kuwa Rais hayupo nchini. Rais anaweza kuondolewa madarakani kwa kura ya Bunge kutokuwa na imani naye ikiwa atavunja katiba, kukiuka maadili ya uongozi au kufanya vitendo vya kudhalilisha ofisi ya Rais.

Sifa za Kuchaguliwa Rais

Sifa za kuchaguliwa kuwa Rais ni kama zifuatazo:

- a) Kuwa raia wa kuzaliwa;
- b) Kuwa na umri usiopungua miaka 40;
- c) Kuwa mwanachama wa chama cha siasa na kupendekezwa na chama hicho kuwa mgombea;
- d) Kuwa na sifa za kuchaguliwa kuwa Mbunge au Mjumbe wa Baraza la Wawakilishi Zanzibar;
- e) Kutokuwa na hatia ya kutolipa kodi ya Jamhuri ya Muungano katika kipindi kisichopungua miaka mitano kabla ya uchaguzi.

Kipindi cha Urais

Rais wa Jamhuri ya Muungano hushika cheo hicho kwa muda wa miaka mitano na anaweza kuchaguliwa tena kwa kipindi kingine kimoja tu.

Baraza la Mawaziri

Baraza la Mawaziri linateuliwa na Rais na ndicho chombo kikuu cha kumshauri Rais kuhusu utendaji wa Serikali. Waziri Mkuu ni kiongozi mwenye mamlaka ya kudhibiti na kusimamia utekelezaji wa majukumu ya kila siku ya Baraza la Mawaziri na yeze ndiye pia kiongozi wa shughuli za serikali Bungeni. Waziri Mkuu huteuliwa na Rais kutokana na wabunge wa kuchaguliwa majimboni kutoka chama cha siasa chenye wabunge wengi.

Uwajibikaji wa Mawaziri Bungeni

Maamuzi yote ya sera za nchi hufanywa na Serikali kwa mujibu wa katiba hii na hivyo Mawaziri wakiongozwa na Waziri Mkuu huwajibika kwa pamoja Bungeni juu ya utekelezaji wa sera hizo. Hii ina maana kuwa Bunge laweza kupitisha azimio la kutokuwa na imani ama na Waziri

mmoja au Mawaziri wote na kwa jinsi hiyo kuwawajibisha kwa utendaji wao.

Bunge lina mamlaka ya kupitisha azimio la kutokuwa na imani na Waziri Mkuu kwa kupitisha azimio kwa wingi wa kura na kwa jinsi hiyo kumwondoa madarakani Waziri Mkuu.

SURA YA TATU

(iii) BUNGE LA JAMHURI YA MUUNGANO

Bunge la Jamhuri ya Muungano limeundwa na sehemu mbili yaani, Rais wa Jamhuri ya Muungano ambaye ni sehemu ya kwanza na Wabunge ambao ni sehemu ya pili. Sehemu ya pili inapofanya kazi zake bila kumhusisha Rais huitwa '*Baraza la Taifa* 'National Assembly'. Kwa maana hiyo, katika utekelezaji wa majukumu yake makuu, kama vile kutunga sheria, wajibu huo utatekelezwa kwa kila moja ya sehemu hizi mbili kutekeleza wajibu wake ndipo sheria itapatikana. Hivyo wabunge watajadili na kupitisha mswada wa sheria na watauwasilisha mswada huo kwa Rais ili aweke saini kuuridhia.

Majukumu ya Bunge

Bunge kwa maana ya *Baraza la Taifa* lina majukumu yafuatayo:

- (a) Kusimamia na kuishauri serikali na vyombo vyake vyote kuhusu utekelezaji wa majukumu yake kwa mujibu wa katiba hii;
- (b) Kuihoji serikali kuhusu utekelezaji wa wajibu wake kwa umma;
- (c) Kujadili bajeti za Wizara na kujadili utekelezaji wa kila Wizara ya Serikali;
- (d) Kujadili na kuidhinisha mipango ya maendeleo na kutunga sheria ya utekelezaji wa mipango hiyo;
- (e) Kutunga sheria za Jamhuri ya Muungano na sheria za Tanzania Bara;
- (f) Kujadili na kuridhia mikataba.

Aina za Wabunge

Kwa mujibu wa katiba, Bunge la Jamhuri ya Muungano lina Wabunge wa aina zifuatazo:

- (i) Wabunge wa kuchaguliwa wanaowakilisha majimbo;
- (ii) Wabunge wanawake wasiopungua asilimia 30% ya Wabunge wote wanaochaguliwa na vyama vyaa siasa kwa utaratibu wa uwiano wa kura;
- (iii) Wabunge watano waliochaguliwa na Baraza la Wawakilishi Zanzibar angalau wawili wao wakiwa ni wanawake;
- (iv) Mwanasheria Mkuu;
- (v) Wabunge kumi walioteuliwa na Rais;
- (vi) Spika endapo hakuchaguliwa kutokana na Wabunge.

Sifa za Wabunge

Katiba inaweka sifa zifuatazo kwa wabunge:

- (i) Awe raia wa Tanzania mwenye umri wa miaka 21 na ambaye anajua kusoma na kuandika katika lugha ya Kiswahili au Kiingereza;
- (ii) Awe ni mwanachama aliyependekezwa na chama chake;
- (iii) Asiwe amepatikana na hatia mahakamani kwa kosa la kukwepa kodi ya serikali katika kipindi cha miaka mitano kabla ya tarehe ya uchaguzi;
- (iv) Asiwe amethibitishwa rasmi kuwa ni mgonjwa wa akili kwa mujibu wa sheria ya Jamhuri ya Muungano;
- (v) Asiwe amepatikana na hatia na kupewa adhabu ya kifo na mahakama au kupatikana na hatia na kupewa adhabu ya adhabu ya kifungo cha miezi sita au zaidi kwa kosa la utovu wa uaminifu;
- (vi) Asiwe amepatikana na hatia na kupewa adhabu na mahakama kwa kosa la utovu wa uaminifu au

kuvunja maadili ya Sheria ya Maadili ya Viongozi wa Umma;

- (vii) Asiwe na maslahi yoyote katika mkataba wa serikali wa aina yoyote aliyowekewa miiko maalumu kwa mujibu wa sheria na akakiuka miiko hiyo ;
- (viii) Asiwe ameshika madaraka ya ofisa mwandamizi serikalini, madaraka ambayo Rais haruhusiwi kumkabidhi mbunge kwa mujibu wa katiba hii au sheria ya Bunge ;
- (ix) Asiwe amezuiliwa kupigiwa kura au kujiandikisha kupiga kura kutokana na ukiukaji wa Sheria za uchaguzi wa wabunge;
- (x) Asiwe mgombea Urais au Rais.

Maisha ya Bunge

Bunge litafanya kazi zake kwa kipindi cha miaka mitano tangu kuitishwa kwake na Rais kwa mara ya kwanza. Hata hivyo Rais anayo mamlaka ya kulivunja Bunge kwa sababu mbali mbali ikiwa ni pamoja na:

- a) Uhai wa Bunge kuisha;
- b) Bunge kukataa kupitisha bajeti iliyopendekezwa na Serikali;
- c) Ikiwa baada ya mswada wa sheria kurejeshwa Bungeni na Rais bado Wabunge watakataa kuubadili na kuurejesha tena kwa Rais auridhie, na Rais naye amekataa kuuridhia;
- d) Ikiwa Bunge limekataa kupitisha hoja ya serikali na Rais haoni kuwa ufumbuzi ni kuteua Waziri Mkuu mpya;
- e) Endapo kutokana na uwiano wa wingi wa Wabunge Rais haoni uhalali wa serikali iliyopo kuendelea kubaki madarakani isipokuwa kuitisha uchaguzi mkuu.

Uchaguzi wa Spika

Spika ndiye kiongozi wa Bunge na atachaguliwa na Wabunge katika Kikao cha kwanza cha Bunge jipya kutoka mionganoni mwa wananchi wenye sifa za kuwa wabunge.

Haki na Kinga za Wabunge

Katiba imeweka na kulinda uhuru na haki ya wabunge kutoa mawazo Bungeni.

SURA YA NNE

(iv) SERIKALI YA MAPINDUZI ZANZIBAR, BARAZA LA MAPINDUZI ZANZIBAR NA BARAZA LA WAWAKILISHI ZANZIBAR;

Serikali ya Mapinduzi Zanzibar inaundwa kwa mujibu wa katiba ya Jamhuri ya Muungano na katiba ya Zanzibar. Rais wa Zanzibar ndiye kiongozi na mkuu wa Serikali ya Mapinduzi na pia mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi Zanzibar.

Rais wa Zanzibar huchaguliwa kwa mujibu wa katiba ya Zanzibar na sheria ya uchaguzi ya Zanzibar.

Baraza la Mapinduzi

Baraza la Mapinduzi ndilo Baraza la Mawaziri la Serikali ya Mapinduzi Zanzibar na wajibu wake ni kumshauri Rais wa Zanzibar kuhusu utekelezaji wa mambo yote yasiyo ya Muungano kuhusu Zanzibar.

Baraza la Wawakilishi

Baraza la Wawakilishi la Zanzibar linao wajibu wa kutunga sheria za Zanzibar juu ya mambo yasiyo ya Muungano ya Zanzibar. Baraza la Wawakilishi lina sehemu mbili, sehemu ya Kwanza ikiwa ni Rais wa Zanzibar na sehemu ya pili ikiwa ni Baraza la Wawakilishi.

SURA YA TANO

(v) UTOAJI HAKI KATIKA JAMHURI YA MUUNGANO

Kwa mujibu wa Katiba ya Jamhuri ya Muungano Mahakama ndicho chombo kikuu chenye mamlaka ya kutoa haki nchini. Mahakama ni mhimili huru wa dola ambao hauwezi kuingiliwa na mamlaka yoyote ya dola katika utendaji wake wa kazi.

Mahakama Kuu ya Jamhuri ya Muungano inayo mamlaka makuu kuhusu utoaji haki Tanzania Bara juu ya mambo yote ya Muungano na mambo yote yasiyo ya Muungano kuhusu Tanzania Bara. Jaji Kiongozi wa Mahakama kuu ya Jamhuri

ya Muungano na majaji wengine wanateuliwa na Rais wa Jamhuri ya Muungano baada ya kushauriana na Tume ya Utumishi wa Mahakama.

Mahakama Kuu ya Zanzibar

Katiba ya Jamhuri ya Muungano inatambua kuundwa kwa Mahakama Kuu ya Zanzibar yenyeye mamlaka sambamba na Mahakama Kuu ya Jamhuri ya Muungano kwenye mambo yasiyo ya Muungano yanayoihusu Zanzibar. Katiba inaridhia kutungwa kwa sheria na Baraza la wawakilishi Zanzibar kuunda mfumo wa kimahakama Zanzibar. Katiba ya Zanzibar, 1984 inaunda Mahakama Kuu ya Zanzibar na inaweka masharti ya kuteuliwa kwa Jaji Mkuu wa Zanzibar, Majaji wengine na utendaji kazi wao.

Mahakama ya Rufani

Katiba ya Jamhuri ya Muungano inaunda Mahakama ya Rufani yenyeye mamlaka ya kusikiliza rufani kutoka Mahakama Kuu ya Jamhuri ya Muungano na Mahakama Kuu ya Zanzibar. Katiba ya Zanzibar inazuia mambo kadhaa yasiletwe mbele ya mahakama ya Rufani ya Muungano kutoka mahakama Kuu ya Zanzibar. Mambo hayo ni:

- (a) Rufaa kuhusu katiba ya Zanzibar;
- (b) Mambo ya Kiislamu ambayo yameanzia katika mahakama ya kadhi;
- (c) Jambo lolote jingine lililozuiliwa na sheria nyingine yoyote iliyotungwa na Baraza la Wawakilishi.

Jaji Mkuu pamoja na Majaji wa Mahakama ya Rufaa wanateuliwa na Rais wa Jamhuri ya Muungano. Masharti yao ya kazi na nidhamu ni kama yale ya Majaji wa Mahakama Kuu.

Mahakama Maalumu ya Katiba

Katiba ya Jamhuri ya Muungano inaunda Mahakama Maalumu ya Katiba yenyeye mamlaka ya kutatua migogoro ya kikatiba baina ya pande mbili za Muungano.

Mahakama hii ni ya usuluhishi na haina mamlaka ya kutengua maamuzi ya mahakama kuu wala mahakama ya rufani. Uamuzi wa Mahakama Maalumu ya Katiba hauwezi kukatiwa rufani kwenye Mahakama yoyote nchini. Majaji wa Mahakama hii wana uwiano wa nusu kwa nusu kutoka pande mbili za Muungano.

SURA YA SITA

(vi) TUME YA HAKI ZA BINADAMU NA UTAWALA BORA NA SEKRETARIETI YA MAADILI YA VIONGOZI WA UMMA

Katiba ya Jamhuri ya Muungano inaunda Tume ya Haki za Binadamu na Utawala Bora. Wajibu wa Tume hii ni kupokea malalamiko ya wananchi kuhusu uvunjwaji wa haki za binadamu nchini, Kufungua mashauri mahakamani kupinga uvunjwaji wa haki za binadamu na kurekebisha uvunjwaji huo kufanya utafiti na kupeleleza ukiukwaji wa haki za binadamu na kuishauri serikali kuhusu mambo yanayohusiana na haki za binadamu na utawala bora.

SURA YA SABA

(vii) MASHARTI KUHUSU FEDHA ZA JAMHURI YA MUUNGANO

Katiba ya Jamhuri ya Muungano inaunda pia *Akaunti ya fedha ya Pamoja* ya pande mbili za Muungano. Akaunti hii ni sehemu ya Mfuko Mkuu wa Hazina ya Jamhuri ya Muungano. Fedha inayowekwa kwenye akaunti hii ni michango ya kila upande wa Muungano kwa matumizi ya mambo ya Muungano ya Jamhuri ya Muungano kama ilivyokubaliwa na pande zote mbili. Katiba inaunda Tume ya Pamoja ya Fedha na kuipa majukumu ya kusimamia mambo yote yahusuyo fedha ya Jamhuri ya Muungano.

SURA YA NANE

(viii) MADARAKA YA UMMA

Kuundwa kwa Serikali za mitaa Tanzania Bara na Zanzibar kumetambuliwa na Katiba ya Jamhuri ya Muungano na kuwekewa lengo lake ambalo ni kupeleka madaraka kwa wananchi walipo kijiografia na kiutawala ili wajiamulie mambo yanayohusu maendeleo yao wenyewe.

SURA YA TISA

(ix) MAJESHI YA ULINZI

Masuala ya ulinzi na usalama wa Jamhuri ya Muungano yamewekewa masharti ya kikatiba na ni marufuku mtu au kikundi chochote kuanzisha au kuweka majeshi ya aina yoyote isipokuwa Serikali ya Jamhuri ya Muungano.

Ni marufuku kwa Wanajeshi kujiunga na chama cha siasa. Mamlaka ya kuongoza majeshi yamewekwa mikononi mwa Rais wa Jamhuri ambaye ndiye Amiri Jeshi Mkuu.

SURA YA KUMI

(x) MENGINEYO

Sura hii imeweka tafsiri ya misemo, istilahi na msamiati kama vilivyotumika kwenye ibara mbalimbali za katiba.

SEHEMU YA TATU
MAMBO MENGINE KUHUSU KATIBA YA
JAMHURI YA MUUNGANO

1. CHIMBUKO LA MUUNGANO

Chimbuko la Muungano liko katika maeneo matatu, yaani mapinduzi ya Zanzibar yaliyomwondoa madarakani Sultan Jamshed, mahusiano ya karibu ya kindugu kati ya watu wa nchi hizi mbili hata kabla ya mataifa ya kigeni kuingilia na kuzitawala Zanzibar na Tanganyika na mwamko wa kizalendo wa Waafrika kuunda taifa moja la Waafrika.

2. HATI YA MUUNGANO

Muungano kati ya Jamhuri ya Tanganyika na Jamhuri ya Watu wa Zanzibar uliandikwa na kuwekwa saini na viongozi wakuu wa nchi hizi mbili Hayati Mwalimu Julius K. Nyerere kwa upande wa Tanganyika na Hayati Sheikh Amani Abeid Karume kwa upande wa Zanzibar katika mkataba ya kimataifa baina ya madola ya nchi hizi mbili tarehe 22 April 1964.

Mkataba huo uliweka masharti yafuatayo:

- (i) *Jamhuri ya Tanganyika na Jamhuri ya Watu wa Zanzibar itaungana na kuwa Jamhuri moja huru;*
- (ii) *Tangu mwanzo wa kipindi tangu kuanza kwa Muungano hadi hapo Baraza la Kutunga Katiba lililotajwa kwenye ibara ya (vi) litakapokutana na kupitisha katiba ya Jamhuri ya Muungano [kipindi ambacho kitaitwa ‘kipindi cha mpito’], Jamhuri ya Muungano itaongozwa kwa mujibu wa ibara ya (iii) hadi (vi).*
- (iii) *Wakati wa kipindi cha mpito, katiba ya Jamhuri ya Muungano itakuwa katiba ya Tanganyika itakayobadilishwa ili kuweka masharti yafuatayo:*
- (iv) *Vyombo vya kutunga sheria na utekelezaji kwa ajili ya Zanzibar na vyenye makao yake Zanzibar, vyenye mamlaka mahsusini ndani ya Zanzibar kwenye mambo ambayo hayajakabidhiwa kwa Bunge na Serikali ya Jamhuri ya Muungano;*
- (v) *Ofisi za Makamu wa Rais wawili mmoja ambaye (kwa kawaida atakuwa mkazi wa Zanzibar) atakuwa kiongozi*

wa Serikali ya Zanzibar na atakuwa msaidizi mkuu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano katika utekelezaji wa majukumu yake ya Urais wa Jamhuri kuhusiana na Zanzibar;

- (a) *Uwakilishi wa Zanzibar katika Bunge la Jamhuri ya Muungano;*
  - (b) *Mambo mengine ambayo yataonekana muhimu na muafaka katika kufanikisha uwepo wa Jamhuri ya Muungano na hatia hii ya muungano.*
- (vi) *Mambo yafuatayo yatakuwa chini ya mamlaka ya Bunge na Serikali ya Jamhuri ya Muungano:*
- (a) *Katiba na Serikali ya Jamhuri ya Muungano.*
  - (b) *Mambo ya nje.*
  - (c) *Ulinzi.*
  - (d) *Polisi.*
  - (e) *Hali ya hatari.*
  - (f) *Urais.*
  - (g) *Uhamiaji.*
  - (h) *Biashara ya nje na mikopo.*
  - (i) *Utumishi wa Jamhuri ya Muungano.*
  - (j) *Kodi ya mapato, kodi ya makampuni, kodi ya bandari na forodha.*
  - (k) *Bandari, Usafiri wa Anga, posta na Simu na;*

Bunge na Serikali ya Jamhuri ya Muungano vitakuwa na mamlaka mahususi juu ya mambo haya kila mahali katika Jamhuri nzima na vitakuwa pia na mamlaka mahususi juu ya mambo yote yanayoihusu Tanganyika.

- (vii) *Sheria zilizopo Tanganyika na Zanzibar zitabaki halali na zenye nguvu ya kisheria ndani ya Tanganyika na Zanzibar isipokuwa-*
- (a) *kama sheria nyingine mpya imetungwa na vyombo halali vya kutunga sheria;*

- (b) *Kama Rais wa Jamhuri ya Muungano ametoa amri kwa mujibu wa ibara ya (iv) akiamuru sheria hiyo itumike Zanzibar na akiamuru kufutwa kwa sheria ya Zanzibar kuhusu jambo hilo;*
  - (c) *Kama marekebisho ya sheria yamefanywa kama itakavyoonekana ni muhimu na mwafaka kutilia nguvu kuwepo kwa Jamhuri ya Muungano na hati hii ya Muungano.*
  - (d) *Rais wa kwanza wa Jamhuri ya Muungano atakuwa Mwalimu Julius K. Nyerere na ataiongoza Jamhuri ya Muungano kwa mujibu wa masharti ya hati hii ya Muungano akisaidiwa na Makamu wa Rais kama walivyotajwa, Mawaziri na maofisa kama atakavyo wateua kutoka Tanganyika na Zanzibar na pia watakavyoteuliwa na Tume za utumishi za Jamhuri ya Muungano na Zanzibar.*
  - (e) *Makamu wa Kwanza atakayeteuliwa kutoka Zanzibar kwa mujibu wa hati hii ya Muungano na marekebisho yaliyotajwa kwenye ibara ya (iii) ni Sheikh Abeid Karume.*
- (viii) Rais wa Jamhuri ya Muungano: Kwa makubaliano na Makamu wa Rais ambaye ni Kiongozi wa Serikali ya Zanzibar-*
- (a) *ataueua Tume ya kuandaa mapendekezo ya katiba ya Jamhuri ya Muungano.*
  - (b) *ataitisha Baraza la Kutunga Katiba lenye wawakilishi kutoka Tanganyika na Zanzibar kwa idadi atakayoamua likutane ndani ya mwaka mmoja tangu kuanza kwa Muungano kwa minajili ya kujadili mapendekezo haya na kupidisha katiba ya Jamhuri ya Muungano.*
- (ix) Hati hii ya Muungano itaridhiwa kwa sheria zitakazotungwa na Bunge la Tanganyika na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar pamoja na Mabaraza ya Mawaziri wa pande zote mbili kuhusu Jamhuri ya Muungano na Serikali ya Zanzibar.*

Kwa ushuhuda wa haya, Julius K. Nyerere Rais wa Jamhuri ya Tanganyika na Abeid Karume Rais wa Jamhuri ya Watu wa Zanzibar, wataweka saini hati hii,

kwenye nakala mbili, Zanzibar, tarehe 22 Mwezi April, 1964.

Imeridhiwa na Baraza la Taifa la Kutunga Sheria la Tanganyika 25 April, 1964.

3. SHERIA ZA KURIDHIA MUUNGANO

Hizi ni sheria mbili, yaani Sheria ya Kuthibitisha Mapatano ya Muungano wa Tanganyika na Zanzibar, iliyotungwa na Bunge la Tanganyika tarehe 26 April 1964 na Amri ya Kuthibitisha Mapatano ya Muungano wa Zanzibar na Tanganyika ya mwaka 1964 iliyotolewa na Baraza la Mapinduzi Zanzibar ambazo kwa pamoja ni sura ya 557 ya sheria za Jamhuri ya Muungano.

Kiambatisho Na. 12: Maelezo ya Utangulizi wakati wa Mikutano ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya

**MAELEZO YA UTANGULIZI WAKATI WA MIKUTANO YA
MABARAZA YA KATIBA YA WILAYA KUHUSU MCHAKATO WA
MABADILIKO YA KATIBA**

Nchi yetu imefanya uamuzi muhimu wa kuwa na Katiba Mpya badala ya ile tuliyonayo ambayo imetumika karibu miaka thelathini na tano (35) tangu ilipotungwa mnamo mwaka 1977. Ziko sababu nyingi ambazo zinapelekea uamuzi wa kupata Katiba Mpya. Baadhi ya sababu za mabadiliko ya Katiba ni ushiriki mdogo wa wananchi katika utungaji wa Katiba ya sasa, mabadiliko ya kisiasa, kijamii, kiuchumi, kiutamaduni na ukuaji wa sayansi na teknolojia.

Mchakato wa kupata Katiba Mpya ulianza kwa kutungwa kwa Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura 83, Toleo la mwaka 2012 na baadae kuundwa kwa Tume ya Mabadiliko ya Katiba.

Tume ilianza kazi rasmi mwezi Mei, 2012 ambapo iliandaa ratiba ya utekelezaji wa shughuli zake iliyoonyesha matukio muhimu yafuatayo;

1. uendeshaji wa programu ya elimu kwa umma.
2. ukusanyaji wa maoni kutoka kwa wananchi , makundi maalum na taasisi mbalimbali.
3. uchambuzi wa maoni ya wananchi.
4. uandaaji wa ripoti.
5. uandaaji wa rasimu ya katiba.
6. uundaji wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya.
7. Bunge Maalum la Katiba.
8. kura ya maoni.
9. uzinduzi wa Katiba Mpya

10. Programu ya Elimu kwa Umma

Tume iliandaa na kutekeleza Programu ya Elimu kwa Umma kwa kufanya mambo yafuatayo;

- (i) kuchapisha na kusambaza nakala za Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania 1977 na Katiba ya Zanzibar 1984;
- (ii) kutayarisha na kusambaza muhtasari wa Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, 1977 na Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83 kwa lugha nyepesi;
- (iii) kuchambua na kusambaza Hadidu za Rejea za Tume;
- (iv) kuandaa na kuchapisha vitabu, vipeperushi na nyaraka mbalimbali zinazohusu utoaji wa elimu kwa umma kuhusu kazi za Tume;
- (v) kuchapisha na kusambaza Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83;
- (vi) kuanzisha tovuti ya Tume ambayo ilitumika kutoa elimu kwa umma na kupokea maoni ya wananchi juu ya mabadiliko ya Katiba. Tovuti hiyo ni www.katiba.go.tz, kuanzisha barua pepe ya Tume ambayo ni maoni@katiba.go.tz na vilevile kuanzisha akaunti ya “facebook” ambayo ni “tumeyamabadilikoyakatiba”, zote hizo ni kwa ajili ya wananchi kutoa maoni yao;
- (vii) kwa kushirikiana na makampuni za simu za mikononi nchini, Tume ilianzisha namba maalum za simu kwa ajili ya wananchi kutuma ujumbe mfupi kutoa maoni yao, kupitia mtandao wa kampuni za Tigo, Vodacom, Airtel na Zantel; na
- (viii) kuendesha programu ya elimu kwa umma kwa kupitia vyombo vyahabari yakiwemo magazeti, luninga na redio za kitaifa na redio jamii.

(ix) Ukusanyaji wa Maoni kutoka kwa Wananchi

Ukusanyaji Maoni kutoka kwa Wananchi umefanywa kwa njia kuu zifuatazo;

1. mikutano ya hadhara iliyoitishwa na kuendeshwa na Tume
2. barua za kawaida na barua pepe
3. mitandao ya kijamii
4. makala katika vyombo vyahabari
5. ujumbe mfupi wa maneno katika simu za mikononi

Kazi ya ukusanyaji wa maoni kutoka kwa wananchi kwa njia ya mikutano ya hadhara iligawanywa katika awamu nne. Ratiba ya ukusanyaji maoni ilipangwa kwa kuzingatia jiografia ya Tanzania, mtawanyiko wa watu na Muungano. Kwa utaratibu huo, Tume imekusanya maoni katika mikoa yote 30 na Mamlaka zote za Serikali za Mitaa 174.

Aidha, Tume ilikusanya maoni kutoka kwa wadau wa kitaasisi, asasi za kiraia, vyama vyahabari za jumuiya za kidini.

Uchambuzi wa maoni ya Wananchi na Uandaaji wa Ripoti

Baada ya kukusanya maoni kutoka kwa wadau mbalimbali, Tume iliyachambua maoni hayo kwa kutumia nyenzo mbalimbali ukiwemo mfumo maalum wa kieletroniki.

Katika uchambuzi wa maoni ya wananchi, kila hoja iliyotolewa ilichambuliwa kuoanishwa na sababu ambazo wananchi walizitoa wakati wa kutoa maoni.

Baada ya Tume kufanya uchambuzi wa maoni ya wananchi, Tume imeandaa Ripoti ya Awali ambayo imetumika katika kuandaa Rasimu ya Katiba.

Uandaaji wa Rasimu ya Katiba

Kwa mujibu wa masharti ya Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83, Tume baada ya kukusanya maoni ya wananchi katika hatua ya mwanzo, imeandaa Rasimu ya Katiba kulingana na maoni yaliyotolewa. Rasimu hiyo ya Katiba imeeleza maeneo yote muhimu ambayo yanapaswa kuwemo katika Katiba kama walivyopendekeza wananchi.

Mabaraza ya Katiba

Tume iliandaa mwongozo wa upatikanaji wa Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya ngazi za Serikali ya Mitaa na

Mwongozo wa Mabaraza ya Katiba ya Asasi, Taasisi na Makundi ya Watu yenye malengo yanayofanana.

Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya wamepatikana kupitia chaguzi zilizosimamiwa na Wakurugenzi Mamlaka za Serikali za Mitaa kwa kuzingatia Mwongozo uliotolewa na Tume.

Mabaraza ya Katiba yanafanyika katika Wilaya zote za Tanzania Bara na Zanzibar. Wajumbe wa Tume na Sekretarieti wanashiriki katika Mabaraza haya kwa lengo la kutoa ufanuzi katika baadhi ya maeneo yaliyomo katika Rasimu hiyo pale itakapohitajika. Baada ya kupokea maoni ya Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya na ripoti za maoni ya Mabaraza ya Katiba ya Asasi, Taasisi na makundi ya watu wenye malengo yanayofanana, Tume itakusanya maoni yote na hatimaye kuyazingatia na kuboresha Rasimu ya Katiba.

Majukumu ya Mabaraza ya Katiba

Mabaraza ya Katiba yana jukumu la kuipitia, kuijadili na kuitolea maoni Rasimu ya Katiba. Tume ilisambaza kwenu Rasimu ya Katiba mapema. Tunaamini kwamba mmepata muda wa kuipitia na kuchukua maoni ya wananchi walio wachagua kuja kuwawakilisha.

Ni imani ya Tume kwamba, mtatumia fursa hii mliyopewa na wananchi waliowachagua, kutoa maoni yatakayosaidia kuboresha Rasimu ya Katiba na baadae kupata Katiba bora ya Tanzania.

Nawashukuruni na kuwatakia kazi njema.

Kiambatisho Na. 13: Fomu ya kutolea maoni kwa maandishi kuhusu Mabadiliko ya Katiba

Fomu Na.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

MAONI YA WANANCHI KUHUSU MABADILIKO YA KATIBA

Mkoa: _____

Wilaya:

Kituo cha Maoni:

_____ Kata/Shehia:_____

Tarehe:

Jina:

Umri:

Jinsi:

Kazi:

Anapoishi:

Elimu:

MAONI

Jina la Mwandishi: _____

Sahihi: _____

Kiambatisho Na. 14: Ratiba ya kukusanya maoni ya wananchi

RATIBA YA KUKUSANYA MAONI YA WANANCHI AWAMU YA KWANZA

KWENYE MIKOA MINANE [8]

KUANZIA TAREHE 02/7/2012 HADI TAREHE 30/7/2012

1. Tanga, 2. Kagera, 3. Dodoma, 4. Pwani, 5. Shinyanga, 6. Manyara, 7. Kusini Unguja, na 8. Kusini Pemba

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
1.	Tanga	Lushoto DC – Kata 44	4	8	1. Mng'aro 2. Mbaramo	02/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Shume 4. Lushoto	03/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Makanya 6. Mgawashi	04/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Vuga 8. Bumbuli	05/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Korogwe DC – Kata 20	3	6	1. Mombo 2. Mkomazi	06/07/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Bungu 4. Mashewa	07/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Magoma 6. Kwagunda	08/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Korogwe TC – Kata	2	4	1. Manundu 2. Old Korogwe	09/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kwamsisi		3:00	6:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					4. Kwamdarwa	10/7/2012	8:00	11:00
		Muheza DC – Kata 33	3	6	1. Majengo 2. Kwafungo	11/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mkuzi 4. Misozwe	12/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Amani 6. Misalai	13/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

14/7/2012 MAPUMZIKO

		Mkinga DC – Kata 21	3	6	1. Duga 2. Mkinga	15/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Daluni		3:0	6:00
					4. Maramba	16/7/2012	8:00	11:00
					5. Gombero		3:00	6:00
					6. Mapatano	17/7/2012	8:00	11:00
					1. Mkalamo 2. Mkwaja	18/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Pangani DC – Kata 13	3	6	3. Sakura		3:00	6:00
					4. Pangani Mjini	19/7/2012	8:00	11:00
					5. Madanga		3:00	6:00
					6. Bushiri	20/7/2012	8:00	11:00
					1. Ngamiani Kati		3:00	6:00
					2. Mzizima	21/7/2012	8:00	11:00
		Tanga Mjini CC – Kata 24	3	6	3. Tongoni		3:00	6:00
					4. Pongwe	22/7/2012	8:00	11:00
					5. Chongoleani		3:00	6:00
					6. Kirare	23/7/2012	8:00	11:00
					1. Segera		3:00	6:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
		DC – Kata 23	6	2. Kabuku	24/7/2012	8:00	11:00	
				3. Mkata		3:00	6:00	
				4. Sindeni	25/7/2012	8:00	11:00	
		Kilindi DC – Kata 20	3	5. Kang'ata		3:00	6:00	
				6. Chanika	26/7/2012	8:00	11:00	
				1. Kilindi		3:00	6:00	
		Biharamulo DC –Kata 15	6	2. Songe	27/7/2012	8:00	11:00	
				3. Mafisa		3:00	6:00	
				4. Kwediboma	28/7/2012	8:00	11:00	
		2.	Kagera	5. Mwaki		3:00	6:00	
				6. Kikunde	29/7/2012	8:00	11:00	
				1. Kalenge		3:00	6:00	
		Biharamulo DC –Kata 15	3	2. Movata	02/7/2012	8:00	11:00	
				3. Nyamigogo		3:00	6:00	
				4. Runazi	03/7/2012	8:00	11:00	
		Ngara DC – Kata -20	6	5. Nyakanazi		3:00	6:00	
				6. Biharamulo Mjini	04/7/2012	8:00	11:00	
				05/7/2012 MAPUMZIKO				
		Karagwe DC – Kata 32	3	1. Muganza		3:00	6:00	
				2. Murusagamba	06/7/2012	8:00	11:00	
				3. Mabawe		3:00	6:00	
		Ngara DC – Kata -20	6	4. Kanazi	07/7/2012	8:00	11:00	
				5. Ngara Mjini		3:00	6:00	
				6. Rusumo	08/07/2012	8:00	11:00	
		Karagwe DC – Kata 32	3	7. Ngara Mjini		3:00	6:00	
				8. Rusumo	08/07/2012	8:00	11:00	
				1. Nyakakika		3:00	6:00	

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					2. Nyabionza	09/7/2012	8:00	11:00
					3. Nyakahanga		3:00	6:00
					4. Kayanga [Karangwe Mjini]	10/7/2012	8:00	11:00
					5. Igurwa		3:00	6:00
					6. Kituntu	11/7/2012	8:00	11:00
					1. Nkenda		3:00	6:00
		Kyerwa DC Kata 8	3	6	2. Isingiro	12/7/2012	8:00	11:00
					3. Kibindo		3:00	6:00
					4. Kaisho	13/7/2012	8:00	11:00
					5. Nyakasimbi		3:00	6:00
					6. Mabira	14/7/2012	8:00	11:00
					15/7/2012 MAPUMZIKO			

		Misenyi DC – Kata 20	3	6	1. Kilimilile	16/7/2012	3:00	6:00
					2. Kyaka		8:00	11:00
					3. Bwanjai	17/7/2012	3:00	6:00
		Bukoba DC – Kata 29	3	6	4. Ishozi		8:00	11:00
					5. Minziro	18/7/2012	3:00	6:00
					6. Kanyigo		8:00	11:00
					1. Kemondo Bay		3:00	6:00
					2. Ruhunga	19/7/2012	8:00	11:00
					3. Rubale		3:00	6:00
					4. Maruku	20/7/2012	8:00	11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Kaagya 6. Katoro	21/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Bukoba MC - Kata 14	3	6	1. Rwanishenye 2. Hamugembe	22/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Bilele 4. Nyamkazi Wavuvi	23/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Bukoba Bandari 6. Kibeta	24/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nyanga 8. Kahororo	25/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Muleba DC – Kata 43	3	6	1. Muleba 2. Nyakabango	26/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kibirizi 4. Rutoro	27/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Rushwa 6. Izigo	28/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kambi ya Jeshi 8. Kambi ya Polisi	29/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
3.	Dodoma	Bahi DC – Kata 20	4	8	1. Bahi 2. Kigwe	02/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mundemu 4. Lamaiti	03/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Chipanga 6. Mwitikira	04/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nondwa 8. Chikola	05/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
		Chamwino DC – Kata 33	4	8	1. Dabalo	06/7/2012	3:00	6:00
					2. Buigiri		8:00	11:00
					3. Mvumi Makulu	07/07/2012	3:00	6:00
					4. Mlowa Bwawani		8:00	11:00
MAPUMZIKO 05/7/2012								
		Chemba DC – Kata 18	3	6	1. Mondo	19/7/2012	3:00	6:00
					2. Jangalo		8:00	11:00
					3. Gwandi	20/7/2012	3:00	6:00
		Mpwapwa DC – Kata 30	4	8	4. Chandama		8:00	11:00
					5. Kwamtoro	21/7/2012	3:00	6:00
					6. Sanzawa		8:00	11:00
		Kongwa DC – Kata 22	4	8	1. Mpwapwa Mjini	22/7/2012	3:00	6:00
					2. Kinusi		8:00	11:00
					3. Pwaga	23/7/2012	3:00	6:00
					4. Kibakwe		8:00	11:00
					5. Mlunduzi	24/7/2012	3:00	6:00
					6. Mima		8:00	11:00
					7. Berege	25/7/2012	3:00	6:00
					8. Massa		8:00	11:00
					1. Kongwa [Mjini]	26/7/2012	3:00	6:00
					2. Sagara		8:00	11:00
					3. Chamkoroma	27/7/2012	3:00	6:00
					4. Pandambili		8:00	11:00
					5. Mkoka	28/7/2012	3:00	6:00
					6. Zoissa		8:00	11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					7. Njoge 8. Kibaigwa	29/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
4.	Pwani	Mafia DC –Kata 8	3	6	1. Kilindoni [Mafia Mjiji] 2. Miburani	02/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kanga 4. Kirongwe	03/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Baleni 6. Kiegeani	04/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
Safari kutoka Mafia kwenda Rufiji kuititia DSM								
		Rufiji DC – Kata 27	4	8	1. Utete 7. Mwaseni	06/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Ikwiriri 2. Kibiti	07/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mahenge 4. Mkongo	08/07/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Ngorongo 6. Bungu	09/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Mkuranga DC – Kata 18	3	6	1. Mkuranga [Mjini] 2. Vikindu	10/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kisiju 4. Magawa	11/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Panzuo 6. Kimanzichana	12/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano		
							Kuanza	Kumaliza	
					7. Shungubweni 8. Nyamato	13/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
	Kisarawe DC – Kata 15		4	8	1. Kiluvya 2. Kisarawe [Mjini] 3. Masaki 4. Msimbu 9. Maneromengo 5. Chole 10. Mzenga 11. Mafizi	14/7/2012 15/7/2012 16/7/2012 17/7/2012	3:00 8:00 3:00 8:00 3:00 8:00 3:00 8:00	6:00 11:00 6:00 11:00 6:00 11:00 6:00 11:00	
					05/7/2012 MAPUMZIKO				
	Kibaha DC – Kata 11		4	8	1. Ruvu 2. Mlandizi 3. Kwala 4. Dutumi 5. Magindu 6. Gwata 7. Kikongo 8. Bokomnemela	19/7/2012 20/7/2012 21/7/2012 22/7/2012	3:00 8:00 3:00 8:00 3:00 8:00 3:00 8:00	6:00 11:00 6:00 11:00 6:00 11:00 6:00 11:00	
	Kibaha TC – Kata 11		3	6	1. Mailimoja 2. Pangani 3. Tumbi 4. Kongowe 5. Kibaha 6. Msangani	23/7/2012 24/7/2012 25/7/2012	3:00 8:00 3:00 8:00 3:00 8:00	6:00 11:00 6:00 11:00 6:00 11:00	

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
		Bagamoyo DC – Kata 22	4	8	1. Bagamoyo	26/7/2012	3:00	6:00
					2. Kiromo		8:00	11:00
					3. Chalinze	27/7/2012	3:00	6:00
					4. Lugoba		8:00	11:00
					5. Mbwewe	28/7/2012	3:00	6:00
					6. Msata		8:00	11:00
					7. Vigwaza	29/7/2012	3:00	6:00
					8. Magomeni		8:00	11:00
5	Shinyanga	Kahama DC – Kata 55	6	12	1. Kahama Mjini	02/7/2012	3:00	6:00
					2. Kilago		8:00	11:00
					3. Mpunze	03/7/2012	3:00	6:00
					4. Bulungwa		8:00	11:00
					5. Ushetu	04/7/2012	3:00	6:00
					6. Ulowa		8:00	11:00
					7. Kisuke	05/7/2012	3:00	6:00
					8. Chambo		8:00	11:00
					9. Ingwamanoni	06/7/2012	3:00	6:00
					10. Idahina		8:00	11:00
					11. Chona	07/07/2012	3:00	6:00
					12. Nyandekwa		8:00	11:00
		Msalala	5	10	1. Bugarama	08/7/2012	3:00	6:00
					2. Segese		8:00	11:00
					3. Bulige		3:00	6:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					4. Chela	09/7/2012	8:00	11:00
					5. Ntobo 6. Ngogwa	10/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kagongwa 8. Isaka	11/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Kinaga 10. Mwalugulu	12/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Shinyanga DC – Kata 26	6	11	1. Tinde	13/7/2012	8:00	11:00
					2. Ilola 3. Imesela	14/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					4. Mwakitalyo 5. Solwa	15/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					6. Lyabukande 7. Mwantinii	16/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					8. Pandagichiza 9. Iselamagazi	17/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					10. Mwamala 11. Samuye	18/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
19/7/2012 MAPUMZIKO								
		Shinyanga MC – Kata	5		1. Shinyanga Mjini 2. Kizumbi	20/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Ndala 4. Mwawaza	21/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kolandoto 6. Chibe	22/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					7. Old Shinyanga	23/7/2012	8:00	11:00
					8. Mwamalili 9. Kitangili	24/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Kishapu DC – Kata 20	5	10	1. Songwa [maganzo] 2. Kishapu Mjini	25/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Masanga 4. Shagilili [Ndolelezi]	26/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Ngofila 6. Mwamasehele	27/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Ukenyenge 8. Talaga [Nhobola]	28/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Sekebugoro [mipa] 10. Bunambiu	29/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
6.	Manyara	Mbulu DC – Kata 32			1. Haydom 2. Yaeda Chini	02/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Dongobesh 4. Bashay	03/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Masieda 6. Bargish	04/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Tumati 8. Tlawi	05/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Kainam Mbulu Mjini [Kata za Ayamami, Uhuru, Endagikok, Emboru na Sanubaray]	06/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
		Hanang DC – Kata 25	5	10	1. Katesh 2. Nangwa	07/07/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Masakta 2. Endasak	08/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Simbay 4. Bassotu	09/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Laghanga 6. Hirbadaw	10/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Balangdalalu 8. Gehandu	11/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Babati DC – Kata 22	5	9	1. Bashnet 2. Dareda	12/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Quash 4. RiKiru	13/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Gallapo 6. Mamire	14/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nkaiti 8. Magugu	15/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Magara	16/7/2012	4:00	7:00
17/7/2012 MAPUMZIKO								
		Babati TC – Kata 8	4	8	1. Babati Mjini 2. Maisaka	18/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Mutuka 4. Nangara	19/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Bonga 6. Singe	20/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Sigino 8. Bagara	21/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
	Kiteto DC – Kata 19	4	8	1. Ndedo 2. Kibaya [Kiteto]	22/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
				3. Sunya 4. Matui	23/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
				5. Dongo 6. Engusero	24/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
				7. Olboloti 8. Njoro	25/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
	Simanjiro DC – Kata 18	4	7	1. Kitwai 2. Orkesumet	26/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
				3. Naberera 4. Emboret	27/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
				5. Endonyongijape 6. Terrat	28/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
				7. Shaburai 8. Mererani	29/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
19/7/2012 MAPUMZIKO								
7.	Kusini Unguja.	Kusini – Shehia 18	6.	12.	1. Mzuri/Makunduchi 2. Mtende	02/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendelekozo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Kibuteni 4. Michamvi	03/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. K/Mkunguni 6. K/Dimbani	04/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Muyuni 8. Kitogani	05/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Jambiani 10. Paje /Bwejuu	06/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Kijini/Makunduchi 12. Kaj/Makunduchi	07/07/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Kati – Shehia 40	6	12	1. Mwera/Koani 2. Kiboje / Ndagaa	08/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Dunga/ Ndijani 4. Charawe /Ukokongoroni	09/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Bambi / Mpapa 6. Umbuji / Pagali	10/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Uzini 8. Mchangani	11/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Chwaka 10.Uroa / Marumbi / Pongwe	12/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Bungi / Tunguu 12. Unguja Ukuu / Uzi	13/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
19/7/2012 MAPUMZIKO								

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
8.		Chake Chake – Shehia 33	6	12	1. Chachani / Msingini 2. Tibirinzi	15/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Wawi 4. Vitongoji	16/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mfikiwa 6. Pujini	17/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Gombani 8. Wara	18/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Ndagoni 10. Wesha	19/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Ng'ambwa 12. Ziwani	20/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Mkoani – Shehia 33	6	10	1. Makombeni 2. Ng'ombeni	21/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Uweleni 4. Mbuguani	22/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Chokochoko 6. Mkanyageni	23/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Mtambile 8. Kengeja	24/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Kiwani 10. Kangani	25/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Ukutini 12. Wambaa	26/7/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

RATIBA YA KUKUSANYA MAONI YA WANANCHI KUHUSU KATIBA MPYA AWAMU YA PILI KWENYE MIKO A SABA [7]

KUANZIA TAREHE 27 AGOSTI HADI 28 SEPTEMBER, 2012

1. Kigoma, 2. Lindi, 3. Mwanza, 4. Morogoro, 5. Mbeya, 6. Katavi na 7. Ruvuma

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendelezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
1.	Kigoma	Kakonko DC Kata 12	4	8	1. Nyamtukuza	27/8/2012	3:00	6:00
					2. Nyabibuye		8:00	11:00
					3. Kakonko	28/8/2012	3:00	6:00
					4. Kasanda		8:00	11:00
		Kibondo DC – Kata 12	4	8	5. Kasuga	29/8/2012	3:00	6:00
					6. Muhamange		8:00	11:00
					7. Katanga	30/8/2012	3:00	6:00
					8. Mugunzu		8:00	11:00
		Kasulu DC – Kata 25	4	8	1. Murungu	31/8/2012	3:00	6:00
					2. Kibondo Mjini		8:00	11:00
					3. Busunzu	01/09/2012	3:00	6:00
					4. Kifura		8:00	11:00
					5. Mabamba	02/09/2012	3:00	6:00
					6. Kumsenga		8:00	11:00
					7. Kitahana	03/09/2012	3:00	6:00
					8. Itaba		8:00	11:00
					1. Makere	04/09/2012	3:00	6:00
					2. Kagerankanda		8:00	11:00
					3. Nyakitonto	05/09/2012	3:00	6:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
		Buhigwe DC – Kata 17	5	8	4. Titye		8:00	11:00
					5. Kwaga	06/09/2012	3:00	6:00
					6. Kasulu Mjini		8:00	11:00
					7. Heru Ushingo	07/09/2012	3:00	6:00
					8. Buhoro		8:00	11:00
					1. Buhigwe	08/09/2012	3:00	6:00
					2. Muhunga		8:00	11:00
					09/09/2012 MAPUMZIKO			
		Kigoma DC Kata 11	5	10	3. Kilelema	10/09/2012	3:00	6:00
					4. Nyamugali		8:00	11:00
					5. Mwayaya	11/09/2012	3:00	6:00
					6. Munanila		8:00	11:00
					7. Janda	12/09/2012	3:00	6:00
					8. Munzenze		8:00	11:00
					1. Bitale	13/09/2012	3:00	6:00
					2. Mahembe		8:00	11:00
		Kigoma MC Kata 19	6	10	3. Mkigo	14/9/2012	3:00	6:00
					4. Kalinzi		8:00	11:00
					5. Kagunga * Mwamgongo*	15/9/2012	3:00	6:00
							8:00	11:00
					7. Matendo	16/9/2012	3:00	6:00
					8. Mungonya		8:00	11:00
					9. Kagongo	17/9/2012	3:00	6:00
					10. Mwandiga		8:00	11:00
					1. Kigoma	18/9/2012	3:00	6:00
					2. Mwanga		8:00	11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Rusimbi 4. Kasingirima	19/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5.Bangwe 6.Kibirizi	20/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7.Gungu 8.Buhanda	21/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9.Katubuka 10. Kagera	22/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
09/09/2012 MAPUMZIKO								
		Uvinza DC – Kata 14	4	8	1. Kalya	24/9/2012	6:00	9:00
					2. Sigunga	25/9/2012	4:00	6:00
					3. Ilagala		8:00	11:00
					4. Simbo	26/9/2012	3:00	6:00
					5. Kazuramimba		8:00	11:00
					6. Uvinza	27/9/2012	3:00	6:00
					7. Nguruka		8:00	11:00
					8. Mganza	28/9/2012	3.00	6.00
19/7/2012 MAPUMZIKO								
2.	Lindi	Liwale DC – Kata 20	5	10	1. Mpigamiti 2. Liwale Mjini	27/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Lilombe	28/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					4. Mihumo			
					5. Barikiwa	29/8/2012	3:00	6:00
					6. Makata		8:00	11:00
					7. Mkutano	30/8/2012	3:00	6:00
					8. Mbaya		8:00	11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekazo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					9. Kiangara 10. Kibutuka	31/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
	Nachingwea DC – Kata 32		5	10	1. Nachingwea Mjini 2. Naipanga	01/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mbondo 4. Kilimarondo	02/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Lionja 6. MneroNgongo	03/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Marambo 8. Chiola	04/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9.KilimaniHewa-Maji 10. Naipinga	05/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Rangwa Mjini 2. Nkowe	06/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Nandagala 4. Naangumbu	07/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mbekenyera 6. Mandawa	08/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					Tarehe 09/09/2012 Mapumziko			
					7. Namichinga 8. Nalung'ombe	10/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Nambilanje 10. Chunyu	11/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Luchelegwa 12. Mnacho	12/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekazo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
		Lindi MC – Kata 18	5	10	1. Raha Leo	13/9/2012	3:00	6:00
					2. Nachingwea		8:00	11:00
					3. Makonde	14/9/2012	3:00	6:00
					4. Jamhuri		8:00	11:00
					5. Ras Bura	15/9/2012	3:00	6:00
					6. Mnazi Mmoja		8:00	11:00
					7. Ng'apa	16/9/2012	3:00	6:00
					8. Tandangongoro		8:00	11:00
					9 Kikwetu	17/9/2012	3:00	6:00
					10. Mitwelo		8:00	11:00
		Lindi DC – Kata 30	6	10	1. Kitomanga	18/9/2012	3:00	6:00
					2. Mchinga		8:00	11:00
					3. Madangwa	19/9/2012	3:00	6:00
					4. Mnolela		8:00	11:00
					5. Nyangao	20/9/2012	3:00	6:00
					6. Rondo		8:00	11:00
					7. Kilangala	21/9/2012	3:00	6:00
					8. Kilolambwani		8:00	11:00
					9. Milola	22/9/2012	3:00	6:00
					10. Nyengedi		8:00	11:00
19/7/2012 MAPUMZIKO								
		Kilwa DC – Kata 21	5	10	1. Kilwa Masoko	24/9/2012	3:00	6:00
					2. Kilwa Kivinje		8:00	11:00
					3. Miteja	25/9/2012	3:00	6:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					4. Kinjumbi		8:00	11:00
					5. Chumo 6. Kipatimu	26/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Mandawa 8. Nanjilinji	27/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Kikole 10. Njinjo	28/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
3.	Mwanza	Sengerema DC – Kata 34	5	10	1. Sengerema Mjini 2. Sima	27/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Igalula 2. Busisi	28/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Katunguru 4. Nyakalilo	29/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Nyakasasa 6. Nyehunge	30/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kazuzu 8. Buligaheke	31/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Mbarika 2. Ilujamate	01/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Misungwi DC – Kata 27	5		3. Kasololo 4. Misasi	02/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Nhundulu 6. Kijima	03/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Usagara	04/09/2012	3:00	6:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					8. Idetemya		8:00	11:00
					9. Misungwi 10. Koromije	05/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Kwimba DC – Kata 30	7	12	1. Ngudu 2. Mwakilyambiti	06/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Hungumalwa 4. Kikubiki	07/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Walla 6. Igongwa	08/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
Tarehe 09/09/2012 - Mapumziko								
					7. Sumve 8. Iseni	10/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Malya 10. Mwandu	11/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Nyambiti 12. Bupamwa	12/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Magu DC – Kata 19	4	8	1. Kisesa 2. Bujashi	13/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Nyanguge 4. Lugeye Mjini	14/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kahangara 6. Magu Mjini	15/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Ng'aya 8. Kabilia	16/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Ukerewe Mjini (Nansio) 2. Kagunguli	17/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Ukerewe DC – Kata 24	5	10				

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Nyamanga 4. Bwisya	18/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Namilembe 6. Nduruma	19/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Bwiro 8. Murutunguru	20/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Irugwa 10. Mukituntu	21/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Mwanza CC – Kata 21	7	12	1. Nyamagana 2. Pasiansi	22/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
Tarehe 23/09/2012 - Mapumziko								
					3. Sangabuye 4. Nyakato	24/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Buhongwa 6. Butimba	25/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Igoma 8. Kitangiri	16/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Illemela 10.Igogo	27/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Buswelu 12. Mkolani	28/09/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
4.	Morogoro	Mahenge/Ulanga DC Kata 31	5	9	1. Ilonga 2.Mwaya	27/8/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					3.Ruaha 4.Mahenge Mjini	28/8/2012	3.00 8.00	6.00 11.00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekazo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Lupilo 6. Itete	29/8/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					7. Mtimbira 8. Malinyi	30/8/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					9. Ngoheranga	31/8/2012	3.00	6.00
		Kilombero DC Kata 23	4	8	1. Ifakara Mjini 2. Mbingu	01/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					3. Chita 4. Mlimba	02/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
		Kilosa DC Kata 35	4	8	5. Kiberege 6. Mang'ula	03/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					7. Sanje 8. Mkamba	04/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
		Gairo DC Kata 11	4	8	1. Kilosa Mjini 2. Lumuma	05/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					3. Dumila 4. Kimamba	06/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					5. Mikumi 6. Malolo	07/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					7. Vidunda 8. Kidatu	08/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					1. Gairo Mjini 2. Iyogwe	09/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					3. Chakwale 4. Kibedya	10/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					5. Changongwe	11/9/2012	3.00	6.00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekazo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					6. Chanjale		8.00	11.00
					7. Rubeho 8. Msingisi	12/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
	Mvomero DC Kata 23	4	8	1.	Kibati 2. Mtibwa	13/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
				3.	Sungaji 4. Mvomero	14/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
				5.	Nyandila 6. Mlali	15/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
				7.	Mzumbe 8. Doma	16/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
	Morogoro MC Kata 29	4	12	1.	Kihonda kwa Chambo 2. Kihonda Maghorofani	17/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
				3.	Bigwa 4. Kilakala	18/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
				5.	Mzinga 6. Mazimbu	19/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
				7.	Mlimani 8. Uwanja wa Jamhuri	20/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
				9.	Mji Mkuu 10. Mji Mpya	21/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
				11.	Kiwanja cha Ndege 12. Kingolwira	22/09/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
Tarehe 23/09/2012 - Mapumziko								
		Morogoro DC Kata 29		10	1. Ngerengere 2. Mkulazi	24/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					3. Kisaki	25/9/2012	3.00	6.00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
5	Mbeya	Chunya DC Kata 30		8	4. Mvuha		8.00	11.00
					5. Tawa	26/9/2012	3.00	6.00
					6. Mtamba		8.00	11.00
					7. Kinole	27/9/2012	3.00	6.00
					8. Mkuyuni		8.00	11.00
					9. Kiroka	28/9/2012	3.00	6.00
					10. Mikese		8.00	11.00
					1. Chalangwa		3:00	6:00
					2. Itewe	27/8/2012	8:00	11:00
					1. Lupa	28/08/2012	3:00	6:00
					2. Matwiga		8:00	11:00
					3. Makongolosi	29/08/2012	3:00	6:00
					4. Mkwajuni		8:00	11:00
					5. Namkukwe	30/08/2012	3:00	6:00
					6. Mbuyuni		80:00	11:00
		Momba DC Kata 14		8	1. Myunga		3:00	6:00
					2. Ndalambo	31/8/2012	8:00	11:00
					3. Nkangamo	01/9/2012	3:00	6:00
		Mbozi DC Kata 18		6	4. Tunduma		8:00	11:00
					5. Kamsamba	02/9/2012	3:00	6:00
					6. Chilulumo		8:00	11:00
					7. Chitete	03/9/2012	3:00	6:00
					8. Msangano		8:00	11:00
					1. Itaka		3:00	6:00
					2. Igamba	04/9/2012	8:00	11:00
					3. Iyula	05/9/2012	3:00	6:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
				4.	Mlowo		8:00	11:00
				1.	Nyimbili		3:00	6:00
				2.	Vwawa	06/9/2012	8:00	11:00
		Ileje DC Kata 18		6	1. Chitete 2. Itumba	07/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
				3.	Itale		3:00	6:00
				4.	Lubanda	08/9/2012	8:00	11:00
Tarehe 09/09/2012 - Siku ya Mapumziko								
				5.	Malangali 6. Kafule	10/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Kyela DC Kata 20		1.	Matem		3:00	6:00
				2.	Makwale	11/9/2012	8:00	11:00
				3.	Ipinda		3:00	6:00
				4.	Kyela	12/9/2012	8:00	11:00
				5.	Ngonga		3:00	6:00
				6.	Busale	13/9/2012	8:00	11:00
		Rungwe [Tukuyu] DC Kata 38		1.	Isongole	14/9/2012	3:00	6:00
				2.	Bulyaga		8:00	11:00
				3.	Kandete		3:00	6:00
				4.	Lwangwa	15/9/2012	8:00	11:00
				5.	Ushirika	16/9/2012	3:00	6:00
				6.	Kiwira		8:00	11:00
		Mbeya DC Kata 25		8	1. Illembo 2. Isuto	17/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
				3.	Ulenje		3:00	6:00
				4.	Inyara	18/9/2012	8:00	11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Mshewe 6. Mbalizi	19/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Ilungu 8. Igoma	20/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Mbeya CC Kata 36		6	1. Mbalizi Road 2. Ruanda	21/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Uyole 2. Iyunga	22/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Tarehe 23/09/2012 Mapumziko

					3. Itagano 4. Isanga	24/9/2012	3:00 88:00	6:00 11:00
		Mbarali Da 20		8	1. Ruiwa 2. Igurusi	25/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Madibira 4. Miombweni	26/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Utengule /Usangu 6. Chimala	27/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Mabadaga 8. Rujewa	28/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
6.	Katavi	Mpanda TC – Kata 9		10	1. Kawajense 2. Illembu	27/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Misunkumilo 4. Nsemulwa	28/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano					
							Kuanza	Kumaliza				
		Mpanda DC – Kata 11	10	5. Shanwe 6. Mpanda Hotel	29/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00					
					30/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00					
					31/8/2012	3:00 8:00	6:00 11:00					
				1. Milala 2. Kabungu	01/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00					
				3. Ifukutwa 4. Katuma	02/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00					
				5. Sibwesa 6. Kasekese	03/9/2012	4:00 8:00	7:00 11:00					
				7. Mishamo/bulamata 8. Isenga	04/9/2012	4:00 8:00	7:00 11:00					
				9. Mwese	05/9/2012	4:00	7:00					
				10. Karema	06/9/2012	4:00	7:00					
				1. Ikola 2. Kapalamsenga	07/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00					
		Mlele DC – Kata 22	34		08/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00					
					10.Ilela	13/9/2012	3:00	6:00				
Tarehe 09/09/2012 – Mapumziko												
					5. Kalilankulunkulu 6. Illebula	10/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00				
					7. Ilunde	11/9/2012	4.00	8.00				
					8. Inyonga 9. Utende	12/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00				

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					11.Nsenkwa		8:00	11:00
					12.Uruira 13.Isanja	14/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					14.Nsimbo 15..Mtisi	15/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					16.Litapunga 17.Ugalla	16/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					18. kasokola 19. Magamba	17/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					20.Kapalala 21.Sitalike	18/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					22.Itenka 23. Mchimboni	19/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					24.Mtapenda Katumba/ Msasani	20/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					25.Usevya/Ikuba 26. Kibaoni	21/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					27. Mamba 28.Kasansa	22/9/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
Tarehe 23/09/2012 - Mapumziko								
					29.Mbede	24/9/2012	4:00	7:00
					30.Mwamapuli	25/9/2012	4.00	7.00
					31.Majimoto	26/9/2012	4:00	7:00
					32. Mirumba	27/9/2012	4:00	7:00
					33.Mnyamasi	28/9/2012	4:00	6:00
7.	Ruvuma	Tunduru DC Kata 35		10	1. Nakapanya 2. Muhuvesi	27/8/2012	3.00 8.00	6.00 11.00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekazo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Narasi 4. Ligoma	28/8/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					5. Lukumbule 6. Mtina	29/8/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					7. Nambendo 8. Mlingoti Mashariki	30/8/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					9. Matemanga 10. Namwinyu	31/8/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
		Namtumbo DC - Kata 18		10	1. Mchomoro 2. Namtumbo Mjini (Rwinga)	01/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					3. Lusewa 4. Ligera	02/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					5. Mkongo (Luchili) 6. Namabengo	03/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
		Songea DC Kata 17		10	7. Litola Msindo	04/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					8. Kitanda 9. Hanga	05/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					1. Peramiko 2. Litisha	06/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					3. Mbinga Mharule 4. Magagura	07/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					5. Muhukuru 6. Ndongosi	08/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
Tarehe 09/09/ 2012 - Mapumziko								
					7. Gumbiro	10/9/2012	3.00	6.00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendeleko ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					8. Mahanje (Madaba)		8.00	11.00
					9. Matimila 10. Mpitimbi	11/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
		Nyasa DC - Kata 15		8	1. Tingi 2. Kingerikiti	12/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					3. Chiwanda 4. Mtipwili	13/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					5. Kilosa 6. Mbamba-bay	14/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					7. Ngumbo 8. Lituhi	15/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
		Mbinga DC Kata 35		12	1. Namswea 2. Ruanda	16/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					3. Mbangamaao 4. Kikolo	17/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					5. Mkumbi 6. Matiri	18/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					7. Myangayanga 8. MbingaMjini	19/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					9. Maguu 10. Litembo	20/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
					11. Kigonsera 12. Mkako	21/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
		Songea MC Kata 21		12	1. Mletele 2. Seed Farm	22/9/2012	3.00 8.00	6.00 11.00
23/09/2012 - Mapumziko								
					1. Ruhuwiko	24/9/2012	3.00	6.00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekazo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					2. Lizaboni		8.00	11.00
					3. Matarawe	25/9/2012	3.00	6.00
					4. Mjini		8.00	11.00
					5. Majengo	26/9/2012	3.00	6.00
					6. Ruvuma		8.00	11.00
					7. Bombambili	27/9/2012	3.00	6.00
					8. Msamala		8.00	11.00
					9. Matogoro	28/9/2012	3.00	6.00
					10. Ndilimalitembo		8.00	11.00

RATIBA YA KUKUSANYA MAONI YA WANANCHI KUHUSU KATIBA MPYA KWENYE MIKO A TISA

KUANZIA TAREHE 08/10/2012 HADI 06/11/2012

- 1. Iringa; 2. Njombe; 3.Kilimanjaro; 4. Mtwara; 5. Rukwa; 6.Tabora; 7. Kaskazini Unguja; 8. Kaskazini Pemba; na 9. Singida.**

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					1. Makungu 2. Mninya	09/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Ifwagi 4. Mtwango	10/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Nyololo 6. Malangali	11/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Mapanda 8. Kibengu/Usokami	12/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Mtambula 10. Igowole	13/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
14/10/2012 [Jumapili] MAPUMZIKO								
					11. Ihamu 12. Mdabulo	15/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Iringa MC Kata 16	7	14	1. Mshindo 2. Kitanzini	16/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Nduli 4. Mtwivila	17/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Kitwiru 6. Ruaha	18/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Mivinjeni 8. Kwakilosa	19/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Kihesa 10. Gangilonga	20/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Mwangata 12. Isakalilo	21/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Mkwawa 14. Makorongoni	22/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
	Iringa DC – Kata 25		8	16	1. Kalenga 2. Kiwere	23/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Wasa 4. Maboga	24/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Idodi 6. Mlowa	25/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
26/10/2012 [Ijumaa]- MAPUMZIKO								
					7. Ilolo Mpya 8. Itunundu	27/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Luhota 10. Mgama	28/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Migori 12. Ismani	29/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					13.Ifundu 14.Lumuli	30/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Kilolo DC – Kata 22	7	14	1. Kilolo Mjini 2. Dabaga/ Kidabaga	31/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15.Boma la Ng'ombe 3. Ukumbi	01/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					4. Image 5. Ilula	02/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					6. Mahenge 16.Ruaha/ Mbuyuni	03/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					7. Ilole 8. Uhambingeto	04/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Ukwega 10. Lulanzi	05/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Ng'uruhe 12. Ihimbo	06/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
2.	Njombe	Ludewa DC – Kata 25	6	12	1. Luana 2. Ludewa	08/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Masasi 2. Nkomang'ombe	09/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mayanga 4. Mundindi	10/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Madope 6. Madilu	11/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Lugarawa 8. Mlangali	12/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Milo 10. Mawengi	13/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
14/10/2012[Jumapili] - MAPUMZIKO								
		Makete DC – Kata 22	5	10	1. Bulongwa 2. Iwawa	15/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Lupila 4. Mbalatse	16/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Tandala 6. Mang'oto	17/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Ipelele 8. Matamba	18/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Ikuwo 10.Mfumbi	19/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11.Ukwama 12.Mlondwe	20/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Wanging'ombe DC – Kata 16	5	10	1. Wanging'ombe 2. Saja	21/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Imalinyi 4. Wangama	22/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Igwachanya 6. Mdandu	23/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Luduga 8. Illembula	24/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Ulembwe 10.Igosi	25/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
26/10/2012 [Ijumaa] MAPUMZIKO								
		Njombe TC - Kata 13	5	10	1. Njombe Mjini 2. Ramadhani	27/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Matola 4. Luponde	28/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Iwungilo 6. Kifanya	29/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Yakobi 8. Ihanga	30/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Uwemba 10. Lugenge	31/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
	Njombe DC – Kata 20	6	12	1. Makambako 2. Mahongole	01/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00	
					3. Ikondo 4. Lupembe	02/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Ikuna 6. Mtwango	03/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kidegembye 8. Matembwe	04/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Igongolo 10. Kichiwa	05/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Idamba 12. Mfiriga	06/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
3.	Kilimanjaro	Moshi Mjini MC – Kata 21	4	8	1. Majengo 2. Pasua	08/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Luguo "B" 4. Karanga	09/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kiusa 6. Rau	10/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kaloleni 8. Korongoni	11/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Moshi DC – Kata 31	4	8	1. Kibosho Kati 2. Uru Kusini	12/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Arusha Chini 4. Old Moshi Mashariki	13/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

14/10/2012 [Jumapili] MAPUMZIKO

					5. Kahe Mashariki 6. Kirua Vunjo Mashariki	15/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kilema Kaskazini 8. Marangu Mashariki	16/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Siha DC – Kata 12	4	8	1. Gararagua 2. Ngare Nairobi	17/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Ndumeti 4. Karansi	18/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Makiwaru 6. Sanya Juu	19/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nasai 8. Ivaeny	20/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Hai DC – Kata 12	4	8	1. Hai Mjini 2. Machame Kusini	21/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Masama Magharibi 4. Machame Mashariki	22/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Machame Magharibi 6. Machame Kaskazini	23/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Masama Rundugai 8. Machame Uroki	24/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Kelamfua /Mokala 2. Mamsera	25/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
26/10/2012 (jumaa) MAPUMZIKO								
					3. Tarakeha / Motamburu 4. Kitirima/Kingachi	27/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kisale/Msaranga 6. Keni Aleni	28/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Menge/Manda 8. Shimbi	29/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Mwanga DC – Kata 20	4	8	1. Mwanga Mjini 2. Lembeni	30/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Mwaniko 4. Shighatini	31/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kilomeni 6. Chomvu	01/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kileo 8. Msangeni	02/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Same DC – Kata 31	4	8	1. Same 2. Chome	03/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Vudee 4. Hedaru	04/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Ngundu/Maore 6. Kihurio / Bendera	05/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Miamba 8. Vunda/Kilangali	06/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
4.	Mtwara	Nanyumbu DC – Kata 14			1.Nanyumbu 2.Mangaka	08/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3.Likokona 4.Sengenya	09/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5.Napacho 6.Chipuputa	10/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7.Mikangaula 8.Nandete	11/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
		Masasi DC – Kata 35	5	10	1. Masasi Mjini 2. Namajani	12/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Lukuledi 4. Mwena	13/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
14/10/2012[Jumapili] – MAPUMZIKO								
					5. Mchauru 6. Chiungutwa	15/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Mpindimbi 8. Marika	16/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Lulindi 10.Namatutwe	17/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Newala DC – Kata 28	5	10	1.Chilangala 2.Nambali	18/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kitangali 4.Lengo	19/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mkwendu 6.Mtonya	20/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Namiyonga 8.Mkunya	21/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9.Mnekachi 10.Nanguruwe	22/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Tandahimba DC – Kata 30	5	10	1. Ngunja 2. Mkonjowano	23/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Chaume 4. Tandahimba Mjini	24/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Michenjele 6. Naputa	25/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
26/10/2012 [Ijumaa] MAPUMZIKO								
					7. Mahuta 8. Nahnyanga	27/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Namikupa 10. Mchichira	28/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Jangwani 2. Ufukoni	29/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mitengo 4. Likombe	30/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Chuno 6. VETA	31/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Shangani 8. Majengo	01/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Mtwara DC – Kata 28	5	10	1. Namtumbuka 2. Mtiniko	02/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mnima 4. Dihimba	03/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mahurunga 6. Nanguruwe	04/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					7. Msijute 8. Madimba	05/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Nanyamba 10. Kitere	06/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
5.	Rukwa	Nkasi DC – Kata 17	8	11	1. Namanyere 2. Chala	08/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Sintali 4. Kipande	09/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mkwamba 6. Mtenga	10/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kabwe	11/10/2012	4:00	7:00
					8. Kirando	12/10/2012	4:00	7:00
					9. Ninde	13/10/2012	4:00	7:00
					10. Wampembe	15/10/2012	4:00	7:00
					11. Kala			
14/10/2012 [Jumapili] – MAPUMZIKO								
		S/Wanga MC – Kata 15	5	9	1.	16/10/2012	4:00	7:00
					2. Senga	17/10/2012	3:00	6:00
					3. Molo		8:00	11:00
					4. Kiswite	18/10/2012	3:00	6:00
					5. Pito		8:00	11:00
					6. Milanzi	19/10/2012	3:00	6:00
					7. Matanga		8:00	11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					8. Kasenga	20/10/2012	3:00	6:00
					9. Ntendo		8:00	11:00
					10. Sumbawanga	21/10/2012	3:00	6:00
		S/Wanga DC – Kata 15	7	14	1. Mfinga 2. Muze	22/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mtowisa 4. Milepa	23/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Illemba 6. Kaoze	24/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kipeta 8. Miangalua	25/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
26/10/2012 [Ijumaa] MAPUMZIKO								
					9. Laela 10. Lusaka	27/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Kalambazite 12. Mpui	28/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Sandulula 14. Msanda muungano	29/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Kalambo DC – Kata 17	8	14	1. Msanzi 2. Matai	30/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mkali 4. Sopa	31/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Katete 6. Mkoe	01/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kisumba 8. Kasanga	02/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Mwazye 10. Kilesha	03/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Katazi 12. Mnamba	04/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Katazi 14. Mwimbi	05/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15. Legeza Mwendo 16. Mamwenkoswe	06/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
6.	Tabora	Kaliua DC – Kata 18	4	8	1. Usinge Ugunga	08/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					2. Ukumbisiganga 3. Ushokola	09/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					4. Kaliua Mjini 5. Kazaroho	10/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					6. Kashishi 7. Ichemba	11/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Urambo DC - Kata 16	4	8	1. Songambele 2. Kiloleni	12/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Ussoke 4. Uyumbo	13/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

14/10/2012[Jumapili] MAPUMZIKO

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Ukondamoyo 6. Imalamakoye	15/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Muungano 8. Urambo Mjini	16/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Sikonge DC – Kata 17	4	8	1. Sikonge Mjini 2. Pangale	17/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Ipole 4. Kiloleni	18/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kitunda 6. Kipili	19/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kipanga 8. Tutuo	20/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Tabora MC – Kata 25	4	8	1. Itetemia 2. Ndevelwa	21/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kakola 4. Kalunde	22/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Cheyo 6. Kiloleni	23/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Gongoni 8. Chemchem	24/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Uyui [Tabora Vijijiini] DC – Kata 24	4	8	1. Ufuluma 2. Bukumbi	25/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
26/10/2012 [Ijumaa] – MAPUMZIKO								
					3. Ilolangulu 4. Magiri	27/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Tura 6. Goweko	28/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Loya 8. Mwisole	29/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Nzega DC – Kata 37	4	8	1. Nzega Mjini 2. Nata	30/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Ndala 4. Nkiniziwa	31/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Bukene 6. Mambali	01/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Igusule 8. Itobo	02/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Igunga DC – Kata 26	4	8	1. Igunga Mjini 2. Itumba	03/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mwamagobo 4. Igoweko	04/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Sungwizi 6. Mwamashimba	05/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Ziba 8. Choma	06/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
7.	Singida	Iramba DC – Kata 1	4	8	1. Kiomboi 2. Misigiri	08/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Ntwike 4. Sheliui	09/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mtekente 6. Kaselya	10/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Ulemo 8. Kinampanda	11/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Mkalama DC – Kata 14	4	8	1. Nduguti 2. Mwangeza	12/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Ibaga 4. Gumanga	13/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
14/10/2012 (Jumapili) MAPUMZIKO								
					5. Mwanga 6. Iyambi	15/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Kinyangiri 2. Iguguno	16/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Singida MC Kata 16	5	10	1. Mwankoko 2. Unyamikumbi	17/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mandewa 4. Mtipa	18/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Kindai 6. Mungumaji	19/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Majengo 8. Unyambwa	20/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Mughanga 10. Mtamaa	21/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Singida DC – Kata 22	5	10	1. Msisi 2. Kinyeto	22/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mtinko 4. Maghojoa	23/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mgori 6. Ngimu	24/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Merya 8. Ilongero	25/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
26/10/2012 [Ijumaa] – MAPUMZIKO								
					9. Ughandi 10. Ngamu	27/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Ikungi DC – Kata 25	5	10	1. Ighombwe 2. Mgungira	28/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Minyughe 4. Ihanja	29/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Misughaa 6. Mungaa	30/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Mangh'onyi 8. Ikungi	31/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					9. lyumbu 10. Igiansoni	01/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Manyoni DC – Kata 30	5	10	1. Sanjaranda 2. Itigi	02/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mgandu 4. Rungwa	03/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Indonyale 6. Chikola	04/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Chikuyu 8. Kitinku	05/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Manyoni 10. Makuru	06/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
8.	Kaskazini Unguja	Kaskazini "A" – Shehia 36	14	28	1. Fukuchani/ Bwereu 2. Kidoti	08/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kilimani Nursery 4. Tazari/Kigunda	09/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kilindi 6. Nungwi	10/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Potoa 8. Muange	11/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Pita na Zako 10. Kibeni	12/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Kivunge 12. Mkwajuni Kidombo	13/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
14/10/2012 (Jumapili) – MAPUMZIKO								

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					13. Kandwi 14. Pwani Mchangani	15/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15. Kigomani Matemwe 16. Kijini	16/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					17. Chutama/Gamba 18. Moga	17/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					19. Masingini/Mcheza Shauri 20. Chaani Kikobweni	18/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					21. Kinyasini 22. Kisongoni	19/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					23. Banda Maji 24. Mkokotoni	20/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					25. Mto wa Pwani 26. Pale	21/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					27. Tumbatu Jongowe 28. Tumbatu Gomani	22/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1.			
		Kaskazini 'B' – Shehia 26	14	28	1. Kilombero 2. Skuli ya Upenja	23/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kiwengwa 4. Mgambo/Kinduni	24/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mahonda 6. Skuli ya Kitope	25/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
26/10/2012 [Ijumaa] – MAPUMZIKO								
					7. Kazole 8. Skuli ya Fujoni	27/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Mangapwani Mdodoni 10. Bumbwini Misufini	28/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Skuli ya Makoba 12. Kidazini	29/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Kiongwe 14. Bumbini Mafufuni	30/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15. Skuli ya Muanda 16. Donge Vijibweni	31/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					17. Donge Kipange 18. Donge Karange	01/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					19. Donge Mbiji 20. Donge Mtambile	02/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					21. Donge Mayubi 22. Mbaleni	03/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					23. Mkadini 24. Zingwe Zingwe	04/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					25. Mkataleni 26. Pangeni	05/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					27. Kllima Mvua 28. Njia Mbili	06/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
9.	Kaskazini Pemba	Wete – Shehia 32	14	28	1. Jadida 2. Jamhuri Hall	08/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Pandani Sokoni 4. Manispaa	09/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mitondonni U/mpira 6. Ukunjwi	10/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Gando Mabatini 8. Skuli ya Raha (Banda la Karafuu)	11/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Kangagani Sokoni 10. Ole	12/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Kambini Skuli 12. Kiuyu Minungwini Sokoni	13/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
14/10/2012 [Jumapili] MAPUMZIKO								
					13. Shengejuu U/mpira 14. Mchanga Mdogo Sokoni	15/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15. Makani 16. Mpambani	16/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					17. Kinazini Uondwe 18. Kiungoni	17/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					19. Chwale Sokoni 20. Maziwani "A" Skuli	18/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					21. Uwondwe 22. Makoongeni	19/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					23. Mzambarau Takao B/karafuu 24. Kisiwani Uwanja wa Mpira	20/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					25. Junguni 26. Piki U/mpira	21/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					27. Fundo 28. Kinyikani B/karafuu	22/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Micheweni Shehia ya 27	14	28	1. Finya 2. Kinyasini	23/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mgogoni 4. Kifundi	24/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Konde 6. Msuka Magharibi	25/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
26/10/2012 [Ijumaa] MAPUMZIKO								
					7. Msuka Mashariki 8. Kipange	27/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Tondoni 10. Makangale	28/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Kinowe 12. Chimba	29/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Sizini 14. Shumba Vyamboni	31/10/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15. Majenzi 16. Micheweni	01/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					17. Shumba Mjini 18. Mjini Wingwi	02/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					19. Maziwa Ngo'mbe 20. Kiuyu Mbuyuni	03/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					21. Mapofu 22. Njuguni	04/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					23. Wingwi Kinazini 24. Mtemani	05/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					25. Mjananza	06/11/2012	3:00	6:00

RATIBA YA KUKUSANYA MAONI YA WANANCHI KUHUSU KATIBA MPYA AWAMU YA NNE

KWENYE MIKO A SITA

KUANZIA TAREHE 19/11/2012 HADI 19/12/2012

- 1. Iringa; 2. Njombe; 3.Kilimanjaro; 4. Mtwara; 5. Rukwa; 6.Tabora; 7. Kaskazini Unguja; 8. Kaskazini Pemba; na 9. Singida.**

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekez o ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
1.	Arusha	Karatu DC – Kata 14	4	8	1. Mbulumbulu 2. Rhotia	19/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Endamararieki 4. Endabashi	20/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mang'ola 6. Baray	21/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Karatu Mjini 8. Daa	22/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Ngorogoro DC – Kata 21	5	10	1. Naiyobi 2. Nainokanoka	23/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Soitsambu 4. Loliondo	24/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Pinyinyi 6. Arashi	25/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Malambo 8. Sale.	26/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Enduleneni 10. Ngorongoro Misigio	27/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
		Longido DC-Kata 16	4	8	1. Ketumbeine 2. Longido	28/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Engaranaibor 4. Matale	29/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
30/11/2012 (Ijumaa) MAPUMZIKO								
					5. Olmolog 6. Tingatinga	1/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Namanga 8. Engikareti	02/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Monduli DC-Kata 15	4	8	1. Mondulimjini 2. Monduli Juu	03/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Engaruka 4. Selela	04/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Lolkisale 6. Moita	05/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Mto wa Mbu 8. Makuyuni	06/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Arusha MC – Kata 19	4	8	1. Unga Limited 2. Ngarenaro	07/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kimandolu 4. Sekei	08/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
30/11/2012 (Ijumaa) MAPUMZIKO								

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Terati 6. Sombetini	10/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Moshono- T/Packers 8. Njiro Container	11/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Arusha DC – Kata 21	4	8	1. Kisongo 2. Mwandeti	12/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Oldonyosambu 4. Bwawani	13/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Oljoro 6. Moivo	14/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Sokon II 8. Olorien	15/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Arumeru DC – Kata 17	4	8	1. Usa river 2. Nkoarisambu/Akheri	16/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mbuguni 4. Kikwe	17/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Ngarenanyuki 6. Leguruki	18/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nkoaranga 8. Kikatiti	19/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
2.	DAR ES SALAAM	Temeke MC – Kata 30	15	30	1. Keko 2. Chang'ombe	19/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Miburani 4. Kurasini	20/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mtoni 6. Azimio	21/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Sandali 8. Temeke	22/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Tandika 10. Makangarawe	23/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Kilakala 12. Buza	24/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Yombo Vituka 14. Kijichi	25/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15. Mbagala Kuu 16. Charambe	26/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					17. Kiburugwa 18. Mbagala	27/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					19. Mianzini 20. Chamazi	28/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					21. Toangoma 22. Kibada	29/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
30/11/2012 (Ijumaa) MAPUMZIKO								
					23. Vijibweni 24. Tungi	1/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					25.Kigamboni 26.Mjimwema	2/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					27.Somangia 28.Kisarawe	3/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					29.Pemba Mnazi 30.Kimbiji	4/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Ilala MC – Kata 14	7	14	1. Mchikichini 2. Kivukoni	05/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Upangamagharibi 4. Gerezani	06/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Buguruni 6. Kiwalani	07/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Segerea 8. Kinyerezi	08/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
9/12/2012 (Jumapili) MAPUMZIKO								
					9. Ukonga 10. Kitunda	10/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Msongola 12. Chanika	11/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Gongo la Mboto 14. Pugu	12/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
3.	DAR ES SALAAM “B”	Ilala MC Kata 12	6	12	1. Jangwani 2. Tabata	19/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Majohé 4. Kivule	20/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kimanga 6. Vingunguti	21/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kipawa 8. Ilala	22/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Kisitu 10. Upanga Mashariki	23/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Kariakoo 12. Mchafukoge	24/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Kinondoni MC – Kata ya 34	17	34	13. Kinondoni 14. Kigogo	25/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15. Kijitonyama 16. Tandale	26/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					17. Ubungo 18. Kimara	27/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					19. Kibamba 20. Mbezi	28/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					21. Mbweni 22. Bunju	29/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
30/11/2012 (Ijumaa) MAPUMZIKO								
					23. Kawe 24. Msasani		3:00 8:00	6:00 11:00
					25. Kunduchi 26. Goba	02/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					27. Sinza 28. Manzese	03/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					29. Saranga 30. Mabwepande	04/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					31. Kwembe 32. Msigani	05/12/2012	01/12/2012	6:00 11:00
					33. Makumbusho 34. Makongo	06/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					35. Mbezi Juu 36. Manzese	07/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					37. Mikocheni 38. Hananasif	08/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
9/12/2012 (Jumapili) MAPUMZIKO								
					39. Mabibo 40. Ndugumbi	10/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					41. Mburahati 42. Mwananyamala	11/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					43. Magomeni 44. Mzimuni	12/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					45. Makurumla 46. Makuburi	13/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
4.	MARA	Tarime DC – Kata 30	5	10	1. Bumera 2. Tarime Mjini	19/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Manga 4. Komaswa	20/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Nyanungu 6. Muriba	21/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nyarero 8. Nyamwaga	22/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Sirari 10. Mbogi	23/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Rorya DC – Kata	4	8	1. Mirare 2. Roche	24/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Nyamtinga 4. Mkoma	25/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kirongo 6. Koryo	26/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					7. Kisumwa 8. Nyamunga	27/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Musoma MC – Kata 13	4	8	1. Kitaji 2. Nyasho	28/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Makoko 4. Buhare	29/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
30/11/2012 [Ijumaa] MAPUMZIKO								
					5. Bweri 6. Kigera	01/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nyakato 8. Mwisenge	02/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Musoma DC – Kata 19	4	8	1. Bugwema 2. Suguti	03/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Busambara 4. Tegeruka	04/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Nyeginia 6. Etaro	05/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nyambono 8. Nyamrandirira	06/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Butiama DC – Kata 15	4	8	1. Masaba 2. Butiama	07/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Buhemba 4. Muriaza	08/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
09/12/2012 [Jumapili] MAPUMZIKO								
					5. Buswahili 6. Bukabwa	10/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kukirango 8. Butuguri	11/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Serengeti DC- Kata 29	4	8	1. Kebanchebanche 2. Mugumu	12/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kisaka 4. Busawe	13/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Ikoma 6. Manchari	14/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nyambureti 8. Isenye	15/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Bunda DC – Kata 28	4	8	1. Kung'ombe 2. Bunda Mjini	16/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mugeta 4. Nyamuswa	17/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Namhula 6. Bulamba	18/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kisorya 8. Kibara	19/12/2012	3:00 8:00	6:00 1:00
5.	SIMIYU	Busega DC- 11	5	10	1.Lamadi 2.kabita	19/11/2012	3:00 8:00	6:00 1:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3.Kalemela 4.Kiloleni	20/11/2012	3:00 8:00	6:00 1:00
					5.Ngasamo 6.Mkula	21/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7.Igalukilo 8.Shigala	22/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9.Nyaluhande 10.Nyashimo	23/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Itilima DC - Kata 22	5	10	1. Mwamapalala 2. Nkoma	24/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Lagangabilili 4. Migato	25/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Mahende(Sawida) 6. Inalo (Luguru)	26/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Laini 8. Mwaswale	27/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Vanga (Chinamili) 10. Ikindilo	28/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Bariadi DC - Kata 25	6	12	1. Sapiwi 2. Dutwa	01/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Nkololo 4. Gasuma	01/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Ngulyati 6. Kilalo	02/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Bunamhala 8. Sakwe	03/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Nyakabindi 10. Bariadi	04/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Ikungulyabashashi 12. Mbiti	05/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Meatu DC- Kata 25	7	14	1. Mwamalole 2. Bukumbi	06/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Mwabuzo 4. Ng'haboko	07/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Sakasaka 6. Mwandonyai	08/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
09/12/2012 (Jumapili) MAPUNZIKO								
					7. Lingeka 8. Kisesa	10/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Paji 10. Mwanhuzi	11/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Mwanjoro 12. Nkoma	12/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Itinje 14. Mwamishali (Bulayashi)	13/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
		Maswa DC- Kata 26	6	12	1. Shishiyu 2. Malampaka	14/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Isanga 4. Masela	15/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Buchambi 6. Nyalikungu (Maswa Mjini)	16/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Zebeya 8. Senani	17/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Lalago 10. Sukuma	18/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Ipililo 12. Nguliguli	19/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
	GEITA	Chato DC- 22	5	10	1. Kachwamba 2. Chato Mjini	19/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Katende 4. Muganza	20/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Bwanga 6. Buziku	21/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Bukome 8. Makurugusi	22/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Iparamasa 10. Buseresere	23/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
		Geita TC – Kata 34	8	16	1. Mgusu 2. Kalangalala Stendi	24/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Bulela Senta 4. Kasamwa Ofisi ya Tarafa	25/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Nyanguku 6. Ihnamlo/ Bunegezi	26/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nkome senta 8. Nzera Senta	27/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Nyachiluluma senta 10. Nyakagomba	28/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Lwamgasa 12. Katoro	29/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
30/11/2012 (Ijumaa) MAPUMZIKO								
					13. Nyakamwaga 14. Nyarugusu senta	01/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15..Bukoli Bugogo 16. Kamena	02/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					17..Kamhangha 18. Lubanga	03/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Mbogwe 2. Ushirika	04/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					3. Bukandwe 4. Iponya	05/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Lugunga 6. Nyasato	06/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Ilolangulu 8. Ikunguigazi	07/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Nhomola 10. Nyakafuu	08/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
9/12/2012 (Jumapili) MAPUMZIKO								
					1. Kharumwa 2. Isunzya	10/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Shabaka 4. Busolwa	11/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Kakora 6. Mwingiro	12/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Nyang'hwale 8. Katifa	13/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Bukwimba 10. Nyungwa	14/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Ushirombo 12. lyogelo	15/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					13.Uyovu 14.Runzewe Magharibi	16/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15.Ng'anzo 16.Igulwa	17/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					17.Namonge 18.Bukombe	18/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					19.Bulegega 20.Butinzya	19/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					1. Mtoni Kidatu (Garagara) 2. Mtoni Skuli	19/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Sharifumusa 4. Mtopepo (U/Matemwe	20/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					5. Uwanja wa Jazira 6. Kijichi	21/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					7. Kihinani 8. Mfenesini	22/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Mbuzini 10. Kama	23/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Mwakaje/Bumbwi Sudi 12. 12. Kizimbani	24/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Kianga 14. Mtoni Basra	25/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mkutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mkutano	Muda wa Mkutano	
							Kuanza	Kumaliza
					15. Skuli ya Regeza Mwendo 16. . Mtofaani (Hawai)	26/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					17. Welezo 18. M/Kwerekwe (Jitimai)	27/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					19. Meli nne (Magirisi) 20. Tomondo Magereza	28/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					21. Skuli ya Fuoni 22. Kwarara	29/11/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					23. K/Upele 24. Kinuni	01/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					25. Nyarugusu 26. Pangawe	02/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					27. Magogoni 28. Mombasa (SOS)	03/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					29. Bwefum 30. Maungani	04/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					31. Dimani 32. Chukwani	05/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
		Mjini Shehia – 45	11	22	1. Mkunazini/Shangani 2. Malindi/Kiponda	65/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					3. Kisiwandui/Kikwajuni 4. Muemberikunda /Kisonge/Miembeni	07/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Na.	Mkoa	Wilaya	Siku kwa kila Wilaya	Idadi ya Mikutano kwa Wilaya	Mapendekezo ya Vituo	Tarehe ya Mikutano	Muda wa Mikutano	
							Kuanza	Kumaliza
					5. Kwahani/ Kwaalinato 6. Kibanda maiti/Mikunguni	08/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
9/12/2012 (Jumapili) MAPUMZIKO								
					7. Kwaalamsha 8. Magomeni (Mzalendo)	10/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					9. Meya 10. Mpendae (Uwanja wa Taifa)	11/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					11. Mpendae (Binti Amrani) 12. Jang'ombe	12/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					13. Urusi/Matarumbeta (Skuli) 14. Migombani	13/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					15. Nyerere/Amani (Kwa Wazee) 16. Sebleni/Sogea (K/Maiti)	14/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					17. Raha Leo /Mlandege 18. Makadara/Mladu (Lumbumba)	15/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					19. Kwamtipura (Mfereji Mchanuko) 20. Mkele/Shaurimoyo (Urafiki)	16/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					21. M/Makumbi/Chumbuni 22. Karakana	17/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00
					23. Kilimahewa	18/12/2012	3:00 8:00	6:00 11:00

Kiambatisho Na. 15: Hotuba ya Mwenyekiti wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba wakati wa uzinduzi wa kazi ya kukusanya maoni ya wananchi

**HOTUBA YA MWENYEKITI WA TUME YA MABADILIKO YA
KATIBA MHE. JOSEPH S. WARIOBA KATIKA MKUTANO WA
WAANDISHI WA HABARI TAREHE 19 JUNI, 2012 KATIKA
UKUMBI WA KARIMJEE, DAR ES SALAAM**

Ndg. Wanahabari,

Nianze kwa kuwashukuru kwa kuitikia mwaliko wetu. Tume ya Mabadiliko ya Katiba ilianza kazi mwanzoni mwa Mwezi Mei, 2012 na kipindi hiki tumekitumia kwa maandalizi na sasa tuko tayari kuanza awamu ya kwanza ya kazi yetu, yaani kukusanya na kuratibu maoni ya wananchi. Baada ya hapo itafuata awamu ya pili ya kuandaa taarifa, mapendekezo na Rasimu ya Katiba Mpya. Baadaye Tume itakutana na Mabaraza ya Katiba na mwisho Rasimu ya Katiba itafikishwa kwenye Bunge Maalum.

Kabla ya kuanza mchakato wa kushauriana na wananchi, ikiwa ni pamoja na safari za mikoani, tumeona ni muhimu na busara kukutana na nyinyi kwanza. Vyombo vya habari ni wadau wakubwa katika mchakato huu. Tume inaamini kwamba vyombo vya habari vina nafasi kubwa sana katika kufanikisha mchakato mzima hasa katika kutangaza maoni ya wananchi ili, licha ya kukusanya maoni tu, mchakato uwasaidie wananchi kubadilishana mawazo kuhusu aina ya Taifa wanadolitaka na aina ya Katiba wanayoitaka.

Ndg. Wanahabari,

Pamoja nami leo, wapo Wajumbe wote wa Tume, ikiwa ni pamoja na Makamu Mwenyekiti - Jaji Mkuu Mstaafu Augustino Ramadhani, Katibu na Naibu Katibu.

Jukumu tulilokabidhiwa ni kubwa na muhimu kwa Watanzania, hivyo basi matayarisho tuliyokuwa tunayafanya yalikuwa na lengo la kuhakikisha mchakato mzima unakwenda kama ilivyokusudiwa.

Katika maandalizi yetu, tulitambua umuhimu wa elimu kwa umma kuhusu mambo yatakayozingatiwa katika Katiba. Ni wazi kuwa wananchi hawawezi kutoa maoni yao kwa ukamilifu bila ya kuwa na elimu ya kutosha. Kwa hiyo, kwa kuzingatia umuhimu huo, Tume imetumia muda mwingi kupata na kuandaa nyaraka muhimu kwa ajili ya kuwapatia wananchi elimu ya kutosha.

Tume imepata nakala elfu mia tano za Katiba ya Jamhuri ya Muungano ya 1977, nakala elfu kumi za Katiba ya Zanzibar ya 1984 na nakala elfu mia tano za Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83. Kwa kutambua kwamba nyaraka hizi hazitoshi, na hata kama zikipatikana kwa wingi ni vigumu kwa wananchi kuzisoma na kuzielewa kwa urahisi, Tume imeandaa nyaraka ambazo ni rahisi kuzisoma na kuzielewa.

Nyaraka hizo ni Katiba ya Jamhuri ya 1977, Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83, kwa lugha nyepesi, Hadidu za Rejea, Program ya Elimu kwa Umma na Utekelezaji wa Kazi za Tume. Nyaraka hizi tumeanza kuzisambaza na leo, tunawakabidhi nyinyi nyaraka zote ili msaidie kuzitangaza na kuelemisha wananchi. Aidha, Tume imeandaa vipeperushi kuhusu kazi za Tume ya Mabadiliko ya Katiba na Maswali Yanayoulizwa Mara kwa Mara.

Ndg. Wanahabari,

Hivi karibuni Tume itaanza safari za mikoani. Tume imejigawa katika makundi saba na kila kundi litafanya safari nne mikoani kati ya sasa na mwisho wa mwaka. Kila kundi litafanya kazi katika mkoja kwa wastani wa mwezi mmoja isipokuwa kwenye mikoa iliyo midogo kwa eneo, ambapo Tume itatumia muda mfupi. Tutaanza na

mikoa minane ambayo ni Dodoma, Kagera, Kusini Pemba, Kusini Unguja, Manyara, Pwani, Shinyanga na Tanga.

Tunaomba wananchi wajitokeze kwa wingi na kutoa maoni yao kwa uhuru, uwazi, bila ya hofu yoyote na kwa utulivu. Tunaomba wananchi wawe wavumilivu na watoe maoni bila jazba au kubeza. Tunaomba wananchi wawe wavumilivu sana kusikiliza mawazo ya wengine hata kama hawakubaliani na mawazo hayo.

Lengo letu kama Tume, ni kuhakikisha kuwa Watanzania kwa jumla wanatoa maoni yao. Tungependa sana kama ingeliwezekana, kila Mtanzania apate fursa ya kutoa maoni yake. Lakini, ukizingatia ukubwa wa nchi yetu na mazingira halisi, ni wazi haitawezekana kuonana na kila mtu. Pamoja na hivyo, ni kusudio letu kufanya kila linalowezekana kupata mawazo ambayo yataonyesha matakwa, mategemeo na mahitaji ya Watanzania wote. Katika upeo huo, basi tutafanya kila jitihada kwa njia mbali mbali kujaribu kuhakikisha kwamba maoni ya Watanzania kwa ujumla yanawasilishwa na kufanyiwa kazi vilivyo.

Pamoja na mikutano mbali mbali itakayofanyika katika mikoa yote, tutakuwa na mfumo wa kupokea maoni ya Watanzania wa kutoka pande zote za ndani ya nchi na nje ya nchi kupitia simu, barua pepe, mitandao ya kijamii kama facebook, twitter na blogu na tovuti na pia kwa njia ya posta. Tunaomba wananchi wajitahidi kutoa hoja badala ya malalamiko peke yake. Mapendekezo ya mambo ya kuingia kwenye Katiba yatasaidia sana badala ya malalamiko tu.

Tume, kwa kiwango fulani imeanza kuratibu maoni ya wananchi yanayotolewa kwa njia mbali mbali. Mwelekeo wa kubaini maeneo ya kufanya kazi unaanza kuonekana, hasa kuhusu taasisi za dola kama vile Serikali na vyombo vyake vyote na madaraka ya viongozi na taasisi mbali mbali. Tume inaomba maeneo mengine muhimu nayo yapewe uzito, hasa maeneo yaliyo katika Sura ya Kwanza ya

Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ya mwaka 1977. Sehemu hiyo ndiyo moyo wa Katiba. Yapo maeneo manne muhimu ambayo Tume ingependa kupata maoni ya wananchi.

Eneo la Kwanza, linahusu misingi ya Taifa. Misingi ndiyo nguzo ya utamaduni wa nchi na wananchi wake; misingi ndiyo nguzo ya nidhamu ya nchi na wananchi wake; misingi ndiyo nguzo ya maadili ya nchi na wananchi wake. Katiba yetu imetaja misingi mikuu kuwa ni uhuru, haki, udugu, amani, demokrasia na Serikali kutofungamana na dini yoyote ingawa wananchi wana uhuru wa kuabudu. Misingi hii ndiyo nguzo ya mshikamano na utulivu wa wananchi. Baadhi ya watu wanasema ama misingi hii haitoshi au imetelekezwa. Wengine wanasema inatosha. Tume ingependa kupata maoni ya wananchi kuhusu eneo hili.

Eneo la Pili, ni kuhusu mamlaka ya wananchi. Katiba ya sasa inaeleza kwamba wananchi ndio msingi wa mamlaka yote na msukumo mkubwa wa mchakato huu wa kupata Katiba Mpya ni matakwa ya kuwawezesha wananchi kutunga Katiba yao. Lakini kuna watu wanasema mamlaka ya wananchi hayakufafanuliwa, wanasema mamlaka ya taasisi za dola kama vile Serikali, Bunge, Mahakama, Tume mbali mbali za kikatiba, na hata Vyama vya Siasa, yamefafanuliwa. Lakini mamlaka ya wananchi hayakufafanuliwa na wala hakuna utaratibu wa kuyatumia madaraka hayo. Wanasema wananchi wanatumiwa tu kisiasa wakati mamlaka yao yote yameporwa. Wengine wanasema mamlaka hayo yapo isipokuwa wananchi wameyakasimu kwa taasisi mbali mbali. Tume ingependa kupata maoni ya wananchi kuhusu eneo hili.

Eneo la Tatu, ni malengo muhimu na misingi ya mwelekeo wa shughuli za Serikali. Malengo hayo yameelezwa vizuri sana katika Ibara ya 9 ya Katiba. Baadhi yake ni:-

- Kwamba utu na haki nyinginezo zote za binadamu zinaheshimiwa na kuthaminiwa;
- Kwamba shughuli za Serikali zinatekelezwa kwa njia ambazo zitahakikisha kwamba utajiri wa Taifa unaendelezwa, unahifadhiwa na unatumwiwa kwa manufaa ya wananchi wote kwa jumla na pia kuzuia mtu kumnyonya mtu mwengine;
- Kwamba mtu mwenye uwezo wa kufanya kazi anafanya kazi;
- Kwamba aina zote za dhuluma, vitisho, ubaguzi, rushwa, uonevu au upendeleo zinaondolewa nchini.
- Kwamba matumizi ya utajiri wa Taifa yanatilia mkazo maendeleo ya wananchi na hasa zaidi yanaelekezwa kwenye jitihada za kuondosha umaskini, ujinga na maradhi;
- Kwamba shughuli za uchumi haziendeshwi kwa njia zinazoweza kusababisha ulimbikizaji wa mali au njia kuu za uchumi katika mamlaka ya watu wachache binafsi.

Malengo haya ndiyo ndoto (vision) ya wananchi. Malengo haya ndiyo yanajumuisha matumaini ya Watanzania kuhusu aina ya Tanzania wanayoitaka. Mgawanyo wa madaraka kwa mamlaka mbali mbali za dola unakusudiwa kuhakikisha kwamba malengo haya yanafikiwa.

Baadhi ya watu wanasema kuwa malengo haya yanatosha ila hayatekelezwi kwa ukamilifu. Wengine wanasema kuwa hayatoshi katika zama hizi. Tume ingependa kupata maoni ya wananchi kuhusu malengo muhimu ya Taifa. Tume itapenda kufahamu ndoto za wananchi kuhusu rasilimali za Taifa na jinsi ya kuzilinda, kuziendezeza na kuzitumia kwa ajili ya maendeleo ya wananchi.

Tume ingependa kusikia ndoto za wakulima, wafanyakazi, wafugaji, wavuvi, wafanya biashara wakubwa na wadogo, wanaume, wanawake, wazee, vijana, walemvu na kadhalika.

Eneo la Nne, ni haki za binadamu na wajibu kwa jamii. Sehemu ya Tatu ya Sura ya Kwanza ya Katiba ina orodha ndefu ya haki na

wajibu muhimu kwa raia. Baadhi ya watu wanasema haki hizi hazitoshi. Wengine wanasema haki za mtu binafsi zinadhulumu haki za jamii na wengine wanasema haki za binadamu zinaminywa au hazitekelezwi kwa ukamilifu au zinavunjwa. Tume inapenda kupata maoni ya wananchi.

Ndg. Wanahabari,

Awamu ya Pili ya uratibu na ukusanyaji wa maoni ya wananchi itafanyika kupitia Mabaraza ya Katiba. Wakati huo, Tume itawaomba wananchi watoe maoni yao kuhusu Rasimu ya Katiba. Kupitia kwenu, naomba wananchi kufika kwa wingi katika mikutano ya ukusanyaji wa maoni katika awamu zote mbili. Nawaomba wananchi kutoa mawazo yao kwa uwazi na bila ya hofu yoyote. Tume itafanya kazi zake kwa uhuru, uwazi na tunawahakikishia kwamba maoni yote yatakayotolewa na wananchi, taasisi, asasi za kiraia na makundi mengine yote yataheshimiwa na kufanyiwa kazi ipasavyo.

Ndg. Wanahabari,

Nimalizie kwa kurudia tena kwamba jukumu la vyombo vya habari ni kubwa katika kufanikisha kupatikana kwa Katiba Mpya. Pamoja na mambo mengine, wananchi wa sehemu moja ya nchi watafahamu maoni ya wenzao katika sehemu nyingine ya nchi.

Naomba mlikubali jukumu hili ili kusaidia nchi ipate Katiba Mpya iliyo nzuri.

Nawashukuru.

TOA MAONI, TUPATE KATIBA MPYA

Kiambatisho Na. 16: Takwimu za mahudhurio ya wananchi wakati wa mikutano ya kukusanya maoni

**TAKWIMU ZA MAHUDHURIO YA WANANCHI KATIKA MIKUTANO
YA KUKUSANYA MAONI**

Jedwali Na.1. Idadi ya Wananchi waliohudhuria Mikutano ya kukusanya maoni kwa Tanzania Bara na Zanzibar.

Na.	Sehemu	Idadi
A	B	C
1.	Tanzania Bara	1,067,198
2.	Zanzibar	298,139
JUMLA		1,365,337

Jedwali. 2 : Idadi ya Wananchi Waliota Maoni kwa Kuzungumza Ana kwa Ana na kwa Maandishi (Tanzania)

Tanzania	Mahudhurio ya wananchi katika mikutano	Idadi ya Wananchi waliota maoni Ana kwa ana	Idadi ya Wananchi waliota maoni kwa Maandishi	Idadi ya Wananchi waliota maoni Ana kwa Ana na Maandishi
Awamu ya Kwanza	189,526	17,127	25,002	-
Awamu ya Pili	325,915	12,334	77,464	1,639
Awamu ya Tatu	393,720	20,608	85,840	1,898
Awamu ya Nne	456,176	14,668	65,180	1,241
Jumla	1,365,337	64,737	253,486	4,778

Jedwali 3: Idadi ya Wananchi Waliota Maoni kwa Kuzungumza Ana kwa Ana na Maandishi (Zanzibar)

Zanzibar	Mahudhurio ya wananchi katika mikutano	Idadi ya wananchi waliotoa maoni ana kwa ana	Idadi ya Wananchi waliotoa maoni kwa maandishi	Idadi ya Wananchi waliotoa maoni ana kwa ana na maandishi
Awamu ya Kwanza	25,321	5,650	596	-
Awamu ya Pili	-	-	-	-
Awamu ya Tatu	53,078	9,294	22,379	79
Awamu ya Nne	219,740	6,387	16,423	38
Jumla	298,139	21,331	39,398	117

Jedwali 4: Idadi ya Wananchi Waliotoa Maoni kwa Kuzungumza Ana kwa Ana na Maandishi (Tanzania Bara)

Tanzania Bara	Mahudhurio ya wananchi katika mikutano	Idadi ya Wananchi waliotoa maoni Ana kwa Ana	Idadi ya Wananchi waliotoa maoni kwa Maandishi	Idadi ya Wananchi waliotoa maoni Ana kwa Ana na Maandishi
Awamu ya Kwanza	164,205	11,477	24,406	-
Awamu ya Pili	325,915	12,334	77,464	1,639
Awamu ya Tatu	340,642	11,314	63,461	1,819
Awamu ya Nne	236,436	8,281	48,757	1,203
Jumla	1,067,198	43,406	214,088	4,661

Jedwali 5: Muhtasari wa Idadi ya Watoa Maoni kwa Njia Mbali mbali

Njia za Ukusanyaji Maoni	Idadi ya watoa Maoni	Asilimia ya watoa Maoni
Mikutano ya hadhara (<i>Kuzungumza ana kwa ana na Maandishi</i>)	323,001	91.8
Ujumbe mfupi wa maneno (SMS)	8,631	2.5
Barua pepe	3,058	0.9
Barua	7,246	2.1
Mitandao ya kijamii (Facebook)	2,729	0.8
Tovuti ya Tume	6,703	1.9
Mikutano ya Makundi Maalum	296	0.1
Jumla	351,664	100.0

Kiambatisho Na. 17: Mfano wa barua za kusudio za kuwaomba wajiandae kutoa maoni mbele ya Tume

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME YA MABADILIKO YA KATIBA**

S.L.P. 1681,
Dar- es Salaam, Tanzania.
Simu: +255 22 2133425,
Nukushi: +255 22 2133442
Barua Pepe: katibu@katiba.go.tz
Tovuti: www.katiba.go.tz
Unapojibu tafadhali taja:

S.L.P. 2775,
Zanzibar, Tanzania
Simu: +255 24 2230768
Nukushi: +255 24 2230769
Barua Pepe: katibu@katiba.go.tz
Tovuti: www.katiba.go.tz

Kumb. Na. AC.192/228/01/67

29 Novemba, 2012

Katibu Mkuu,
Chama cha .....
S.L.B. ....
DAR- ES SALAAM.

Yah: **MWALIKO WA KUTOA MAONI YA CHAMA CHA -----
KUHUSU KATIBA MPYA**

Kwa heshima tafadhali husika na kichwa cha habari cha hapo juu

Tume ya Mabadiliko ya Katiba imeundwa kwa mujibu wa Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83. Moja ya majukumu ya Tume ni kuratibu, kukusanya na kuchambua maoni ya wa nanchi kuhusu Katiba mpya ambapo hivi sasa inaendelea na utekelezaji wa jukumu hilo. Tume inatumia njia mbalimbali kukusanya maoni ya wananchi.

Kwa mujibu wa Kifungu cha 17 (3) cha Sheria ya Mabadiliko ya Katiba Sura ya 83, Tume imepewa uwezo wa kumuomba mtu ye yeyote kwenda mbele ya Tume kufanya majadiliano kwa mazungumzo au kuwasilisha nyaraka kuhusu jambo lolote ambalo Tume inaona ni muhimu na linahusiana na Mchakato wa Mabadiliko ya Katiba.

Baada ya kukamilisha kazi ya kukusanya maoni ya wananchi mmoja mmoja kutoka katika mikoa yote ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Tume itaanza kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa Wadau wengine

ikiwemo Vyama vya Siasa, Jumuiya za Kidini, Asasi za Kiraia, Bunge na Baraza la Wawakilishi, Mahakama, na Taasisi za Serikali.

Tume inatambua kuwa Chama cha ..... kama Taasisi, ni mdau muhimu katika mchakato wa upatikanaji wa Katiba Mpya. Hivyo, Uongozi wa Chama ..... unaalikwa na kuombwa, kuhudhuria katika mkutano ulioandalialiwa Muhtasi na Tume kwa ajili ya kuwasilisha rasmi maoni ya chama ..... kwa maandishi kuhusu Katiba Mpya na kutoa ufanuzi juu ya baadhi ya masuala ya kikatiba, kisera na kiutendaji ili kuongeza uelewa wa Wajumbe wa Tume.

Tume inatoa fursa kwa chama kuwakilishwa katika mkutano huo na Viongozi wasiozidi 15. Mkutano huo utafanyika **mwezi wa Januari, 2013** katika Ofisi za Tume, Mtaa wa Ohio, karibu na Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi, Jijini Dar es Salaam. Tarehe na muda wa kikao hicho utajulishwa mapema iwezekanavyo.

Tutashukuru kupata uthibitisho wa ushiriki wa Taasisi yako katika Mkutano huu muhimu kwa mustakbali wa Taifa.

Tunazidi kukushukuru kwa ushirikiano wako wa dhati.

A.A.Rashid
KATIBU

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

S.L.P. 1681,
Dar- es Salaam, Tanzania.
Simu: +255 22 2133425,
Nukushi: +255 22 2133442
Barua Pepe: katibu@katiba.go.tz
Tovuti: www.katiba.go.tz
Unapojibu tafadhali taja:

S.L.P. 2775,
Zanzibar, Tanzania.
Simu: +255 24 2230768
Nukushi: +255 24 2230769
Barua Pepe: katibu@katiba.go.tz
Tovuti: www.katiba.go.tz

Kumb. Na. AC. 192/228/01/

04 Desemba, 2012

Katibu Mkuu,
Wizara ya Kilimo, Chakula, Ushirika na Umwagiliaji,
S.L.P. 9192,
DAR ES SALAAM.

**Yah: MWALIKO WA KUTOA MAONI YA CHAMA CHA WAKULIMA
KUHUSU KATIBA MPYA**

Kwa heshima tafadhali husika na kichwa cha habari cha hapo juu

Tume ya Mabadiliko ya Katiba imeundwa kwa mujibu wa Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83. Moja ya majukumu ya Tume ni Kuratibu, Kukusanya na Kuchambua Maoni ya Wananchi kuhusu Katiba Mpya ambapo hivi sasa inaendelea na utekelezaji wa jukumu hilo. Tume inatumia njia mbalimbali kukusanya maoni ya wananchi.

Kwa mujibu wa Kifungu cha 17 (3) cha Sheria ya Mabadiliko ya Katiba Sura ya 83, Tume imepewa uwezo wa kumuomba mtu ye yeyote kwenda mbele ya Tume kufanya majadiliano kwa mazungumzo au kuwasilisha nyaraka kuhusu jambo lolote ambalo Tume inaona ni muhimu na linahusiana na Mchakato wa Mabadiliko ya Katiba.

Baada ya kukamilisha kazi ya kukusanya maoni ya wananchi mmoja mmoja kutoka katika mikoa yote ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Tume itaanza kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa wadau wengine

ikiwemo Vyama nya Siasa, Jumuiya za Kidini, Asasi za Kiraia, Bunge na Baraza la Wawakilishi, Mahakama, na Taasisi za Serikali.

Tume inatambua kuwa, Kilimo na Ufugaji ni uti wa mgongo kwa Uchumi wa Taifa. Hii inatokana na ukweli kuwa karibu ya zaidi ya asilimia 70 ya Watanzania wanategemea shughuli za Kilimo na Ufugaji kwa maisha yao ya kila siku. Kwa hali hiyo, Chama cha Wakulima ni wadau muhimu katika mchakato wa upatikanaji wa Katiba Mpya.

Hivyo, Tume, kupitia Wizara yako inawaalikwa na kuwaomba, Viongozi wasiozidi 15 wa Chama cha Wakulima Tanzania [TASO] kuhudhuria katika mkutano ulioandaliwa Muhtasi na Tume kwa ajili ya kuwasilisha rasmi maoni yao kwa maandishi kuhusu Katiba Mpya na kutoa ufanuzi juu ya baadhi ya masuala ya kikatiba, kisera na kiutendaji ili kuongeza uelewa wa Wajumbe wa Tume.

Mkutano huo utafanyika **mwanzoni mwa mwezi wa Januari, 2013** katika Ofisi za Tume, Mtaa wa Ohio, karibu na Wizara ya Mambo ya Ndani ya Nchi, Jijini Dar es Salaam. Tarehe na muda wa kikao hicho utajulishwa mapema iwezekanavyo.

Tutashukuru kupata uthibitisho wa ushiriki wa Chama hicho katika Mkutano huu muhimu kwa mustakbali wa Taifa.

Tunazidi kukushukuru kwa ushirikiano wako wa dhati.

A.A.Rashid
KATIBU

Kiambatisho Na. 18: Mfano wa barua za mwaliko wa kuhuduria Mkutano.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

S.L.P. 1681,
Dar- es Salaam, Tanzania.
Simu: +255 22 2133425,
Nukushi: +255 22 2133442
Barua Pepe: katibu@katiba.go.tz
Tovuti: www.katiba.go.tz

S.L.P. 2775,
Zanzibar, Tanzania.
Simu: +255 24 2230768
Nukushi: +255 24 2230769
Barua Pepe: katibu@katiba.go.tz
Tovuti: www.katiba.go.tz

Unapojibu tafadhali taja:

Kumb. Na. AC. 192/228/01/

29 Desemba, 2012

Katibu Mkuu,
Wizara ya Kilimo, Chakula, Ushirika na Umwagiliaji,
S.L.P. 9192,
DAR ES SALAAM.

**Yah: MWALIKO WA KUTOA MAONI YA CHAMA CHA WAKULIMA
KUHUSU KATIBA MPYA**

Kwa heshima tafadhali husika na kichwa cha habari cha hapo juu

Tume ya Mabadiliko ya Katiba imeundwa kwa mujibu wa Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83. Moja ya majukumu ya Tume ni Kuratibu, Kukusanya na Kuchambua Maoni ya Wananchi kuhusu Katiba Mpya ambapo hivi sasa inaendelea na utekelezaji wa jukumu hilo. Tume inatumia njia mbalimbali kukusanya maoni ya wananchi.

Kwa mujibu wa Kifungu cha 17 (3) cha Sheria ya Mabadiliko ya Katiba Sura ya 83, Tume imepewa uwezo wa kumuomba mtu ye yeyote kwenda mbele ya Tume kufanya majadiliano kwa mazungumzo au kuwasilisha nyaraka kuhusu jambo lolote ambalo Tume inaona ni muhimu na linahusiana na Mchakato wa Mabadiliko ya Katiba.

Baada ya kukamilisha kazi ya kukusanya maoni ya wananchi mmoja mmoja kutoka katika mikoa yote ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Tume itaanza kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa wadau

wengine ikiwemo Vyama vya Siasa, Jumuiya za Kidini, Asasi za Kiraia, Bunge na Baraza la Wawakilishi, Mahakama, na Taasisi za Serikali.

Tume inatambua kuwa, Kilimo na Ufugaji ni uti wa mgongo kwa Uchumi wa Taifa. Hii inatokana na ukweli kuwa karibu ya zaidi ya asilimia 70 ya Watanzania wanategemea shughuli za Kilimo na Ufugaji kwa maisha yao ya kila siku. Kwa hali hiyo, Chama cha Wakulima wadau ni muhimu katika mchakato wa upatikanaji wa Katiba Mpya.

Hivyo, Tume, kupitia Wizara yako inawaalikwa na kuwaomba, Viongozi wasiozidi 15 wa Chama cha Wakulima Tanzania [TASO] kuhudhuria katika mkuutano ulioandaliwa Muhtasi na Tume kwa ajili ya kuwasilisha rasmi maoni yao kwa maandishi kuhusu Katiba Mpya na kutoa ufanuzi juu ya baadhi ya masuala ya kikatiba, kisera na kiutendaji ili kuongeza uelewa wa Wajumbe wa Tume.

Mkuutano huo utafanyika **tarehe 10 Januari, 2013 saa 3.00 – 5.00 asubuhi** katika Ukumbi wa Karimjee [Council Chamber], Jijini Dar es Salaam.

Tunazidi kukushukuru kwa ushirikiano wako wa dhati.

A.A.Rashid
KATIBU

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

S.L.P. 1681,
Dar- es Salaam, Tanzania.
Simu: +255 22 2133425,
Nukushi: +255 22 2133442
Barua Pepe: katibu@katiba.go.tz
Tovuti: www.katiba.go.tz

S.L.P. 2775,
Zanzibar, Tanzania.
Simu: +255 24 2230768
Nukushi: +255 24 2230769
Barua Pepe: katibu@katiba.go.tz
Tovuti: www.katiba.go.tz

Unapojibu tafadhali taja:

Kumb. Na. AC. 192/228/01/203

08 Desemba, 2012

Katibu Mkuu,
Wizara ya Ustawi wa Jamii, Maendeleo ya Vijana, Wanawake na Watoto,
S.L.P. 884,
ZANZIBAR.

Yah: MWALIKO WA KUTOA MAONI YA BARAZA LA WATOTO

KUHUSU KATIBA MPYA

Kwa heshima tafadhali husika na kichwa cha habari cha hapo juu

Tume ya Mabadiliko ya Katiba imeundwa kwa mujibu wa Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83. Moja ya majukumu ya Tume ni Kuratibu, Kukusanya na Kuchambua Maoni ya Wananchi kuhusu Katiba Mpya ambapo hivi sasa inaendelea na utekelezaji wa jukumu hilo. Tume inatumia njia mbalimbali kukusanya maoni ya wananchi.

Kwa mujibu wa Kifungu cha 17 (3) cha Sheria ya Mabadiliko ya Katiba Sura ya 83, Tume imepewa uwezo wa kumuomba mtu ye yeyote kwenda mbele ya Tume kufanya majadiliano kwa mazungumzo au kuwasilisha nyaraka kuhusu jambo lolote ambalo Tume inaona ni muhimu na linahusiana na Mchakato wa Mabadiliko ya Katiba.

Baada ya kukamilisha kazi ya kukusanya maoni ya wananchi mmoja mmoja kutoka katika mikoa yote ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, Tume itaanza kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa wadau

wengine ikiwemo Vyama vya Siasa, Jumuiya za Kidini, Asasi za Kiraia, Bunge na Baraza la Wawakilishi, Mahakama, na Taasisi za Serikali.

Tume inatambua kuwa Baraza la Watoto, ni wadau muhimu katika mchakato wa upatikanaji wa Katiba Mpya. Hivyo, kupitia Wizara yako, Tume inaialika na kuliomba Baraza la Watoto Zanzibar kuhudhuria katika mkutano ulioandalialiwa Muhtasi na Tume kwa ajili ya kuwasilisha rasmi maoni yao kwa maandishi kuhusu Katiba Mpya na kutoa ufanuzi juu ya baadhi ya masuala ya kikatiba, kisera na kiutendaji ili kuongeza uelewa wa Wajumbe wa Tume.

Tume inatoa fursa kwa Baraza la Watoto wa Zanzibar kuwakilishwa katika mkutano huo na viongozi wasiozidi 10, kwa ajili ya kukutana na Wajumbe wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba. Mkutano huo utafanyika **tarehe 9 Januari, 2013** katika Ofisi Ndogo za Tume, Mtaa wa Kikwanjuni, Gofu, katika Jengo la Mfuko wa Barabara, Zanzibar, kuanzia saa 7.00 mchana hadi saa 10.00 alasiri.

Tutashukuru kupata uthibitisho wa ushiriki wa Baraza hilo katika Mkutano huu muhimu kwa mustakbali wa Taifa.

Tunazidi kukushukuru kwa ushirikiano wako wa dhati.

A.A.Rashid
KATIBU

Kiambatisho Na. 19 A: Maeleo ya Mwenyekiti wa Tume kuhusu tathmini ya Mikutano ya kukusanya Maoni awamu ya kwanza

MAELEZO YA MWENYEKITI WA TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

JAJI MSTAAFU JOSEPH S. WARIOBA KATIKA MKUTANO WA WAANDISHI WA HABARI

TAREHE 09 AGOSTI, 2012 KATIKA UKUMBI WA WA MIKUTANO WA TUME, DAR ES SALAAM

Ndg. Wanahabari,

Nichukue fursa hii kuwashukuru sana kwa kukubali mwaliko wetu na nawakaribisheni. Lakini pia niwashukuru sana kwa namna mnavyotoa habari za Tume zikiwemo za mikutano ya kukusanya maoni ya wananchi iliyofanyika katika Mikoa minane ya awamu ya kwanza.

Ndg. Wanahabari,

Kama mnavyokumbuka tarehe 19 Juni, 2012 nilifanya mazungumzo nanyi kwenye Ukumbi wa Karimjee hapa Dar es Salaam, na siku iliyofuata yaani tarehe 20 Juni, 2012 nilifanya mazungumzo na wenzenu wa Zanzibar, kwenye Ukumbi wa Salama uliopo katika Hotel ya Bwawani. Lengo la mazungumzo yale ilikuwa ni kuzindua rasmi kazi za Tume kupitia kwenu na kuwaeleza jinsi Tume ilivyokuwa imejipanga kutekeleza majukumu yake.

Ndg. Wanahabari,

Pamoja na mikutano hii, Tume iliendelea kutoa elimu kwa umma kuhusu majukumu ya Tume na kuwahamasisha wananchi wajitokeza kutoa maoni. Tume pia imechapisha na kusambaza machapisho yafuatayo:

1. Vitabu vya Katiba ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Katiba ya Zanzibar;
2. Kitabu cha Katiba na Sheria ya Mabadiliko ya Katiba kwa lugha nyepesi;
3. Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83;
4. Kijitabu kinachoelekeza wajibu na Majukumu ya Tume ya Mabadiliko ya Katiba;
5. Kipeperushi cha maswali yanayoulimiza mara kwa mara kuhusu Tume; na
6. Kipeperushi kinachoeleza majukumu na kazi za Tume.

Nakala zote hizo zilisambazwa kwenye Mikoa, Wilaya na Kata zote kwenye mikoa minane iliyopangwa kufikiwa kwenye awamu ya kwanza.

Ndg. Wanahabari,

Leo nimewaalika ili niwape tathmini ya kazi ya kukusanya maoni katika mikoa minane ya awamu ya kwanza ambayo ni Pwani, Dodoma, Manyara, Kagera, Shinyanga, Tanga, Kusini Unguja na Kusini Pemba. Mikutano katika mikoa hii ilifanyika kuanzia tarehe 2 Julai hadi tarehe 30 Julai 2012.

Nianze kwa kusema kuwa Tume imefika na kufanya Mikutano kwenye Wilaya zote na kwenye vituo vyote ilivyopanga. Katika mikutano hiyo, maoni ya wananchi yalipokelewa kwa njia ya kuzungumza na wengine waliwasilisha maoni yao kwa maandishi.

Idadi ya Mikutano iliyofanyika

Jumla ya Mikutano iliyofanyika kwenye Mikoa yote minane ni 386. Kati ya Mikutano hiyo, Tume ilifanya Mikutano 8 na Makundi maalum yakiwemo Taasisi za Dini na Vyombo vyta Ulinzi na Usalama.

Idadi ya Wananchi waliohuduria Mikutano ya Tume

Wastani wa wananchi 188,679 walihuduria mikutano ya Tume. Hii ikiwa ni wastani wa watu 489 walifika kwenye kila Mkutano. Tume inaridhika na idadi hii na inaonesha wananchi wana mwamko wa kutoa maoni yao.

Idadi ya Wananchi walittoa maoni

Jumla ya wananchi 17,440 walittoa maoni yao kwa njia ya kuzungumza kwenye Mikutano ya Tume. Aidha, jumla ya wananchi 29,180 walittoa maoni yao kwa njia ya maandishi na kuyawasilisha kwenye Mikutano ya Tume.

Ndg. Wanahabari,

Kimsingi, Tume imeridhika na kazi ya ukusanyaji wa maoni katika awamu ya kwanza na imepata mafanikio yafuatayo:

- i. Mikutano yote iliyopangwa na Tume imefanyika kwa mujibu wa Ratiba;
- ii. Mikutano yote ilifanyika kwa amani na utulivu na wananchi walivumiliana katika kutoa maoni yao;
- iii. Mikoa na Wilaya wameipa Tume ushirikiano mkubwa katika kutekeleza majukumu yake;

- iv. Baadhi ya Wananchi wametoa maoni yao bila kushawishiwa na vikundi, vyama au taasisi;
- v. Katika baadhi ya maeneo, Tume iliweka utaratibu na ilipokea maoni kutoka kwa makundi maalum kama walemavu na wananchi wasioweza kuzungumza kwa lugha ya Kiswahili;

Ndg. Wanahabari,

Pamoja na mafanikio niliyoyataja hapo juu, Tume imekabiliana na changamoto mbalimbali. Changamoto kubwa ambayo Tume imekutana nayo ni ya Vyama vya Siasa kuingilia uhuru wa wananchi kutoa maoni yao. Vyama vya siasa vimekuwa vikitoa kauli na maelekezo kwa wanachama wao kufuata misimamo ya vyama jambo linalowanyima wananchi uhuru wa kutoa maoni yao. Tume inapenda kuvitaka vyama vya siasa viwaache wananchi watoe maoni yao bila kuwashinikiza. Changamoto nyingine ni pomoja na:

- i. Wanawake bado hawajitokezi kwa wingi kutoa maoni yao mbele ya Tume ingawa wanahudhuria mikutano hiyo;
- ii. Baadhi ya Wananchi kutegemea njia moja tu ya kuwasilisha maoni kwa kuzungumza wakati kuna njia nyingine kama barua pepe, posta n.k
- iii. Shughuli za Tume kuingiliana na shughuli nyingine za Kijamii kama vile ibada, magulio n.k
- iv. Muda wa saa tatu kwa mkutano mmoja katika maeneo ya mjini umeonekana hautoshi kwa wananchi kuchangia maoni yao;

Ndg. Wanahabari,

Baada ya kuwaeleza mafaniko na changamoto, naomba sasa nitoe wito kwenu kutumia kalamu na kamera zenu kuwaelimisha kwa

kuendelea kuwapatia wananchi taarifa sahihi kuhusu utekelezaji wa majukumu ya Tume. Jiepusheni na kuandika habari zenyenye lengo la kuwapotosha na kuwakatisha tamaa wananchi. Kama huna uhakika na jambo unalotaka kuandika wasiliana na Ofisi ya Tume utapata ufanuzi.

- i. Taasisi na Asasi mbalimbali zitumie uwezo wao kuwaelimisha wananchi kufika kwenye Mikutano ya Tume na kutoa maoni yao au kuiandikia Tume;
- ii. Vyama vya Siasa, Taasisi na Asasi mbalimbali wawaache Watanzania watoe maoni yao kwa uhuru bila kulazimishwa;
- iii. Wananchi wanapaswa kutambua kwamba, Katiba inayoandikwa ndiyo nguzo na mwelekeo wa maisha yao ya kila siku, wasikubali kutumiwa kwa namna yoyote ile na kikundi, Taasisi, Asasi au Chama chochote katika kuwasilisha maoni yao kwa Tume;

Ndg. Wanahabari,

Naomba nimalizie kwa kuwaeleza kuwa awamu ya pili ya kazi ya ukusanyaji maoni ya wananchi kuhusu Katiba Mpya itafanyika katika mikoa saba ambayo ni Mbeya, Morogoro, Lindi, Ruvuma, Kigoma, Katavi na Mwanza. Kazi ya kukusanya maoni kwenye Mikoa hii inatarajiwa kuaanza rasmi tarehe 27 Agosti, 2012 na kukamilika tarehe 28 Septemba, 2012. Ratiba ya mikutano hiyo itatolewa na Tume hivi karibuni.

Ahsanteni kwa kunisikiliza.

TOA MAONI, TUPATE KATIBA MPYA

Kiambatisho Na. 19 B: Maeleo ya Mwenyekiti wa Tume kuhusu tathmini ya Mikutano ya kukusanya Maoni awamu ya tatu

**MAELEZO YA MWENYEKITI WA TUME YA MABADILIKO YA
KATIBA, JAJI JOSEPH WARIOBA KATIKA MKUTANO WA
WAANDISHI WA HABARI TAREHE 19 NOVEMBA, 2012 KATIKA
UKUMBI WA MIKUTANO,
TUME YA MABADILIKO YA KATIBA, DAR ES SALAAM**

Ndg. Wanahabari,

Nianze kwa kuwashukuru kwa kuitikia mwaliko wetu. Kama mnavyofahamu, ni kawaida ya Tume ya Mabadiliko ya Katiba kukutana nanyi ili kuwapa tathmini ya kazi ya kukusanya maoni ya wananchi mara tunapomaliza awamu moja.

Nawashukuru sana kwa kazi nzuri ambayo mmefanya kutangaza shughuli za Tume tangu tulipoanza shughuli za kukusanya na kuratibu maoni ya wananchi. Matangazo kupitia vyombo vy'a habari yamesaidia sana kuwawezesha wananchi kubadilishana mawazo kuhusu aina ya Taifa wanadolitaka na Katiba wanayoitaka. Shukrani maalum nazitoa kwa vyombo vy'a habari ambavyo vimeteuwa waandishi maalum ambao wanafuatana na makundi ya Tume.

Muda na Mikoa Iliyotembelewa

Ndg. Wanahabari,

Kwa msingi huo, leo nimewaita tena kuongea nanyi kuhusu awamu ya tatu ya kazi ya kukusanya maoni ya wananchi kuhusu Katiba Mpya. Awamu hii ilifanyika kuanzia tarehe 8 Oktoba, 2012 hadi tarehe 6 Novemba, 2012 katika mikoa ya Rukwa, Njombe, Iringa, Singida, Tabora, Mtwara, Kilimanjaro, Kaskazini Unguja na Kaskazini Pemba.

Kwa hiyo, hadi sasa Tume imeshatembelea mikoa 24 katika awamu tatu. Awamu ya kwanza ilifanyika kati ya Julai 2 – 30, 2012 na

ilihusisha mikoa ya Dodoma, Kagera, Kusini Pemba, Kusini Unguja, Manyara, Pwani, Shinyanga na Tanga. Katika awamu ya pili, iliyofanyika kuanzia tarehe 27 Agosti – 28 Septemba, 2012, Tume ilitembelea mikoa ya Kigoma, Lindi, Mwanza, Morogoro, Mbeya, Katavi na Ruvuma.

Idadi ya Mikutano na Wananchi Walitotoa Maoni

Ndg. Wanahabari,

Katika awamu ya tatu iliyomalizika tarehe 6 Novemba, 2012, Tume ilifanya mikutano **522** katika mikoa yote tisa ingawa ilipanga kufanya mikutano **496**. Hali hii ilitokana na mahitaji mapya katika maeneo mbalimbali ya mikoa hiyo na kuifanya Tume kuitisha mikutano ya ziada ili kuwapa fursa wananchi wengi zaidi. Katika awamu ya pili, Tume ilifanya mikutano **449** ambapo Awamu ya kwanza Tume ilifanya mikutano **388**.

Katika awamu hii ya tatu, jumla ya wananchi **392,385** walihudhuria mikutano. Jumla ya wananchi **21,512** walitoa maoni yao kwa kuzungumza katika mikutano hiyo na wananchi **84,939** walitoa maoni yao kwa maandishi. Aidha, katika awamu hii ya tatu, jumla ya wananchi **1,639** walitoa maoni yao kwa kuzungumza na pia kwa maandishi katika mikutano hiyo.

Mafanikio

Ndg. Wanahabari,

Tume inaridhika na kazi inavyoendelea na namna wananchi wanavyojitokeza kutoa maoni kwa njia mbalimbali zilizotolewa na Tume. Baadhi ya mafanikio ni pamoja na:

- Mikutano yote iliyopangwa na Tume ilifanyika;
- Mwitikio wa wananchi katika kutoa maoni kwa amani, utulivu na kusikilizana umeongezeka;

- Mwitikio wa wananchi kuendelea kutumia simu za mkononi, ukurasa wa facebook, tovuti na posta kutoa maoni nao umeongezeka kwa kiasi kikubwa. Kwa mfano, jumla ya wananchi **27,992** walikuwa wametembelea ukurasa wa facebook wa Tume katika kipindi cha awamu ya tatu tofauti na watu **21,789** waliotembelea katika kipindi cha awamu ya pili. Aidha, ujumbe mfupi wa simu (sms) **6,909** umepokewa na Tume katika awamu hii ukilinganishwa na sms 75 katika kipindi kilichopita;
- Idadi ya wananchi wanaohudhuria na kutoa maoni katika mikutano nayo imeongezeka. Kwa mfano, idadi ya wananchi waliohudhuria mikutano ya awamu ya kwanza walikuwa **189,526**. Awamu ya pili ni **325,915** wakati wananchi waliohudhuria mikutano ya awamu ya tatu ni **392,385**. Aidha, wananchi waliota maoni kwa kuzungumza katika mikutano ya awamu ya kwanza walikuwa **17,127**. Awamu ya pili walikuwa **12,334** wakati wananchi **21,512** walizungumza katika awamu ya tatu;
- Wananchi kuendelea kutoa maoni yao binafsi na kupungua kwa hali ya kutoa maoni waliyolishwa na vikundi, taasisi, vyama au asasi kama ilivyokuwa awali;
- Tume imeendelea kupata ushirikiano kutoka kwa wadau mbalimbali zikiwemo Ofisi za Wakuu wa Mikoa na Wilaya, Halmashauri za Manispaa na Wilaya;

Kuanza kwa Awamu ya Nne na ya Mwisho

Ndg. Wanahabari,

Kama ambavyo mtakuwa mmesikia, Tume ya Mabadiliko ya Katiba leo inaendelea na awamu ya nne ya mikutano yake ya kukusanya maoni ya wananchi kuhusu Katiba Mpya katika mikoa sita ya Dar es

Salaam, Arusha, Simiyu, Geita, Mara na Mjini Magharibi. Mikutano hii itafanyika hadi tarehe 19 Desemba, 2012.

Katika mikoa yote hii, Tume imepanga kufanya mikutano miwili kila siku isipokuwa Dar es Salaam ambapo kutafanyika mikutano minne kwa siku. Mikutano ya kwanza inaanza saa 3:00 asubuhi – saa 6:00 mchana na kufuatiwa na mingine itakayokuwa inaanza saa 8:00 alasiri – 11:00 jioni.

Taratibu zote za kuanza kazi ya kukusanya maoni katika mikoa iliyotajwa zimekamilika zikiwemo kuandaa ratiba na kuisambaza katika ofisi za mikoa, wilaya na Halmashauri za Manispaa na Wilaya husika. Wajumbe wa Tume na watumishi wa Sekretarieti wamejigawa katika makundi saba. Kila mkoa utakuwa na kundi moja isipokuwa Dar es Salaam ambao utakuwa na makundi mawili.

Mikutano ya Tume na Taasisi Mbalimbali (Institutional Stakeholders)

Ndg. Wanahabari,

Kama nilivyosema mara kadhaa, Tume itakutana na wadau kutoka taasisi mbalimbali ili kupokea maoni yao kuhusu Katiba Mpya. Tayari, Tume imeshaandaa ratiba ya kukutana na vyama vyaa siasa, asasi za kiraia, asasi za kidini, vyama vyaa kitaaluma, vyama vyaa wakulima, wafanyakazi na wafanyabiashara pamoja na wadau wengine wakiwemo watu mbalimbali wenye uzoefu katika masuala mbalimbali. Tunatarajia kuanza kukutana na wadau hawa tarehe 7 Januari, 2013.

Mwisho

Ndg. Wanahabari,

Naomba nimalizie kwa kurudia kusema kuwa Tume inaamini kwamba vyombo vyaa habari vina nafasi kubwa sana katika kufanikisha mchakato mzima wa kuandaa Katiba Mpya. Ni kwa sababu hii, Tume imekuwa ikiwapata taarifa za mara kwa mara

kuhusu mipango yake. Ninawaomba muendelee na kazi nzuri mnayoifanya ya kutangaza maoni ya wananchi ili mchakato uwasaidie wananchi kubadilishana mawazo kuhusu aina ya Taifa wananolitaka na aina ya Katiba wanayoitaka.

Nawashukuru kwa kunisikiliza.

TOA MAONI, TUPATE KATIBA MPYA

Kiambatisho Na. 19 C: Maeleo ya Mwenyekiti wa Tume kuhusu tathmini ya Mikutano ya kukusanya Maoni awamu ya nne

**MAELEZO YA MWENYEKITI WA TUME YA MABADILIKO YA
KATIBA, JAJI JOSEPH WARIOBA KATIKA MKUTANO WA
WAANDISHI WA HABARI, JUMAMOSI, TAREHE 5 JANUARI,
2013, KATIKA UKUMBI WA MIKUTANO, TUME YA MABADILIKO
YA KATIBA –**

DAR ES SALAAM

Ndg. Wanahabari,

Nianze kwa kuwatachia Heri ya Mwaka Mpya wa 2013 ambao naamini mmeuanza vizuri. Niwashukuru kwa kuitikia mwaliko wetu kwa mara nyingine tena. Kama mnavyofahamu, ni kawaida ya Tume ya Mabadiliko ya Katiba kukutana nanyi ili kuwapa tathmini ya kazi ya kukusanya maoni ya wananchi mara tunapomaliza awamu moja.

Nawashukuru sana kwa kazi nzuri ambayo mmeefanya kutangaza shughuli za Tume tangu tulipoanza kazi ya kukusanya maoni ya wananchi. Taarifa zenu zimesaidia sana kuongeza uelewa wa wananchi kuhusu kazi za Tume.

Muda na Mikoa Iliyotembelewa

Ndg. Wanahabari,

Leo nimewaita tena kuongea nanyi kuhusu tathmini ya awamu ya nne ya kazi ya kukusanya maoni binafsi ya wananchi kuhusu Katiba Mpya. Awamu hii ya nne na ya mwisho ya kukusanya maoni binafsi ya wananchi ilifanyika kuanzia tarehe 19 Novemba, 2012 hadi tarehe 19 Disemba, 2012 katika mikoa sita ya Arusha, Dar es Salaam, Mara, Simiyu, Geita na Mjini Magharibi.

Kwa hiyo, hadi sasa Tume imeshatembelea mikoa yote 30 ya Tanzania katika awamu nne. Awamu ya kwanza ilifanyika kati ya Julai 2 – 30, 2012 na ilihusisha mikoa ya Dodoma, Kagera, Kusini Pemba, Kusini Unguja, Manyara, Pwani, Shinyanga na Tanga. Katika

awamu ya pili, iliyofanyika kuanzia tarehe 27 Agosti – 28 Septemba, 2012, Tume ilitembelea mikoa ya Kigoma, Lindi, Mwanza, Morogoro, Mbeya, Katavi na Ruvuma. Katika awamu ya tatu iliyofanyika kati ya terehe 8 Oktoba, 2012 na tarehe 6 Novemba, 2012, Tume ilitembelea mikoa ya Rukwa, Njombe, Iringa, Singida, Tabora, Mtwara, Kilimanjaro, Kaskazini Unguja na Kaskazini Pemba.

Idadi ya Mikutano na Wananchi Walittoa Maoni

Ndg. Wanahabari,

Katika awamu ya nne iliyomalizika tarehe 19 Disemba, 2012, Tume ilifanya mikutano **417** katika mikoa yote sita ingawa ilipanga kufanya mikutano **397**. Hali hii ilitokana na mahitaji mapya katika maeneo mbalimbali ya mikoa hiyo na kuifanya Tume kuitisha mikutano ya ziada ili kukutana na makundi mbalimbali. Katika awamu ya tatu, Tume ilifanya mikutano **522** (katika mikoa tisa) wakati katika awamu ya pili Tume ilifanya mikutano **449** (katika mikoa saba) na Awamu ya kwanza Tume ilifanya mikutano **388** (katika mikoa minane).

Katika awamu hii ya nne, jumla ya wananchi **456,176** walihudhuria mikutano **417**. Jumla ya wananchi **14,668** walitoa maoni yao kwa kuzungumza katika mikutano hiyo na wananchi **65,180** walitoa maoni yao kwa maandishi. Aidha, katika awamu hii ya nne, jumla ya wananchi **1,244** walitoa maoni yao njia zote mbili, kwa kuzungumza na pia kwa maandishi katika mikutano. Kimsingi, katika awamu hii ya nne, mwitikio wa wananchi umeongezeka ikilinganishwa na mahudhurio ya awamu zilizopita kama ifuatavyo;

Awamu	Idadi ya Mikutano	Waliohudhuria Mikutanoni	Waliota maoni kwa kuzunguza Mikutanoni	Waliota maoni kwa Maandishi Mikutanoni
1	388 (mikoa 8)	189,526	17,127	25,002
2	449 (mikoa 7)	325,915	12,334	77,464
3	522 (mikoa 9)	393,720	20,608	85,840
4	417 (mikoa 6)	456,176	14,668	65,180
Jumla	1,776(mikoa 30)	1,365,337	64,737	253,486

*Takwimu hizi hazijumuishi maoni yanayoendelea kupokelewa na Tume kwa njia za posta na mitando ya kijamii

Mafanikio ya Awamu ya Nne

Ndg. Wanahabari,

Kama nilivyosema, awamu ya nne ilikuwa ni ya mwisho ya kukusanya maoni binafsi ya wananchi. Kwa ujumla, Tume imeridhika na kazi ya ukusanyaji maoni katika awamu zote nne hususan jinsi wananchi walivyojitokeza kutoa maoni kwa njia mbalimbali zilizotolewa na Tume. Baadhi ya mafanikio ni pamoja na:

- Mikutano yote iliyopangwa na Tume ilifanyika. Kwa ujumla mikutano **1,776** imefanyika katika awamu zote nne na kuhudhuriwa na jumla ya wananchi **1,365,337**;
- Kwa ujumla, mwitikio wa wananchi katika kutoa maoni kwa amani, utulivu na kusikilizana uliongezeka. Jumla ya wananchi **64,737** wametoa maoni yao kwa kuzungumza na wananchi **253,486** wametoa maoni yao kwa maandishi katika awamu zote nne;

- Mwitikio wa wananchi kuendelea kutumia simu za mkononi, ukurasa wa facebook, tovuti na posta kutoa maoni nao umeongezeka kwa kiasi kikubwa. Kwa mfano, jumla ya wananchi **2,587** wametoa maoni kupitia ukurasa wa facebook wa Tume. Aidha, ujumbe mfupi wa simu (sms) **16,261** umepokelewa hadi sasa.
- Tume imeendelea kupata ushirikiano kutoka kwa wadau mbalimbali zikiwemo Ofisi za Wakuu wa Mikoa na Wilaya, Halmashauri za Manispaa na Wilaya;

Changamoto

Ndg. Wanahabari,

Pamoja na mafanikio yaliyopatikana, Tume imekutana na changamoto kadhaa ikiwemo baadhi ya wanasiasa kuwaeleza wananchi aina ya maoni waliyopaswa kutoa katika mikutano ya Tume. Hata kivyo, kwa kiasi kikubwa wananchi wametoa maoni yao binafsi. Aidha, baadhi ya wanasiasa na wananchi hususan Zanzibar, walidhani utoaji maoni ni sehemu ya upigaji kura ya maoni na hivyo kusababisha mabishano na vurugu. Hali hii ilisababisha mikutano miwili iliyopangwa kufanywa na Tume kufutwa.

Kuanza kwa Mikutano ya Kukusanya Maoni ya Makundi Maalum (Institutional Stakeholders)

Ndg. Wanahabari,

Tume ya Mabadiliko ya Katiba keshokutwa, Jumatatu, tarehe 7 Januari, 2013 itaanza kukutana na makundi mbalimbali kwa lengo la kukusanya maoni yao kuhusu Katiba Mpya. Makundi hayo ni Vyama vya Siasa; Vyama vya Kitaaluma; Asasi za Kiraia; Taasisi za Kidini, Vyama vya Wafanyakazi, Wakulima na Wafanyabiashara na makundi mengine mbalimbali. Tume imeshawasiliana na makundi haya na imeandaa utaratibu wa kukutana na wawakilishi wao katika ofisi za Tume hapa jijini Dar es Salaam na Zanzibar. Natoa wito kwa

makundi haya kufika katika mikutano iliyandoaliwa na Tume kama barua za mialiko zinavyoeleza na kutoa maoni yao.

Mikutano ya Mabaraza ya Katiba

Ndg. Wanahabari,

Kama nilivyosema hapo awali, Tume imemaliza kazi ya kukusanya maoni binafsi ya wananchi na kuanzia Jumatatu, terehe 7 hadi 25 Januari, 2013 itaanza kukutana na makundi mbalimbali ili kukamilisha hatua ya kwanza ya kukusanya maoni na hivyo kuanza kazi ya kuandaa Rasimu ya Katiba. Rasimu ya Katiba itakayoandaliwa, itachapishwa katika magazeti mbalimbali kama Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83 inavyoolekeza ili wananchi wapate fursa ya kuisoma kabla ya kuwasilishwa rasmi katika Mabaraza ya Katiba yatakayoitishwa na Tume nchini kote.

Ndg. Wanahabari,

Mikutano ya Mabaraza ya Katiba itafanyika mwezi Juni, 2013 na itahudhuriwa na Wajumbe watakaochaguliwa na wananchi wenyewe kuanzia ngazi ya kijiji. Wajumbe hawa watapaswa kuwakilisha maoni ya wananchi katika mikutano ya Mabaraza. Kwa sasa, Tume inakamilisha utaratibu wa namna bora na ya kidemokrasia ya kuwapata Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ambao utasambazwa nchini kote na kutangazwa katika vyombo vyahabari ili wananchi waufahamu.

Mara watakapopatikana, Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba watakuwa na jukumu la kujadili Rasimu ya Katiba itakayowasilishwa na Tume kabla ya Rasimu hiyo kuwasilishwa katika Bunge Maalum la Katiba ili kujadiliwa na kupitishwa. Baada ya kupitishwa na Bunge Maalum la Katiba, wananchi watapata fursa ya kupiga kura ya NDIYO au HAPANA ili kuiidhinisha Katiba.

Ndg. Wanahabari,

Napenda kuchukua fursa hii kuwakumbusha wananchi kuwa mikutano ya Mabaraza ya Katiba itakayofanyika nchini kote kuanzia mwezi Juni mwaka huu (2013) haitahusu kupiga kura. Hii itakua mikutano ya kujadili Rasimu ya Katiba itakayowasilishwa na Tume.

Natoa wito kwa wananchi kushiriki kikamilifu katika kuwapata Wajumbe watakaoshiriki katika Mabaraza ya Katiba kwa mujibu wa utaratibu utakaotangazwa na Tume hapo baadae. Ni matumaini yangu kuwa wananchi wataisoma Rasimu ya Katiba itakayochapishwa na magazeti mbalimbali na kutoa mapendelekezo kwa Wajumbe wa Mabaraza watakaochaguliwa ili maoni yao yafike katika Mabaraza ya Katiba.

Mwisho

Ndg. Wanahabari,

Naomba nimalizie kwa kurudia kusema kuwa Tume inaamini kwamba vyombo vya habari vina nafasi kubwa sana katika kufanikisha mchakato mzima wa kuandaa Katiba Mpya. Ni kwa sababu hii, Tume imekuwa ikiwapa taarifa za mara kwa mara kuhusu mipango yake. Ninawaomba muendelee na kazi nzuri mnayoifanya ya kuwataarifu wananchi kuhusu kazi za Tume.

Nawashukuru kwa kunisikiliza.

TOA MAONI, TUPATE KATIBA MPYA

Kiambatisho Na. 20: Nakala ya Awali ya Rasimu ya Katiba ya mwaka 2013 (Kitabu cha Rasimu ya Awali ya Katiba kimeambatishwa)

Kiambatisho Na. 21: Hotuba ya Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania wakati wa uzinduzi wa Rasimu ya Awali ya Katiba

**HOTUBA YA RAIS WA JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA,
MHE. DKT. JAKAYA MRISHO KIKWETE KATIKA MKUTANO WA
WAANDISHI WA HABARI KUHUSU UZINDUZI WA RASIMU YA
KATIBA TAREHE 03 JUNI, 2013 KWENYE VIWANJA VYA
UKUMBI WA KARIMJEE - DAR ES SALAAM**

- **Mheshimiwa Waziri Mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania,**
- **Mheshimiwa Makamu wa Kwanza wa Rais wa Zanzibar,**
- **Mheshimiwa Makamu wa Pili wa Rais wa Zanzibar,**
- **Mheshimiwa Mwenyekiti wa Tume Jaji Joseph Warioba**
- **Mheshimiwa Makamu Mwenyekiti wa Tume Jaji Mstaafu Augustino Ramadhani,**
- **Ndg. Mawaziri wa Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Serikali ya Mapinduzi ya Zanzibar,**
- **Viongozi wa vyama vya Siasa,**
- **Wajumbe wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba,**
- **Viongozi mbalimbali mliokuwepo hapa,**
- **Wanahabari, mabibi na mabwana, na Ndg. wananchi.**

Mheshimiwa Mwenyekiti, umeniomba nifanye kazi maalum ya kuzindua Rasimu hii ya Katiba Mpya ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, lakini kabla sijafanya hivyo niseme maneno mawili, kwanza nichukue fursa hii nikupongeze sana Mheshimiwa Jaji Joseph Warioba, Mwenyekiti wa Tume kwa kuwasilisha kwa ufasaha na kwa ufanisi mzuri sana na weledi Rasimu hii ya Katiba ambayo tumepata fursa ya kuijua nini kimo na nini hakimo.

La pili kabla sijazindua, nina salamu za Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania ambazo kama tunavyoelewa Mheshimiwa Rais yupo ziarani nje ya nchi na ameniomba nitumie fursa hii nitoe salamu zake.

Kwa hiyo ningependa sasa nitoe salamu za Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania Dkt. Jakaya Mrisho Kikwete kama jinsi ninavyonukuu. Ninanukuu; "Ndg. wananchi, leo ni siku muhimu sana katika historia ya nchi yetu, mchakato wa kutengeneza Katiba Mpya ya nchi yetu umefikia hatua muhimu sana. Sasa tunayo Rasimu ya Katiba kwa kila mmoja wetu kuona na kutoa maoni. Kwa niaba yangu na kwa niaba yenu Watanzania wenzangu wote napenda kutumia nafasi hii kutoa pongezi na shukrani za dhati kwa Mwenyekiti wa Tume ya Katiba, Mheshimiwa Joseph Sinde Warioba na Wajumbe wote wa Tume kwa kazi kubwa na nzuri waliyoifanya na kutuwezesha kupata Rasimu ya Katiba Mpya ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania.

Wanastahili shukrani na pongezi kwa sababu natambua kuwa kazi yao haikuwa rahisi hata kidogo, kwanza kwamba nchi yetu ni kubwa hivyo kuzunguka karibu pande zote ni shughuli pevu.

Pili ni kwamba kusikiliza maelfu ya wananchi wa Tanzania waliojitokeza kutoa maoni yao kuhusu Katiba wanayoitaka ni kazi kubwa sana na hasa tunapotambua ukweli kwamba watu wanahulka tofauti na uwezo tofauti wa kuelewa na kujieleza. Si ajabu pia katika baadhi ya maeneo walikutana na watu wanaohitaji wakalimani.

Ndg. wananchi, pengine kazi iliyokuwa ngumu zaidi kwa Wajumbe wa Tume ilikuwa ile ya kuchambua maoni na mapendekezo yote lukuki yaliyotolewa na kuamua yale ya kupendekeza yaliyojumuishwa katika Rasimu waliyoandaa leo. Ndiyo maana Wajumbe wa Tume wanastahili shukrani na pongezi maalum zinazokwenda pamoja na pole nyingi.

Tunawapongeza kwa umahiri wao kwani matokeo ya kazi yao ni ya kiwango cha hali ya juu.

Tunawapongeza kwa moyo wao, kwa ustahimilivu, uvumilivu, kujituma na uzalendo uliowawezesha kukamilisha kazi kwa wakati muafaka na ufanisi mkubwa.

Ndugu zangu, Watanzania wenzangu, Tume imemaliza kazi yake ya msingi ya kutayarisha Rasimu ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania, kinachofuatia sasa ni kazi ya Wajumbe wa Mabaraza na wananchi kuijadili Rasimu hiyo, kutoa maoni ya mapendekezo yao kuhusu namna ya kuiboresha Rasimu hiyo.

Baada ya hapo Tume itatengeneza Rasimu ya mwisho ya Katiba itakayofikishwa kwenye Bunge Maalum la Katiba kwa ajili ya kujadiliwa na kufanyiwa maboresho kadri Wajumbe watakavyoona inafaa. Kisha hapo Rasimu ya Katiba itakayotokana na mijadala na marekebisho ya Bunge Maalum itafikishwa kwa wananchi kwa uamuzi wa mwisho kupitia kura ya maoni.

Nawaomba Watanzania wenzangu tuitumie vizuri nafasi hii kutoa maoni yetu yatakayoboresha Rasimu hiyo ili hatimaye tupate Katiba nzuri yenye maslahi kwa nchi yetu na watu wake, Katiba ambayo itatetea Taifa letu kwa miaka mingi ijayo kwa umoja, amani, upendo, mshikamano na maendeleo.

Ndg. wananchi, najua kama tunavyojua sote kwa wakati wa kutoa maoni washiriki walitoa mapendekezo mengi na ya namna mbalimbali, baadhi ya mapendekezo yamejumuishwa na mengine hayamo katika Rasimu ya Katiba, nawaomba wale ambao maoni na mapendekezo yao hayamo wasifadhaike wala kukasirika, naomba sote tutambue kuwa si kila wazo au pendekoz lilitolewa na kila mmoja wetu lingeingizwa. Ukweli ni kwamba haiwezekani tuwe na Katiba ambayo mapendekezo ya kila mtu yamejumuishwa. Kama ingekuwa hivyo tungekuwa na kitabu kikubwa mno cha Katiba ambacho kingekuwa hakibebeki kwa uzito na wala hakisomeki kwa urahisi kwa sababu ya kuwa na maelfu ya kurasa.

Vilevile ingeweza hata kuwa taabu kueleweka kwa sababu ya kuwepo mawazo mchanganyiko na mengine yakiwa yanakinzana.

Nawaomba mtambue na kuthamini jitihada kubwa waliofanya Wajumbe wa Tume ya kuunganisha mawazo na mapendekezo mbalimbali na kuja na Rasimu waliyotuletea siku ya leo.

Ndg. wananchi, nitakuwa mwizi wa fadhila kama sitawashukuru wananchi wenzetu wote waliojitokeza kutoa maoni yao kwenye mikutano kwa njia nyingine mbalimbali.

Aidha, nawashukuru Maafisa wa Tume na Serikali waliofanikisha mchakato huu tangu mwanzo mpaka sasa.

Napenda vilevile kuwashukuru Wabunge kwa kupitisha Sheria ya Mabadiliko ya Katiba iliyoituwezesha kufikia hatua hii ya leo.

Nawashukuru sana viongozi na wanachama wa Vyama vyta Siasa na Asasi za Kiraia kwa ushirikiano wao na maoni yao muhimu yaliyoboresha sheria hii.

Ndg. zetu wa vyombo vyta habari nao tunawashukuru kwa kuelimisha jamii, wote nawaomba tuendelee kushirikiana na kushikamana katika hatua zinazofuata mpaka tutakapofikia mwisho wa safari yetu na kupata Katiba Mpya ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania inayotokana na maoni yetu na ushiriki wetu.

Ndg. wananchi, naomba nimalize kwa kuwasihhi Watanzania wenzangu tuwe wastahamilivu na watulivu katika kujadili mapendekezo ya Tume yaliyomo katika Rasimu ya Katiba Mpya. Tusiwe na jazba wala hamasa kwa mapendekezo yaliyotolewa. Kama tulivyosikia na kama tutakavyosoma katika Rasimu baadhi ya mapendekezo ya Tume yakikubaliwa yatabadili sura ya nchi yetu hususan muundo wa Muungano wetu na jinsi ya kuendesha baadhi ya mambo yetu muhimu.

Nitarudia tena, kama mlivyosikia na kama tutakavyosoma katika Rasimu baadhi ya mapendekezo ya Tume yakikubaliwa

yatabadili sura ya nchi yetu hususan muundo wa Muungano wetu na jinsi ya kuendesha baadhi ya mambo yetu muhimu. Mambo yatakuwa tofauti na ilivyo sasa ama kwa jinsi tulivyozowea kwa miaka mingi. Baadhi yetu tunaweza kushtuka au hata kuhamaki na kuhamanika. Nawasihi msiwe hivyo wala msifanye hivyo, tusiikasirikie wala kuilaumu Tume ya Katiba tuliovapa kazi ya kusikiliza maoni na kutoa mapendekezo, wametimiza wajibu wao, ni wajibu wetu sisi sasa ni kutoa hoja za kuboresha kilichopendekezwa kama tunacho.

Tushiriki kwa ukamilifu kutoa maoni yetu kwa mujibu wa utaratibu utakaowekwa na Tume. Katika kufanya haya naomba tuongozwe na maelekezo mazuri aliyoyatoa Baba wa Taifa Mwalimu Julius Nyerere alipokuwa Rais kwa Maofisa wa Wizara ya Mambo ya Nje mara baada ya nchi yetu kupata uhuru kuwa nanukuu; “*Toa hoja usipige kelele (Argue don’t shout).*” Naomba tupime na kupimwa kwa uzito kwa hoja tutakazozitoa.

Ndg. zangu Watanzania wenzangu, tukifanya hivyo tutakamilisha mchakato wa kutengeneza Katiba Mpya ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania kwa salama na amani na mafanikio ya hali ya juu. Dunia itatupongeza, itashangaa na kutamani kuja kujifunza kutoka kwetu, wakati hayo yakinoteka tuweze kusema kwa kujidai kuwa usione vinaeelea vimeundwa, na waundaji si wengine bali ni sisi Watanzania, mimi na wewe.

Mungu ibariki Afrika, Mungu ibariki Tanzania,” mwisho wa kunukuu. Sasa kwa heshima na taadhima napenda kuchukua fursa hii kutangaza rasmi kuwa Rasimu hii ya Katiba.

Kiambatisho Na. 22: Hotuba ya Mwenyekiti wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba wakati wa Uzinduzi wa Rasimu ya Awali ya Katiba

**HOTUBA YA MWENYEKITI WA TUME YA MABADILIKO YA
KATIBA, JAJI JOSEPH S. WARIOBA, KATIKA MKUTANO WA
WAANDISHI WA HABARI KUHUSU UZINDUZI WA RASIMU YA
KATIBA TAREHE 03 JUNI, 2013 KWENYE VIWANJA VYA
UKUMBI WA KARIMJEE, DAR ES SALAAM**

- **Mhe. Dkt Mohammed Gharib Bilali – Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano,**
- **Mhe. Mizengo K. P. Pinda (Mb.) - Waziri Mkuu,**
- **Mhe. Seif Sharif Hamad – Makamu wa Kwanza wa Rais – Serikali ya Mapinduzi Zanzibar,**
- **Mhe. Balozi Seif Ali Iddi (Mb.) - Makamo wa Pili wa Rais - Serikali ya Mapinduzi Zanzibar,**
- **Mhe. Mathias Chikawe – Waziri wa Katiba na Sheria,**
- **Mhe. Abubakar Khamis Bakary - Waziri wa Katiba na Sheria wa Serikali ya Mapinduzi Zanzibar,**
- **Mhe. Jaji Frederick M Werema - Mwanasheria Mkuu wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania,**
- **Mhe. Othman Masoud Othuman - Mwanasheria Mkuu wa Zanzibar,**
- **Viongozi wa Vyama vya Siasa,**
- **Waheshimiwa Wajumbe wa Tume na Wajumbe wa Sekretarieti ya Tume ya Mabadiliko ya Katiba,**
- **Ndg. Wananchi,**
- **Wageni Waalikwa**
- **Waandishi wa Habari Mabibi na Mabwana.**

1.0 UTANGULIZI

Ndg. Wananchi,

Awali ya yote namshukuru mwenyezi mungu kwa kutuwezesha kufikia hatua hii ya leo ya kuzindua Rasimu ya Katiba. Pia, niwashukuru ninyi nyote mlionhudhuria hafla hii ikiwa ni mwendelezo wa mchakato muhimu wa Mabadiliko ya Katiba ya nchi yetu.

Sheria ya Mabadiliko ya Katiba ilipitishwa Bungeni Novemba, 2011 na kufanyiwa mabadiliko Februari, 2012. Tume ya Mabadiliko ya Katiba iliundwa kwa mujibu wa Kifungu 6(1) cha sheria hiyo (Cap.83). Wajumbe 34 wa Tume waliteuliwa na kuapishwa na Rais wa Jamhuri ya Muungano, Mheshimiwa Jakaya Mrisho Kikwete, mwezi Aprili, 2012. Kwa mujibu wa Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Tume imepewa miezi kumi na minane kukamilisha kazi yake kuanzia siku ilipoanza kazi rasmi ambayo ilikuwa Mei 2, 2012.

Tume iliandaa ratiba ya utekelezaji wa majukumu yake. Kufuatana na ratiba hiyo Tume ilijipanga kukusanya maoni ya wananchi katika kipindi cha miezi mitano kuanzia Mwezi Julai hadi Disemba, 2012. Kazi hiyo ilifanywa kama tulivyopanga. Tume ilijigawa katika makundi na ilitembelea mkoa yote thelathini.

Tume ilifanya mikutano 1,942 ambayo ilihudhuriwa na wananchi wapatao 1,365,337 ambao kati ya hao wananchi 333,537 walitoa maoni ama kwa mazungumzo ya ana kwa ana au kwa maandishi. Tume pia ilipata maoni ya wananchi wengi, wa ndani na nje ya nchi kwa njia mbali mbali kama vile; Mikutano ya hadhara, Fomu maalum za Tume, barua kupitia Masanduku ya Barua ya Tume, Mitandao ya Kijamii ya barua pepe; facebook ya Tume, Tovuti ya Tume; Makala mbalimbali kutoka kwenye magazeti na ujumbe mfupi wa simu.

Tume ilitumia mwezi Januari, 2013 kukusanya maoni ya makundi mbali mbali katika jamii, ikiwa ni pamoja na vyama vyasiasa, taasisi za Serikali, taasisi za dini, wakulima, wafugaji, wafanyakazi, asasi za kiraia na kadhalika. **Makundi zaidi ya 160** yalikutana na Tume na kutoa maoni. Tume pia ilipata maoni ya viongozi wa juu wa Serikali walioko madarakani na waliostaifu.

Kwa jumla viongozi 43 walitoa maoni.

Tume ilipanga kutumia miezi mitatu ya Februari, Machi na Aprili kuchambua maoni ya wananchi na kuandaa Rasimu ya Katiba. Lakini tuligundua kwamba maoni tuliyopata yalikuwa mengi sana, na pamoja na matumizi ya teknolojia ya kisasa, tulitambua umuhimu wa kuongeza muda hadi mwisho wa mwezi Mei. Maoni ya wananchi yaligusa mambo yote yanayohusu Katiba na mengi ya maoni hayo yalikinzana. Aidha, baadhi ya maoni yaligusia masuala ya Kisera, Kisheria na Kiutendaji. Tulifanya uchambuzi makini na wa ndani wa maoni hayo na kazi hiyo tumeikamilisha na rasimu imeandaliwa na Tume na leo tupo hapa kwa ajili ya kuizindua, ambapo Wananchi watapata nafasi ya kuisoma. Kwa leo, kwa niaba ya Tume, napenda kutaja maeneo machache tu ambayo tunayapendekeza.

2.0 IBARA ZINAZOPENDEKEZWA KWENYE RASIMU YA KATIBA

Ndg. Wananchi,

Katiba yetu ya sasa **ina ibara 152.** Tume ilifanya jitihada kubwa sana kuandaa rasimu ambayo siyo ndefu. Lakini katika hali halisi haikuwezekana. **Rasimu ya Katiba tunayopendekeza ina ibara 240.**

3.0 MISINGI MIKUU YA TAIFA

Utangulizi wa Katiba ya sasa ndio unaobeba misingi mikuu ya Taifa ambayo ni **Uhuru, Haki, Udugu na Amani**. Tume inaamini kwamba misingi hii ni mizito na inastahili kubaki kwenye Katiba mpya. Hata hivyo, Tume imeona ni busara kuongeza misingi mingine mitatu ya Usawa, Umoja na Mshikamano. Hivyo, Tume imependekeza Katiba iwe na Misingi Mikuu saba ya Taifa; yaani; **Uhuru, Haki, Udugu, Usawa, Umoja, Amani na Mshikamano**.

4.0 TUNU ZA TAIFA

Katiba yetu ya sasa haina sehemu inayoelezea tunu za Taifa (National Values). Wananchi wengi walitoa maoni kwamba Katiba itaje Tunu za Taifa. Tume imependekeza Tunu zifuatazo zitajwe ndani ya Katiba. **Tunu hizo ni;- Utu, Uzalendo, Uadilifu, Umoja, Uwazi, Uwajibikaji na Lugha yetu ya taifa ya Kiswahili.**

5.0 MALENGO YA TAIFA

Tume ilipozunguka nchi nzima wananchi walizungumzia sana kuhusu malengo ya taifa. Walitaka Katiba ionyeshe dira ya taifa. Wananchi wanayo ndoto yao ya Tanzania ya kesho na kesho kutwa. Kwa kuzingatia maoni ya wananchi, kuna sura nzima inayohusu Malengo Muhtasi na ya msingi ya mwelekeo wa shughuli za Kiserikali na Sera za Kitaifa. Rasimu ya Katiba inaeleza kuwa **Malengo ya Kitaifa yaliyoainishwa ndani ya Rasimu yatakuwa ni Mwongozo kwa Serikali, Bunge, Mahakama, Vyama vya Siasa, Taasisi na Mamlaka nyingine, na kwa kila mwananchi katika matumizi au kutafsiri Masharti ya Katiba au Sheria nyingine za Nchi.**

Kwa msingi huo, Tume imependekeza malengo makuu ya Taifa yapanuliwe kwa mpangilio wa **kuonesha malengo ya kisiasa, kiuchumi, kijamii, kiutamaduni, kimazingira na sera ya mambo ya nje**. Malengo hayo yameingizwa kwenye Rasimu ya Katiba.

6.0 VYOMBO VYA KIKATIBA

Wananchi walizungumzia suala la kubainishwa kwa vyombo vya Kikatiba na kuingizwa kwenye **Katiba ili viwe na nguvu ya Kikatiba katika utekelezaji wa majukumu yao**. Tume imependekeza baadhi ya vyombo vifuatavyo viwe vya Kikatiba; Tume ya Uhusiano na Uratibu wa Serikali, Baraza la Mawaziri, Kamati Maalum ya Makatibu Wakuu na Sekretarieti ya Baraza la Mawaziri; Baraza la Ulinzi na Usalama la Taifa, Tume Huru ya Uchaguzi, Tume ya Utumishi wa Mahakama, Tume ya Utumishi wa Umma, Tume ya Maadili ya Uongozi na Uwajibikaji, Tume ya Haki za Binadamu na Utawala Bora.

7.0 MAADILI YA VIONGOZI NA MIIKO YA UONGOZI

Wananchi wengi pia walizungumzia kwa upana sana kuhusu maadili na miiko ya Viongozi, kwa kuzingatia maoni ya wananchi **Tume inapendekeza maadili ya viongozi wa umma, pamoja na miiko ya uongozi yawekwe kwenye Katiba**. Tume pia imependekeza kuwa **Sekretariati ya Maadili ibadilishwe kuwa Tume yenye mamlaka makubwa ya kusimamia maadili ya viongozi wanaovunja miiko ya uongozi**.

8.0 HAKI ZA BINADAMU

Kuhusu haki za binadamu wananchi walitaka haki hizi ziimarishwe na kusiwe na vikwazo visivyo vya lazima. Tume

imependekeza mabadiliko katika baadhi ya haki za binadamu kwa madhumuni ya kuziimarisha. Moja ya mabadiliko hayo ni **kuhusu** uhuru wa mwananchi kushiriki shughuli za umma. Tume inapendekeza kwamba vikwazo vilivyowekwa kuzuia mgombea huru viondolewe. Kwa maana nyingine **Tume inapendekeza mgombea binafsi aruhusiwe.**

Tume pia, **inapendekeza haki mpya ziingizwe kwenye Katiba** ikiwa ni pamoja na haki ya wafanyakazi, haki ya mtoto, haki za Watu wenye Ulemavu, Haki za Wanawake, Haki za Wazee, Haki za Makundi Madogo katika Jamii, Haki ya Elimu na Kujifunza, Haki ya kupata habari, Haki na uhuru wa habari na vyombo vyaa habari na kadhalika.

9.0 URAIA

Wananchi wengi walipendekeza kuwa suala la Uraia libainishwe wazi kwenye Katiba. Tume imependekeza kwa kutaja Raia wa Jamhuri ya Muungano na haki zake.

10.0 MIKOPO NA DENI LA TAIFA

Ndg. Wananchi,

Wananchi walizungumzia suala la uwepo wa Ukomo wa nchi kukopa na uwepo wa utaratibu wa kulipa Deni la Taifa ili kuilinda Nchi isiwe na deni kubwa. Kwa kuzingatia maoni ya Wananchi, Tume imependekeza kuwa, Serikali itawajibika kutoa taarifa Bungeni kuhusu Mikopo kwa kuainisha kiasi cha deni lililopo, riba yake na matumizi ya fedha za Mikopo na utaratibu wa kulipa Madeni ya Taifa.

11.0 MFUMO WA UTAWALA

Kuhusu utawala, Tume inapendekeza Tanzania iendelee na mfumo wa Jamhuri kwa maana ya nchi inayoongozwa na Rais Mtendaji ambaye ni Mkuu wa nchi, Kiongozi wa Serikali na Amiri Jeshi Mkuu.

12.0 UCHAGUZI WA RAIS

12.1 Umri wa kugombea Urais

Tume ilipokea maoni yanayokinzana kuhusu umri wa mwananchi kugombea URais. Baadhi walipendekeza mtu akishakuwa na sifa ya kupiga kura awe pia na sifa ya kugombea Uais. Umri wa mtu kuruhusiwa kupiga kura ni miaka 18. Wengine walipendekeza umri uliopo kwenye Katiba wa mtu kugombea URais, yaani kuanzia miaka 40 na kuendelea, uendelee kubaki kama ulivyo.

Wengine walisema Umri wa mtu kuruhusiwa kugombea URais uwe miaka 35 au miaka 50 na kuendelea.

Tume imeyachambua maoni yote hayo, ikafanya utafiti kwa kupitia Katiba za Nchi zingine na uhalisia wa watu wanaogombea na kuchaguliwa kuwa Marais katika Nchi mbalimbali duniani ambazo zingine zimeruhusu wagombea wa nafasi ya Urais kuwa na umri chini ya miaka 40.

12.2 Wengi walioomba kugombea nafasi hiyo walikuwa na umri wa miaka 40 au zaidi.

Kwa kuzingatia maoni ya wananchi, utafiti na hali halisi, Tume inapendekeza Rais aendelee kuchaguliwa na wananchi na pamoja na sifa nyingine, mtu anayeomba uRais asiwe chini ya miaka 40.

Uchaguzi wa Rais itakuwa kama ilivyo sasa, yaani mgombea URais atakuwa na mgombea mwenza kwa utaratibu kama ilivyo sasa. Isipokuwa, Tume imependekeza **Mgombea URais anaweza kupendekezwa na Chama cha Siasa au kuwa Mgombea Huru.**

Mgombea wa nafasi ya Rais atatangazwa kuwa mshindi iwapo atakuwa amepata kura zaidi ya asilimia hamsini ya kura zote zilizopigwa.

Hata hivyo, **matokeo ya uchaguzi wa Rais yanaweza kulalamikiwa Mahakamani**, lakini siyo kila mtu anaweza kufungua kesi. Wanaoweza kufungua kesi ni wagombea URais. Aidha, ni Mahakama ya Juu pekee ndiyo itakuwa na Mamlaka na uwezo wa kusikiliza malalamiko kuhusu matokeo ya uchaguzi wa Rais na shauri lazima liamuliwe ndani ya mwezi mmoja, yaani siku therathini.

Rais aliyeshinda ataapishwa siku thelathini tangu alipotangazwa kuwa mshindi au kuthibitishwa na Mahakama.

13.0 MADARAKA YA RAIS

Ndg. Wananchi,

Tume inapendekeza kwamba, Rais abaki na madaraka ya uteuzi wa viongozi wa ngazi za juu. Hata hivyo inapendekezwa Rais ashirikiane na taasisi na vyombo vingine katika uteuzi. Kwa mfano:

Uteuzi wa Mawaziri na Manaibu Waziri, Rais atateua na Bunge litathibitisha.

Kuhusu Jaji Mkuu na Naibu Jaji Mkuu Rais atawateua kutokana na majina ya watu waliopendekezwa na Tume ya Utumishi wa Mahakama na baada ya hapo Bunge litathibitisha.

Kuhusu Wakuu wa vyombo vyatya Ulinzi na Usalama inapendekezwa kianzishwe chombo kipyta kitakachoitwa Baraza la Ulinzi na Usalama la Taifa, ambalo kati ya majukumu yake itakuwa ni kumshauri Rais kuhusu uteuzi wa Wakuu wa vyombo vyatya ulinzi na usalama.

Kuhusu Makatibu Wakuu na Naibu Makatibu Wakuu watateuliwa na Rais kutokana na mapendekezo ya Tume ya Utumishi wa Umma.

14.0 KINGA YA RAIS

Tume baada ya kupitia maoni ya Wananchi, inapendekeza Rais abaki na kinga kama ilivyo sasa na anaweza kushitakiwa na Bunge kama ilivyo Katiba ya sasa.

15.0 IDADI YA MAWAZIRI

Inapendekezwa Rais aunde Serikali ndogo iliyo na **Mawaziri wasiozidi kumi na tano** na mawaziri hao wasiwe wabunge. Mawaziri hawatahudhuria vikao vyatya Bunge isipokuwa kama watahitajika kutoa ufanuzi kwenye kamati za Bunge.

16.0 BUNGE

Ndg. Wananchi,

Kuhusu Bunge kutakuwa na wabunge wa aina mbili. Kutakuwa na **Wabunge wa kuchaguliwa na wabunge watano wa kuteuliwa** na Rais kuwakilisha Watu wenye Ulemavu.

Kila Jimbo la Uchaguzi litakuwa na Wabunge Wawili mmoja mwanamke na mwingine mwanamume.

Tume inapendekeza kwamba, Mbunge akifukuzwa na Chama cha Siasa abaki kuwa Mbunge lakini akihama Chama atapoteza Ubunge wake.

Inapendekezwa ukomo wa Ubunge uwe vipindi vitatu vya miaka mitano mitano. Hata hivyo, **wananchi wanaweza kumwondoa mbunge wao kabla ya mwisho wa kipindi chake.**

Inapendekezwa pia **kusiwepo na uchaguzi mdogo** isipokuwa kama nafasi inayokuwa wazi inatokana na Mbunge huru ndipo utafanyika uchaguzi mdogo kujaza nafasi hiyo, lakini kama nafasi ikiwa wazi kutokana na Mbunge wa Chama cha Siasa basi nafasi hiyo, ijazwe na mtu kutoka Chama hicho.

Inapendekezwa Spika na Naibu Spika wasitokane na Wabunge na wasiwe Viongozi wa vyama vya Siasa.

17.0 TUME YA UCHAGUZI

Tume imefanya uchambuzi wa maoni ya wananchi kuhusu Tume ya Uchaguzi. Tume inapendekeza jina la tume liwe **Tume Huru ya Uchaguzi.** Tume pia inapendekeza sifa za wajumbe wa Tume Huru ya Uchaguzi ziwekwe kwenye Katiba. Wajumbe wa Tume Huru ya Uchaguzi watapatikana kutoka miongoni mwa watu wenye sifa zilizoainishwa ndani ya Katiba kwa kuomba. Majina ya waombaji yatachambuliwa na Kamati ya Uteuzi ambayo Mwenyekiti wake atakuwa Jaji Mkuu na wajumbe wengine sita amba ni Majaji Wakuu wa nchi Washirika, Spika wa Bunge la Jamhuri ya Muungano, Maspika wa Mabunge wa nchi Washirika na Mwenyekiti wa Tume ya Haki za Binadamu.

Kamati ya uteuzi itapendekeza majina ya watu wanaofaa kwa Rais ambaye atateua Mwenyekiti, Makamu Mwenyekiti na Wajumbe wengine. Bunge litathibitisha uteuzi wao. Wabunge na viongozi

wa aina hiyo hawatakuwa na sifa za kuwa wajumbe wa tume ya uchaguzi.

Inapendekezwa Tume huru ya Uchaguzi isimamie masuala ya uchaguzi, kura ya maoni na Usajili wa Vyama vya Siasa.

18.0 MAHAKAMA

Kuhusu Mahakama inapendekezwa kuanzishwa kwa Mahakama ya Juu (Supreme Court) Majaji wa Mahakama ya Juu na Mahakama ya Rufani watateuliwa na Rais baada ya kupendekezwa na Tume ya Utumishi wa Mahakama.

19.0 MUUNDO WA MUUNGANO

Ndg. Wananchi,

Suala la muundo wa Muungano **ndilo lililokuwa gumu kuliko masuala yote.** Tume ilitumia muda mwingi kuchambua maoni ya wananchi. Pamoja na kwamba hadidu za rejea zilielekeza Tume kuzingatia uwepo wa Muungano, baadhi ya wananchi walitoa maoni kwamba Muungano uvunjwe na Tume iliyapokea maoni hayo. Licha ya kwamba waliotaka kuvunjwa muungano walikuwa wachache sana, Tume ilichambua sababu walizotoa na kuridhika kwamba hazikuwa na uzito.

Wananchi walio wengi walitaka Muungano uendelee. Kati yao wapo waliopendekeza Muungano wa Serikali moja, Serikali mbili, Serikali tatu, Serikali nne na muungano wa mkataba. Sababu za wale waliopendekeza Serikali nne hazikuwa na uzito, kwa hiyo Tume ikaamua kutopendekeza muundo huo.

Wananchi waliopendekeza Serikali moja walikuwa wachache lakini sababu zao zilikuwa na uzito. Hata hivyo, Tume kwa kuzingatia

hali halisi iliona ni changamoto kubwa kuwa na Muungano wa Serikali Moja

Wananchi waliopendekeza Muungano wa Mkataba walikuwa wengi (hasa wananchi wa Zanzibar) na sababu zao zilikuwa na uzito. Lakini uchambuzi wa Tume ilionekana wazi kwamba ili kupata mkataba lazima kwanza kuwe na nchi mbili huru kabisa lakini hakukuwa na mazingira ya uhakika ya kupata mkataba wa muungano. Tume iliona kuna changamoto ya muungano kuvunjika ingawa waliota maoni walisisitiza muungano ubaki. Hivyo, Tume iliamua kutopendekeza muundo huo.

Wananchi waliopendekeza Tanzania iendelee na Muundo wa sasa wa Serikali mbili walikuwa wengi na sababu zao zilikuwa nzito. Hata hivyo, wananchi katika kundi hili walipendekeza mabadiliko mengi na makubwa. Tathmini ya Tume ilionyesha kwamba isingewezekana kufanya mabadiliko yote yaliyopendekezwa.

Wananchi waliopendekeza muundo wa Serikali tatu walikuwa wengi kuliko makundi yote. Sababu zao zilikuwa nzito lakini pia kulikuwa na changamoto nyingi na nzito. Pamoja na maoni ya wananchi Tume ilirejea sababu za kupendekeza muundo huu zilizotolewa na Tume zilizopita na Tafiti zilizofanywa na Tume kuhusu aina mbalimbali za Muungano. Baada ya yote hayo Tume ilifikia uamuzi wa kupendekeza **mfumo wa Serikali tatu. Yaani Serikali ya Shirikisho, Serikali ya Tanzania Bara na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar.**

20.0 ORODHA YA MAMBO YA MUUNGANO

Ndg. Wananchi,

Tume imependekeza katika Rasimu ya Katiba kuwa orodha ya Mambo ya Muungano **yawe 7 badala ya 22 yaliyopo sasa.**

Mambo ya muungano yanayopendekwa ni:

- 1. Katiba na Mamlaka ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania**
- 2. Ulinzi na Usalama wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania**
- 3. Uraia na Uhamiaji**
- 4. Sarafu na Benki Kuu**
- 5. Mambo ya Nje**
- 6. Usajili wa Vyama vyta Siasa**
- 7. Ushuru wa bidhaa na mapato yasiyo ya Kodi yatokanayo na Mambo ya Muungano.**

21.0 BENKI KUU

Kwa kuwa Tume imependekeza Muungano wa Shirikisho kutokana na uzito wa maoni ya wananchi. Hivyo, kutakuwa na Benki Kuu ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania itakayokuwa na **wajibu wa kusimamia masuala ya Sarafu na Fedha za Kigeni na Benki za Washirika wa Muungano.**

22.0 BENKI ZA SERIKALI ZA WASHIRIKA

Kutokana na pendelezo la kuwepo kwa Serikali ya Shirikisho la Nchi tatu, inapendekezwa kuwepo kwa Benki zitakazokuwa na jukumu la kutunza akaunti ya fedha za Serikali za kila Mshirika wa Muungano na kuzisimamia benki za biashara katika mamlaka zao.

23.0 BAADHI YA MAMBO AMBAYO HAYAMO KWENYE RASIMU YA KATIBA

23.1 Serikali ya Majimbo

Ndg. Wananchi,

Tume ilipokea maoni kuhusu mambo mengine muhimu ambayo hayamo katika rasimu hii. Moja ya mambo hayo ni **Serikali za Majimbo**. Tume ilichambua maoni na sababu za wananchi kupendekeza Serikali za Majimbo lakini Tume ilibaini changamoto nyingi na ikaamua kutopendekeza muundo huu.

Kwanza, **baada ya kuamua kupendekeza Muundo wa Muungano wa Serikali Tatu**, ilionekana ni dhahiri kuongeza ngazi nyingine ya Serikali ingeleta għarama kubwa. Serikali nyingine kumi zingkuwa na Wakuu wa Majimbo, Mabaraza ya Mawaziri na Mabunge na **għarama yake ingekuwa kubwa**.

Pili, katika kutembelea nchi Tume ilishuhudia **dalili za wazi za mivutano ya Udini, ukanda, malalamiko ya upendeleo wa baadhi ya maeneo na ukabila**. Dalili zilikuwa wazi kwamba **utawala wa majimbo ungeirudisha nchi kwenye utawala utakaoigawa nchi kwa misingi ya ukabila, udini na ukanda na kuzigawa rasilimali za taifa kikanda na hivyo kuleta tofauti kubwa ya kimaendeleo katika nchi**.

23.2 Mahakama ya Kadhi

Ndg. wananchi,

Jambo la pili ni mahakama ya kadhi. Tume ilipokea maoni mengi kuhusu suala hili. Baadhi ya wananchi walitaka

mahakama ya kadhi iingizwe kwenye Katiba na wengine walipinga. Baada ya kuamua kuwa Muundo wa Muungano uwe wa Serikali Tatu, **Tume iliona kuwa Mahakama ya Kadhi siyo suala la Muungano** na imeliacha ili **lishughulikiwe na Washirika wa Muungano.**

Hata hivyo ilionekana kuwa suala **siyo kuwapo au kutokuwapo** kwa mahakama ya kadhi. **Mahakama hizo zinaweza kuwapo bila ya kuwa katika Katiba.** Zanzibar kuna mahakama ya kadhi bila kuingizwa kwenye Katiba ya Zanzibar. Kwa kutumia uzoefu huo hata Tanzania Bara inaweza kupata ufumbuzi wa suala hili.

23.3 Wakuu wa Mikoa na Wakuu wa Wilaya

Jambo la Tatu ni Kuwepo au kutokuwepo kwa Wakuu wa Mikoa na Wilaya. Baadhi ya Wananchi walitaka Wakuu wa Mikoa na Wilaya wasiwepo, wengine walitaka Wakuu wa Mikoa na Wilaya waendelee kuwepo lakini wachaguliwe na wananchi na wengine wakasema wawepo na waendelee kuteuliwa na Rais kama ilivyo sasa. Tume ilitafakari kuhusu suala hili na kuamua kwamba siyo suala la Muungano na kwa kuwa Muundo wa Muungano imependekezwa uwe wa Serikali Tatu, **Tume iliona suala la uwepo au kutokuwepo na namna ya upatikanaji wa Wakuu wa Mikoa na Wilaya lishughulikiwe na Washirika wa Muungano.**

23.4 Serikali za Mitaa

Kuhusu Serikali za Mitaa, Tume ilipokea maoni kutoka kwa wananchi kuhusu kuziimarisha Mamlaka za Serikali za Mitaa kwa kuzipatia uhuru kamili wa kujiamulia mambo yao bila kuingiliwa na Serikali Kuu. Tume ilitafakari suala hili na kuamua kwamba siyo jambo la Muungano na hivyo,

litashughulikiwa kwenye Katiba za Washirika wa Muungano.

23.5 Uraia wa Nchi mbili

Ndg. Wananchi,

Jambo la tatu ni Uraia wa Nchi mbili. Tume ilipokea maoni kutoka kwa wananchi mbalimbali kuhusu kuwekwa kwenye Katiba suala la Uraia wa nchi mbili. Baada ya kufanya uchambuzi kwa kutengenisha mambo yapi ni ya Kikatiba na yapi yanaweza kutekelezwa bila kuingizwa kwenye Katiba bali kwenye Sheria inayohusu jambo husika, **Tume imependekeza kuwa suala la Uraia wa nchi mbili linaweza kuwekwa kwenye Sheria badala ya kuwekwa kwenye Katiba.** Hii ni kwa sababu kutokana na utafiti uliofanywa na Tume, suala hilo linaweza kubadilika wakati wowote na hivyo likiwa kwenye Katiba linaweza kuifanya Katiba kubadilishwa mara kwa mara.

24.0 MWISHO

Naomba nichukue fursa hii kwa niaba ya Tume kuwashukuru Watanzania wote kwa kushiriki kikamilifu katika mchakato wa Mabadiliko ya Katiba, kuanzia hatua ya kutoa maoni na kuwachagua wawakilishi wenu watakaopata fursa ya kuipitia, kuijadili na kuitolea maoni Rasimu ya Katiba. Ushirikiano huu ulikuwa muhimu sana kwa Tume ya Mabadiliko ya Katiba hasa ukizingatia kuwa lengo ni kupata Katiba Mpya ambayo itaakisi ndoto na matakwa ya Wananchi wa Tanzania.

Tume ya Mabadiliko ya Katiba, inatoa shukrani za dhati kwa Serikali ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Serikali ya Mapinduzi Zanzibar;

1. Kwa kuipatia vifaa ofisi na mahitaji ya lazima
2. Kwa kuiwezesha Tume kutekeleza majukumu yake kwa ukamilifu,
3. Kwa **kutokuingilia Uhuru wa Tume** wakati wa Utekelezaji wa Majukumu yake na
4. Kutoa **Wataalam wenze Weledi, Mahiri, Makini na Waadilifu** ambao wameunda Sekretarieti ya Tume.

Ndg. Wananchi,

Shukrani za pekee ziwaendee;

1. Wakuu wa Mikoa,
2. Wakuu wa Wilaya,
3. Wakurugenzi / Makatibu wa Mamlaka za Serikali za Mitaa,
4. Makamanda wa Polisi wa Mikoa na Wilaya,
5. Watendaji wa Kata, Vijiji, Mitaa na Masheha.

Kwa kuisaidia Tume kutekeleza Majukumu yake kwa ufanisi. Aidha, tunazishukuru Asasi za Kiraia, Taasisi, Jumuiya za Kidini, Vyama vyta Siasa na Makundi mbalimbali kwa namna walivyoshiriki katika kuhamasisha wananchi kushiriki katika kutoa maoni.

Mwisho ingawa siyo kwa umuhimu, Tunawashukuru Wanahabari wote kwa kazi nzuri waliyoifanya ya kuisaidia Tume kufikisha taarifa mbalimbali za Tume kwa Wananchi na katika kuhamasisha Wananchi kushiriki katika mchakato wa Mabadiliko ya Katiba.

Nachukua nafasi hii kuwaomba Wananchi kupitia Mabaraza ya Katiba ya Wilaya, Mabaraza ya Katiba ya Asasi, Taasisi na Makundi ya Watu wenye Malengo yanayofanana kushiriki vyema, kwa umakini, utulivu na kwa amani katika hatua hii ya kuipitia, kuijadili na kuitolea maoni Rasimu ya Katiba.

Tume imekuwa ikithamini na itandelea kuthamini mawazo na maoni kutoka kwa Watanzania wote.

Rasimu ya Katiba itapatikana kwenye tovuti ya Tume ya Mabadiliko ya Katiba ya www.katiba.go.tz.

**SASA NAKUOMBA MHESHIMIWA MAKAMU WA RAIS
UIZINDUE RASMI RASIMU YA KATIBA**

Ahsanteni kwa kunisikiliza.

TOA MAONI TUPATE KATIBA MPYA

Kiambatisho Na.23: Mgawanyo wa Rasimu ya Katiba kwenye Vijiji, Mitaa na Shehia kwa Tanzania Bara na Zanzibar

TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

MGAWANYO WA RASIMU YA KATIBA KWENYE VIJIJI, MITAA NA SHEHIA

TANZANIA BARA - MGAWANYO WA RASIMU

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	ARUSHA	1	ARUSHA JIJI H/M	19		137	137	5,480
		2	ARUSHA H/W	21	68		68	2,720
		3	MONDULI H/W	15	47	179	226	9,040
		4	LONGIDO H/W	16	41		41	1,640
		5	NGORONGORO H/W	21	56		56	2,240
		6	KARATU H/W	14	45	19	64	2,560
		7	MERU H/W	17	71	9	80	3,200
		7	JUMLA	123	328	344	672	26,880

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
2	DODOMA	1	DODOMA H/M	190	564	147	711	28,440
		2	KONDOA H/W	37	49	116	165	6,600
		3	CHEMBA	28	97	11	108	4,320
		4	MPWAPWA H/W	20	95		95	3,800
		5	CHAMWINO H/W	30	105	17	122	4,880
		6	BAHI H/W	32	77		77	3,080
		7	KONGWA H/W	21	56		56	2,240
			JUMLA	22	85	3	257	53,360
		7						

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
3	DAR ES SALAAM	1	ILALA	26		101	101	4,040
		2	TEMEKE H/M	30	0	180	180	7,200
		3	KINONDONI H/M	34	0	171	171	6,840
		3	JUMLA	90	0	452	452	18,080

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
4	GEITA	1	GEITA H/M	7	0	54	54	2,160
		2	GEITA H/W	28	135	0	135	5,400
		3	NYANG'HWALE	12	54	0	54	2,160
		4	CHATO H/W	22	108	0	108	4,320
		5	MBOGWE	16	85	0	85	3,400
		6	BUKOMBE	13	45	97	142	5,680
		JUMLA		98	427	151	578	23,120

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
5	IRINGA	1	IRINGA H/M	16	7	149	156	6,240
		2	IRINGA H/W	25	123	0	123	4,920
		3	KILOLO H/W	22	106	0	106	4,240
		4	MUFINDI H/W	30	125	16	141	5,640
		JUMLA		93	361	165	526	21,040

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
6	KATAVI	1	MPANDA H/MJI	9	5	14	19	760
		2	MPANDA H/W	9	37	0	37	1,480
		3	MLELE H/W	13	43	0	43	1,720
		4	NSIMBO H/W	11	39	0	39	1,560
		JUMLA		42	124	14	138	5,520

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
7	KAGERA	1	BUKOBA H/M	14		66	66	2,640
		2	BIHARAMULO H/W	15	74		74	2,960
		3	NGARA H/W	20	72	17	89	3,560
		4	MISENYI H/W	20	74		74	2,960
		5	MULEBA H/W	43	161		161	6,440
		6	BUKOBA H/W	29	92		92	3,680
		7	KYERWA H/W	18	93		93	3,720
		8	KARAGWE H/W	22	73	86	159	6,360
		JUMLA		181	639	169	808	32,320

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
8	KIGOMA	1	KIGOMA UJIJI H/M	19	0	68	68	2,720
		2	KASULU H/W	32	42	36	78	3,120
		3	BUHIGWE H/W	15	49		49	1,960
		4	KIGOMA H/W	11	33	0	33	1,320
		5	UVINZA H/W	14	45	0	45	1,800
		6	KIBONDO H/W	13	45	0	45	1,800
		7	KAKONKO H/W	11	32	0	32	1,280
		JUMLA		115	246	104	350	14,000

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
9	KILIMANJ ARO	1	MOSHI H/M	21		60	60	2,400
		2	MOSHI H/W	31	161		161	6,440
		3	SIHA H/W	12	39		39	1,560
		4	HAI H/W	14	60	11	71	2,840
		5	ROMBO H/W	24	70		70	2,800
		6	SAME H/W	31	91	3	94	3,760
		7	MWANGA H/W	20	70	12	82	3,280
		JUMLA		153	491	86	577	23,080

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
10	LINDI	1	LINDI H/M	18	20	63	83	3,320
		2	NACHINGWEA H/W	32	126		126	5,040
		3	LIWALE H/W	20	76		76	3,040
		4	LINDI H/W	30	138		138	5,520
		5	RUANGWA H/W	21	89		89	3,560
		6	KILWA H/W	21	96		96	3,840
		JUMLA		142	545	63	608	24,320

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
11	MANYARA	1	BABATI H/MJI	8	13	35	48	1,920
		2	HANANG' H/W	25	63		63	2,520
		3	BABATI H/W	21	96		96	3,840
		4	KITETO H/W	19	58		58	2,320
		5	SIMANJIRO H/W	18	40		40	1,600
		6	MBULU H/W	32	106		106	4,240
		JUMLA		123	376	35	411	16,440

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
12	MARA	1	MUSOMA H/M	13	0	57	57	2,280
		2	SERENGETI	28	85	18	103	4,120
		3	BUNDA H/W	28	106	38	144	5,760
		4	TARIME H/M	30	95	14	109	4,360
		5	RORYA H/W	21	80	0	80	3,200
		6	MUSOMA H/W	17	61	0	61	2,440
		7	BUTIAMA H/W	17	59	0	59	2,360
				154	486	127	613	24,520

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
13	MBEYA	1	MBEYA H/J	36	-	181	181	7,240
		2	MBOZI H/W	18	116		116	4,640
		3	MOMBA H/W	14	74		74	2,960
		4	KYELA H/W	20	97		97	3,880
		5	MBEYA H/W	25	149		149	5,960
		6	RUNGWE H/W	26	109		109	4,360
		7	BUSEKELO H/W	11	56		56	2,240
		8	MBARALI H/W	20	110		110	4,400
		9	CHUNYA H/W	30	74		74	2,960
		10	ILEJE H/W	18	71		71	2,840
JUMLA				218	856	181	1,037	41,480

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
14	MOROGO RO	1	MOROGORO H/M	29	-	272	272	10,880
		2	MVOMERO H/W	23	115	-	115	4,600
		3	MOROGORO H/W	29	146	-	146	5,840
		4	KILOSA H/W	35	118	-	118	4,720
		5	GAIRO H/W	11	36	-	36	1,440
		6	KILOMBERO H/W	23	81	-	81	3,240
		7	ULANGA H/W	31	91	-	91	3,640
		JUMLA		181	587	272	859	34,360

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
15	MTWARA	1	MTWARA MIKINDANI H/M	15	4	91	95	3,800
		2	NEWALA H/W	28	155	12	167	6,680
		3	TANDAHIMBA H/W	30	157	0	157	6,280
		4	MTWARA H/W	28	159	0	159	6,360
		5	MASASI H/M	11	29	144	173	6,920
		6	MASASI H/W	23	228	0	228	9,120
		7	NANYUMBU H/W	14	88	0	88	3,520
		JUMLA		149	820	247	1,067	42,680

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
16	MWANZA	1	MWANZA H/J	12		112	112	4,480
		2	ILEMELA H/M	9		101	101	4,040
		3	SENGEREMA H/W	34	126	52	178	7,120
		4	MISUNGWI H/W	27	108		108	4,320
		5	MAGU H/W	18	67	14	81	3,240
		6	KWIMBA H/W	30	115	14	129	5,160
		7	UKEREWE H/W	24	73	1	74	2,960
		JUMLA		154	489	294	783	31320

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
17	NJOMBE	1	NJOMBE H/M	13	44	26	70	2,800
		2	NJOMBE H/W	11	44	0	44	1,760
		3	MAKETE H/W	22	97	0	97	3,880
		4	MAKAMBAKO H/M	8	0	31	31	1,240
		5	WANGING'OMBE H/W	17	101	0	101	4,040
		6	LUDEWA H/W	25	77	0	77	3,080
		JUMLA		96	363	57	420	16,800

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
18	PWANI	1	KIBAHA H/MJI	11	0	44	48	1,920
		2	BAGAMOYO H/W	21	101	0	101	4,040
		3	KIBAHA H/W	11	34		34	1,360
		4	KISARWE H/W	15	81		81	3,240
		5	RUFIDI H/W	28	118		118	4,720
		6	MAFIA H/W	8	23		23	920
		7	MKURANGA H/W	18	126		126	5,040
		JUMLA		112	483	44	531	21,240

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
19	RUKWA	1	SUMBAWANGA H/M	15	24		24	960
		2	SUMBAWANGA H/W	15	101	122	223	8,920
		3	NKASI H/W	17	97		97	3,880
		4	KALAMBO H/W	17	101		101	4,040
		JUMLA		64	323	122	445	17,800

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
20	RUVUMA	1	SONGEA H/M	21	-	81	81	3,240
		2	SONGEA H/W	17	64		64	2,560
		3	TUNDURU H/W	35	148		148	5,920
		4	MBINGA H/W	34	160	14	174	6,960
		5	NYASA H/W	15	73		73	2,920
		6	NAMTUMBO H/W	18	60		60	2,400
		JUMLA		140	505	95	600	24,000

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
21	SHINYANG A	1	SHINYANGA H/M	20	19	25	44	1,760
		2	SHINYANGA H/W	26	117	685	802	32,080
		3	KAHAMMA H/M	20	45	97	142	5,680
		5	MSALALA H/W [KAHAMMA DC]	16	87	0	87	3,480
		6	USHETU H/W [KAHAMMA DC]	19	187	0	187	7,480
		7	KISHAPU H/W	20	114	56	170	6,800
		JUMLA		121	569	863	1,432	57,280

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
22	SIMIYU	1	BARIADI H/M	10	33	54	87	3,480
		2	BARIADI H/W	15	87	0	87	3,480
		3	ITILIMA H/W	22	102	0	102	4,080
		4	MEATU H/W	25	100	0	100	4,000
		5	MASWA H/W	26	104	0	104	4,160
		6	BUSEGA H/W	12	55	0	55	2,200
		JUMLA		110	481	54	535	21,400

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
23	SINGIDA	1	SINGIDA H/M	16	19	37	56	2,240
		2	SINGIDA H/W	21	114	-	114	4,560
		3	IKUNGI H/W	26	99	-	99	3,960
		4	IRAMBA H/W	17	66	-	66	2,640
		5	MKALAMA H/W	14	64	-	64	2,560
		6	MANYONI H/W	30	99	-	99	3,960
		JUMLA		124	461	37	498	19,920

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
24	TABORA	1	TABORA H/M	25	34	116	150	6,000
		2	NZEGA H/M	37	167	10	177	7,080
		3	TABORA H/W	24	120	0	120	4,800
		4	URAMBO H/W	16	57	0	57	2,280
		5	KALIUA H/W	18	68	0	68	2,720
		6	SIKONGE H/W	17	65	0	65	2,600
		7	IGUNGA H/W	26	95	0	95	3,800
JUMLA			163	606	126	732	29,280	

NA	MKOA	NA	HALMASHAURI	KATA	VIJIJI	MITAA	JUMLA YA VIJIJI NA MITAA	JUMLA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
25	TANGA	1	TANGA H/J	24	23	149	172	6,880
		2	HANDENI H/W	23	112	0	112	4,480
		3	KOROGWE H/W	20	122	0	122	4,880
		4	KOROGWE H/MJI	8	7	17	24	960
		5	LUSHOTO H/W	28	133	0	133	5,320
		6	BUMBULI H/W	16	83	0	83	3,320
		7	MKINGA H/W	21	85	0	85	3,400
		8	MUHEZA H/W	33	135	0	135	5,400
		9	KILINDI H/W	20	102	0	102	4,080
		10	PANGANI H/W	13	33	0	33	1,320
			JUMLA	206	835	166	1,001	40,040

TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

MGAWANYO WA RASIMU YA KATIBA KWENYE VIJIJI, MITAA NA SHEHIA

ZANZIBAR - MGAWANYO WA RASIMU

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA	MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA	IDADI YA WADI	IDADI YA SHEHIA	JUMLA YA NAKALA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
1	MJINI MAGHARI BI	1	MJINI	1	BARAZA LA MANISPAA YA ZANZIBAR	20	45	900
		2	MAGHARIBI	2	H/W MAGHARIBI	15	39	780
	JUMLA	2		2	JUMLA	35	84	1,680

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA	MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA	IDADI YA WADI	IDADI YA SHEHIA	JUMLA YA NAKALA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
2	KASKAZINI UNGUJA	1	KASKAZINI "A"	1	H/WILAYA KASIKAZINI "A"	12	38	760
		2	KASKAZINI "B"	2	H/W KASKAZINI "B"	10	31	620
	JUMLA	2		2	JUMLA	22	69	1,380

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA	MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA	IDADI YA WADI	IDADI YA SHEHIA	JUMLA YA NAKALA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
3	KUSINI UNGUJA	1	KUSINI	1	H/W KUSINI UNGUJA	11	21	420
		2	KATI		H/W WILAYA KATI	11	40	800
	JUMLA	2		2	JUMLA	22	61	1,220

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA	MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA	IDADI YA WADI	IDADI YA SHEHIA	JUMLA YA NAKALA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
4	KASKAZIN I PEMBA	1	WETE	1	BARAZA LA MJI WETE	7	7	140
				2	H/W WETE	10	25	500
		2	MICHEWENI	3	H/W MICHEWENI	10	27	540
		JUMLA	2	3	JUMLA	27	59	1,180

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA	MAMLAKA ZA SERIKALI ZA MITAA	IDADI YA WADI	IDADI YA SHEHIA	JUMLA YA NAKALA
A	B	C	D	E	F	G	H	I
5	KUSINI PEMBA	1	MKOANI	1	BARAZA LA MJI MKOANI	7	7	140
				2	H/W MKOANI	11	26	520
		2	CHAKECHAKE	3	BARAZA LA MJI CHAKE	7	8	160
				4	H/W CHAKE	10	21	420
		JUMLA	2	4	JUMLA	35	62	1,240

Kiambatisho Na. 24: Mwongozo Kuhusu Muundo, Utaratibu wa Kuwapata Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya (Kitabu cha Mwongozo kimeambatishwa)

Kiambatisho Na. 25: Orodha ya Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya (Kitabu cha Orodha kimeambatishwa).

Kiambatisho Na. 26: Mwongozo kuhusu Mabaraza ya Katiba ya Asasi, Taasisi na Makundi ya Watu wenye Malengo Yanayofanana. (Kitabu cha Mwongozo kimeambatishwa)

Kiambatisho Na. 27: Orodha ya Asasi, Taasisi na Makundi ya Watu wenyе Malengo Yanayofanana zilizowasilisha maoni/mapendekezo kuhusu Rasimu ya Katiba.

**ORODHA YA VYAMA VYA SIASA VILIVYOWASILISHA MAONI
KUHUSU RASIMU YA KATIBA**

NA.	JINA LA TAASISI
1.	CHAMA CHA MAPINDUZI (CCM)
2.	CHAMA CHA DEMOKRASIA NA MAENDELEO (CHADEMA)
3.	THE CIVIL UNITED FRONT (CUF)
4.	NATIONAL CONVENTION FOR CONSTITUTIONAL REFORMS (NCCR – MAGEUZI)
5.	UNITED PEOPLES DEMOCRATIC PARTY (UPDP)
6.	TANZANIA DEMOCRATIC ALLIANCE PARTY (TADEA)
7.	UNITED DEMOCRATIC PARTY (UDP) WILAYA YA TANGA
8.	CHAMA CHA HAKI NA USTAWI (CHAUSTA)
9.	UNITED DEMOCRATIC PARTY (UDP)
10.	ALLIANCE FOR TANZANIA FARMERS PARTY (A.F.P)
11.	NATIONAL LEAGUE FOR DEMOCRACY (NLD)
12.	NATIONAL RECONSTRUCTION ALLIANCE (NRA)

**ORODHA YA JUMUIYA ZA KIDINI ZILIZOWASILISHA MAONI
KUHUSU RASIMU YA KATIBA**

NA.	JINA LA TAASISI
1.	BARAZA KUU LA WAISLAMU WA TANZANIA (BAKWATA) - DAR ES SALAAM
2.	BARAZA KUU LA WAISLAMU WA TANZANIA (BAKWATA) - MKURANGA
3.	CATHOLIC SECRETARIAT (TANZANIA EPISCOPAL CONFERENCE)
4.	MASJID MBEZI – CHANGANYIKENI
5.	PAROKIA YA KRISTU MFALME – TABATA
6.	CITY TAKERS MISSION (C.T.M) – ARUSHA
7.	PEMBA MADRASSA ASSOCIATION
8.	ISLAMIC RELIEF DEVELOPMENT ASSOCIATION (RIDA)
9.	BARAZA LA JUMUIYA NA TAASISI ZA KIISLAMU ZANZIBAR
10.	UMOJA WA KIISLAM WA ELIMU, UCHUMI NA MAENDELEO (ISLAMIC ASSOCIATION FOR EDUCATION AND ACONOMIC DEVELOPMENT)
11.	ZANZIBAR IMAMS ASSOCIATION (JUMUIYA YA MAIMAMU ZANZIBAR - JUMAZA
12.	KANISA LA KIINJILI LA KILUTHERI TANZANIA (KKKT) USHARIKA WA UKONGA
13.	JUMUIYA YA WANAWAKE WA KIISLAM ZANZIBAR
14.	KANISA LA KRISTO TEMEKE
15.	ANGLICAN CHURCH MBEYA HIGHLANDS
16.	THE CATHOLIC DIOCESE OF TANGA
17.	KIMARA LUTHERAN CHURCH-MAKUNDI YA WATAALAM KKKT KIMARA-KOROGWE
18.	WORD ALIVE CENTER

19.	SEVENTH-DAY ADVENTIST CHURCH
20.	BARAZA KUU LA JUMUIYA NA TAASISI ZA KIISLAMU TANZANIA
21.	MABARAZA YA KIKANISA CHINI YA BARAZA LA MAASKOFU KATOLIKI - TEC NA CPT
22.	BARAZA ZA KUU LA WAISLAM TANZANIA
23.	CHRISTIAN SOCIAL SERVICES COMMISSION
24.	BARAZA LA MAASKOFU ZANZIBAR
25.	CHRISTIAN COUNCIL OF TANZANIA-CCT (JUMUIYA YA KIKIRTO TANZANIA)
26.	JUMUIYA YA MIHADHARA YA KIISLAMU (JUMIKI)
27.	UMOJA WA MAKANISA TABORA MANISPAA
28.	JIMBO KATOLIKI LA SAME
29.	BARAZA LA VIONGOZI WA MADHEHEBU YA DINI SHINYANGA MANISPAA
30.	DAYOSISI YA KASKAZINI KANISA LA KIINJILI LA KILUTHERI TANZANIA
31.	KANISA LA EAGT - SAYUNI MOROGORO
32.	UMOJA WA MADHEHEBU YA KIKRISTO DODOMA (UMKD)
33.	DIOCESE OF TUNDURU – MASASI
34.	KIKUNDI CHA UAMSHO - KANISA LA ANGLIKANA
35.	KANISA LA RESTORATION-FOREST MPYA
36.	MAONI YA WACHUNGAJI WA MAKANISA YA KIKRISTO KAHAMA
37.	JIMBO KATOLIKI LA NJOMBE
38.	JUKWAA LA WAKRISTO (T) MKOA WA MBEYA

**ORODHA YA TAASISI ZA KISERIKALI ZILIZOWASILISHA MAONI
KUHUSU RASIMU YA KATIBA**

NA.	JINA LA TAASISI
1.	OFISI YA BUNGE – DODOMA
2.	TUME YA KUREKEBISHA SHERIA TANZANIA
3.	OFISI YA MWANASHERIA HALMASHAURI YA WILAYA YA SENGEREMA
4.	HALMASHAURI YA WILAYA YA SENGEREMA
5.	OFISI YA WAZIRI MKUU
6.	WIZARA YA MAMBO YA NDANI YA NCHI (JESHI LA MAGEREZA)
7.	OFISI YA WAZIRI MKUU DODOMA
8.	MAKATIBU WAKUU WA SERIKALI YA MAPINDUZI YA ZANZIBAR
9.	SEKRETARIET YA MKOA TABORA
10.	WIZARA YA AFYA NA USTAWI WA JAMII
11.	MAHAKAMA YA TANZANIA
12.	SEKRETARIETI YA MAADILI YA VIONGOZI WA UMMA
13.	JESHI LA POLISI TANZANIA
14.	OFISI YA RAIS
15.	SUMATRA
16.	NATIONAL HEALTH INSURANCE FUND
17.	TAWALA ZA MIKO NA SERIKALI ZA MITAA MKOA WA ARUSHA
18.	BANK OF TANZANIA
19.	CHUO CHA KUMBUKUMBU YA MWALIMU NYERERE
20.	BODI YA TAIFA YA WAHASIBU NA WAKAGUZI HESABU TANZANIA
21.	HAKI-ARDHI-LAND RIGHTS RESEARCH & RESOURCE INSTITUTE

22.	MUHIMBILI UNIVERSITY OF HEALTH AND ALLIED SCIENCES
23.	THE INSTITUTION OF ENGINEERS TANZANIA
24.	TANZANIA HIGHER LEARNING INSTITUTIONS TRADE UNION
25.	BARAZA LA KATIBA LA CHUO CHA SERIKALI ZA MITAA
26.	THE INSTITUTE OF INTERNAL AUDITORS TANZANIA
27.	CHUO KIKUU CHA TAIFA CHA ZANZIBAR
28.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA USHIRIKA TANZANIA (USHIRIKA)
29.	NATIONAL CENTRE FOR LEGAL STUDIES AND ASSISTANCE ORGANISATION (NCLSAO)
30.	CHUO CHA SERIKALI ZA MITAA
31.	UNIVERSITY OF DAR ES SALAAM SCHOOL OF LAW
32.	BODI YA MISHAHARA NA MASILABI
33.	TANZANIA UNION OF INDUSTRIAL AND COMMERCIAL WORKERS (TUICO)
34.	CHAMA CHA WAFANYAKAZI WA RELI (TRAWU)
35.	JU KISHIRIKI CHA RUAHA (RUCO)
36.	BARAZA LA HABARI TANZANIA
37.	TUME YA HAKI ZA BINADAMU NA UTAWALA BORA
38.	TUME YA TAIFA YA UCHAGUZI
39.	MATI MLINGANO
40.	OFISI YA TAIFA YA UKAGUZI
41.	ENVIRONMENTAL AND NATURAL RESOURCES CONSULTANT
42.	JUMUIYA YA TAWALA ZA MITAA TANZANIA (ALAT)
43.	UMOJA WA VYUO VIKUU NA TAASISI ZA ELIMU YA JUU ZANZIBAR-NYONGEZA
44.	KITONGOJI CHA UTEMBELESHAJI
45.	KIJIJI CHA LUNSANGA
46.	CHUO CHA MAENDELEO NA USIMAMIZI WA MAJI

47.	TAASISI YA ELIMU TANZANIA (TET)
48.	TANZANIA COMMISSION FOR AIDS
49.	OFISI YA MAKAMU WA RAIS
50.	JESHI LA ULINZI LA WANANCHI WA TANZANIA
51.	TUME YA PAMOJA YA FEDHA
52.	WIZARA YA HABARI, VIJANA, UTAMADUNI NA MICHEZO
53.	WIZARA YA MALIASILI NA UTALII
54.	JESHI LA ULINZI LA WANANCHI WA TANZANIA-OFISI YA MKUU WA MAJESHI YA ULINZI
55.	OFISI YA RAIS TUME YA MIPANGO
56.	WIZARA YA MAMBO YA NJE NA USHIRIKIANO WA KIMATAIFA
57.	OFISI YA WAZIRI MKUU TAWALA ZA MIKOZA NA SERIKALI ZA MITAA
58.	ASASI ZA UDHIBITI NA USHINDANI

**ORODHA YA ASASI, TAASISI NA MAKUNDI YA WATU WENYE
MALENGO YANAYOFANANA WALIOWASILISHA MAONI KUHUSU
RASIMU YA KATIBA**

NA.	JINA LA TAASISI
1.	KIBENI, WILAYA YA KASKAZINIA UNGUJA
2.	ZASO - ZANZIBAR AIDS ASSOCIATION AND SUPPORT OF ORPHANS
3.	CHAMA CHA WASIOONA MOROGORO
4.	UMOJA WA WANAWAKE VIONGOZI WA VYAMA VYA SIASA VISIVYO NA WABUNGE TANZANIA (UWVT)
5.	SHENGENA LIMITED
6.	TREE OF HOPE
7.	DIRA YA MAENDELEO TANZANIA (DIMATA)
8.	ZANZIBAR CENTRE FOR DISABILITY AND INCLUSIVE DEVELOPMENT

9.	UNION OF NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS (UNGO)
10.	BLUE BELT AND WATER SOURCES CONTROL (BLUE WASCO)
11.	PEOPLE'S DEVELOPMENT FORUM (PDF)
12.	UMOJA WA MASHIRIKA YASIYO YA KISERIKALI WILAYA YA ULANGA (UNGOU)
13.	ZANZIBAR ANTI POVERTY ORGRANIZATION (ZAO)
14.	NABROHO SOCIETY FOR THE AGED
15.	ODIYAZ
16.	AFYA CLUB
17.	DISTRICT ORGANISATION FOR AIDS CONTROL
18.	JONGWE DEVELOPMENT FUND (JDF)
19.	UNITED NATIONS ASSOCIATION OF TANZANIA (UNA)
20.	CHAMA CHA VIZIWI TANZANIA) WILAYA YA MKURANGA (CHAVITA)
21.	JUMUIYA YA WASTAAFU NA WAZEE (ZANZIBAR)
22.	JUMUIYA YA WASTAAFU NA WAZEE (ZANZIBAR)
23.	ZANZIBAR SOCIETY OF RESEARCH AND ALTERNATIVE MEDICINE RESEARCH (JUTIJAZA)
24.	CHAMA CHA VIZIWI ZANZIBAR (CHAVIZA)
25.	UMOJA WA WANAWAKE WA TANZANIA (UWT)
26.	ZANZIBAR YOUTH FORUM (ZYF)
27.	KARAGWE EDUCATION DEVELOPMENT NETWORK - KEDEN
28.	ZANZIBAR NGO CLUSTER
29.	KITUO CHA HUDUMA ZA SHERIA ZANZIBAR (ZLSC)
30.	ZANZIBAR MARIDHIANO ASSOCIATION (ZAMA)

31.	ASSOCIATION OF NGO`S IN ZANZIBAR (ANGOZA)
32.	PEACE AND HOPE FOR YOUTH DEVELOPMENT (PHY) - MWANZA
33.	MPANDA ASSOCIATION OF NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS NETWORK (MPANGONET)
34.	JUKWAA LA VIJANA
35.	JUHUDI YA SOCIAL DEVELOPMENT RELIEF AGENCY
36.	HEALTH REHABILITATION FOR SONGEA PEOPLE LIVING WITH HIV/AIDS (HERESOPLHA`S OKOA WAVIU)
37.	TANZANIA ORPHANS, STREET CHILDREN AND WIDOWS FOUNDATION (TOSWF)
38.	PEOPLE'S DEVELOPMENT ORGANISATION (PEDEO)
39.	CHAMA CHA WASIOONA TANZANIA - WILAYA YA BUNDA
40.	SAUTI YA WAZEE WA WILAYA YA URAMBO - SAWAWU
41.	CHAMA CHA UKOMBOZI WA UMMA (CHAUMMA)
42.	SIKONGE ORGANIZATION NETWORK
43.	MUUNGANO WA VIKUNDI VYA MAENDELEO YA WANAWAKE KAMACHUMU (MUVIMAWAKA)
44.	LINDI NGOs NETWORK (LINGONET)
45.	NATIONAL UNION OF MINE AND ENERGY WORKERS OF TANZANIA - (NUMET)
46.	YOUTH PARTNERSHIP COUNTRYWIDE
47.	MTANDAO WA VIKUNDI VYA WAKULIMA WADOGO MVIWATA SONGEA.
48.	TANZANIA CENTER FOR DEMOCRACY
49.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA WATU WENYE ULEMAVU/SHIVYAWATA ULANGA
50.	CHAMA CHA ALBINO MANYARA (TAS)
51.	KIBONDO NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATION NETWORK (KINGONET)
52.	TANZANIA YOUTH COALITION

53.	BARAZA LA KATIBA LA WASANII
54.	KAMACHUMU IN NGEMU AGENDA
55.	KIGAMBONI PEER EDUCATORS NETWORK
56.	SINGIDA URBARN NGOS NETWORK (SIUNGONET)
57.	ASASI YA JINSIA NA MAENDELEO ROMBO (AJIMARO)
58.	SUSTAINABLE DEVELOPMENT & LIVELYHOOD IMPROVEMENTS LTD (SUDELI)
59.	TANZANIA IFP ALUMNI ASSOCIATION (TIFPA)
60.	KIKUKWE COMMUNITY DEVELOPMENT INITIATIVES
61.	JAZA HAZINA NJEMA (SINGIDA)
62.	UMOJA WA MACHIFU TANZANIA (UMT)
63.	MAKANGARawe YOUTH INFORMATION AND DEVELOPMENT CENTRE (MYIDC)
64.	KAMATI YA MARIDHIANO (ZANZIBAR)
65.	ASSOCIATION OF TRADITIONAL MEDICINEMEN (ATME - TANZANIA)
66.	UNION OF PEOPLE WITH DISABILITY (UPWD) - MWANGA KILIMANJARO
67.	UNION OF LIWALE DISTRICT NON GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS (ULIDINGO)
68.	TANGA CIVIL SOCIETIES COALITION (TASCO)
69.	THE HELP CHILDREN IN THE VILLAGE
70.	DEVELOPMENT ACCOUNTABILITY FOR TANZANIA
71.	WANAWAKE VIJANA UHURU NA MABADILIKO (WAVUMA BAGAMOYO)
72.	KITUO CHA TAARIFA NA MAARIFA KATA YA MKAMBARANI MOROGORO VIJIJINI
73.	CENTRE FOR TRAINING & DEVELOPMENT INITIATIVE (CETRADIN)
74.	MTANDAO WA NYUKI SONGWA - KISHAPU MKOA WA SHINYANGA

75.	TANZANIA ASIAN DEVELOPMENT ASSOCIATION
76.	KITUO CHA MSAADA WA SHERIA KWA WANAWAKE (WLAC)
77.	INTERNATIONAL PRISONER`S RELIEF ORGANIZATION (IPRO)
78.	TANZANIA CHILD RIGHTS FORUM
79.	MTANDANO WA ELIMU TANZANIA
80.	CONSERVATION OF NATURE FOR SURVIVAL
81.	TANZANIA COUNCIL FOR SOCIAL DEVELOPMENT
82.	CENTER FOR GOOD GOVERNANCE AND DEVELOPMENT IN TANZANIA (CEGODETA)
83.	COMMUNITY DEVELOPMENT AGENDA COUNTRYWIDE (CDAC)
84.	TANZANIA AGRICULTURAL SOCIETY – TASO
85.	SHIRIKA LA VIJANA KIMAMBA (KYO)
86.	ZANZIBAR LAW SOCIETY
87.	THE LEGAL AID SECRETARIAT
88.	MTANDAO WA ASASI ZA KIRAI A ZA KASKAZINI (NORESCONET)
89.	MWELA THEATRE GROUP TAWI LA VUGA
90.	JUKWAA LA KATIBA TANZANIA
91.	PEMBA ASSOCIATION FOR CIVIL SOCIETY ORGANIZATION
92.	ZANZIBAR LAW SOCIETY (CHAMA CHA WANASHERIA ZANZIBAR)
93.	TANZANIA GENDER NETWORKING PROGRAMME (TGNP)
94.	CHAMA CHA MAKAMPUNI YA ULINZI WATU TANZANIA (TANZANIA MAN-GUARD SECURITY COMPANIES ASSOCIATION (TAMASCA)
95.	SUSTAINABLE COMMUNITY DEVELOPMENT INITIATIVES ASSOCIATION (SCODIA)

96.	TANZANIA YOUTH VISION ASSOCIATION – TYVA
97.	UBUNGO DEVELOPMENT INITIATIVE
98.	TANZANIA PRIVATE SECTOR FOUNDATION (TPSF)
99.	MWANZA YOUTH CENTRE
100.	COAST REGION NON-GOVERMENTAL ORGANIZATIONS NETWORK (CONGONET)
101.	CHAMA CHA WASIOONA TANZANIA MAKAO MAKUU - DAR ES SALAAM
102.	CHAWATA MKOA WA DAR ES SALAAM
103.	TANZANIA SOCIETY FOR THE DEAF (TSD)
104.	MTANDAO WA WANAWAKE VIZIWI TANZANIA (MWAVITA) DSM
105.	YOUTH HEALTH & DEVELOPMENT ASSOCIATION (YHDA)
106.	MOROGORO ENVIROMENTAL CONSERVATION ORGANISATION (MOECO)
107.	BARAZA LA KATIBA LA WANAJESHI WAASTAFU JWTZ WILAYA YA MKINGA
108.	BARAZA LA KATIBA LA UJAWAKA
109.	MTANDAO WA VIKUNDI VYA WAKULIMA TANZANIA (NETWORK OF FARMERS' GROUPS IN TANZANIA) - MOROGORO
110.	PEACE RECONCILIATION AND ENVIRONMENTAL CONSERVATION CENTRE (PRECC)
111.	CHAMA CHA VIZIWI TANZANIA (CHAVITA) TAWI LA KONDOA
112.	WANACHAMA WA TANZANIA ASSOCIATION IN SWITZERLAND (TAS)
113.	POVERTY FIGHTERS GROUP CHARITABLE TRUST
114.	MTANDAO WA ASASI ZA KIRIA WILAYA YA KASULU - (KASULU NETWORK OF NGOs - KANON
115.	TANANIA ALBINO SOCIETY (TAS) - TAWI LA WILAYA YA KONDOA
116.	TUSPO MUSOMA

117.	JUMUIYA YA WATU WANAOISHI NA VIRUSI VYA UKIMWI ZANZIBAR ZAPHA ⁺
118.	GIMENO MEMORIAL DEVELOPMENT FOUNDATION
119.	BARAZA LA KATIBA LA VICTORIA GROUP
120.	CHAMA CHA WALEMAVU TANZANIA (CHAWATA) TAWI LA MISUNGWI
121.	SHIRIKA LA COMPASSION FOUNDATION NJOMBE
122.	VIJANA PAMBANA PATA MAENDELEO RUKWA (VIPAMARU)
123.	UNITY IN DIVERSITY FOUNDATION (UDF)
124.	NKASI ASSOCIATION OF NON GOVERNMENT ORGANIZATIONAL (NKANGO)
125.	MFUKO WA MAENDELEO WA LABAYKA
126.	GRASSROOT WOMEN AND YOUTH DEVELOPMENT TRUST (GROWOYODA)
127.	TANZANIA RURAL WOMEN AND CHILDREN DEVELOPMENT FOUNDATION(TARWOC)
128.	STRUGGLE FOR CHANGES ORGANISATION (SCO)
129.	CONCERN FOR HUMAN AND CITIZEN RIGHTS
130.	KILUVYA PEOPLE'S ACTION DEVELOPMENT
131.	NEWALA FARMERS ASSOCIATION (NEFA)
132.	MWANASATU DEVELOPMENT ORGANIZATION (MWADO)
133.	HUMAN RIGHTS AND ECONOMIC DEVELOPMENT FOR DISABLED PERSONS (HREDP)
134.	ELIMISHA (NGO)
135.	CHAMA CHA WASIOONA WILAYA YA KIBAHA
136.	CHAMA CHA WASIOONA WILAYA YA ILALA
137.	VOLUNTEER GROUP IFAKARA
138.	CHAMA CHA VIZIWI TANZANIA TAWI LA MKOA WA ARUSHA

139.	MTANDAO WA ASASI ZA KIRIA WILAYA YA KONGWA (KONGWA NGO NETWORK (KONGONET)
140.	MTANDAO WA ASASI ZISIZOKUWA ZA KISERIKALI KONDOA (MTAZISEKO)
141.	WOMEN FUND TANZANIA
142.	UHURU HOPE FOUNDATION (UHF)
143.	CHILDREN EDUCATION SOCIETY (CHESO), CHAMA CHA ELIMU KWA WATOTO
144.	TANZANIA WOMEN AND CHILDREN WELFARE CENTRE (TWCWC)
145.	GEITA NGOs PLATFORM
146.	PINGO'S FORUM
147.	CHAVITA WILAYA YA MOROGORO MJINI
148.	CHAVITA WILAYA YA KILOMBERO
149.	SANJO WATU WENYE ULEMAVU (SAWAVU)
150.	SHIRIKA LA MAENDELEO TARIME (SHIMATA) (KWA PAMOJA TUJIENDELEZE)
151.	CHAMA CHA WASIOONA WILAYA YA SUMBAWANGA
152.	YOUTH OF UNITED NATIONS ASSOCIATION OF TANZANIA (YUNA)
153.	CHAMA CHA VIZIWI ZANZIBAR (CHAVIZA)
154.	CHAMA CHA ALBINO TANZANIA TAWI LA KISARAWE (CCAT- KISARAWE)
155.	WHITE STAR SOCIETY
156.	CHUNYA LEGAL AND COUNSELLING UNIT
157.	UNITED MUSLIM FIGHTERS AGAINST AIDS (UMFM)
158.	JUMUIYA YA VIJANA WAKAZI WA MAGOMENI MAPIPA, KATA YA MZIMUNI
159.	MTANDAO WA ELIMU SHINYANGA SEN/MES
160.	MTANDAO WA WANAWAKE VIZIWI TANGA - MWAVITA

161.	CHAMA CHA MICHEZO CHA VIZIWI TANGA (CHAMIVITA)
162.	CHAMA CHA WASIOONA JIJI LA TANGA
163.	CHAMA CHA VIZIWI TANZANIA (CHAVITA) TANGA
164.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA WATU WENYE ULEMAVU - MKOA WA SHINYANGA
165.	RAFIKI SOCIAL DEVELOPMENT ORGANIZATION
166.	AGAPE AIDS CONTROL PROGRAMME (ACP)
167.	MUUNGANO WA WASTAAFU WA JUMUIYA YA ZAMANI YA AFRIKA MASHARIKI WA EX- E.A.C(T) BENEFITS GROUP (EACTBAG)
168.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA WALEMAVU TANZANIA (SHIVYAWATA)- MKOA WA SINGIDA
169.	CHAMA CHA WATU WASIOONA WILAYA YA KAHAMA
170.	YOUTH ADVISORY AND DEVELOPMENT COUNCIL (YADEC) SINGIDA
171.	ENVIRONMENTAL AND HEALTH CARE FOR COMMUNITY DEVELOPMENT (EHECODE)
172.	CHANGE TANZANIA
173.	TANGA WIDOW AND OPHANS POVERTY ALLEVATION - TANGA
174.	KAHAMA YOUTH DEVELOPMENT ASSOCIATION KAYUDA
175.	VOICE OF DISABLED WOMEN IN TANZANIA (VODIWOTA) PWANI
176.	TANZANIA DEVELOPMENT FORUM FOR YOUTH
177.	MARA ENVIRONMENTAL AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT ORGANIZATION (MESUDO)
178.	THE CHILDREN, YOUTH, ADULT AND DEVELOPMENT
179.	RUNEA ENVIRONMENTAL
180.	SHIVYAWATA FEDERATION
181.	HOPE FOR DEPRIVED PEOPLE ACTION IN DEVELOPMENT (HDPAD)

182.	DODOMA DEAF SPORTS ASSOCIATION (DODSA)
183.	CHAMA CHA WASIOONA TANZANIA TAWI LA SONGEA
184.	TANZANIA ASSOCIATION FOR MENTALLY HANDCAPPED (TAMH) ARUSHA
185.	AFYA YA JAMII TANZANIA (AJAT)
186.	CHAMA CHA WASIOONA TANZANIA - IDARA YA VIJANA
187.	KIGOMA AND KASULU NGO's NETWORK (KIKANGONET)
188.	SIKIKA
189.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA USHIRIKA TANZANIA (USHIRIKA)
190.	WANACHAMA WA ASASI YA KUMBURA
191.	THE PATH SOCIETY
192.	KAGERA COMMUNITY DEVELOPMENT FOUNDATION
193.	CHAMA CHA WASIOONA MKOA WA DAR ES SALAAM
194.	MTANDAO WA VIKUNDI VYA WAKULIMA NAMTUMBO
195.	TANZANIA WOMEN CROSS-PARTY PLATFORM T-WCP-ULINGO
196.	MKITUNDA TANZANIA
197.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA WALEMAVU TANZANIA
198.	TANZANIA SOCIAL PROTECTION NETWORK (TSPN)
199.	CHAMA CHA WASIOONA (TBL) TAWI LA KIBAHA MJINI
200.	JIPANGE WOMEN DEVELOPMENT ORGANISATION
201.	BARAZA LA WAZEE WA MANISPAA YA KIGOMA UJIJI
202.	CIVIL SOCIETY ANT POVERTY AND CORRUPTION INNIATIAVE (CAPACI)
203.	UMOJA WA MIRADI KWA VIZIWI TANZANIA (EMIVITA) - TAWI LA IRINGA

204.	CHAMA CHA WAKULIMA TANDAHIMBA (TAFA)
205.	CHAMA CHA WASIOONA TANZANIA (TLB)
206.	KIKUNDI CHA WAFUGA NYUKI, SANAA NA UFUNDI BWANGA (KIWASAU)
207.	CHAMA CHA WALEMAMU TANZANIA (CHAWATA) -KWIMBA
208.	KILOSA YOUTH PEER EDUCATORS
209.	NEWALA YOUTH NETWORK (NEYONE)
210.	MPANGO ELIMU KAZI KWA VIZIWI DODOMA (MEVIDO) TAWI LA WILAYA YA KONDOA
211.	WHITE ORANGE
212.	POLICY CURIOSITY SOCIETY (POCUSO)
213.	TANZANIA ALBINO SOCIETY - URAMBO MJINI
214.	KARAGWE DEVELOPMENT NETWORK OF VOLUNTARY ORGANIZATIONS (KADENVO)
215.	WANAKIKUNDI PRIDE TANZANIA TAWI LA SHINYANGA MJINI KIKUNDI NO. 70
216.	ARUSHA NON- GOVERNMENTAL ORGANIZATION NETWORK
217.	FORUM FOR AFRICAN WOMEN EDUCATIONALISTS - TANZANIA CHAPTER
218.	KIKUNDI CHA KUTOA ELIMU YA MAZINGIRA NA USHAURI NASAHA KWA JAMII (KEMAJA)
219.	NANGONET NGARA NGO`s NETWORK
220.	INFORMAL SECTOR TEAM (INSERT)
221.	CHAMA CHA VIZIWI TANZANIA (CHAVITA) TAWI LA WILAYA YA UYUI
222.	KILIMANJARO WOMEN INFORMATION EXCHANGE AND CONSULTANCY ORGANIZATION (KWIECO)
223.	CIVILC EDUCATION IS THE SOLUTION FOR POVERTY AND ENVIRONMETAL MANAGEMENT (CESOPE)
224.	SHIRIKISHO LA WATU WENYE ULEMAVU TANZANIA (SHIVYAWATA)
225.	ASASI YA MAENDELEO YA WAKULIMA NA WAFUGAJI (AMAWAWA)

226.	ACTION FOR JUSTICE IN SOCIETY (AJISO)
227.	PSORIASIS ASSOCIATION OF TANZANIA (PSORATA)
228.	MBEYA WOMEN ORGANIZATION PREVENTION OF HIV/AIDS
229.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA WATU WENYE ULEMAVU TANZANIA (SHIVYAWATA) - TABORA MJINI
230.	TANZANIA ASSOCIATION FOR PEOPLE LIVING IN DIFFICULT ENVIRONMENT (TAPODE)
231.	CHAMA CHA WASIOONA WILAYA YA MKURANGA
232.	TANZANIA INITIATIVE FOR SOCIAL AND ECONOMIC RELIEF (TISER)
233.	POLICY FORUM
234.	UNITED PEASANTS OF TANZANIA (U.P.T.)
235.	SHIRIKA LA KUWAENDELEZA WASIOONA KIUCHUMI NA KIJAMII TANZANIA (SHIKUWAKITA)
236.	CHAMA CHA ALBINO TANZANIA
237.	UMOJA WA MIRADI KWA VIZIWI TANZANIA
238.	SERENGETI NGO's NETWORK (SENGONET)
239.	MJI MDIGO WILAYA YA KILOMBERO MKOA WA MOROGORO
240.	MEATU NON GOVERNMENT ORGANIZATION NET WORK
241.	MARA NETWORK (MANE)
242.	AZAKI ZA MTWARA
243.	BIHARAMULO NON GOVERNMENTAL ORGANIZATION FORUM NETWORK
244.	FORUM FOR AFRICAN WOMEN EDUCATIONALISTS - TANZANIA CHAPTER
245.	DAWA YA MJINGA
246.	CHAMA CHA VIZIWI TANZANIA (CHAVITA) TAWI LA WILAYA YA MPWAPWA
247.	TANZANIA LAND AND HOUSE OWNERS ASSOCIATION (CHAWANYUTA)

248.	CHAMA CHA VIZIWI TANZANIA- CHAVITA PWANI
249.	GREENBELT SCHOOLS TRUST FUND
250.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA WATU WENYE ULEMAVU (SHIVYAWATA)
251.	ACTIVE GENERATION ORGANIZATION
252.	CHAMA CHA WALEMAMU TANZANIA (CHAWATA) - MUHEZA
253.	CHAMA CHA WALEMAMU WILAYA YA KINONDONI
254.	PROMOTION OF INTEGRATED DEVELOPMENT AND RELIEF SERVICE (PIDERS)
255.	CHAMA CHA VIZIWI TANZANIA (CHAVITA) WILAYA YA KONGWA
256.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA WATU WENYE ULEMAVU TANZANIA (SHIVYAWATA) (W) KONGWA
257.	CHAMA CHA WASIIONA MKOA WA MWANZA (TLB)
258.	CHAMA CHA WASTAAFU KISARawe (CHAWAKI)
259.	UMWEMA GROUP MOROGORO TRUST FUND
260.	TUSPO DAR ES SALAAM
261.	DISABILITY DEVELOPMENT AND RELIEF SERVICES (DDRS)
262.	ECONOMIC AND SOCIAL RESEARCH FOUNDATION (ESRF)
263.	ASASI YA JINSIA NA MAENDELEO ROMBO (AJIMARO)
264.	SOCIETY TREASURY RESOURCES
265.	UMIVITA - MOROGORO
266.	CHAMA CHA WASIOONA MKOA WA MBEYA
267.	MBEYA PRESS CLUB (MBPC)
268.	COAST DEAF BLIND ORGANIZATION (CODO)
269.	TANZANIA DEAF CHILDREN (TADEC)

270.	THE HUMAN ECOLOGY , ACTION ORGANIZATION (HEAO) TANZANIA
271.	SMART VILLAGE FOUNDATION
272.	RUVUMA NETWORK FOR ENVIRONMENTAL ASSOCIATION
273.	ARUSHA NON - GOVERNMENTAL ORGANIZATION NETWORK
274.	MTANDAO WA VIKUNDI VYA WAKULIMA WADOGO MVIWATA SONGEA.
275.	CHAMA CHA WALEMAVU NA MAENDELEO - SONGEA (CHAWAMA)
276.	TANZANIA CHARITABLE (TCDO)
277.	CHIFU KIMWERI FOOTBALL CLUB (CKYT)
278.	TANZANIA YOUTH ENVIRONMENTAL NETWORK
279.	AGENDA PARTICIPATION 2000
280.	CENTER FOR INFORMATION SECTOR PROMOTION (CISP)
281.	WATANZANIA WAISHIO NCHI ZA NORDIC
282.	WATANZANIA WAISHIO KANADA
283.	ZANZIBAR ASSOCIATION FOR YOUTH EDUCATION
284.	TANZANIA ENVIRONMENT RELATIVES ORGANIZATION (TERO)
285.	PWANI DEAF SPORTS CLUB
286.	SHIRIKA LA MAENDELEO LA WAJASIRIAMALI MIONO (SHIMAWAMI)
287.	WATAALAM GROUP GAIRO
288.	UNION OF NON- GOVERNMENTAL ORGANIZATIONS (UNGO)
289.	MTANDAO WA WANAWAKE VIZIWI TANZANIA (MWAVITA) PWANI
290.	BAGAMOYO NON - GOVERNMENTAL ORGANIZATION NETWORK
291.	DISABLED PEOPLE'S DEVELOPMENT AID (DIPEDEA)

292.	CHAMA CHA WALEMAVU TANZANIA
293.	MBWEMBWE FARMERS DEVELOPMENT ORGANIZATION (MFADEO)
294.	CHAMA CHA WALEMAVU TANZANIA (CHAWATA MWANZA)
295.	KIKUNDI CHA WATU WENYE ULEMAVU CHA UMOJA-KIBAIGWA
296.	KILOSA YOUTH PEER EDUCATORS
297.	KASULU NETWORK OF NGOS – (KANON)
298.	CHAMA CHA VIZIWI MKOA WA MWANZA (CHAVITA MWANZA)
299.	UMOJA WA WANAWAKE TANZANIA (UWT)
300.	TANZANIA HOUSTON COMMUNITY (THC)
301.	MAONI YA VIJANA WA WILAYA YA NEWALA , RUANGWA, NA KARAGWE
302.	CHAMA CHA USHIRIKA CHA MSINGI MARANGU MASHARIKI
303.	UNITED NATIONS
304.	THE TANGANYIKA LAW SOCIETY
305.	MUUNGANO WA WANAJESHI WASTAAFU TANZANIA
306.	KITUO CHA SHERIA NA HAKI ZA BINADAMU (LHRC)
307.	MWANAMBOGO UNITED YOUTH DEVELOPMENT (MUYODE)
308.	HEALTH CARE SOCIETY (HCS)
309.	ASSOCIATION OF TANZANIA EMPLOYERS (ATE)
310.	KIKUNDI CHA VIJANA WA JAMII WAFUGAJI WA KIBARBAIG
311.	KIKUNDI CHA KWISEBU KILICHOUNDA BARAZA HURU LA KATIBA
312.	TANZANIA VOLUNTEERING CENTRE (TVC)
313.	WANAWAKE MJINI MANGAKA WILAYA YA NANYUMBU

314.	UMOJA WA KUSAIDIANA MPERA C KATA YA IPULI - MANISPAA YA TABORA
315.	ASSOCIATION OF TANZANIAN IN BOTSWANA
316.	SHIRIKA LA WANAWAKE KATIKA SHERIA NA MAENDELEO AFRIKA (WILDAT - TANZANIA)
317.	TANZANIA TENANTS ASSOCIATION
318.	SEMA KWELI NA TENDA HAKI
319.	MAGU CIVIL SOCIETY ORGANISATION NETWORK (MACSONET)
320.	TANZANIA OLDER PEOPLE'S PLATFORM (TOP)
321.	MOROGORO ELDERLY PEOPLE'S ORGANIZATION
322.	CHAMA CHA WASIIONA MAGU
323.	NEW HOPE FAMILY GROUP
324.	MTANDAO WA MASHIRIKA YASIYO YA KISERIKALI WILAYA YA MBEYA VIJIJINI (MBEDINGONET)
325.	CIVIC AND DEBATE
326.	CHAMA CHA MAENDELEO YA KIUCHUMI NA KIJAMII VUGA (CHAMAKIVU)
327.	WOMEN IN SOCIAL ENTREPRENEURSHIP (WISE)
328.	HAI ASSOCIATION OF NON GOVERMENTAL ORGANIZATION (HANGO)
329.	PEACE AND COMFORT FOR NEEDY WOMEN
330.	DIASPORA COUNCIL OF TANZANIAS IN AMERICA (DICOTA)
331.	MIKUNDA FARMERS IMPOWERMENT INITIATIVE (MIFEIN)
332.	MTANDAO WA MASHIRIKA YASIYO YA KISERIKALI WILAYA YA RUANGWA (MMAKIRU)
333.	UMOJA WA WASTAAFU WA JESHI LA MAGEREZA
334.	CHAMA CHA WAPANGAJI WA SHIRIKA LA NYUMBA LA TAIFA
335.	ACTION FOR DEMOCRACY AND LOCAL GOVERNANCE (ADLG)

336.	BARAZA LA WAFANYAKAZI LA MABADILIKO YA KATIBA WILAYA YA CHUNYA
337.	WASTAAFU WA SERIKALI – MOROGORO
338.	MBOZI NGO NETWORK M.N.N ORGANIZATION M.N.N.MBOZI
339.	MWASILIA ASILIA
340.	UMOJA WA WANAWAKE WAJANE NA WATOTO YATIMA NA WAISHIO KATIKA MAZINGIRA MAGUMU NCHINI TANZANIA
341.	YOUTH ACTION DEVELOPMENT (YAD)
342.	WANACHAMA WA TANZANIA PROFESSIONALS FORUM
343.	SERVICE HEALTH AND DEVELOPMENT FOR PEOPLE LIVING POSITIVELY WITH HIV/AIDS
344.	LUSHOTO CIVIL SOCIETIES COALITION (LUSCO)
345.	KIKUNDI CHA UTAJI TANZANIA (KUT)
346.	TANZANIA VOTERS' UNION (TANVU)
347.	TANZANIA SOCIAL SERVICES SOCIETY (T.S.S.S)
348.	NATIONAL COMMITTEE FOR PERSONS WITH DISABILITIES ON ROAD SAFETY
349.	KUNDI LA MADEREVA SEKTA BINAFSI
350.	DISABLE ORGANISATION FOR LEGAL AFFAIRS AND SOCIAL ECONOMIC DEVELOPMENT (DOLASED)
351.	KIKUNDI CHA WAZEE MTAALI WA MUHARAKANI
352.	BARAZA LA RURAL PROMOTION FOR DEMOCRACY (RPD)
353.	CHAMA CHA SHIVYAWATA-KIGOMA
354.	KILOMERO GROUP FOR COMMUNITY DEVELOPMENT - KGCD
355.	KILOMERO UNION OF NON-GOVERNMENTAL ORGANIZATION (KIUNGO)
356.	RESTLESS DEVELOPMENT
357.	CHAMA CHA WATUMISHI WASTAAFU WA WILAYA YA WANGING'OMBE-CHAWAI

358.	TANZANIA NETWORK OF LEGAL AID PROVIDERS
359.	SHIRIKA LA WASAIDIZI WA JAMII KATA YA KIGOGO
360.	TANZANIA YOUTH DEVELOPMENT & CONCERN ORGANIZATION (TYDC)
361.	MIBS SOCIAL CLUB (MBS)
362.	TUNAWAPENDA DAIMA WAATHIRIKA WA UKIMWI (TUWADAU)
363.	ZANZIBAR INSTITUTE FOR RESEARCH AND PUBLIC POLICY (ZIRPP)
364.	JUMUIYA YA WANAFUNZI WA TAASISI ZA ELIMU YA JUU TANZANIA(TAHLISO)
365.	CHAMA CHA WALIMU TANZANIA (CWT)
366.	CHAMA CHA WALIMU TANZANIA (CWT) - MOROGORO VIJIJINI
367.	ZANZIBAR HIGHER LEARNERS FEDERATION (ZAHILFE)
368.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA WAFANYAKAZI TANZANIA (TUCTA)
369.	JUMUIYA YA WATAALUMA WA CHUO KIKUU CHA TAIFA ZANZIBAR (SUZAASA)
370.	UMOJA WA WABUNGE WANAWAKE TANZANIA
371.	UNIVERSITY OF DAR ES SALAAM ACADEMIC ASSEMBLY (UDASA)
372.	THE EAST AFRICAN NGUVU KAZI AND JUAKALI PARTNERS
373.	AZAKI ZA MTWARA
374.	YOUTH FIGHT FOR SOCIAL AWARENESS ORGANIZATION (YOFSAO)
375.	THE FOUNDATION FOR CIVIL SOCIETY
376.	CHAMA CHA WASIOONA TANZANIA (TLB) TAWI LA TABORA MANISPAAA
377.	SHIRIKA LA MAENDELEO TARIME
378.	SINGIDA URBARN NGO's NETWORK (SIUNGONET)
379.	UNIT IN DIVERSITY FOUNDATION - MWANZA BRANCH

380.	TANZANIA MEDIA WOMEN ASSOCIATION (TAMWA)
381.	CHAMA CHA MAENDELEO YA KIUCHUMI NA KIJAMII VUGA (CHAKIVU)
382.	CENTRE FOR ECONOMIC PROSPERITY
383.	OPEN MIND TANZANIA (OMT)
384.	EASTERN AFRICA CENTRE FOR CONSTITUTIONAL DEVELOPMENT (KCK)
385.	TANZANIA NATIONAL AGE CARE ORGANIZATION (TANACO)
386.	WATANZANIA WAISHIO ETHIOPIA-(UDUGU)
387.	KITUO CHA KUPINGA UKATILI WA KIJINSIA (CA-GBV)
388.	SHIRIKISHO LA VYAMA VYA WATU WENYE ULEMAVU/SHIVYAWATA (MAHENGE - ULANGA)
389.	KAMATI YA UMOJA WA MASHIRIKISHO YA SANAA TANZANIA
390.	PRO-LIFE TANZANIA

Kiambatisho Na. 28: Maelekezo ya Tume ya namna ya kuunda Mabaraza Maalum ya Katiba ya Watu wenye Ulemavu.

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME YA MABADILIKO YA KATIBA**

S.L.P. 1681,

Dar- es Salaam, Tanzania.

Simu: +255 22 2133425,

Nukushi: +255 22 2133442

Barua Pepe: katiba@katiba.go.tz

katiba@katiba.go.tz

Tovuti: www.katiba.go.tz

Unapojibu tafadhali taja:

S.L.P. 2775,

Zanzibar, Tanzania.

Simu: +255 24 2230768

Nukushi: +255 24 2230769

Barua Pepe:

Tovuti: www.katiba.go.tz

Kumb. Na. AB.76/386/01

24 Aprili, 2013

Mkurugenzi Mtendaji,

Shirikisho la Vyama vya Watu wenye Ulemavu Tanzania

(SHIVYAWATA),

DAR ES SALAAM.

**Yah: BARAZA MAALUM LA WENYE ULEMAVU KUSHIRIKI
KUJADILI RASIMU YA KATIBA**

Kama mnavyofahamu Tume imekamilisha kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa Mwananchi mmoja mmoja na Wadau wa Kitaasisi mbalimbali na hivi sasa inaendelea na kazi ya kuandaa Rasimu ya Katiba kama sheria inavyoelekeza. Rasimu ya Katiba Mpya itajadiliwa na kutolewa maoni katika ambapo yapo ya aina mbili; yaani;

1. Mabaraza ya Katiba ya Wilaya ngazi ya Mamlaka za Serikali za Mitaa ambayo yataundwa, kusimamiwa na kuendeshwa na Tume ya Mabadiliko ya Katiba;
2. Mabaraza ya Katiba ya Asasi, Taasisi na Makundi ya Watu wenye Malengo yanayofanana ambayo yatajiunda, kujisimamia na kuiendesha yenywewe.

Kutokana na hali maalum ya walemvu, Tume imeamua kuunda, kusimamia na kuendesha Baraza la Katiba Maalum kwa ajili ya watu wenye ulemavu. Baraza hilo litaandaliiwa katika ngazi ya Taifa na litakuwa na uwakilishi wa watu wanenye kutoka kila aina ya ulemavu kulingana na usajili wa vyama vyao chini ya Shirikisho la

Watu wenyе Ulemavu Tanzania – **SHIVYAWATA** ambao wanapaswa kuandaa na kusimamia utaratibu mzuri utakaowezesha kupatikana kwa wawakilishi ambao watakuwa wamechaguliwa kwa njia ya kidemokrasia kuanzia ngazi za chini, kwa kila chama cha watu wenyе ulemavu.

Aidha, Tume italipia gharama za wasaidizi wa Watu wenyе Ulemavu wasiozidi ishirini (20) na wataalam wasiozidi sita (6) wa kusaidia kutafsiri kwa ajili ya viziwi na watu wasioona wakati wa kuendesha Baraza la Katiba Maalum kwa Watu wenyе Ulemavu katika mukutano utakaofanyika Dodoma kwa tarehe mtakazojulishwa baadaye

Tume inatoa mwezi mmoja kwa **SHIVYAWATA** kukamilisha taratibu za kuwapata wawakilishi wa walemvu kwa aina kumi (10) za ulemavu na kuwasilisha majina yao kwa Katibu wa Tume kabla ya tarehe 31 Mei, 2013.

Tunawashukuru kwa ushirikiano wenu.

A.A.Rashid
KATIBU

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

S.L.P. 1681,
Dar- es Salaam, Tanzania.
Simu: +255 22 2133425,
Nukushi: +255 22 2133442
Barua Pepe: katiba@katiba.go.tz
katiba@katiba.go.tz
Tovuti: www.katiba.go.tz
Unapojibu tafadhali taja:

S.L.P. 2775,
Zanzibar, Tanzania.
Simu: +255 24 2230768
Nukushi: +255 24 2230769
Barua Pepe:
Tovuti: www.katiba.go.tz

Kumb. Na. AB.76/386/01

24 Aprili, 2013

Mkurugenzi Mtendaji,
Shirikisho la Jumuia ya Walemau Zanzibar (SHIJUWAZA),
ZANZIBAR.

Yah: **BARAZA MAALUM LA WATU WENYE ULEMAVU KUSHIRIKI
KUJADILI RASIMU YA KATIBA**

Kama mnavyofahamu Tume imekamilisha kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa Mwananchi mmoja mmoja na Wadau wa Kitaasisi mbalimbali na hivi sasa inaendelea na kazi ya kuandaa Rasimu ya Katiba kama sheria inavyoelekeza. Rasimu ya Katiba Mpya itajadiliwa na kutolewa maoni katika Mabaraza ya Katiba ambayo yapo ya aina mbili; yaani;

1. Mabaraza ya Katiba ya Wilaya ngazi ya Mamlaka za Serikali za Mitaa ambayo yataundwa, kusimamiwa na kuendeshwa na Tume ya Mabadiliko ya Katiba;
2. Mabaraza ya Katiba ya Asasi, Taasisi na Makundi ya Watu wenye Malengo yanayofanana ambayo yatajiunda, kujisimamia na kuijendesha yenyewe.

Kutokana na hali maalum ya walemau, Tume imeamua kuunda, kusimamia na kuendesha Baraza la Katiba Maalum kwa ajili ya watu wenye ulemavu. Baraza hilo litaandalika katika ngazi ya Taifa na litakuwa na uwakilishi wa watu wanenye kutoka kila aina ya ulemavu, kulingana na usajili wa vyama vyao chini ya Shirikisho la Jumuia ya Walemau Zanzibar - **SHIJUWAZA** ambao wanapaswa kuandaa na kusimamia utaratibu mzuri utakaowezesha kupatikana kwa wawakilishi ambao watakuwa wamechaguliwa kwa njia ya

kidemokrasia kuanzia ngazi za chini, kwa kila chama cha watu wenye ulemavu.

Aidha, Tume italipia gharama za wasaidizi wa Watu wenye Ulemavu wasiozidi kumi na nne (14) na wataalam wasiozidi sita (6) wa kusaidia kutafsiri kwa ajili ya viziwi na watu wasioona wakati wa kuendesha Baraza la Katiba Maalum kwa Watu wenye Ulemavu, katika mkutano utakaofanyika mjini Zanzibar kwa tarehe mtakazojulishwa baadaye.

Tume inatoa mwezi mmoja kwa **SHIJUWAZA** kukamilisha taratibu za kuwapata wawakilishi wa walemvu kwa aina saba (7) za ulemavu na kuwasilisha majina yao kwa Katibu wa Tume kabla ya tarehe 31 Mei, 2013.

Tunawashukuru kwa ushirikiano wenu.

A.A.Rashid
KATIBU

Kiambatisho Na. 29: Ratiba ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

RATIBA YA MABARAZA YA KATIBA YA WILAYA NGAZI YA MAMILAKA YA SERIKALI ZA MITAA
KUANZIA TAREHE 12 JULAI, 2013 HADI 02 SEPTEMBER, 2013

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
		1	NGARA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA NGARA	12/7/2013	14/7/2013
		2	KARAGWE	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA KARAGWE	16/7/2013	18/7/2013
		3	KYERWA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA KYERWA	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		4	MISENYI	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA MISENYI	25/7/2013	27/7/2013
		5	BUKOBA	5	HALMASHAURI YA MANISPAA YA BUKOBA	29/7/2013	31/7/2013
				6	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOBA	2/8/2013	4/8/2013
		6	MULEBA	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA MULEBA	6/8/2013	8/8/2013

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
2	GEITA	7	CHATO	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHATO	11/8/2013	13/8/2013
		8	GEITA	9	HALMASHAURI YA MJI WA GEITA	15/8/2013	17/8/2013
		9		10	HALMASHAURI YA WILAYA YA GEITA	19/8/2013	21/8/2013
		10	SENGEREMA	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA NYANG'HWALE	23/8/2013	25/8/2013
3	MWANZA	11	BIHARAMULO	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA SENGREMA	27/8/2013	29/8/2013
		11		13	HALMASHAURI YA WILAYA YA BIHARAMULO	31/8/2013	2/9/2013
				13			

KUNDI LA PILI [Linajumuisha Mikoa ya Shinyanga, Simiyu, Mwanza, Geita na Tabora]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
1	SIMIYU	1	MEATU	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA MEATU	12/7/2013	14/7/2013
		2	MASWA	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA MASWA	16/7/2013	18/7/2013
2	MWANZA	3	KWIMBA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA KWIMBA	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		4	MISUNGWI	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA MISUNGWI	25/7/2013	27/7/2013
		5	ILEMELEA	5	HALMASHAURI YA MANISPAA YA ILEMELA	29/7/2013	31/7/2013
		6	NYAMAGANA	6	HALMASHAURI YA JIJI LA MWANZA	2/8/2013	4/8/2013
3	GEITA	7	MBOGWE	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA MBOGWE	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
		8	BUKOMBE	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOMBE	11/8/2013	13/8/2013
4	SHINYANGA	9	KAHAMA				

				9	HALMASHAURI YA MJI WA KAHAMA	15/8/2013	17/8/2013
				10	HALMASHAURI YA WILAYA YA KAHAMA [MSALALA]	19/8/2013	21/8/2013
				11	HALMASHAURI YA WILAYA YA KAHAMA [USHETU]	23/8/2013	25/8/2013
5	TABORA	10	NZEGA	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA NZEGA	27/8/2013	29/8/2013
6	SHINYANGA	11	KISHAPU	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA KISHAPU	31/8/2013	2/9/2013
		11		13			

KUNDI LA TATU [Linajumuisha Mikoa ya Mara, Mwanza na Simiyu]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
		2	RORYA	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA RORYA	12/7/2013	14/7/2013
		3	MUSOMA	3	HALMASHAURI YA MANISPAA YA MUSOMA	16/7/2013	18/7/2013
		4	BUTIAMA	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA MUSOMA	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		5	SERENGETI	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUTIAMA	25/7/2013	27/7/2013
		6	BUNDA	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUNDA	2/8/2013	4/8/2013

2	MWANZA	7	UKERewe	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA UKERewe	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
		8	MAGU	9	HALMASHAURI YA WILAYA YA MAGU	11/8/2013	13/8/2013
3	SIMIYU	9	BUSEGA	10	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUSEGA	15/8/2013	17/8/2013
		10	ITILIMA	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA ITILIMA	19/8/2013	21/8/2013
		11	BARIADI	12	HALMASHAURI YA MJI WA BARIADI	23/8/2013	25/8/2013
				13	HALMASHAURI YA WILAYA YA BARIADI	27/8/2013	29/8/2013
	MARA	1	TARIME	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA TARIME		
		11		13			

KUNDI LA NNE [Linajumuisha Mikoa ya Kigoma, Tabora na Katavi]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
1	KIGOMA	1	KIBONDO	1	HALMASHAURI WILAYA YA KIBONDO	12/7/2013	14/7/2013
		2	KASULU	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA KASULU	16/7/2013	18/7/2013
		3	BUHIGWE	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUHIGWE	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		4	KIGOMA	4	HALMASHAURI YA MANISPAA YA KIGOMA / UJJI	25/7/2013	27/7/2013
				5	HALMASHAURI YA WILAYA YA KIGOMA	29/7/2013	31/7/2013
		5	UVINZA	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA UVINZA	2/8/2013	4/8/2013
2	TABORA	6	KALIUA	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA KALIUA	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
		7	URAMBO	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA URAMBO	11/8/2013	13/8/2013
3	KATAVI	8	MPANDA	9	HALMASHAURI YA MJI WA MPANDA	15/8/2013	17/8/2013

			10	HALMASHAURI YA WILAYA YA MPANDA	19/8/2013	21/8/2013	
	9	MLELE	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA MLELE	23/8/2013	25/8/2013	
			12	HALMASHAURI YA WILAYA YA NSIMBO	27/8/2013	29/8/2013	
	KIGOMA	10	KAKONKO	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA KAKONKO	31/8/2013	2/9/2013
		10		13			

KUNDI LA TANO [Linajumuisha Mikoa ya Tabora, Singida na Dodoma]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
1	SINGIDA	1	IRAMBA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA IRAMBA	12/7/2013	14/7/2013
		2	MKALAMA	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA MKALAMA	16/7/2013	18/7/2013
		3	SINGIDA	3	HALMASHAURI YA MANISPAA YA SINGIDA	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		4	IKUNGI	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA SINGIDA	25/7/2013	27/7/2013
		5	MANYONI	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA MANYONI	29/7/2013	31/7/2013
		6	BAHI	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA BAH	2/8/2013	4/8/2013
2	DODOMA				SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
		7	DODOMA	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA MANISPAA YA DODOMA	11/8/2013	13/8/2013
				9	BARAZA LA WATU WENYE ULEMAVU	15/8/2013	17/8/2013
		8	CHAMWINO	10	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHAMWINO	19/8/2013	21/8/2013

		9	KONDOA	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA KONDOA	23/8/2013	25/8/2013
		10	CHEMBA	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHEMBA	27/8/2013	29/8/2013
3	TABORA	11	IGUNGA	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA IGUNGA	31/8/2013	2/9/2013
		11		13			

KUNDI LA SITA [Linajumuisha Mikoa ya Lindi, Pwani, Shinyanga na Tabora]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
1	LINDI	1	KILWA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA	12/7/2013	14/7/2013
2	PWANI	2	RUFIFI	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA RUFIFI	16/7/2013	18/7/2013
		3	MKURANGA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA MKURANGA	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		4	KISARAWE	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA KISARAWE	25/7/2013	27/7/2013
		5	MAFIA	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA MAFIA	29/7/2013	31/7/2013
		6	KIBAHA	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA KIBAHA	2/8/2013	4/8/2013
				7	HALMASHAURI YA MJI WA KIBAHA	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
3	SHINYANGA	7	SHINYANGA	8	HALMASHAURI YA MANISPAA YA SHINYANGA	11/8/2013	13/8/2013
				9	HALMASHAURI YA WILAYA YA SHINYANGA	15/8/2013	17/8/2013
4	TABORA	8	SIKONGE	10	HALMASHAURI YA WILAYA YA SIKONGE	19/8/2013	21/8/2013

		9	TABORA	11	HALMASHAURI YA MANISPAA YA TABORA	23/8/2013	25/8/2013
		10	UYUI [TABORA]	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA UYUI [TABORA]	27/8/2013	29/8/2013
	LINDI	11	LINDI	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA LINDI	31/8/2013	2/9/2013
		11		13			

KUNDI LA SABA [Linajumisha Mikoa ya Arusha na Manyara]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
1	ARUSHA	1	KARATU	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KARATU	12/7/2013	14/7/2013
2	MANYARA	2	MBULU	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA MBULU	16/7/2013	18/7/2013
		3	HANANG'	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA HANANG'	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		4	BABATI	4	HALMASHAURI YA MJI WA BABATI	25/7/2013	27/7/2013
				5	HALMASHAURI YA WILAYA YA BABATI	29/7/2013	31/7/2013
		5	KITETO	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA KITETO	2/8/2013	4/8/2013
		6	SIMANJIRO	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA SIMANJIRO	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
3	ARUSHA	7	MONDULI	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA MONDULI	11/8/2013	13/8/2013
		8	LONGIDO	9	HALMASHAURI YA WILAYA YA LONGIDO	15/8/2013	17/8/2013
		9	ARUSHA	10	HALMASHAURI YA JIJI LA ARUSHA	19/8/2013	21/8/2013
		10	ARUMERU	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA ARUSHA	23/8/2013	25/8/2013

				12	HALMASHAURI YA WILAYA YA MERU	27/8/2013	29/8/2013
	ARUSHA	11	NGORONG ORO	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA NGORONGORO	31/8/2013	2/9/2013
		11		13			

KUNDI LA NANE [Linajumisha Mikoa ya Kilimanjaro, Tanga na Dodoma]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
1	KILIMANJARO	1	HAI	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA HAI	12/7/2013	14/7/2013
		2	MOSHI	2	HALMASHAURI YA MANISPAA YA MOSHI	16/7/2013	18/7/2013
		3		3	HALMASHAURI YA WILAYA MOSHI	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		3	ROMBO	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA ROMBO	25/7/2013	27/7/2013
		4	MWANGA	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA MWANGA	29/7/2013	31/7/2013
		5	SAME	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA SAME	2/8/2013	4/8/2013
2	TANGA	6	LUSHOTO	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA LUSHOTO	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
		7	HANDENI	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUMBULI	11/8/2013	13/8/2013
		8		9	HALMASHAURI YA WILAYA YA HANDENI	15/8/2013	17/8/2013
					HALMASHAURI YA WILAYA YA KILINDI	19/8/2013	21/8/2013

3	DODOMA	9	MPWAPWA	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA MPWAPWA	23/8/2013	25/8/2013
		10	KONGWA	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA KONGWA	27/8/2013	29/8/2013
	KILIMANJARO	11	SIHA	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA SIHA	31/8/2013	2/9/2013
		11		13			

KUNDI LA TISA [Linajumuisha Mikoa ya Tanga, Kaskazini Pemba na Kusini Pemba]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
1	TANGA	1	KOROGWE TC	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KOROGWE	12/7/2013	14/7/2013
		2	MUHEZA	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA MUHEZA	16/7/2013	18/7/2013
		3	MKINGA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA MKINGA	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		4	PANGANI	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA PANGANI	25/7/2013	27/7/2013
		5	TANGA	5	HALMASHAURI YA JIJI LA TANGA	29/7/2013	31/7/2013
2	KASKAZINI PEMBA	6	MICHEWEN I	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA MICHEWENI	2/8/2013	4/8/2013
		7	WETE	7	BARAZA LA MJI WA WETE	6/8/2013	8/8/2013

					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013
			8		HALMASHAURI YA WILAYA YA WETE	11/8/2013 13/8/2013
3	KUSINI PEMBA	8	MKAONI	9	BARAZA LA MJI WA MKOANI	15/8/2013 17/8/2013
				10	HALMASHAURI YA WILAYA YA MKOANI	19/8/2013 21/8/2013
		9	CHAKECHA KE	11	BARAZA LA MJI WA CHAKECHAKE	23/8/2013 25/8/2013
				12	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHAKECHAKE	27/8/2013 29/8/2013
	TANGA	9	KOROGWE TC	13	HALMASHAURI YA MJI WA KOROGWE	31/8/2013 2/9/2013
		9		13		

KUNDI LA KUMI [Linajumuisha Mikoa ya Kusini Unguja, Kaskazini Unguja, Mjini Magharibi na Ruvuma]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZ A
A	D	E	F	G	H	I	J
1	KUSINI UNGUJA	1	KATI	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA KATI	12/7/2013	14/7/2013
2	KASKAZINI UNGUJA	2	KASKAZINI A	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA KASKAZINI "A"	16/7/2013	18/7/2013
		3	KASKAZINI B	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA KASKAZINI "B"	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	

3	MJINI MAGHARIBI	4	MJINI	5	BARAZA LA MANISPAA YA ZANZIBAR	25/7/2013	27/7/2013
		5	MAGHARIBI	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA MAGHARIBI	29/7/2013	31/7/2013
				7	BARAZA LA WATU WENYE ULEMAVU	2/8/2013	4/8/2013
4	RUVUMA 8	6	NAMTUMBO	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA NAMTUMBO	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
		7	NYASA	9	HALMASHAURI YA WILAYA YA NYASA	11/8/2013	13/8/2013
		9	MBINGA	10	HALMASHAURI YA WILAYA YA MBINGA	15/8/2013	17/8/2013
		9	SONGEA	11	HALMASHAURI YA MANISPAA YA SONGEA	19/8/2013	21/8/2013
				12	HALMASHAURI YA WILAYA YA SONGEA	23/8/2013	25/8/2013
5	NJOMBE	1	LUDEWA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA LUDEWA	27/8/2013	29/8/2013
		11		12			

KUNDI LA KUMI NA MOJA [Linajumuisha Mikoa ya Mbeya, Iringa, Morogoro na Pwani]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZ A
A	D	E	F	G	H	I	J
2	IRINGA	1	KILOLO	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KILOLO	12/7/2013	14/7/2013
		2	IRINGA	2	HALMASHAURI YA MANISPAA YA IRINGA	16/7/2013	18/7/2013
				3	HALMASHAURI YA WILAYA YA IRINGA	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
3	MOROGORO	3	ULANGA	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA ULANGA/MAHENGE	25/7/2013	27/7/2013
		4	KILOMERO	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA KILOMERO	29/7/2013	31/7/2013
		5	KILOSA	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA KILOSA	2/8/2013	4/8/2013
		6	GAIRO	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA GAIRO	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
		7	MVOMERO	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA MVOMERO	11/8/2013	13/8/2013
		8	MOROGORO	9	HALMASHAURI YA MANISPAA YA MOROGORO	15/8/2013	17/8/2013
				10	HALMASHAURI YA WILAYA YA MOROGORO	19/8/2013	21/8/2013

4	PWANI	9	BAGAMOYO	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA BAGAMOYO	23/8/2013	25/8/2013
	MBEYA	10	MBARALI	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA MBARALI	27/8/2013	29/8/2013
		10		12			

KUNDI LA KUMI NA MBILI [Linajumuisha Mikoa ya Rukwa na Mbeya]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZ A
A	D	E	F	G	H	I	J
1	RUKWA	1	SUMBAWANGA	1	HALMASHAURI YA MANISPAA YA SUMBAWANGA	12/7/2013	14/7/2013
				2	HALMASHAURI YA WILAYA YA SUMBAWANGA	16/7/2013	18/7/2013
		2	KALAMBO	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA KALAMBO	20/7/2013	22/7/2013
2	MBEYA				MAPUMZIKO	23/7/2013	
		3	CHUNYA	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHUNYA	25/7/2013	27/7/2013
		4	MOMBA	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA MOMBA	29/7/2013	31/7/2013
		5	MBOZI	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA MBOZI	2/8/2013	4/8/2013
		6	ILEJE	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA ILEJE	6/8/2013	8/8/2013

					SIKUKUU YA EID EL-FITR		9/8/2013
	7	KYELA	8		HALMASHAURI YA WILAYA YA KYELA	11/8/2013	13/8/2013
8	RUNGWE	9			HALMASHAURI YA WILAYA YA BUSOKELO	15/8/2013	17/8/2013
		10			HALMASHAURI YA WILAYA YA RUNGWE	19/8/2013	21/8/2013
9	MBEYA	11			HALMASHAURI YA JIJI LA MBEYA	23/8/2013	25/8/2013
		12			HALMASHAURI YA WILAYA YA MBEYA	27/8/2013	29/8/2013
1	RUKWA	10	NKASI	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA NKASI	31/8/2013	2/9/2013
		10		13			

KUNDI LA KUMI NA TATU [linajumisha Mikoa ya Mtwara, Ruvuma na Lindi]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZ A
A	D	E	F	G	H	I	J
1.	MTWARA	1	MTWARA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA MTWARA	12/7/2013	14/7/2013
		2	TANDAHIMBA	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA TANDAHIMBA	16/7/2013	18/7/2013
		3	NEWALA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA NEWALA	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
2.	RUVUMA	4	TUNDURU	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA TUNDURU	25/7/2013	27/7/2013

3.	MTWARA	5	NANYUMBU	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA NANYUMBU	29/7/2013	31/7/2013
		6	MASASI	6	HALMASHAURI YA MJI WA MASASI	2/8/2013	4/8/2013
				7	HALMASHAURI YA WILAYA YA MASASI	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
4.	LINDI	7	LIWALE	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA LIWALE	11/8/2013	13/8/2013
		8	NACHINGWE A	9	HALMASHAURI YA WILAYA YA NACHINGWEA	15/8/2013	17/8/2013
		9	RUANGWA	10	HALMASHAURI YA WILAYA YA RUANGWA	19/8/2013	21/8/2013
		10	LINDI	11	HALMASHAURI YA MANISPAA YA LINDI	23/8/2013	25/8/2013
				12	HALMASHAURI YA MANISPAA YA LINDI	27/8/2013	29/8/2013
	MTWARA	11	Mtwara	13	HALMASHAURI YA MANISPAA YA MTWARA / MIKINDANI	31/8/2013	10/7/2013
		10		13			

KUNDI LA KUMI NA NNE [linajumisha Mikoa ya Njombe, Iringa na Dar es Salaam]

NA.	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	TAREHE	
						KUANZA	KUMALIZA
A	D	E	F	G	H	I	J
1.	NJOMBE	1	MAKETE	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA MAKETE	12/7/2013	14/7/2013
		2	NJOMBE	2	HALMASHAURI YA MJI WA NJOMBE	16/7/2013	18/7/2013
				3	HALMASHAURI YA WILAYA YA NJOMBE	20/7/2013	22/7/2013
					MAPUMZIKO	23/7/2013	
		3	WANGING'OMB E	4	HALMASHAURI YA MJI WA MAKAMBAKO	25/7/2013	27/7/2013
				5	HALMASHAURI YA WILAYA YA WANGING'OMBE	29/7/2013	31/7/2013
2.	IRINGA	4	MUFINDI	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA MUFINDI	2/8/2013	4/8/2013
3.	DAR ES SALAAM	5	ILALA	7	HALMASHAURI YA MANISPA A YA ILALA "A"	6/8/2013	8/8/2013
					SIKUKUU YA EID EL-FITR	9/8/2013	
				8	HALMASHAURI YA MANISPA A YA ILALA "B"	11/8/2013	13/8/2013
		6	TEMEKE	9	HALMASHAURI YA MANISPA A YA TEMEKE "A"	15/8/2013	17/8/2013
				10	HALMASHAURI YA MANISPA A YA TEMEKE "B"	19/8/2013	21/8/2013

		7	KINONDONI	11	HALMASHAURI YA MANISPAA KINONDONI "A"	23/8/2013	25/8/2013
4.	KUSINI UNGUJA	8	KUSINI UNGUJA	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA KUSINI UNGUJA	27/8/2013	29/8/2013
		8		12			
JUMLA KUU		145		179			

Kiambatisho Na. 30 A: Mfano wa barua za Maelekezo ya kuteua Waratibu wa Mikoa.

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME YA MABADILIKO YA KATIBA**

S.L.P. 1681,
Dar- es Salaam, Tanzania.

Simu: +255 22 2133425,
2230768

Nukushi: +255 22 2133442
2230769

Barua Pepe: katiba@katiba.go.tz
katiba@katiba.go.tz

Tovuti: www.katiba.go.tz
www.katiba.go.tz

Unapojibu tafadhali taja:

S.L.P. 2775,
Zanzibar, Tanzania.

Simu: +255 24

Nukushi: +255 24

Barua Pepe:

Tovuti:

Kumb. Na. GA.75/298/02/183

11 Februari, 2013

Makatibu Tawala wa Mikoa,
TANZANIA BARA.

Maafisa Tawala wa Mikoa,
ZANZIBAR.

**YAH: KUTEUA AFISA ATAKAYERATIBU KAZI ZA TUME YA
MABADILIKO YA KATIBA KATIKA NGAZI YA MKOA**

Kama unavyofahamu, Tume imekamilisha kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa Wananchi na Makundi mbalimbali. Maoni haya yameiwezesha Tume kuwa na Taarifa za kutosha za kuanza kazi ya uchambuzi na hatimae kuwa na Rasimu ya Katiba.

Kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa Wananchi katika Mikoa na Wilaya zote Tanzania Bara na Zanzibar imefanyika na kufanikiwa kwa ufanisi wa hali ya juu kutokana na ushirikiano mkubwa kutoka kwa watu mbalimbali, na zaidi kutoka katika Ofisi yako kwa namna ambavyo watendaji katika ngazi mbalimbali za Mkoa, Wilaya, Halmashauri, Tarafa, Kata / Wadi, Kijiji/ Mtaa/Shehia walivyoisaidia Tume kutekeleza majukumu yake kulingana na utaratibu uliopangwa.

Baada ya Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya kupatikana na ukamilishaji wa kazi ya uchambuzi na uandaaji wa Rasimu ya Katiba, kazi itakayofuata ni kusambaza Rasimu ya Katiba kwa Wajumbe wote wa Mabaraza ya Katiba na wadau wengine, kuitisha na kuendesha Mabaraza ya Katiba ya Wilaya kwenye Ngazi za Mamlaka za Serikali

za Mitaa. Mabaraza ya Katiba yataendeshwa kwenye kila Mamlaka za Serikali za Mitaa Tanzania Bara na Zanzibar.

Ili kuweza kutekeleza baadhi ya majukumu yake kwenye ngazi za Mikoa na Mamlaka za Serikali za Mitaa Tume imeona ni vema kila Mkao na kila Mamlaka ya Serikali za Mitaa akawepo Afisa mmoja atakayetekeleza majukumu ya Tume kwa kadri ya maelekezo ya Tume yatakavyotolewa. Gharama kwa kazi na majukumu ya Tume zitaghari miwa na Tume yenewe.

Tume ya Mabadiliko ya Katiba imewaandikia Wakurugenzi wa Mamlaka za Serikali za Mitaa ili waweze kuteua Afisa mmoja kutoka kwenye Halmashauri zao atakayeratibu kazi za Tume katika Halmashauri kwa kadri atakayokuwa anapokea maelekezo kutoka Ofisi ya Tume ya Mabadiliko ya Katiba.

Hivyo, Tume ya Mabadiliko ya Katiba inawaandikia barua ili kuwataarifu kuhusu maelekezo iliyoyatoa kwa Wakurugenzi wa Mamlaka za Serikali za Mitaa zilizoko kwenye Mikoa yenu na pia **kuwaomba kila Mkao uteue Afisa mmoja atakekuwa anaratibu shughuli za Tume kwenye Mkao mzima** kwa kushirikiana na Maafisa watakaokuwa wameteuliwa kutoka kila Halmashauri iliyopo kwenye Mkao husika.

Majukumu ya Afisa huyo ni;

1. Kupokea na kusimamia usambazaji wa Mwongozo kuhusu Muundo, Utaratibu wa kuwapata Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya (Mamlaka za Serikali za Mitaa) na Uendeshaji wake.
2. Kwa kushirikiana na Maafisa watakaokuwa wameteuliwa kwenye kila Halmashauri husika, kusimamia na kuhakikisha michakato ya kuwapata wajumbe wa Mabaraza ya Katiba inafanyika kwa mujibu wa Maelekezo na taratibu zilizotolewa na Tume.
3. Kupokea na kusimamia usambaza Barua za uteuzi na barua za mialiko kwa kila Mjumbe wa Baraza la Katiba la Wilaya
4. Kupokea na kusimamia usambaza Rasimu za Katiba kwa kila Mjumbe wa Baraza la Katiba la Wilaya, Taasisi, Asasi na Makundi yenyenye Malengo yanayofanana yatakayounda Mabaraza ya Katiba.
5. Kwa kushirikiana na Maafisa watakaokuwa wameteuliwa kwenye Mamlaka za Serikali za Mitaa kubainisha maeneo ambayo Mabaraza ya Katiba kwa kila Wilaya ngazi ya Mamlaka za Serikali za Mitaa yatafanyika kwa kuzingatia uwepo wa nafasi ya kutosha.
6. Kutekeleza kazi yoyote atakayoelekezwa na Tume.

Majina hayo yatumwe kwa Katibu wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba kabla au tarehe 21 Februari, 2013 yakiwa na taarifa zifuatazo; Majina kamili, Cheo chake, namba zake za simu na E-Mail yake na yatumwe kwa E-Mail : katibu@katiba.go.tz

A.A. Rashid
KATIBU

Nakala: Katibu Mkuu,
Ofisi ya Waziri Mkuu,
DAR ES SALAAM.

Katibu Mkuu,
Afisi ya Makamo wa Pili wa Rais,
ZANZIBAR.

Katibu Mkuu,
Ofisi ya Waziri Mkuu,
Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa,
S.L.P 1923,
DODOMA.

Katibu Mkuu,
Afisi ya Rais na Mwenyekiti wa Baraza la Mapinduzi,
ZANZIBAR.

Kiambatisho Na. 30 B: Mfano wa barua za Maelekezo ya kuteua Waratibu wa Mamlaka za Serikali za Mitaa.

**JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME YA MABADILIKO YA KATIBA**

S.L.P. 1681,
Dar- es Salaam, Tanzania.

Simu: +255 22 2133425,
2230768
Nukushi: +255 22 2133442
2230769

Barua Pepe: katiba@katiba.go.tz
katiba@katiba.go.tz

Tovuti: www.katiba.go.tz
Unapojojibu tafadhali taja:

S.L.P. 2775,
Zanzibar, Tanzania.

Simu: +255 24

Nukushi: +255 24

Barua Pepe:

Tovuti: www.katiba.go.tz

Kumb. Na. GA.75/298/02/182

11 Februari, 2013

Wakurugenzi wa Halmashauri za Jiji,
Manispaa, Miji na Wilaya,
TANZANIA BARA.

Mkurugenzi wa Baraza la Manispaa,
Makatibu wa Mabaraza ya Miji na Wilaya,
ZANZIBAR.

**Yah: KUTEUA AFISA ATAKAYERATIBU KAZI ZA TUME YA
MABADILIKO**

**YA KATIBA KATIKA KILA MAMLAKA YA SERIKALI ZA
MITAA**

Kama unavyofahamu, Tume imekamilisha kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa Wananchi na Makundi mbalimbali. Maoni haya yameiwezesha Tume kuwa na Taarifa za kutosha za kuanza kazi ya uchambuzi na hatimae kuwa na Rasimu ya Katiba.

Kazi ya kukusanya maoni kutoka kwa Wananchi katika Mikoa na Wilaya zote Tanzania Bara na Zanzibar imefanyika na kufanikiwa kwa ufanisi wa hali ya juu kutokana na ushirikiano mkubwa kutoka kwa watu mbalimbali, na zaidi kutoka katika Ofisi zenu kwa namna ambavyo watendaji katika ngazi mbalimbali za Mamlaka za Serikali za Mitaa walivyoisaidia Tume kutekeleza majukumu yake kulingana na utaratibu uliopangwa.

Baada ya Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya kupatikana na ukamilishaji wa kazi ya uchambuzi na uandaaji wa Rasimu ya Katiba, kazi itakayofuata ni kusambaza Rasimu ya Katiba kwa Wajumbe wote wa Mabaraza ya Katiba na wadau wengine, kuitisha na kuendesha

Mabaraza ya Katiba ya Wilaya kwenye Ngazi za Mamlaka za Serikali za Mitaa. Mabaraza ya Katiba yataendeshwa kwenye kila Mamlaka za Serikali za Mitaa Tanzania Bara na Zanzibar.

Ili kuweza kutekeleza baadhi ya majukumu yake kwenye ngazi za Mamlaka za Serikali za Mitaa Tume imeona ni vema kila Mamlaka ya Serikali za Mitaa akawepo Afisa mmoja atakayeteketeleza majukumu ya Tume kwa kadri ya maelekezo yatakavyotolewa. Gharama kwa kazi na majukumu ya Tume zitagharimiwa na Tume yenewe.

Hivyo, ninawaandikia barua hii ili kila mmoja wenu atue Afisa mmoja atakayeratibu kazi za Tume katika Mamlaka ya Serikali za Mitaa husika kwa kadri atakavyoolekezwa na Tume.

Majukumu ya Afisa huyo ni:

1. Kupokea na kusambaza Mwongozo kuhusu Muundo, Utaratibu wa kuwapata Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya (Mamlaka za Serikali za Mitaa) na Uendeshaji wake.
2. Kusimamia na kuhakikisha michakato ya kuwapata wajumbe wa Mabaraza ya Katiba inafanyika kwa mujibu wa Maelekezo na taratibu zilizotolewa na Tume.
3. Kupokea na kusambaza Barua za uteuzi na barua za mialiko kwa kila Mjumbe wa Baraza la Katiba la Wilaya
4. Kupokea na kusambaza Rasimu za Katiba kwa kila Mjumbe wa Baraza la Katiba la Wilaya, Taasisi, Asasi na Makundi yenyе Malengo yanayofanana yatakayounda Mabaraza ya Katiba.
5. Kubainisha Maeneo ambayo Mabaraza ya Katiba kwa kila Wilaya ngazi ya Mamlaka za Serikali za Mitaa yatafanyika kwa kuzingatia uwepo wa nafasi ya kutosha.
6. Kutekeleza kazi yoyote atakayoolekezwa na Tume.

Majina hayo yatumwe kwa Katibu wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba kabla au tarehe 21 Februari, 2013 yakiwa na taarifa zifuatazo; Majina kamili, Cheo chake, namba zake za simu na E-Mail yake na yatumwe kwa E-Mail: katibu@katiba.go.tz

A.A. Rashid
KATIBU

Nakala: Katibu Mkuu,
Ofisi ya Waziri Mkuu,
Tawala za Mikoa na Serikali za Mitaa,
DODOMA.

Katibu Mkuu,
Afisi ya Makamo wa Pili wa Rais,
Zanzibar.

Makatibu Tawala wa Mikoa,

TANZANIA BARA.

Makatibu Tawala wa Mikoa,
ZANZIBAR.

Kiambatisho Na. 31: Mfano wa barua ya uteuzi wa Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

S.L.P 1681

DAR ES SALAAM

Simu: +255 22 2133425

Nukushi+255 22 2133442

Tovuti: www.katiba.go.tz

S.L.P 2775

ZANZIBAR

Simu: +255 24 2230768

Nukushi: + 255 24 2230769

Kumb. Na. AB. 76/386/01

07 Juni, 2013

Bw./Bibi/Bi:.....

Kata ya:.....

Halmashauri ya Jiji/Manispaa/Mji/Wilaya
ya.....

Mkoa wa:.....

Yah: **KUTEULIWA KUWA MJUMBE WA BARAZA LA KATIBA LA**
WILAYA NGAZI YA MAMLAKA YA SERIKALI ZA MITAA

1. Kwa mujibu wa kifungu cha 18 cha Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83, Tume ya Mabadiliko ya Katiba inayo Mamlaka ya kuunda Mabaraza ya katiba kwa madhumuni ya kutoa maoni juu ya Rasimu ya Katiba.
2. Kwa niaba ya Katibu wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba, ninayo furaha kukufahamisha rasmu kuwa umeteuliwa kuwa MJUMBE wa Baraza la Katiba la Wilaya ngazi ya Mamlaka ya Serikali za Mitaa.
3. Majukumu ya Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ni:-
  - 3.1. Kusoma na kuielewa Rasimu ya Katiba;
  - 3.1.1. Kuhudhuria Mkutano wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya kwa tarehe na mahali patakapotangawa na Tume; na
  - 3.1.2. Kutoa maoni katika Mkutano yatakayosaidia kuboresha Rasimu ya Katiba.

4. Ili kukuwezesha kushiriki katika Mkutano wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya, Tume itakugharimia mambo yafuatayo:
  - 4.1. Gharama za usafiri wa kwenda na kurudi katika eneo litakalofanyika Mkutano; na
  - 4.2. Gharama za kujikimu muda wote ambapo Mkutano utafanyika
5. Ujumbe wako katika Baraza la Katiba la Wilaya utadumu katika muda maalum ambapo Tume itaendesha Mabaraza ya Katiba katika Wilaya yako.
6. Nachukua fursa hii kukupongeza kwa kuchaguliwa na kisha kuteuliwa kuwa Mjumbe wa Mabaraza ya Katiba. naamini utaitumia vyema fursa hii kwa kuzingatia imani waliyokupa wananchi na umuhimu wa mchakato wa upatikanaji wa Katiba Mpya kwa mustakabali wa Taifa letu. Pamoja na barua hii Tume inakuletea Rasimu ya Katiba. aidha, utajulishwa rasmi tarehe na mahali ambapo Mabaraza ya Katiba ya Wilaya yako yatafanyika.

Nakutakia kila la kheri.

[Mkurugenzi]

k.n.y: **KATIBU WA TUME YA MABADILIKO YA KATIBA**

Nakala:

Katibu,
Tume ya Mabadiliko ya Katiba,
S.L.P 1681.
DAR ES SALAAM.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

S.L.P 1681

DAR ES SALAAM

Simu: +255 22 2133425

Nukushi: +255 22 2133442

[Tovuti: www.katiba.go.tz](http://www.katiba.go.tz)

S.L.P 2775

ZANZIBAR

Simu: +255 24 2230768

Nukushi: + 255 24 2230769

Kumb. Na. AB. 76/386/01

07 Juni, 2013

Bw./Bibi/Bi:.....

Shehia ya:.....

Baraza la Manispaa/Mji/ Halmashauri ya

Wilaya.....

Mkoa wa:.....

Yah: KUTEULIWA KUWA MJUMBE WA BARAZA LA KATIBA LA WILAYA NGAZI YA MAMLAKA YA SERIKALI ZA MITAA

1. Kwa mujibu wa kifungu cha 18 cha Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83, Tume ya Mabadiliko ya Katiba inayo Mamlaka ya kuunda Mabaraza ya katiba kwa madhumuni ya kutoa maoni juu ya Rasimu ya Katiba.
2. Kwa niaba ya Katibu wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba, ninayo furaha kukufahamisha rasmu kuwa umeteuliwa kuwa Mjumbe wa Baraza la Katiba la Wilaya ngazi ya Mamlaka ya Serikali za Mitaa.
3. Majukumu ya Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba ni:-
  - 3.1. Kusoma na kuilewa Rasimu ya Katiba;
  - 3.1.1. Kuhudhuria Mkutano wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya kwa tarehe na mahali patakapotangawa na Tume; na
  - 3.2. Kutoa maoni katika Mkutano yatakayosaidia kuboresha Rasimu ya Katiba.
4. Ili kukuwezesha kushiriki katika Mkutano wa Mabaraza ya Katiba ya Wilaya, Tume itakugharimia mambo yafuatayo:

- 4.1. Gharama za usafiri wa kwenda na kurudi katika eneo litakalofanyika Mkutano; na
  - 4.2. Gharama za kujikimu muda wote ambapo Mkutano utafanyika
5. Ujumbe wako katika Baraza la Katiba la Wilaya utadumu katika muda maalum ambapo Tume itaendesha Mabaraza ya Katiba katika Wilaya yako.
  6. Nachukua fursa hii kukupongeza kwa kuchaguliwa na kisha kuteuliwa kuwa Mjumbe wa Mabaraza ya Katiba. naamini utaitumia vyema fursa hii kwa kuzingatia imani waliyokupa wananchi na umuhimu wa mchakato wa upatikanaji wa Katiba Mpya kwa mustakabali wa Taifa letu. Pamoja na barua hii Tume inakuletea Rasimu ya Katiba. aidha, utajulishwa rasmi tarehe na mahali ambapo Mabaraza ya Katiba ya Wilaya yako yatafanyika.

Nakutakia kila la kheri.

[Mkurugenzi/Katibu]

k.n.y: **KATIBU WA TUME YA MABADILIKO YA KATIBA**

Nakala: Katibu,
Tume ya Mabadiliko ya Katiba,
S.L.P 1681.

DAR ES SALAAM.

Kiambatisho Na. 32: Mgawanyo wa Wajumbe wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba wakati wa kuendesha Mikutano ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA

TUME YA MABADILIKO YA KATIBA

**MGAWANYO WA WAJUMBE WA TUME YA MABADILIKO YA KATIKA WAKATI WA UENDESHAJI WA MABARAZA YA KATIBA YA WILAYA NGAZI YA MAMILAKA
YA SERIKALI ZA MITAA KUANZIA TAREHE 12 JULAI, 2013 HADI 2 SEPTEMBERA, 2013**

KUNDI LA KWANZA [Linajumuisha Mikoa ya Kagera, Geita na Mwanza]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI
A	B	C	D	E	F	G	H
1		WAJUMBE	KAGERA	1	NGARA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA NGARA
	1	Dr. Edmund A. S. Mvungi		2	KARAGWE	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA KARAGWE
	2	Ndg. Nassor Kh. Mohammed		3	KYERWA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA KYERWA
MRATIBU							
1		Ndg. Abdalla Mitawi		4	MISENYI	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA MISENYI
WAANDISHI							
1		Ndg. Marlim Komba		5	BUKOBA	5	HALMASHAURI YA MANISPAA YA BUKOBA
						6	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOBA

				6	MULEBA	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA MULEBA		
		IT		SIKUKUU YA EID EL-FITR					
2	1	Ndg. August Shao	GEITA	7	CHATO	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHATO		
	DREVA			8	GEITA	9	HALMASHAURI YA MJI WA GEITA		
	1	Ndg. Protus Shine				10	HALMASHAURI YA WILAYA YA GEITA		
	2	Ndg. Mkumbukwa		9	NYANG'HWALE	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA NYANG'HWALE		
3	3	Ndg. Thomas Mbonde	MWANZA	10	SENGEREMA	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA SENGGEREMA		
			KAGERA	11	BIHARAMULO	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA BIHARAMULO		
		JUMLA		11		13			

KUNDI LA PILI [Linajumuisha Mikoa ya Shinyanga, Simiyu, Mwanza, Geita na Tabora]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	
A	B	C	D	E	F	G	H	
1	WAJUMBE			SIMIYU	1	MEATU	1 HALMASHAURI YA WILAYA YA MEATU	
	1	Ndg. Muhammad Y. Mshamba			2	MASWA	2 HALMASHAURI YA WILAYA YA MASWA	
	2	Ndg. John N. Nkolo			3	KWIMBA	3 HALMASHAURI YA WILAYA YA KWIMBA	
2	MRATIBU			MWANZA	MAPUMZIKO			
	1	Ndg. Haji Omar Haji			4	MISUNGWI	4 HALMASHAURI YA WILAYA YA MISUNGWI	
	WAANDISHI				5	ILEMELA	5 HALMASHAURI YA MANISPAA YA ILEMELA	
	1	Ndg. Khalfan Salim			6	NYAMAGANA	6 HALMASHAURI YA JIJI LA MWANZA	
	2				7	MBOGWE	7 HALMASHAURI YA WILAYA YA MBOGWE	
3	IT			GEITA	SIKUKUU YA EID EL-FITR			
	1	Elimu Sekeni			8	BUKOMBE	8 HALMASHAURI YA WILAYA YA BUKOMBE	
4	DREVA			SHINYANGA	9	KAHAMA	9 HALMASHAURI YA MJII WA KAHAMA	
	1	Ndg. Elifuraha Kimaro					10 HALMASHAURI YA WILAYA YA KAHAMA [MSALALA]	

	2	Ndg. Constantino Mushi				11	HALMASHAURI YA WILAYA YA KAHAMA [USHETU]
5	3	Evans Elihaki	TABORA	10	NZEGA	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA NZEGA
4			SHINYANGA	11	KISHAPU	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KISHAPU
		JUMLA		11		13	

KUNDI LA TATU [Linajumuisha Mikoa ya Mara, Mwanza na Simiyu]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI			
A	B	C	D	E	F	G	H			
1	1	WAJUMBE	MARA	1	RORYA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA RORYA			
		Ndg. Maria M. Kashonda		2	MUSOMA	2	HALMASHAURI YA MANISPAA YA MUSOMA			
	2	Ndg. Aboubakar Mohammed Ali		3	BUTIAMA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA MUSOMA			
	MRATIBU					MAPUMZIKO				
	1	Ndg. Kailima Ramadhani Kombwey				4	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUTIAMA			
	WAANDISHI			4	SERENGETI	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA SERENGETI			
	1	Ndg. Aboud Iddi		5	BUNDA	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUNDA			

	2		MWANZA	6	UKERewe	7	Halmashauri ya Wilaya ya ukerewe	
2	IT			SIKUKUU YA EID EL-FITR				
	1	Ndg. Lily M. Mraba		7	MAGU	8	Halmashauri ya Wilaya ya MAGU	
3	DREVA		SIMIYU	8	BUSEGA	9	Halmashauri ya Wilaya ya BUSEGA	
	1	Ndg. Tresphory Kasanga		9	ITILIMA	10	Halmashauri ya Wilaya ya ITILIMA	
	2	Ndg. Asifiwe Sendegea		10	BARIADI	11	Halmashauri ya mji wa BARIADI	
		Ndg. Seif Bakari				12	Halmashauri ya Wilaya ya BARIADI	
1			MARA	11	TARIME	13	Halmashauri ya Wilaya ya TARIME	
		JUMLA		11		13		

KUNDI LA NNE [Linajumuisha Mikoa ya Kigoma, Tabora na Katavi]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI
A	B	C	D	E	F	G	H
1	1	WAJUMBE	KIGOMA	1	KIBONDO	1	Halmashauri Wilaya ya KIBONDO
	2	Ndg. Esther Mkwizu		2	KASULU	2	Halmashauri ya Wilaya ya KASULU
		Ndg. Suleiman Omar Ali		3	BUHIGWE	3	Halmashauri ya Wilaya ya BUHIGWE
	MRATIBU			MAPUMZIKO			

	1	Ndg. Ibrahim Mkwawa		4	KIGOMA	4	HALMASHAURI YA MANISPAA YA KIGOMA / UJIJI	
	WAANDISHI					5	HALMASHAURI YA WILAYA YA KIGOMA	
	1	Ndg. Andrew Eriyo		5	UVINZA	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA UVINZA	
2			TABORA	6	KALIU	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA KALIU	
	IT			SIKUKUU YA EID EL-FITR				
	1	Ndg. Salum Othman		7	URAMBO	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA URAMBO	
3	DREVA		KATAVI	8	MPANDA	9	HALMASHAURI YA MJI WA MPANDA	
	1	Ndg. Iddi Kiluka				10	HALMASHAURI YA WILAYA YA MPANDA	
	2	Ndg. Hasim Msangi		9	MLELE	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA MLELE	
		Ndg. Ally Chum				12	HALMASHAURI YA WILAYA YA NSIMBO	
1			KIGOMA	10	KAKONKO	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA KAKONKO	
		JUMLA		10		13		

KUNDI LA TANO [Linajumuisha Mikoa ya Tabora, Singida na Dodoma]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI			
A	B	C	D	E	F	G	H			
1	WAJUMBE		SINGIDA	1	IRAMBA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA IRAMBA			
	1	Ndg. Ally A. A. Saleh		2	MKALAMA	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA MKALAMA			
	2	Ndg. Jesca Sydney Mkuchu		3	SINGIDA	3	HALMASHAURI YA MANISPAA YA SINGIDA			
	MRATIBU					MAPUMZIKO				
	1	Ndg. Fadhila A. Hassan				4	HALMASHAURI YA WILAYA YA SINGIDA			
						5	HALMASHAURI YA WILAYA YA IKUNGI			
	1	Ndg. Rebeca Kajiru		5	MANYONI	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA MANYONI			
		DODOMA	6	BAHI	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA BAHI				
	WAANDISHI			SIKUKUU YA EID EL-FITR						
2	1	Ndg. Ramadhan Othman Ramadhan		7	DODOMA	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA MANISPAA YA DODOMA			
	DREVA					9	BARAZA LA WATU WENYE ULEMAVU			
	1	Ndg. Anwar Abdalla		8	CHAMWINO	10	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHAMWINO			
	2	Ndg. Yahya Kilima		9	KONDOA	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA KONDOA			

	3	Ndg. Azizi Mgongolwa		10	CHEMBA	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHEMBA
3			TABORA	11	IGUNGA	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA IGUNGA
		JUMLA		11		13	

KUNDI LA SITA [Linajumuisha Mikoa ya Lindi, Pwani, Shinyanga na Tabora]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI
A	B	C	D	E	F	G	H
1	WAJUMBE			LINDI	1 KILWA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KILWA
	1	Prof. Palamagamba J. Kabudi					
	2	Mhe. Alshaymar Kwegyir					
2	3	Mhe. RAYA HAMADI	PWANI	2 RUFIDI	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA RUFIDI	
	MRATIBU			3 MKURANGA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA MKURANGA	
	1	Ndg. Juliana Ndaki		MAPUMZIKO			
	WAANDISHI			4 KISARAWE	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA KISARAWE	
	1	Ndg. Abdulnaseer Hikman		5 MAFIA	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA MAFIA	
	2			6 KIBAHA	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA KIBAHA	

	IT					7	HALMASHAURI YA MJI WA KIBAHA		
1	Ndg. Steven Kizozo			SIKUKUU YA EID EL-FITR					
3	DREVA		SHINYANGA	7	SHINYANGA	8	HALMASHAURI YA MANISPAAA YA SHINYANGA		
1	Ndg. Canisius Sanga					9	HALMASHAURI YA WILAYA YA SHINYANGA		
4	2	Ndg. Aboubakar Mrisho		TABORA	8	SIKONGE	10	HALMASHAURI YA WILAYA YA SIKONGE	
	3	Ndg. Frank Magubika			9	TABORA	11	HALMASHAURI YA MANISPAAA YA TABORA	
	4	Ndg. Semeni Kingaru			10	UYUI [TABORA]	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA UYUI [TABORA]	
	JUMLA			10		12			

KUNDI LA SABA [Linajumuisha Mikoa ya Arusha na Manyara]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI
A	B	C	D	E	F	G	H
1	WAJUMBE		ARUSHA	1	KARATU	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KARATU
	1	Ndg. Yahya Msulwa					
2	2	Ndg. Simai Mohammed Said	MANYARA	2	MBULU	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA MBULU

	MRATIBU			3	HANANG'	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA HANANG'
1	Ndg. Juma Mzalau			MAPUMZIKO			
	WAANDISHI			4	BABATI	4	HALMASHAURI YA MJI WA BABATI
1	Ndg. Shafi Qadir Makame			5	KITETO	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA BABATI
2				6	SIMANJIRO	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA KITETO
	IT			7		7	HALMASHAURI YA WILAYA YA SIMANJIRO
1	Ndg. Shangwe Mkwawa			SIKUKUU YA EID EL-FITR			
1	DEREVA		ARUSHA	7	MONDULI	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA MONDULI
	1	Ndg. Patric Mtimbi		8	LONGIDO	9	HALMASHAURI YA WILAYA YA LONGIDO
	2	Ndg. Mohamed Abadalla		9	ARUSHA	10	HALMASHAURI YA JIJI LA ARUSHA
	3	Ndg. Ipyana Mwakagile		10	ARUMERU	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA ARUSHA
				11	NGORONGORO	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA MERU
				11		13	HALMASHAURI YA WILAYA YA NGORONGORO
		JUMLA		11		13	

KUNDI LA NANE [Linajumisha Mikoa ya Kilimanjaro, Tanga na Dodoma]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	
A	B	C	D	E	F	G	H	
1	WAJUMBE			KILIMANJARO	1	HAI	1 HALMASHAURI YA WILAYA YA HAI	
	1	Ndg. Joseph W. Butiku	2		MOSHI	2 HALMASHAURI YA MANISPAA YA MOSHI		
	2	Ndg. Kibibi Mwinyi Hassan				3 HALMASHAURI YA WILAYA MOSHI		
	MRATIBU					MAPUMZIKO		
	1	Ndg. Saleh S. Mubarak	WAANDISHI	3	ROMBO	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA ROMBO	
	WAANDISHI			4	MWANGA	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA MWANGA	
	1	Ndg. Sylvia Chinguile		5	SAME	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA SAME	
2	2		TANGA	6	LUSHOTO	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA LUSHOTO	
	IT			SIKUKUU YA EID EL-FITR				
	1	Ndg. Kajobi Munubi	DREVA			8	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUMBULI	
	DREVA					9	HALMASHAURI YA WILAYA YA HANDENI	
		Ndg. Stefen Malimilu		8	KILINDI	10	HALMASHAURI YA WILAYA YA KILINDI	
3		Ndg. Richard Kyando	DODOMA	9	MPWAPWA	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA MPWAPWA	
		Ndg. Wise Mlengule		10	KONGWA	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA KONGWA	

1			KILIMANJARO	11	SIHA	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA SIHA
		JUMLA		11		13	

KUNDI LA TISA [Linajumuisha Mikoa ya Tanga, Kaskazini Pemba na Kusini Pemba]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI
A	B	C	D	E	F	G	H
1		WAJUMBE	TANGA	1	KOROGWE	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KOROGWE
	1	Ndg. Ussi Khamis Haji		2	MUHEZA	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA MUHEZA
	2	Ndg. Riziki Shahari Ngwali		3	MKINGA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA MKINGA
		MRATIBU			MAPUMZIKO		
	1	Ndg. Mussa Kombo		4	PANGANI	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA PANGANI
		WAANDISHI		5	TANGA	5	HALMASHAURI YA JIJI LA TANGA
2	1	Ndg. Sadru Kaganda	KASKAZINI PEMBA	6	MICHEWENI	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA MICHEWENI
	2					7	BARAZA LA MJI WA WETE
		IT		7	WETE		SIKUKUU YA EID EL-FITR
	1	Ndg. Ibrahim Othman Ibrahim				8	HALMASHAURI YA WILAYA YA WETE

3	DEREVA		KUSINI PEMBA	8	MKAONI	9	BARAZA LA MJI WA MKOANI
	1	Ndg. Charles Masero				10	HALMASHAURI YA WILAYA YA MKOANI
	2	Ndg. Saeed H. Saeed		9	CHAKECHAKE	11	BARAZA LA MJI WA CHAKECHAKE
	3	Ndg. Bulongo Bita				12	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHAKECHAKE
1			TANGA	11	KOROGWE	13	HALMASHAURI YA MJI WA KOROGWE
	JUMLA			11		13	

KUNDI LA KUMI [Linajumuisha Mikoa ya Kusini Unguja, Kaskazini Unguja, Mjini Magharibi, Ruvuma na Njombe]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI
A	B	C	D	E	F	G	H
1	WAJUMBE		KUSINI UNGUJA	1	KATI	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KATI
	1	Ndg. Awadh Ally Said					
2	2	Ndg. Mwatumu Malale	KASKAZINI UNGUJA	2	KASKAZINI A	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA KASIKAZINI "A"
	MRATIBU			3	KASKAZINI B	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA KASKAZINI "B"
	1	Ndg. Ahmed H. Saadat	MAPUMZIKO				
3	WAANDISHI		MJINI MAGHARIBI	4	MJINI	4	BARAZA LA MANISPAA YA ZANZIBAR
	1	Ndg. Arafa Mahmoud		5	MAGHARIBI	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA MAGHARIBI

					6	BARAZA LA WATU WENYE ULEMAVU		
4	IT		RUVUMA	6	NAMTUMBO	7 HALMASHAURI YA WILAYA YA NAMTUMBO		
	1	Ndg. Juma Foum Sheha		7	NYASA	8 HALMASHAURI YA WILAYA YA NYASA		
	DREVA			SIKUKUU YA EID EL-FITR				
	1			8	MBINGA	9 HALMASHAURI YA WILAYA YA MBINGA		
	2			9	SONGEA	10 HALMASHAURI YA MANISPAA YA SONGEA		
	3					11 HALMASHAURI YA WILAYA YA SONGEA		
			NJOMBE	11	LUDEWA	12 HALMASHAURI YA WILAYA YA LUDEWA		
		JUMLA		11		12		

KUNDI LA KUMI NA MOJA [Linajumuisha Mikoa ya Mbeya, Iringa, Morogoro na Pwani]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI
A	B	C	D	E	F	G	H
1		WAJUMBE	IRINGA	1	KILOLO	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA KILOLO
	1	Ndg. Omar Sheha Mussa		2	IRINGA	2	HALMASHAURI YA MANISPAA YA IRINGA
	2	Ndg. Alhaj Said El-maamry				3	HALMASHAURI YA WILAYA YA IRINGA
	MRATIBU						

	1	Ndg. Hidaya Mohammed		MAPUMZIKO				
2	WAANDISHI			MOROGORO	3	ULANGA	4 HALMASHAURI YA WILAYA YA ULANGA/MAHENGE	
	1	Ndg. Ame Mahmoud Ame			4	KILOMERO	5 HALMASHAURI YA WILAYA YA KILOMERO	
	2				5	KILOSA	6 HALMASHAURI YA WILAYA YA KILOSA	
	IT				6	GAIRO	7 HALMASHAURI YA WILAYA YA GAIRO	
	1	Ndg. Hashim H. Chande			SIKUKUU YA EID EL-FITR			
	DEREVA				7	MVOMERO	8 HALMASHAURI YA WILAYA YA MVOMERO	
	1	Ndg. Azizi Nassor			8	MOROGORO	9 HALMASHAURI YA MANISPAA YA MOROGORO	
	2	Ndg. Solomon Mwakingwe					10 HALMASHAURI YA WILAYA YA MOROGORO	
3	3	Ndg. Sadiki Mohammed	PWANI	9	BAGAMOYO	11	HALMASHAURI YA WILAYA YA BAGAMOYO	
4			MBEYA	10	MBARALI	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA MBARALI	
		JUMLA		10		12		

KUNDI LA KUMI NA MBILI [Linajumuisha Mikoa ya Rukwa na Mbeya]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI
A	B	C	D	E	F	G	H
1		WAJUMBE	RUKWA	1	SUMBAWANGA	1	HALMASHAURI YA MANISPAA YA SUMBAWANGA

	1	Ndg. Prof. Mwesiga Baregu				2	HALMASHAURI YA WILAYA YA SUMBAWANGA	
	2	Ndg. Salma Maoulidi		2	KALAMBO	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA KALAMBO	
2	MRATIBU		MBEYA	MAPUMZIKO				
	1	Ndg. Solanus M. Nyimbi		3	CHUNYA	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA CHUNYA	
	WAANDISHI			4	MOMBA	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA MOMBA	
	1	Ndg. Mohamed Mwalimu		5	MBOZI	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA MBOZI	
	2			6	ILEJE	7	HALMASHAURI YA WILAYA YA ILEJE	
	IT			SIKUKUU YA EID EL-FITR				
	1	Ndg. Radhiya S. Aboubakar		7	KYELA	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA KYELA	
	DREVA			8	RUNGWE	9	HALMASHAURI YA WILAYA YA BUSOKELO	
	1	Ndg. Ahmed Mbunga				10	HALMASHAURI YA WILAYA YA RUNGWE	
	2	Ndg. Issa Fakya		9	MBEYA	11	HALMASHAURI YA JIJI LA MBEYA	
	3	Ndg. Mikidadi Jumbo				12	HALMASHAURI YA WILAYA YA MBEYA	
1			RUKWA	10	NKASI	13	HALMASHAURI YA WILAYA YA NKASI	
		JUMLA		10		13		

KUNDI LA KUMI NA TATU [linajumisha Mikoa ya Mtwara, Ruvuma na Lindi]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI	
A	B	C	D	E	F	G	H	
1		WAJUMBE	MTWARA	1	MTWARA	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA MTWARA	
	1	Ndg. Fatma Said Ali		2	TANDAHIMBA	2	HALMASHAURI YA WILAYA YA TANDAHIMBA	
	2	Ndg. Humphrey Polepole		3	NEWALA	3	HALMASHAURI YA WILAYA YA NEWALA	
	MRATIBU			MAPUMZIKO				
	1	Ndg. Maua Monela		4	TUNDURU	4	HALMASHAURI YA WILAYA YA TUNDURU	
2	WAANDISHI		RUVUMA	5	NANYUMBU	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA NANYUMBU	
3	1	Ndg. Patson Sobha	MTWARA	6	MASASI	6	HALMASHAURI YA MJI WA MASASI	
	2					7	HALMASHAURI YA WILAYA YA MASASI	
	IT			SIKUKUU YA EID EL-FITR				
	1	Ndg. Mohamed Haji Makame		7	LIWALE	8	HALMASHAURI YA WILAYA YA LIWALE	
4	DREVA		LINDI	8	NACHINGWEA	9	HALMASHAURI YA WILAYA YA NACHINGWEA	
	1	Ndg. William Seni						

	2	Ndg. Markus Mpanduka		9	RUANGWA	10	HALMASHAURI YA WILAYA YA RUANGWA
	3	Ndg. Ibrahim Mwinyijuma		10	LINDI	11	HALMASHAURI YA MANISPAA YA LINDI
					LINDI	12	HALMASHAURI YA WILAYA YA LINDI
1			MTWARA	11	MTWARA	13	HALMASHAURI YA MANISPAA YA MTWARA / MIKINDANI
		JUMLA		11		13	

KUNDI LA KUMI NA NNE [linajumisha Mikoa ya Njombe, Iringa, Dar es Salaam na Kusini Unguja]

NA.	NA	MAJINA	MKOA	NA.	WILAYA	NA.	HALMASHAURI
A	B	C	D	E	F	G	H
1	1	WAJUMBE	NJOMBE	1	MAKETE	1	HALMASHAURI YA WILAYA YA MAKETE
		Ndg. Salama Kombo Ahmed					
	2	Ndg. Richard Shadrak Lymo		2	NJOMBE	2	HALMASHAURI YA MJI WA NJOMBE
		MRATIBU		3		3	HALMASHAURI YA WILAYA YA NJOMBE
	1	Ndg. Sharifa Abeid Salum					MAPUMZIKO
		WAANDISHI		4		4	HALMASHAURI YA MJI WA MAKAMBAKO
	1	Ndg. Wahida Maabad		3	WANGING'OMBE	5	HALMASHAURI YA WILAYA YA WANGING'OMBE
2	2		IRINGA	4	MUFINDI	6	HALMASHAURI YA WILAYA YA MUFINDI

	IT	DAR ES SALAAM	5	ILALA	7	HALMASHAURI YA MANISPAA YA ILALA "A"
1	Ndg. Omar Matatizo				SIKUKUU YA EID EL-FITR	
	DREVA				8	HALMASHAURI YA MANISPAA YA ILALA "B"
1	Ndg. Said Mrope		6	TEMEKE	9	HALMASHAURI YA MANISPAA YA TEMEKE "A"
2	Ndg. Theobard John				10	HALMASHAURI YA MANISPAA YA TEMEKE "B"
3	Ndg. Kassim Kilanda		7	KINONDONI	11	HALMASHAURI YA MANISPAA KINONDONI "A"
4		KUSINI UNGUJA	8	KUSINI UNGUJA	12	HALMASHAURI YA WIALAYA YA KUSINI UNGUJA
	JUMLA		8		12	
JUMLA KUU			147		178	

Kiambatisho Na. 33: Maelezo ya Mwenyekiti wa Tume ya Mabadiliko ya Katiba kuhusu maoni /mapendekezo ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya

**MAELEZO YA MWENYEKITI WA TUME YA MABADILIKO YA
KATIBA, JAJI JOSEPH S. WARIOBA KATIKA MKUTANO WA
WAANDISHI WA HABARI, TAREHE 26 SEPTEMBER, 2013
KATIKA UKUMBI WA MIKUTANO WA
KARIMJEE - DAR ES SALAAM**

Utangulizi

Ndg. Wanahabari,

Naomba nianze kwa kuwashukuru kwa kuitikia wito wetu na hivyo kufika kwenu hapa. Aidha, niwashukuru kwa kazi nzuri mnayoendelea kufanya ya kuwahabarisha watanzania kuhusu mchakato wa kuandika Katiba Mpya. Kazi mnayofanya ni kubwa na nzuri na ninawasihi muendelee kutumia kalamu na kamera zenu kuwaelimisha wananchi kuhusu wajibu wao katika mchakato huu muhimu wa kihistoria kwa nchi yetu.

Ndg. Wanahabari,

Kama mnavyofahamu, ni kawaida ya Tume kukutana nanyi katika kila **hatua** ya utekelezaji wa majukumu yetu. Tumefanya hivyo kabla ya kuanza kukusanya maoni ya wananchi nchini kote katika mikutano ya hadhara na tukafanya hivyo pia kabla ya kukusanya maoni ya asasi, makundi na viongozi mbalimbali.

Kama mtakavyokumbuka, tulikutana nanyi hapa tarehe 8 mwezi Julai, 2013 na kuwaeleza kuhusu kuanza kwa mikutano ya Mabaraza ya Katiba, ngazi ya Serikali za Mitaa. Mikutano hii iliyendoeshwa na Tume ilianza tarehe 12 Julai, 2013 na kumalizika tarehe 2 Septemba, 2013. Katika mkutano huo, tuliwaeleza pia kuwa Tume imeruhusu Taasisi, Asasi na Makundi ya watu wenye malengo yanayofanana kuunda na kuendesha Mabaraza ya Katiba

kwa lengo la kuijadili na kuitolea maoni Rasimu ya Katiba. Mabaraza ya Katiba yalikuwa na uhuru wa kuanza kazi hiyo mwezi Juni, 2013 na kuwasilisha maoni yao kwa Tume kabla au ifikapo tarehe 31 Agosti, 2013. Lengo la kukutana nanyi leo ni kuwapa taarifa ya uendeshaji wa Mabaraza ya Katiba.

Idadi ya Mikutano Iliyofanyika

Ndg. Wanahabari,

Ili kuendesha mikutano ya Mabaraza ya Katiba kwa ufanisi, Tume ilijigawa katika makundi 14, kila kundi likiwa na Wajumbe kati ya wawili na watatu. Makundi haya yalizunguka nchi nzima na kufanya jumla ya mikutano 179 iliyohudhuriwa na Wajumbe 19,337. Mikutano hii ilifanyika katika kila Halmashauri ya Wilaya, Halmashauri ya Manispaa na Jiji na mkutano mmoja ulidumu kwa wastani wa siku tatu. Kati ya mikutano hii, jumla ya mikutano 166 ilifanyika Tanzania Bara na 13 ilifanyika Tanzania Zanzibar.

Changamoto kadhaa zilijitokeza wakati wa kuendesha mabaraza ya Katiba. Baadhi ya vyama vya siasa viliingilia uhuru wa wajumbe katika kutoa maoni yao kuhusu rasimu ya Katiba. Katika baadhi ya maeneo, Wajumbe wa Mabaraza ya Katiba walifundihswa nini cha kusema juu ya Rasimu ya Katiba. Pia baadhi ya vyama vya siasa viliendesha mikutano ya hadhara na ya ndani ya wanachama wao sambamba na mikutano ya mabaraza. Baadhi ya mikutano hiyo ilifanywa karibu na maeneo ya mabaraza, hali ambayo iliingilia utulivu wa wajumbe katika kutoa maoni yao.

Zaidi ya hayo baadhi ya viongozi walitoa matamshi ambayo yaliwalenga wajumbe wa Tume na kuwafanya baadhi ya Wajumbe wa Mabaraza kuwajadili Wajumbe wa Tume badala ya Rasimu ya Katiba iliyotolewa na Tume. Matokeo ya matamko hayo yaliifanya kazi ya kusimamia Mabaraza ya Katiba kuwa na changamoto kubwa.

Tume imesikitishwa sana na matamshi hayo yaliyotolewa na baadhi ya viongozi ambayo yalilenga kuwadhalilisha Wajumbe wa Tume na kuishusha thamani kazi iliyofanywa na Tume ya Kuandika Rasimu ya Katiba.

Pamoja na changamoto hizo mikutano mingi ya mabaraza iliendeshwa kwa amani na kwa kiasi kikubwa na wajumbe wa mabaraza ya katiba waliskilizana na walitoa mawazo mazuri, hasa kwenye maeneo ya rasimu ambayo hayakuingiliwa na vyama vyasiasa.

Mabaraza ya Katiba kwa Watu wenye Ulemavu

Ndg. Wanahabari,

Tume kwa kushirikiana na Shirikisho la Vyama vyasiasi Watu wenye Ulemavu Tanzania (SHIVYAWATA), kwa upande wa Tanzania Bara na Umoja wa Watu Wenye Ulemavu Zanzibar (UWZ), iliandaa na kuendesha mikutano miwili ya Mabaraza ya Katiba ya Watu wenye Ulemavu iliyofanyika Zanzibar tarehe 5 Agosti, 2013 na Dodoma, tarehe 15 Agosti, 2013. Mikutano hii ilitoa fursa kwa wawakilishi wa watu wenye ulemavu wa aina zote kumi kushiriki na kutoa maoni yao kuhusu Rasimu ya Katiba.

Tume inapenda kutoa shukrani za pekee kwa SHIVYAWATA na UWZ kwa ushirikiano waliota ambao umewezesha kufanyika kwa mikutano ya Mabaraza ya Katiba mawili. Kupitia Mabaraza haya, Tume imepokea maoni Muhtasi kuhusu watu wenye ulemavu na tunaamini yatatusaidia sana katika kuboresha Rasimu ya Katiba.

Mabaraza ya Katiba ya Asasi, Taasisi na Makundi ya Watu wenye Malengo yanayofanana

Ndg. Wanahabari,

Kama nilivyosema, Tume iliruhusu Asasi, Taasisi na Makundi ya watu wenye malengo yanayofanana kuunda na kuendesha Mabaraza ya Katiba kwa lengo la kuijadili Rasimu ya Katiba.

Makundi haya yalikuwa na uhuru wa kuunda Mabaraza kuanzia mwezi Juni mwaka 2013 na yaliwasilisha maoni yao kwa Tume kabla au ilipofika tarehe 31 Agosti, 2013.

Jumla ya Asasi, Taasisi na Makundi zaidi ya 500 yaliwasilisha maombi kwa Tume kuhusu kusudio la kuunda Mabaraza ya Katiba na hadi tarehe ya mwisho ya kuwasilisha maoni hayo Tume ilikuwa imepokea maoni kutoka katika Asasi, Taasisi na Makundi mbalimbali zaidi ya 600 kutoka maeneo mbalimbali nchini.

Hatua Baada ya Kukusanya Maoni ya Mabaraza ya Katiba

Ndg. Wanahabari,

Kazi inayofanyika kwa sasa ni uchambuzi wa maoni yaliyotolewa na Mabaraza ya Katiba. Kwa kufuata mwongozo ambao Tume ilijiwekea, uchambuzi huu unafanywa kwa **kuzingatia uzito wa hoja zilizotolewa na wananchi katika maeneo tafauti ya Rasimu ya Katiba.**

Baada ya uchambuzi huu kukamilika, Tume itaandaa Ripoti ambayo itajumuisha Rasimu ya Katiba iliyoboreshwa kutohana na maoni ya Mabaraza ya Katiba. Ripoti hiyo itawasilishwa kwa Mheshimiwa Rais wa Jamhuri ya Muungano wa Tanzania na Rais wa Zanzibar kama Sheria ya Mabadiliko ya Katiba inavyoelekeza. Mipango ya Tume ni kukamilisha kazi hii ndani ya muda uliowekwa na Sheria ya Mabadiliko ya Katiba, Sura ya 83.

Mwisho

Ndg. Wanahabari,

Kwa niaba ya Tume, napenda kuchukua fursa hii kuwapongeza wananchi wote, asasi, taasisi na makundi ya watu wenye malengo yanayofanana kwa namna walivyoshiriki katika Mabaraza ya Katiba na kutoa maoni yao. Tume imefarijika sana na maoni yao, na tunaamini yatatusaidia sana katika kuboresha Rasimu ya Katiba kwa maslahi ya nchi yetu.

Kiambatisho Na. 34: Fomu Na.TMK 001 ya kupokelea maoni / mapendekezo ya Mabaraza ya Katiba ya Wilaya.

JAMHURI YA MUUNGANO WA TANZANIA
TUME YA MABADILIKO YA KATIBA
FOMU TMK NA. 001 YA KUPOKELEA MAONI NA MAPENDEKEZO YA
MABARAZA YA KATIBA YA WILAYA

Kundi Namba. ....

Mkoa.....

Mahali pa Mkutano .....

Halmashauri/Baraza .....

Kikundi Na.....

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu

Jina la Mwenyekiti wa Kikundi: .....

Jina la Katibu wa Kikundi: .....

Saini: .....

Saini:.....

Tarehe: .....

Tarehe:.....

Kiambatisho Na. 35: Mchanganuo wa Sura za Rasimu ya Awali ya Katiba zilizojadiliwa katika makundi

MCHANGANUO WA SURA ZA RASIMU YA AWALI YA KATIBA ZILIZOJADILIWA KATIKA MAKUNDI

ENEO LA MIHIMILI YA DOLA - [KUNDI NAMBA RI 1]

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekizo/Marekebisho	Sababu
Serikali					
7	1	67	Serikali ya Jamhuri ya Muungano		
Rais					
7	1	68	Rais wa Jamhuri ya Muungano		
		69	Madaraka na majukumu ya Rais		
		70	Utekelezaji wa majukumu ya Rais		
		71	Rais kuzingatia ushauri		
		72	Rais kushindwa kumudu majukumu yake		
		73	Utekelezaji wa majukumu ya Rais akiwa hayupo		
		74	Uchaguzi wa Rais		
		75	Sifa za Rais		
		76	Haki ya kuchaguliwa tena		
		77	Utaratibu wa uchaguzi wa Rais		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekazo/Marekebisho	Sababu
		78	Malalamiko kuhusu uhalali wa uchaguzi wa URais		
		79	Kiapo cha Rais		
		80	Madaraka ya kutangaza vita		
		81	Madaraka ya Rais ya kutangaza hali ya hatari		
		82	Mamlaka ya Rais kutoa msamaha		
		83	Kinga dhidi ya mashtaka ya Rais		
		84	Bunge kumshtaki Rais		
		85	Maslahi ya Rais		
Makamu wa Rais					
7	1	86	Makamu wa Rais wa Jamhuri ya Muungano		
		87	Upatikanaji wa makamu wa Rais		
		88	Sifa za Makamu wa Rais		
		89	Kiapo cha Makamu wa Rais		
		90	Wakati wa makamu wa Rais kushika madaraka		
		91	Bunge kumuondoa Makamu wa Rais		
Baraza la Mawaziri la Serikali ya Jamhuri ya Muungano					
7	2	92	Kuundwa kwa Baraza la Mawaziri		
		93	Uteuzi wa Mawaziri na Naibu Mawaziri		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekazo/Marekebisho	Sababu
		94	Sifa za Mawaziri na Naibu Mawaziri		
		95	Kiapo, muda na masharti ya kazi ya Waziri na Naibu Waziri		
	1	96	Utekelezaji wa shughuli za serikali Bungeni		
		97	Mwanasheria Mkuu wa Serikali		
		98	Katibu Mkuu Kiongozi		
		99	Makatibu Wakuu		
		100	Kamati Maalum ya Makatibu Wakuu		
		101	Sekretarieti ya Baraza la Mawaziri		
Bunge					
9	1	105	Bunge la Jamhuri ya Muungano		
		106	Muda wa Bunge		
		107	Madaraka ya Bunge		
		108	Mipaka ya Bunge katika kutumia madaraka yake		
		109	Madaraka ya Bunge kutunga sheria		
		110	Utaratibu wa kutunga sheria		
		111	Utaratibu wa kubadilisha katiba hii na baadhi ya sheria		
		112	Utaratibu wa kubadilisha masharti mahususi		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendelezo/Marekebisho	Sababu
		113	Utaratibu wa kutunga sheria kuhusu mambo ya fedha		
		114	Madaraka ya Mkuu wa nchi kuhusu muswada wa sheria		
		115	Kupitishwa kwa hoja za serikali		

Uchaguzi wa Wabunge

9	2	116	Uchaguzi wa Wabunge		
		117	Sifa za kuchaguliwa kuwa Mbunge		
		118	Watu wenye madaraka serikalini kukoma utumishi		
		119	Utaratibu wa uchaguzi wa Wabunge		
		120	Kiapo cha Wabunge		
		121	Masharti ya kazi ya Wabunge		
		122	Muda wa Wabunge kushika madaraka		
		123	Uwajibikaji wa Wabunge		
		124	Haki ya wapiga kura kumwajibisha Mbunge		
		125	Uamuzi wa suala kama mtu ni Mbunge		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekazo/Marekebisho	Sababu
		126	Tamko rasmi la Wabunge kuhusu maadili ya Viongozi		
		127	Wabunge kutoa taarifa ya mali		
Uongozi wa Bunge					
9	3	128	Spika na mamlaka yake		
		129	Ukomo wa mamlaka ya Bunge		
		130	Naibu Spika		
		131	Utaratibu wa kumchagua Spika na Naibu Spika		
		132	Sifa za mtu anayefaa kuchaguliwa kuwa Spika au Naibu Spika		
		133	Katibu wa Bunge		
		134	Sekretarieti ya Bunge		
Utaratibu wa shughuli Bungeni					
9	4	135	Kanuni za kudumu za Bunge		
		136	Rais kulihutubia Bunge		
		137	Mikutano ya Bunge		
		138	Uongozi na vikao vya Bunge		
		139	Akidi ya vikao vya Bunge		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekazo/Marekebisho	Sababu
Madaraka na Haki za Bunge					
9	5	141	Uhuru wa Majadiliano Bungeni		
		142	Mipaka ya majadiliano Bungeni		

ENEO LA MAADILI - [KUNDI NAMBDARI 2]

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
Utambulisho wa Jamhuri ya Muungano					
1	1	1	Jamhuri ya Muungano		
		2	Eneo la Jamhuri ya Muungano		
		3	Alama za sikukuu za Taifa		
		4	Lugha ya Taifa na lugha za alama		
		5	Tunu za Taifa		
Wananchi msingi wa mamlaka					
1	2	6	Mamlaka ya wananchi		
		7	Watu na serikali		
		8	Mamlaka na utii wa Katiba		
		9	Hifadhi ya Katiba		
Malengo muhimu, Misingi ya mwelekeo wa shughuli za serikali, Sera za Kitaifa					
2	0	10	Utekelezaji wa malengo ya Taifa		
		11	Malengo Makuu		
		12	Sera kuhusu Mambo ya Nje		
Maadili ya Uongozi wa Umma					

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
3	1	13	Dhamana ya Uongozi wa Umma		
		14	Kanuni za Uongozi wa Umma		
		15	Zawadi katika Utumishi wa Umma		
		16	Wajibu wa kutangaza mali na madeni		
		17	Mgongano wa kimaslahi		
		18	matumizi ya mali ya umma		
		19	Matumizi ya mashari ya maadili kwa watumishi wa umma		
Miiko ya uongozi wa umma					
3	2	20	Utii wa miiko ya Uongozi wa Umma		
		21	Marufuku kwa baadhi ya vitendo		
Mahakama ya Jamhuri ya Muungano wa Tanzania					
10	1	143	Kuanzishwa kwa mahakama ya Tanzania		
		144	Misingi ya utoaji haki		
		145	Uhuru wa mahakama		
Muundo wa mahakama					

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
10	2	146	Muundo wa mahakama		
Mahakama ya Juu					
10	2	147	Mahakama ya Juu		
		148	Akidi za vikao vya mhakama ya Juu		
		149	Madaraka ya Mahakama ya Juu		
		150	Madaraka ya Majaji wa Mahakama ya Juu		
		151	Uteuzi wa Jaji Mkuu		
		152	Uteuzi wa Naibu Jaji Mkuu		
		153	Uteuzi wa Majaji wa Mahakama ya Juu		
		154	Kiapo cha Majaji wa Mahakama ya Juu		
		155	Muda wa kuwa madarakani kwa Jaji Mkuu, Naibu Jaji Mkuu na Majaji wengine		
		156	Utaratibu wa kukaimu katika Mahakama ya Juu		
		157	Utaratibu wa kushughulikia nidhamu ya Majaji wa Mahakama ya Juu		
Mahakama ya Rufani					
10	2				

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
		158	Mahakama ya Rufani		
		159	Akidi ya vikao ya Mahakama ya Rufani		
		160	Mamlaka ya Mahakama ya Rufani		
		161	Mamlaka ya Majaji wa Mahakama ya Rufani		
		162	Uteuzi wa Mwenyekiti wa Mahakama ya Rufani		
		163	Uteuzi wa Majaji wa Mahakama ya Rufani		
		164	Kiapo cha Majaji wa mahakama ya Rufani		
		165	Muda wa kuwa madarakani kwa Mwenyekiti na Majaji wengine wa Mahakama ya Rufani		
		166	Utaratibu wa kukaimu katika Mahakama ya Rufani		
		167	Utaratibu wa kushughulikia nidhamu ya Majaji wa mahakama ya Rufani		
		168	Msajili wa Mahakama		
		169	Majukumu ya Msajili wa Mahakama		
		170	Mtendaji Mkuu wa Mahakama		
		171	Majukumu ya Mtendaji Mkuu wa Mahakama		
Tume ya Utumishi wa Mahakama na Mfuko wa Mahakama					
10	3	172	Tume ya Utumishi wa Mahakama		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
		173	Majukumu ya Tume ya Utumishi wa Mahakama		
		174	Uanachama katika vyama vya siasa		
		175	Mfuko wa Mahakama		

ENEO LA MUUNGANO - [KUNDI NAMBARI 3]

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
Muundo wa Jamhuri ya Muungano, Serikali ya Muungano na Mahusiano ya washirika wa Muungano					
6	0	57	Muundo wa Muungano		
		58	Vyombo vya utendaji vya Jamhuri ya Muungano		
		59	Mamlaka ya Serikali ya Muungano		
		60	Mambo ya Muungano		
		61	Washirika wa Muungano		
		62	Mamlaka ya washirika wa Muungano		
		63	Mahusiano kati ya washirika wa Muungano		
		64	Mawaziri wakaazi		
		65	Mamlaka ya wananchi		
		66	Wajibu wa kulinda Muungano		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu	
Uratibu wa Mahusiano ya Washirika wa Muungano						
8	0	102	Tume ya Mahusiano ya Uratibu wa Serikali			
		103	Malengo ya Tume			
		104	Majukumu ya Tume			
Taasisi za Uwajibikaji						
Tume ya Maadili ya Uongozi na Uwajibikaji						
13	1	188	Tume ya Maadili ya Uongozi na Uwajibikaji			
		189	Majukumu ya jumla ya Tume			
		190	Muda wa kukaa madarakani wa Wajumbe wa Tume			
		191	Kuondolewa madarakani kwa wajumbe wa Tume			
		192	Uhuru wa Tume			
		193	Uwezeshaji wa nyenzo na raslimali			
Tume ya Haki za Binadamu						
13	2	194	Tume ya Haki za Binadamu			
		195	Kazi na Majukumu ya Tume			
		196	Muda wa kukaa madarakani wa Wajumbe wa Tume			
		197	Kuondolewa madarakani kwa wajumbe wa Tume			
		198	Uhuru wa Tume			

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
		199	Uwezeshaji wa nyenzo na raslimali		
Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali					
13	3	200	Uteuzi wa Mdhibiti na Mkaguzi wa Hesabu za Serikali		
		201	Sifa za Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali		
		202	Kazi na Majukumu ya Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali		
		203	Muda wa Kukaa madarakani wa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali		
		204	Kuondolewa Madarakani kwa Mdhibiti na Mkaguzi Mkuu wa Hesabu za Serikali		
		205	Uwezeshaji wa nyenzo na raslimali		
Masharti kuhusu Fedha za Jamhuri ya Muungano					
14	0	206	Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali ya Jamhuri ya Muungano		
		207	Masharti ya kutoa fedha za matumizi katika Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali		
		208	Utaratibu wa kuidhinisha matumizi ya fedha zilizomo katika Mfuko Mkuu wa Hazina ya Serikali		
		209	Utaratibu wa kuidhinisha matumizi ya fedha kabla ya Sheria ya Matumizi ya Fedha za Serikali kuanza kutumika		
		210	Mfuko wa matumizi ya dharura		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
		211	Mishahara ya baadhi ya watumishi kudhaminiwa na Mfuko Mkuu		
		212	Deni la Taifa		
		213	Mamlaka ya kukopa ya Serikali ya Jamhuri ya Muungano		
		214	Mamlaka ya kukopa fedha kwa Serikali za washirika wa Muungano		
		215	Vyanzo vya mapato vya Serikali ya Jamhuri ya Muungano		
		216	Manunuzi ya Umma		
		217	Benki Kuu ya Jamhuri ya Muungano		
		218	Benki za Serikali za Washirika		
Ulinzi na Usalama katika Jamhuri ya Muungano					
15	0	219	Usalama wa Taifa		
		220	Taasisi za Ulinzi na Usalama wa Taifa		
		221	Kuanzishwa kwa Baraza la Ulinzi na Usalama la Taifa		
		222	Majukumu ya Baraza la Ulinzi na Usalama la Taifa		
		223	Kuanzishwa kwa Jeshi la Wananchi wa Tanzania		
		224	Uteuzi wa Mkuu wa Majeshi		
		225	Madaraka ya Amiri Jeshi Mkuu		
		226	Tume ya Utumishi ya Jeshi la Wananchi wa Tanzania		
		227	Jeshi la Polisi wa Tanzania		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
		228	Misingi ya Utendaji wa Jeshi la Polisi		
		229	Uteuzi wa Mkuu wa Jeshi la Polisi		
		230	Majukumu na Uhuru wa Mkuu wa Jeshi la Polisi		
		231	Tume ya Utumishi wa Jeshi la Polisi		
		232	Polisi wa Washirika wa Muungano		
		233	Kuanzishwa kwa Idara ya Usalama wa Taifa		
		234	Uteuzi wa Mkurugenzi wa Idara ya Usalama wa Taifa		
		235	Usalama wa Washirika wa Muungano		

ENEO LA HAKI ZA BINADAMU [KUNDI NAMBAARI 4]

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
Haki za Binadamu					
4	1	22	Uhuru, utu na usawa wa Binandamu		
		23	Haki ya kuwa haki		
		24	Marufuku kuhusu ubaguzi		
		25	Uhuru wa mtu binafsi		
		26	Haki ya kutokuwa mtumwa		
		27	Haki ya faragha na usalama wa mtu		
		28	Uhuru wa mtu kwenda anakotaka		
		29	Uhuru wa maoni		
		30	Uhuru wa habari na vyombo vya habari		
		31	Uhuru wa imani na dini		
		32	Uhuru wa mtu kujumuika na kushirikiana na wengine		
		33	Uhuru wa kushiriki shughuli za umma		
		34	Haki ya kufanya kazi		
		35	Haki za wafanyakazi na waajiri		
		36	Haki ya kumiliki mali		
		37	Haki ya Uraia		
		38	haki ya mtuhumiwa na mfungwa		
		39	Haki ya watu walio chini ya ulinzi		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu
		40	Uhuru na haki ya mazingira safi na salama		
		41	Haki ya elimu na kujifunza		
		42	Haki ya mtoto		
		43	Haki na wajibu wa vijana		
		44	Haki za watu wenye ulemavu		
		45	Haki za makundi madogo katika jamii		
		46	Haki za wnawake		
		47	Haki za wazee		
Wajibu wa raia na mamlaka za nchi					
4	2	48	Wajibu wa kushiriki kazi		
		49	Ulinzi wa mali ya umma		
		50	Haki na wajibu muhimu		
		51	Hifadhi ya haki za binadamu		
		52	Usimamizi wa haki za binadamu		
		53	Mipaka ya haki za binadamu		
Uraia katika Jamhuri ya Muungano					
5	0	54	Uraia wa Jamhuri ya Muungano		
		55	Uraia wa kuzaliwa		
		56	Uraia wa kuandikishwa		

Sura	Sehemu	Ibara	Hoja	Mapendekezo/Marekebisho	Sababu	
Utumishi katika Jamhuri ya Muungano						
11	0	176	Misingi Mikuu ya Utumishi wa Umma			
		177	Masharti kuhusu Utumishi katika Jamhuri ya Muungano			
		178	Tume ya Utumishi wa Umma			
		179	Mamlaka na Majukumu ya Tume			
Uchaguzi katika Vyombo vya Uwakilishi na Vyama vya siasa						
12	1	180	Ushiriki katika Vyombo vya Uwakilishi			
	2	181	Kuundwa kwa Tume Huru ya Uchaguzi			
		182	Kamati ya Uteuzi			
		183	Ukomo wa kushika madaraka ya Ujumbe wa Tume Huru ya Uchaguzi			
		184	Wajibu wa Tume Huru ya Uchaguzi			
		185	Malalamiko kuhusu uchaguzi			
		186	Vyama vya siasa			
		187	Utekelezaji wa Majukumu ya Tume ya Uchaguzi			

Kiambatisho Na. 36: Ratiba ya Kazi za Tume

RATIBA YA KAZI ZA TUME

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
A			
	MAANDALIZI	01 Mei, 2012	31 Mei 2012
	Kukabidhiwa Jengo la Ofisi	02 Mei, 2012	02 Mei, 2012
	Maandalizi ya Nyaraka za Vikao	03 Mei, 2012	08 Mei, 2012
	Vikao vya Tume	09 Mei, 2012	17 Mei, 2012
	Kujenga Uwezo kwa Wajumbe na Sekretarieti	18 Mei, 2012	18 JUNI, 2012
	UZINDUZI WA KAZI TUME	19 Juni, 2012	20 Juni, 2912
	Mkutano - vyombo vya Habari - Dar es salaam		19 Juni, 2012
	Mkutano - vyombo vya Habari – Zanzibar	20 Juni, 2012	20 Juni, 2012
	ELIMU KWA UMMA	21 Juni, 2012	28 Juni, 2012
	KUKUSANYA MAONI	29 Juni 2012	20 Disemba 2012
B	Safari ya Kwanza		

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Sekretarieti kwenda Mikoani	29 Juni, 2012	30 Juni, 2012
	Wajumbe kwenda Mikoani	30Juni, 2012	01 Julai, 2012
	Wajumbe kukusanya maoni ya Wananchi	02 Julai, 2012	02 Agosti, 2012
	Wajumbe Kurudi Dar es Salaam	02 Agosti, 2012	03 Agostii, 2012
	Kutathmini maoni ya wananchi yaliyokusanywa	04 Agosti, 2012	11 Agosti, 2012
	Kujenga Uwezo kwa Wajumbe na Sekretarieti	12 Agosti, 2012	21 Agosti, 2012
B	Safari ya Pili		
	Sekretarieti kwenda Mikoani	22 Agosti 2012	23 Agosti 2012
	Wajumbe kwenda Mikoani	23 Agosti 2012	24 Agosti 2012
	Wajumbe kukusanya maoni ya Wananchi	27 Agosti , 2012	28 Septemba, 2012
	Wajumbe kurudi Dar es Saalam	29 Septemba, 2012	30 Septemba, 2012
	Wajumbe Kutathmini maoni yaliyokusanywa	02 Oktoba, 2012	05 Oktoba, 2012
C	Safari ya Tatu		
	Sekretarieti kwenda Mikoani	05 Oktoba 2012	06 Oktoba 2012
	Wajumbe kwenda Mikoani	06 Oktoba 2012	07 Oktoba 2012
	Wajumbe kukusanya maoni ya Wananchi	08 Oktoba 2012	06 Novemba 2012

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Wajumbe Kurudi Dar es Salaam	07 Novemba 2012	08 Novemba 2012
	Wajumbe Kutathmini maoni yaliyokusanywa	12 Novemba 2012	15 Novemba 2012
D	Safari ya Nne		
	Sekretarieti kwenda Mikoani	16 Novemba 2012	17 Novemba 2012
	Wajumbe kwenda Mikoani	17 Novemba 2012	18 Novemba 2012
	Wajumbe kukusanya maoni ya Wananchi	19 Novemba 2012	19 Disemba 2012
	Wajumbe kurudi Dar es Saalam	20 Disemba 2012	21 Disemba 2012
	Kujenga Uwezo kwa Wajumbe na Sekretarieti	22 Disemba 2012	01 Januari 2013
	Wajumbe Kutathmini maoni yaliyokusanywa	02 Januari, 2013	06 Januari, 2013
	MIKUTANO NA MAKUNDI MBALI MBALI	07 Januari, 2013	20 Januari, 2013
E	TANZANIA BARA		
	Vyama vyta Siasa		
	CCM	07 Januari, 2013	07 Januari, 2013
	CHADEMA	07 Januari, 2013	07 Januari, 2013
	CUF	07 Januari, 2013	07 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	NCCR - MAGEUZI	07 Januari, 2013	07 Januari, 2013
	UDP	07 Januari, 2013	07 Januari, 2013
	UMD	07 Januari, 2013	07 Januari, 2013
	TADEA	07 Januari, 2013	07 Januari, 2013
	CHAUSTA	07 Januari, 2013	07 Januari, 2013
	DEMOKRASIA MAKINI	07 Januari, 2013	07 Januari, 2013
	JAHAZI ASILIA	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	ATFP	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	CCK	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	UDP	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	NLD	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	NRA	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	UDP	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	DP	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	APPT-MAENDELEO,	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	SAU	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	ADC	08 Januari, 2013	08 Januari, 2013
	Asasi za Kiraia		
	Tanzania Private Sectors Foundation	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Taasisi za Kijamii	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Taasisi za Kisheria	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Taasisi za Habari	09 Januari, 2013	11 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Vyama vya Wafanyakazi	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Chama cha Waajiri	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Taasisi za Kitaalam	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Makundi Maalum (Vijana)	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Makundi Maalum (Walemvu)	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Makundi Maalum (Baraza la Watoto)	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Makundi Maalum (wazee waiojiweza katika Makaazi)	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Wakulima	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Wafugaji/Waakulima	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Wawindaji na Warina Asali	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Wavuvi		

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Vyama vya Michezo na Sanaa	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Baraza la Sanaa Taifa	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Baraza la Michezo la Taifa	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Jumuiya za Kidini		
	BAKWATA	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	BARAZA KUU LA TAASISI ZA KIISLAMU	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	Federation of Khoja Shia Ithnaasher Jamaats of Africa	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	CCT	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	TEC/CPT	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	PENTECOSTO CHURCHES	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	SDA/MENONITE	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	HINDU	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
		11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	TAASISI ZA ELIMU		
	Muungano wa vyama vya Wanataluma	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Muungano wa vyama vya Wanafunzi	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Baraza la Mitihani/Taasisi ya ElimU/NATE/TCU	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	TAASISI ZA SERIKALI		
	Tanzania Investment Bank	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	NIDA	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	SSRA	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Tume ya Haki za Binaadam na Utawala Bora	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Tume ya Utmishi wa Umma	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	TAKUKURU	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Bunge	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	Mahakama	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	Tume ya Mipango	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	PPRA	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	TIC/EPZ	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	FCC	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	Wakuu wa vyombo vya ulinzi na usalama	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	Mawaziri	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013
	Makatibu Wakuu	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013
	Wakuu wa Mikoa/RAS	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Wakuu wa Wilaya/DAD	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013
	VIONGOZI WASTAAFU		
	Mh. Ali Hassan Mwinyi	16 Januari, 2103	17 Januari, 2013
	Mh. Benjamin Mkapa	16 Januari, 2103	17 Januari, 2013
	Mh. Cleopa D. Msuya	16 Januari, 2103	17 Januari, 2013
	Mh. Fredrick Sumaye	16 Januari, 213	17 Januari, 213
	Mh. Edward Lowasa	16 Januari, 213	17 Januari, 213
	Mh. Damian Lubuva	16 Januari, 213	17 Januari, 213
	Mh. Andrew Chenge	16 Januari, 213	17 Januari, 213
	M. Jonson Mwanyika	16 Januari, 213	17 Januari, 213
	Mh. John Malecela	16 Januari, 213	17 Januari, 213
	Jaji Barnabass Samatta	16 Januari, 213	17 Januari, 213

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Mh. Samuel Sita	16 Januari, 213	17 Januari, 213
	KUNDI MAALUM	18 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	Tume ya Pamoja ya Fedha	18 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	TRA	18 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	BoT	19 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	ALART	19 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	NEC/ZEC	18 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	TAMISEMI/ELIMU/AFYA	18 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	NISHATI/ARDHI/TAMISEMI	19 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	Prof. Suleiman Ngware	19 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	Mh. Deogratius Ntukamazina	18 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	Jaji Robert Kisanga	19 Januari, 2013	19 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Job Lusinde	18 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	Geoge Kahama	19 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	Marten Lumbanga	19 Januari, 2013	19 Januari, 2013
	VIONGOZI WAKUU WA KITAIFA		
	Mh. Dr. Gharib Bilal	23 Januari, 2013	23 Januari, 2013
	Mh Mizengo Pinda	24 Januari, 2013	24 Januari, 2013
	VIONGOZI NA WANASHERIA WAKUU	24 Januari, 2013	25 Januari, 2013
F	ZANZIBAR		
	ASASI ZA KIRAI		
	Taasisi za kisheria	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Taasisi za Habari	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Taasisi za Kijamii	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Vyama vyat Wafanyakazi	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Chama cha Waajiri	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Taasisi za Kitaalam	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Baraza la Walemvu	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Vyama vyat Wafanyakazi zanzibar ZATUC	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	NGO Cluster	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	ZAPHA+	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Marine Enviroment Society	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	ZAFELA	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	ZLS	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	ZLSC	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Baraza la Katiba	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Baraza la Watoto	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Baraza la walemavu	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Makundi Maalum Vijana	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Makundi Maalum (Walemavu)	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	ZANEMA		
	Makundi Maalum (Baraza la Watoto)	09 Januari, 2013	09 Januari, 2013
	Makundi Maalum (wazee wasiojiweza katika Makaazi)	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Wakulima	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Wafugaji na Wavuvi	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	ZANEMA	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Baraza la Habari	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Wazalishaji wa Karafuu	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Wazee	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Zanzibar Chamber of Commerce	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	ZATO	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	ZATOGA	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	ZATI	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	Vyama vya Michezo		
	BMZ	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
	BASAZA	10 Januari, 2013	10 Januari, 2013
		10 Januari, 2013	10 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	JUMUIYA ZA KIDINI		
	Baraza la Jumuiya na Taasisi za Kiislamu	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	Umoja wa Kiislam Uchumi na Eimu	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	SHIA	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	Jumuiya ya Wanawake wa Kiislamu	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	HINDU	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	Pestacoste	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	Roman Catholic	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	Anglican	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	TEC, CCT, PENTECOSTO	11 Januari, 2013	11 Januari, 2013
	JUMIKI	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013
	ISTIQAMA	16 Januari, 2013	16 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Jumuiya ya Maimamu Pemba	16 Januari, 2013	16 Januari, 2013
	TAASISI ZA ELIMU		
	Muungano wa vyama vya Wanataluma TAHLISO	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Muungano wa vyama vya Wanafunzi (ZAHILIFE)	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Baraza la Mitihani	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	TAASISI ZA SERIKALI		
	ZIPA	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Serikali za Mitaa	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	ZAN ID	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Tume ya Haki za Binadamu	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Mamlaka ya Kuzuia Rushwa na Uhujumu Uchumi	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Tume ya Utumishi	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Baraza la Wawakilishi	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	Mahkama	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	Tume ya Mipango	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	ZRB	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	ZSSF	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	BIMA	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	MAHAKAMA	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	VYOMBO VYA ULINZI NA USALAMA	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	PBZ	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	Afisi ya Mufti	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	Wakuu wa Vyombo vya Ulinzi na Usalama	14 Januari, 2013	14 Januari, 2013
	Mawaziri	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013
	Makatibu Wakuu	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Wakuu wa Mikoa/RAS	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013
	TAWALA ZA MIKO/A/ARDHI/ELIMU/UVUVI	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013
	ZSSF	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013
	Wakuu wa Wilaya/Makatibu wa Miji na Wakurugenzi wa Miji	15 Januari, 2013	15 Januari, 2013
	Mabaraza ya Watoto Pemba	16 Januari, 2013	16 Januari, 2013
	Chama cha Wazalishaji Karafuu Pemba	16 Januari, 2013	16 Januari, 2013
	NGOs za Wanawake Pemba	16 Januari, 2013	16 Januari, 2013
	Jumuiya ya Kuzuia na Kuondosha Maafa na Majanga (DCMP)	16 Januari, 2013	16 Januari, 2013
	Jumuiya za Vijana	17 Januari, 2013	17 Januari, 2013
	Walemavu	17 Januari, 2013	17 Januari, 2013
	PACSSO	17 Januari, 2013	17 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	VIONGOZI WASTAAFU		
	Mh. Dr Salmin Amour	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Mh. Dr. Amaan Karume	21 Januari, 2013	21 Januari, 2013
	Mh. Hassan N. Moyo,	21 Januari, 2013	21 Januari, 2013
	Khamis Abdallah Ameir	21 Januari, 2013	21 Januari, 2013
	Salum Rashid	21 Januari, 2013	21 Januari, 2013
	Ali Abdalla suleiman	21 Januari, 2013	21 Januari, 2013
	Khamis Abdalla Ameir	21 Januari, 2013	21 Januari, 2013
	Ramadhan Haji Faki	22 Januari, 2013	22 Januari, 2013
	Mh. Ali Abdalla Khamis	22 Januari, 2013	22Januari, 2013
	Ali Haji Pandu	22 Januari, 2013	22 Januari, 2013
	Mohamed Fakih	22 Januari, 2013	22 Januari, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	Balozi Ali Karume	22 Januari, 2013	22 Januari, 2013
	VIONGOZI WAKUU WA KITAIFA	21 Februari, 2013	23 Februari, 2013
	Mh. Dr. Ali Mohammed Shein	22 Januari, 2013	22 Januari, 2013
	Mh. Maalim Sef Sharif Hamad	13 Januari, 2013	13 Januari, 2013
	Mh. Balozi Seif Ali Iddi	25 Januari, 2013	25 Januari, 2013
G			
	TATHMINI YA MIKUTANO NA MAKUNDI MAALUM	28 Januari, 2013	02 Februari, 2013
H			
	UCHAMBUZI WA MAONI YA WANANCHI	03 Febuari, 2013	04 Machi, 2013
	KUANDAA RASIMU YA RIPOTI	05 Machi, 2013	03 Aprili, 2013
	KUANDAA RASIMU YA KATIBA	04 Machi, 2013	02 Mei, 2013
	KUCHAPISHA RASIMU YA KATIBA KATIKA GAZETI LA SERIKALI NA MAGAZETI MENGINE	03 Mei, 2013	08 Mei, 2013

NAM.	KAZI ZILIZOPANGWA	TAREHE YA KUANZA	TAREHE YA KUMALIZA
	KUTOA ELIMU JUU YA RASIMU YA KATIBA	09 Mei, 2013	07 Juni 2013
	Mkutano - vyombo vya Habari - Dar es salaam	09 Mei, 2013	09 Mei, 2013
	MIKUTANO YA MABARAZA YA KATIBA	12 Julai, 2013	02 Septemba, 2013
	Sekretarieti kwenda Wilayani	08 Julai, 2013	09 Julai, 2013
	Wajumbe kwenda Wilayani	10 Julai, 2013	11 Julai, 2013
	kukusanya maoni kuhusu Rasimu ya Katiba	12 Julai, 2013	02 Septemba, 2013
	Wajumbe kurudi Wilayani	03 Septemba, 2013	04 Septemba, 2013
	Mabaraza ya Wazi	01 Juni, 2013	31 Agosti, 2013
I			
	TATHMINI YA MAONI YA RASIMU YA KATIBA, KUKAMILISHA RIPOTI NA KUCHAPISHA RIPOTI	19 Septemba, 2013	29 Desemba, 2013
	KUWASILISHA RIPOTI NA RASIMU YA KATIBA	30 Desemba, 2013	30 Desemba, 2013

Kiambatisho Na. 37: Rasimu ya Katiba Mpya. (Rasimu ya Katiba imeambatishwa)